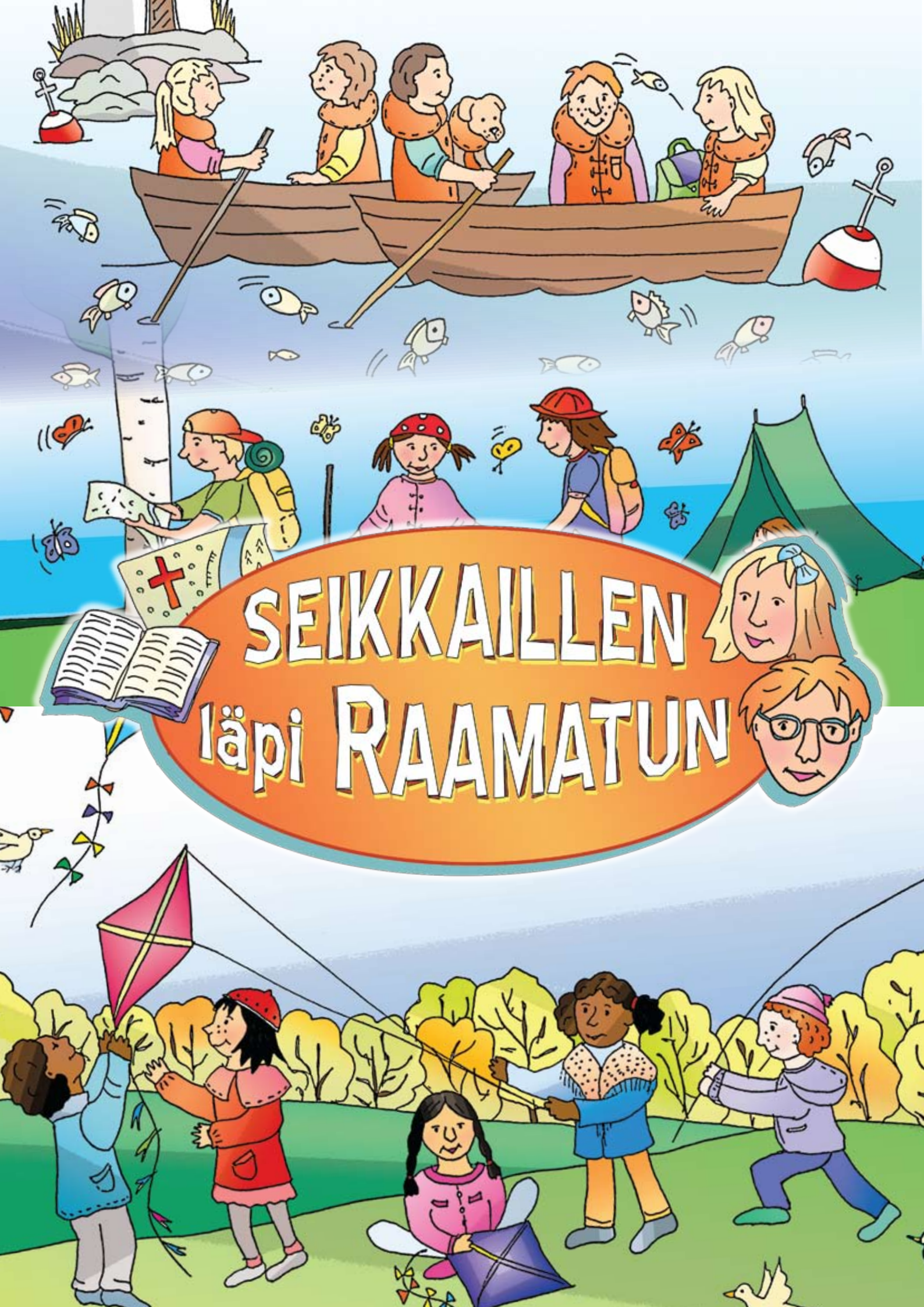

SEIKKAILEN läpi RAAMATUN

Toimituskunta:

Sirkka-Liisa Huhtinen
lähettikoulutus- ja aluekoordinaattori

Soili Norro
kieltenopettaja

Liisi Portin
lapsi- ja nuorisotyöntekijä

Saija Simanainen
lapsi-, varhaisnuoriso- ja perhetyön sihteeri

Ulkoasu ja taitto: Maarit Heinonen

Piirroskuvat: Liina Pajunen

© Tekijät ja Sley'n lapsi- ja varhaisnuorisotyö
www.sley.fi/seikkaillen
lapset@sley.fi

Laulukirjat:

Ilon siivillä, toim. Jukka Salminen. Kirjapaja Oy, 2004
Laulituuli, toim. Timo Manninen. Lasten Keskus Oy, 1992
Laulutuuli, toim. Pekka Kosonen. Lasten Keskus Oy, 2011
LV = Lasten virsi. Lasten Keskus Oy, 1997
SK = Siionin kannel. SLEY-kirjat Oy, 2000
Terveisiä lauluja ystävydestä ja yhteisestä tehtävästä, Elina Aho (säv), Pirkko Arola (sanat).
Lasten Keskus Oy, 1985
VK = Virsikirja. Kustannus Oy Kotimaa, 1987

Tehtävät isoille on julkaistu Vinkki-lehdissä vuosina 2007-2011.

Seikkaillen läpi Raamatun on uusi monipuolinen raamattuopetusmateriaali lapsille ja varhaisnuorille. Materiaali sisältää 48 Uuden testamentin kertomusta. Jeesuksen elämän keskeiset tapahtumat ja seurakunnan alkuvaiheet käsitellään lapsilähtöisesti Raamatun henkilöistä käsin. Tämä materiaali on ajaton, koska se ei ole sidottu kirkkovuoden pyhäpäivien teksteihin.

Jokainen oppimistilanne sisältää hyödyllistä taustatietoa ohjaajalle. Sitten seuraa lapsille ja varhaisnuorille tarkoitettu opetus havainnollistamisineen, opetuksen ydin, rukous, lauluja, keskustelukysymyksiä, askartelu- ja leikkiohjeita tai tehtäviä ja muuta toimintaa. Materiaali on pääosin eriytetty kahdelle ikäryhmälle: 3-6 -vuotiaille (pienille) ja 7-10 -vuotiaille (isoille). Materiaalin alussa on osallistujataulu ja erillisiä ohjeita: Raamatun kerronta lapsille, Havainnollistaminen osana Raamatun kerrontaa, Flanellit raamatunkertomuksen havainnollistamisessa, Havainnollistaminen piirtämällä, Tarinapussin käyttäminen, Askartelu lapsiryhmässä ja Leikki lapsiryhmässä.

Voit käyttää materiaalia vapaasti erilaisissa lasten ja varhaisnuorten ryhmissä. Seikkaillen läpi Raamatun materiaalin suunnittelemisessa ja kokoamisessa olemme pyrkineet huomioimaan päiväkotien, päiväkerhojen, perhekerhojen, koulujen, pyhäkoulujen ja varhaisnuorten kerhojen uskontokasvatuksen.

Toivomme, että materiaali rohkaisee ohjaajia ja opettajia suunnittelemaan monipuolisia ja kokemuksellisia uskontokasvatustilanteita ja innostaa lapsia tutustumaan Raamatun kertomuksiin.

Olet tärkeässä tehtävässä opettaessasi lapsille ja varhaisnuorille Raamattua. Innostavia ja siunattuja hetkiä Raamatun seikkailujen äärellä!

Saija Simanainen

Sisällysluettelo

Osallistujataulu

Erillisiä ohjeita.....	1
------------------------	---

Jumala syntyy maailmaan

Marian ja Elisabetin tapaaminen (Luuk. 1:39–45, Marian ilmestyspäivä)	9
Maria, Jeesuksen äiti (Luuk. 2)	15
Joosef (Matt. 1:18–25, 2:13–15 ja 2:19–23)	19
Joulutapahtumat (Luuk. 2:1–20, jouluaatto ja -aamu).....	24

Jeesuksen toiminnan alku

Johanneksen kaste (Matt. 3:1–6)	33
Jeesuksen kaste (Matt. 3:13–17)	39

Jeesuksen opetuslapset

Andreas (Matt. 4:18–20)	43
Opetuslapset myrskyssä (Luuk. 8:22–25).....	53
Johannes ja Jaakob (Matt. 17:1–8)	56
Tuomas (Joh. 20:24–29)	63

Jeesuksen ystäviä

Nikodemus (Joh. 3:1–21)	68
Martta ja Maria (Luuk. 10: 38–40)	76
Lasarus (Joh. 11:1–45).....	80
Magdalan Maria (Joh. 20:11–18, 2. pääsiäispäivä).....	84

Jeesuksen kohtaamat ihmiset

Sakkeus (Luuk. 19:1–10).....	91
Samarialainen nainen (Joh. 4:5–30).....	99
Jeesus siunaa lapsia (Markus 10:13–16)	105
Rikas nuorukainen (Markus 10:17–31)	115

Jeesus ja lapset

Viisi leipää ja kaksi kalaa (Joh. 6:1–15)	120
Jairoksen tytär (Mark. 5:21–24, 35–43)	131
Lesken poika (Luuk. 7:11–17)	135
Kirkastusvuoren poika (Mark. 9:17–29)	139

Jeesus parantajana

Halvaantunut mies katon läpi (Luuk. 5:17–26)	144
Parantava kosketus (Luuk. 8:40–56)	150
Riivattu (Luuk. 8:26–39)	155
Kymmenen spitaalista (Luuk. 17:11–19)	159

Jeesus kohtaa vihamiehiä

Herodes (Matt. 2, loppiainen)	164
Fariseukset ja ylipapit (Joh. 11:45–57)	181
Pilatus (Matt. 27:11–26)	191
Ristin rikollinen (Luuk. 23:32–43, pitkäperjantai)	195

Pietari

Pietarin kalansaalessa (Luuk. 5:1–11)	200
Kirkastusvuorella (Mark. 9:2–8)	205
Lupaus Pyhästä Hengestä (Joh. 14: 23–29)	211
Pietari kieltää Jeesuksen (Mark. 14:26–31, 66–72, 16:5–7)	214
Jeesuksen taivaaseenastuminen ja lähetyskäsken antaminen (Luuk. 24:36–53, helatorstai)	222
Pyhä Henki vuodatetaan (Ap.t. 2:1–13, helluntaipäivä)	227

Paavali

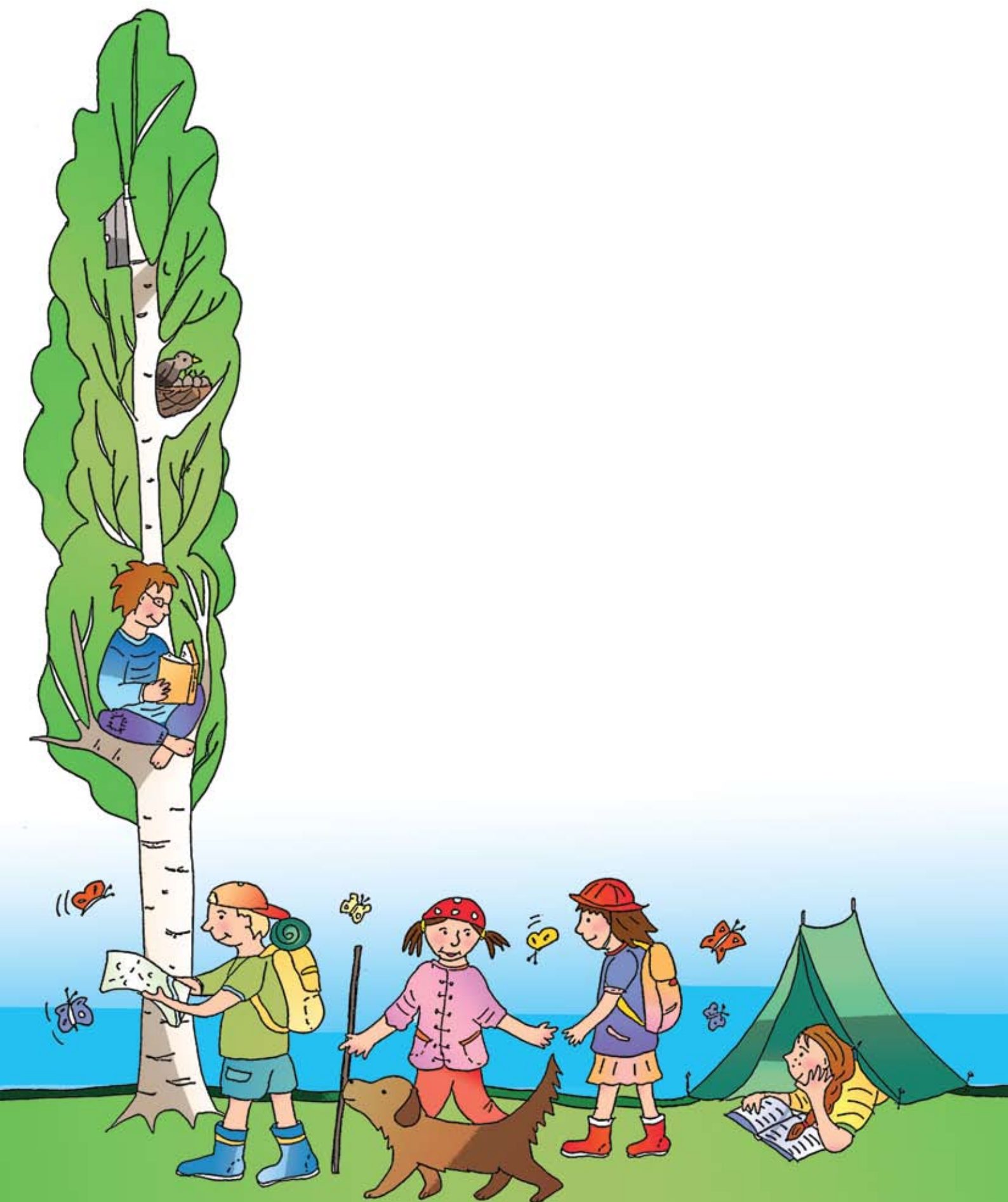
Paavalin kääntyminen (Ap.t. 9:1–22)	231
Paavali ja Silas vankilassa, vartijan ja perhekunnan kastaminen (Ap.t. 16:16–40)	236
Artemiin temppeli (Ap.t. 19:23–40)	240
Paavali myrskyssä (Ap.t. 27)	244

Lähetystyö alkaa

Lydia (Ap.t. 16:11–16)	248
Tabita (Ap.t. 9:36–43)	256
Timoteus (Matt. 28:18–20 ja 2. Tim.)	261
Luukas (Luuk. ja Ap.t.)	267

Seurakunnan elämää

Priscilla ja Aquila sekä Apollos (Ap.t. 18:18–19:1)	275
Stefanus (Ap.t. 6:1–6, Tapaninpäivä)	281
Johannes Markuksen äiti Maria (Ap.t. 12:12)	284
Filemon (Filem.)	288

RAAMATUN KERRONTA LAPSILLE

Raamatun teksteistä valtaosa on kertomusten muodossa; Vanhassa testamentissa noin puolet ja Uudessa testamentissa noin kaksi kolmasosaa kaikista teksteistä on kertomuksia. Raamatunkertomukset ovat kertomuksia ihmisistä, jotka ovat kohdanneet Jumalan ja Jumalasta, jonka läsnäolo voidaan kokea historiallisissa tapahtumissa. Israelin kansa ja nykyään kristillinen seurakunta todistavat kokemuksistaan Jumalasta kertomalla Hänestä. Tieteellisissä tutkimuksissa Raamatun opettamista tarkastellaankin nykyään usein kertomusten kautta. Kertomuksiin on helppo samastua ja eläytyä itse, minkä vuoksi erityisesti lapset ovat kiinnostuneita kertomuksista. Raamatunkertomuksilla kannattaakin täyttää lapsen mieli.

Raamatun kerronnassa on hyvä edetä rauhallisesti ja antaa kuulijoille mahdollisuus "nähdä" kertomuksen tapahtumat omalla sisäisellä näyttämöllään. Hyvä kertomus myös tarjoaa kuulijalle mahdollisuuden samastua kertomuksen päähenkilöön. Kertomuksen voi myös kertoa jonkin toisen henkilön näkökulmasta. Esimerkiksi kerrottaessa Jeesuksen ihmeteosta voi kertoa joko jonkin opetuslapsen tai vaikkapa Jeesuksen parantaman sairaan näkökulmasta. Tällaiset kertomukset kiinnostavat varmasti ja kuulijoiden mielenkiinto saadaan säilymään, vaikka kertomus olisikin jo hyvin tuttu. Raamatunkertomuksen tulisi koskettaa kertojan omia tunteita; sillä jos lapsille välittämämme kokemus on meille tärkeä, siitä voi tulla tärkeä myös lapselle.

Aloitus on tärkeä osa Raamatun kerrontaa. Kertomus tulee aloittaa siten, että lapsen uteliaisuus saadaan vangittua – mutta kuitenkin lyhyesti. Itse kertomus on pääasia! Kertomus voidaan aloittaa monella tavalla; voi mennä suoraan kertomukseen tai lapsille voi esittää kertomukseen johdattelevan kysymyksen. Yksi vaihtoehto on myös kertoa kertomuksen keskeltä poimittu jännittävä osa tai esimerkkikertomus vaikka omasta elämästä. Koko kertomusta ei kuitenkaan tule kertoa heti aluksi muutamalla sanalla ("Kerron teille Daavidista, joka tappoi Goljatin yhdellä kivellä") eikä lapsilta ole tarvetta kysyä alussa, ovatko he jo kuulleet tämän kertomuksen. Tutummissa kertomuksissa

(esimerkiksi Sakkeus) kertomuksen päähenkilön nimeä ei kannata mainita ensimmäisenä, ja myös kaikki lapsille vieraat termit on tarkoituksenmukaisempaa tuoda esiin vasta myöhemmässä vaiheessa.

Kertomuksen tapahtumat voi koota itselleen muistiin tukisanoina erilliselle paperille. Se helpottaa kerrontaa, mutta suoraan paperista lukua on hyvä välttää. Omin sanoin kerrottu kertomus tekee kertomuksesta elävän ja se jää yleensä paremmin mieleen. Kertomuksessa tulee olla aina yksi tarkasti kuvailtava henkilö, josta tulee kertomuksen päähenkilö eli sankari. Raamatussa on kuitenkin menestyvien ja suoriutuvien kykenevien henkilöiden rinnalla myös henkilöitä, joiden elämässä on kärsimystä, uhrautumista ja ahdistusta. Nämä henkilöt eivät ole sankareita saavutustensa vuoksi, vaan sanojensa ja sanomansa vuoksi. Kertomuksen sankarin ei siis tarvitse olla tekojensa perusteella sankarillinen, vaan hän voi olla myös niin sanotusti antisankari, "reppana". Kertomuksen huippukohta on yleensä kertomuksen lopulla, jolloin kertomuksen ongelma ratkeaa ja sen mahdollinen sankari voittaa.

Kertomus kannattaa lopettaa lyhyesti ja jämäkästi. Kertomuksen ydin ja pääajatus tulee tuoda selkeästi esiin. Jos sellaista ei kertomuksessa ole, itse kertomus puhuu puolestaan. Kertomuksen ydinajatuksista on hyvä keskustella lasten kanssa kerronnan jälkeen. Kerronnassa on yleisesti hyvä auttaa lapsia ymmärtämään kertomuksen tapahtumien olevan totta, ei satua. Tärkeää on muistaa myös se, että pitäessämme Jumalan sanaa esillä Jumala itse puhuu Pyhän Henkensä kautta, me olemme siinä vain välikapaleita.

Erinomaisia välineitä lisätietojen hankkimiseen Raamatun kerronnasta ovat Pertti Luumin kirjoittamat kirjat. Yllä olevassa tekstissä on käytetty lähteenä Luumin teoksia Taitava kertoja ja Rakkaudesta Raamattuun. Nämä kirjat ovat melko vanhoja, mutta sisällöltään varsin hyviä. Uudempia Luumin teoksia ovat muun muassa Kertojan käsikirja sekä Kertominen – ajaton kommunikoinnin väline.

Marja-Liisa Pitkäranta

HAVAINNOLLISTAMINEN OSANA RAAMATUN KERRONTAA

Lasten opettamisessa havainnollistavia menetelmiä käytetään paljon. Havainnollistamisella pyritään kuulijoiden mielenkiinnon säilyttämiseen ja se korostaa aistien avulla tehtävien havaintojen merkitystä. Usein sanotaankin, mitä useampaa aistia opetustilanteessa on mahdollista käyttää, sitä enemmän opetettavasta asiasta jää mieleen. Raamatun opettamisessa havainnollistavat menetelmät toimivat aina palvelijan roolissa, eikä havainnollistavaa materiaalia tarvitse kerronnan aikana korostaa. Tärkeintä on itse kertomus ja sen sanoma.

Raamatunkertomuksen havainnollistamisessa on tärkeää ottaa huomioon opetettava asia, lapsiryhmän koko ja käytettävissä olevat resurssit sekä aika. Ryhmäkoon merkitys on monesti yllättävänkin suuri; sillä mikä toimii pienessä ryhmässä, ei välttämättä toimikaan isossa. Etenkin ison ryhmän kohdalla kertojan haasteena on katsekontaktin säilyttäminen lapsiin kerronnan aikana. Havainnollistamisessa ei ole tarkoituksenmukaista pyrkiä mahdollisimman havainnollistavaan opetukseen, vaan usein yksi pienikin esine tai kuva riittää vallan hyvin (esimerkiksi lammas kerrottaessa Jeesuksen vertausta kadonneesta lampaasta). Erityisesti alle kouluikäisiä lapsia opettaessa liiallisia yksityiskohtia tulee välttää, sillä vaarana on, että lasten huomio kiinnittyykin liiaksi yksityiskohtiin kokonaisuuden hahmottamisen sijasta.

Raamattuopetuksessa havainnollistetaan asioita, jotka pystymme itse näkemään. Jumalaa emme voi omilla silmillämme nähdä ja jokaisella meistä on oma kuvamme Jumalasta. Tämän vuoksi Jumalalle ei mielestäni tule antaa kertomuksessa erillistä hahmoa. Jeesuksen kohdalla tilanne on toinen, sillä Jeesus on elänyt ihmisenä maan päällä ja hänet on voitu nähdä.

Kerronnan havainnollistamisessa käytetään

usein erilaisia nukkeja; lyijyjalka-, pöytä- tai käsinukkeja. Nukkiinkin käytössä on hyvä muistaa, ettei niitä tarvita välttämättä mon-
taa. Esimerkiksi Jeesuksen opetuslapsiksi ei tarvita kahtatoista nukkea, vaan pari kolme nukkea riittää hyvin. Kertomuksen kaikkia henkilöitä ei ole tarvitse havainnollistaa ja joskus havainnollistamiseen riittääkin vallan hyvin vain yksi nukke.

Käsi- tai pöytänukkeja pystyy tekemään helposti itsekin suhteellisen pienellä vaivalla. Yksinkertaisten pöytänukkien tekoon tarvitaan tyhjä saumurilankapuola nukan vartaloksi (jos sellaisia ei ole saatavilla, muunkinlainen kartio käy tai sen voi itse tehdä tukevasta pahvista), massapallo pääksi sekä kankaita nukan vaatteiksi ja lankaa hiuksiksi. Kartio päällystetään kankaalla/kankailla oman mielen tai tehtävän hahmon (Jeesus, enkeli, opetuslapsi, Raamatun ajan henkilö...) mukaan. Pää kannattaa kiinnittää paikalleen liimalla; hiuksetkin saa kiinni helpoimmin liimalla. Hiukset voi myös jättää kokonaan pois ja kietoa pään ympäri kankaanpalasen liinaksi, kuten Raamatun henkilöillä usein on. Nukelle voi lopuksi piirtää kasvot, mutta turhaa ilmeikkyyttä on hyvä välttää. Tällöin erilaisten mielialojen esittäminen nukkien avulla on helpompaa. Kasvot voi jättää hyvin myös piirtämättä, sillä esimerkiksi lyijyjalkanukeilla ei yleensä ole kasvoja.

Havainnollistavien menetelmien tuella Raamatun kerronnasta on mahdollisuus saada kuulijoita kiinnostava ja heille mieleenpainuva opetuskokonaisuus. Tärkeää on itse kokea, että opetettava kokonaisuus on hyvä. Jos on itse mukana, ovat varmasti lapsetkin!

Innostavia ja siunattuja hetkiä Raamatun opettamisen parissa!

Marja-Liisa Pitkäranta

FLANELLOT RAAMATUNKERTOMUKSEN HAVAINNOLLISTAMISESSA

Flanellot eli flanellografikuvat ovat kankaisia kuvia tai nukkataustaisia paperikuvia, joiden avulla voidaan havainnollistaa raamattuopetusta. Flanellot sopivat hyvin kaikenikäisille lapsille ja myös aikuisille. Ne vangitsevat kuulijan mielenkiinnon ja pitävät sitä yllä. Kuvat pysyvät kiinni kangastaustalla. Niitä voidaan kerronnan edetessä lisätä ja poistaa taustalta ja niitä voi myös siirrellä.

Kankaisia kuvia löytyy koko Raamatun kattava sarja. Sarjaa on kahta eri kokoa. Paperikuvia löytyy Suomesta mm. neljä vihkoa Jeesuksen elämästä ja useita vihkoja Vanhan testamentin kertomuksista. Kuvat pitää itse leikata vihosta.

Kuvat asetellaan flanellotaululle, jonka voi ostaa valmiina. Paperikuvia käytettäessä taulun on hyvä olla vähän vinossa, jotteivät kuvat putoile kesken kerronnan. Kangaskuvat pysyvät pystysuorassakin taustassa. Kuvien taustana voi käyttää pelkkää mustaa tai tummansinistä pohjaa tai sitten erilaisia, valmiina saatavia taustan peittäviä maisemaym. kankaita. Maiseman voi myös itse piirtää yksiväriselle flanellikankaalle.

Harjoittele kuvien sijoittelu taululle etukäteen. Kiinnitä huomiota siihen, että kerto-

muksen päähenkilöille – esim. Jeesus ja rikas nuorukainen – jää keskeinen tila taululla. Pidä silmällä myös perspektiiviä: pienikokoiset kuvat taustalle, suuremmat etualalle. Voit sijoittaa kuvat isokokaisen vihkon sivujen väliin siinä järjestyksessä kun tarvitset niitä. Lisää ja poista kuvia taululta kerronnan edetessä. Poista seisova Pietari ennen kuin lisäät istuvan Pietarin.

Jos kertomus sisältää useamman tapahtumapaikan (esim. sadanpäällikön koti ja kaupunkimaisema), voit laittaa taululle valmiiksi päällekkäin monta flanelлитаustaa tai käyttää kahta taulua. Ohuen pahvin (n. 40 cm x 60 cm) voi päällystää mustalla flanellilla. Sitä voi käyttää aputauluna kädessä ja siihen voi tarvittaessa siirtää muutaman kuvan.

Harjoittele raamatunkertomus etukäteen. Noudata mahdollisimman tarkasti raamatuntekstiä. Kerro kuitenkin lapsentajuisesti ja elävöittäen. Lapset ovat kiinnostuneita kuvista ja siitä, miten ne pysyvät taulussa. Voit ottaa lapset avuksi lisäämään ja siirtelemään kuvia.

Hilkka Särelä

HAVAINNOLLISTAMINEN PIIRTÄMÄLLÄ

Hyvä ja yksinkertainen tapa havainnollistaa raamattuopetusta on piirtää isolle paperille tai piirrostaululle kuvaa, joka etenee kertomuksen mukaan. Mitä pienempiä kuulijasi ovat, sitä enemmän tarvitset havainnollistamista kerrontasi lisäksi. Piirrookset myötäilevät kerrontaa ja samalla vetävät kuuntelijan mielenkiinnon kertomukseen. Piirrosten käyttämisen on jopa todettu rauhoittavan levotonta ryhmää.

Piirtäminen ei saa olla yksityiskohtiin paneutuvaa. Muutama ylimalkainen viiva riittää. Kuuntelijat voivat mielikuvituksessaan täydentää kuvaa. Vaikeimpia ovat henkilökuvat. Niissä onkin hyvä keskittyä piirtämään vain ihmishahmoja ja jättää yksityiskohdat pois.

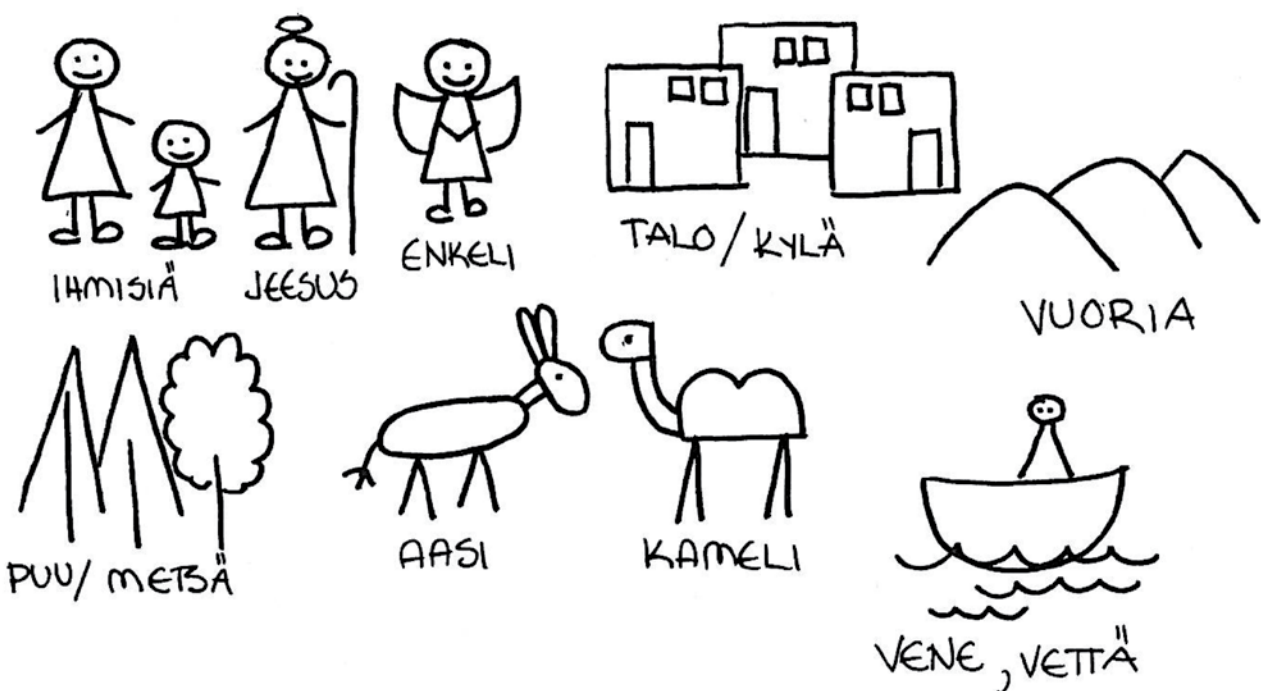
Kuvaa, jonka aiot kertomuksen yhteydessä piirtää, kannattaa harjoitella etukäteen. Tärkeintä on, että piirroksesi valmistuu määrätie-

toisesti ja täsmällisesti. Hätäisyys ja hermostuneisuus, samoin kuin turha korjaileminen, vain rikkovat raamattuhetken tunnelmaa.

Voit myös käyttää eri värejä. Käyttämällä voimakkaita ja puhtaita värejä saat kuvan, joka tehoaa lapsiin ja näkyy kauas.

Ajattelet ehkä, ettet osaa piirtää, mutta olen varma, että jokainen osaa tehdä neliön, kolmion, ympyrän ja erilaisia viivoja. Näitä yksinkertaisia muotoja käyttämällä selviytyy jo pitkälle. Katso alla olevia esimerkkejä, eiväthän ne ole vaikeita. Mieti raamattukertomus, harjoittele ja käytä. Piirtämiseen tarvitaan vain rohkeutta! Kun vielä teet kuvasi mahdollisimman suureksi, etkä piirrä paperille liikaa asiaa, uskon että onnistut.

Eija Viitanen

TARINAPUSSIN KÄYTTÄMINEN

Tarinapussin tarkoituksena on havainnollistaa ja elävöittää hartaudessa kerrottavaa kertomusta ja pitää yllä lasten mielenkiintoa koko kertomuksen ajan. Tarinapussin käyttö auttaa lapsia keskittymään hartauteen.

Tarinapussia varten tarvitaan iso kangaspussi. Pussin tulee olla riittävän suuri, jotta kaikki kertomuksessa tarvittavat esineet mahtuvat sinne ja niin että ne saadaan sieltä myös yksitellen helposti pois. Pussissa on hyvä olla nyörit, jotta pussin suun saa kiristettyä, etteivät lapset näe pussin sisälle etukäteen. Pussin ulkonäkö on ohjaajan vapaasti päätettävissä, sillä se ei ole käytön kannalta oleellista.

Kertomuksen kannalta oleellisimmat kohdat havainnollistetaan esineillä, jotka kerätään etukäteen tarinapussiin. Esineiden ei tarvitse välttämättä olla realistisia, esimerkiksi käärmettä voi kuvata hyvin narulla tai langanpätkällä. Lasten mielikuvitus kyllä muuttaa esineet eläviksi ja todellisiksi.

Kertomuksen edetessä esineitä nostellaan yksitellen ulos pussista lattialle tai pöydälle

lasten nähtäväksi. Jos hartauden aiheena on esimerkiksi Mooses, tarinapussista nostetaan miesbarbi, joka kuvaa Moosesta. Anna lasten tarkastella esineitä riittävän kauan. Esineitä ei ole tarkoitus vain nostaa pussista vaan niillä on hyvä leikkiä ja näytellä kertomuksen edetessä. Kaikkien esineiden ei ole tarkoitus olla kuitenkaan koko ajan nähtävillä, vaan niitä voi siirtää pois lasten näkyviltä ja pitää vain kertomuksen sen hetkisen tilanteen kannalta oleelliset esineet esillä. Piiloon laitettuja esineitä voi käyttää uudelleenkin kertomuksen edetessä, esimerkiksi kun Mooseksesta puhutaan uudestaan, otetaan piilossa ollut miesbarbi uudelleen esille. Jo näytettyjä esineitä ei ole tarkoitus laittaa takaisin pussiin kertomuksen aikana. Kertomuksen päätyttyä pussin tulisi olla tyhjä. Tämä on käytännöllistä, sillä pussin ollessa täynnä esineitä, oikean esineen löytäminen ei ole helppoa eikä nopeaa. Kertomuksen sujuvan etenemisen kannalta on viisasta, että pussi tyhjentyy esineistä.

Liisi Portin ja Terhi Rinnemäki

ASKARTELU LAPSIRYHMÄSSÄ

MIKSI ASKARRELLA LAPSIRYHMÄSSÄ?

Askartelu on mukavaa luovaa toimintaa ja yhdessä tekemistä. Askartelun kautta lapsi saa toimia ja osallistua omien taitojensa mukaan. Askartelu mahdollistaa luovuuden käytön ja antaa onnistumisen elämyksiä. Tavoitteena ei ole täydellinen lopputulos vaan luomisen ilo. Askartelu myös kehittää lapsen motorisia taitoja ja tukee uuden oppimises-

ASKARTELUN SUUNNITTELU

Askartelua suunniteltaessa kannattaa ottaa huomioon kerhon tai pyhäkoulun teema sekä kerholaisten ikä ja kehitystaso. Askartelu kannattaa miettiä niin, että se tukee teemaa, jolloin se vahvistaa osaltaan oppimista. Jos teemana on Hyvä Paimen, kerhossa voi askarrella lampaita tai jos hartautena on kertomus tuhlaajapojusta, voidaan askarrella sormuksia. On tärkeää suunnitella askartelu, joka on mahdollista toteuttaa annetussa ajassa ja kokoontumistilassa. Ohjaajan täytyy muistaa askartelua suunnitellessaan, että askarteluinnostuksen suhteen lapset ovat erilaisia. Toisilla on kovasti intoa ja taitoa ja he haluavat tarpeeksi aikaa panostaakseen askarteluihinsa. Osa taas haluaa askartelunsa nopeasti valmiiksi. Kannattaa siis aloittaa helpoista töistä ja siirtyä lasten taitojen kehittyttyä vaikeampiin töihin.

Ennen kuin ohjaaja ohjaa askartelun lapsille, askartelu kannattaa askarrella itse. Näin ohjaaja tietää itse, kuinka askartelu etenee vaihe vaiheelta ja saa samalla tehtyä mukavan mallityön. Aina ei kannata antaa lapsille valmista mallia, vaan välillä voi antaa erilaista virikemateriaalia inspiraatioksi. Virikkeinä voi käyttää raamatunkertomusta, satua, esineitä, musiikkia, kuvia, luontoa jne.

ASKARTELUN OHJAUS

Ohjaajan on hyvä varata askarteluun tarvittavat materiaalit ajoissa. Ennen askartelun aloitusta ohjaaja kertoo lapsille askartelun etenemisen vaihe vaiheelta, niin että kaik-

ki tietävät, miten askarrellessa edetään. Jos ryhmä on iso, voi olla järkevää kirjoittaa ohjeet suurelle paperille vaihe vaiheelta. Silloin kerholaiset voivat itse tarkistaa askartelun seuraavan vaiheen. Vasta tämän jälkeen kannattaa jakaa materiaali. Jos materiaali on jo edessä pöydillä, lapset eivät kuuntele ohjeita useinkaan niin tarkasti. Ohjaaja innostaa omalla esimerkillään lapsia askartelun aloittamisessa. Tarkoituksena ei ole tehdä ohjaajan tekemästä työstä täydellistä kopiota, vaan mielikuvitusta saa käyttää vaikka esillä olisi valmis malli. Ohjaajan ei myöskään tule askarrella lasten puolesta, vaan ainoastaan kehua, kannustaa, neuvoa ja tukea. Lapsi saa onnistumisen elämyksiä, kun on saanut valmistaa itse omia taitoja käyttäen oman askartelunsa.

MATERIAALEISTA

On ekologista ja taloudellista käyttää askarteluissa mahdollisimman paljon ilmaista materiaalia, jota löytyy helposti luonnosta ja kodeista keräämällä. Kodeista löytyy muna-kennoja, maitopurkkeja, talouspaperirullia, jogurttipurkkeja, voirasioita, nappeja, kangastilkkuja, lasipurkkeja, nahkapaloja jne. Luonnosta löytyy käpyjä, kiviä, sammalta, oksia, lehtiä, kukkia, havunneulasia jne. Lasten kanssa voidaan tehdä, jos mahdollista, vaikka retken metsään keräämään luonnonmateriaaleja erilaisiin askarteluihin vaikka koko vuoden tarpeiksi.

ASKARTELU PIENTEN LASTEN KANSSA

Kun askarrellaan pienten lasten kanssa, on mietittävä tarkkaan, millaiset taidot lapsilla on. Saksien käyttö voi olla haasteellista ja välillä vaarallistakin. Piirtäminen, maalaaminen ja sormivärien käyttö on yleensä pienten lasten kanssa mukavaa. Myös yksinkertaiset helmityöt isoilla helmillä, luonnonmateriaaleista askartelu ja helpot leikkaus- ja liimausaskartelut onnistuvat pieniltäkin lapsilta ainakin ohjaajan avustuksella. Askartelujen tulee olla nopeasti valmistuvia, koska lapsilla on vielä suhteellisen lyhyt keskittymiskyky.

ASKARTELU 6-10-VUOTIAITTEN KANSSA

6-10-vuotiaat lapset ovat innokkaita keksimään ja tekemään itse. Askartelussa tulisi olla satua ja jännitystä, ja askartelun tulee olla hyvin suunniteltu. Jos askartelu on suuritöinen, ohjaajalla tulee olla selkeät välitavoitteet, jotta lapset jaksavat askarrella työn valmiiksi asti. Askartelun voi jakaa myös useammalle kokoontumiskerralle. Hyviä ja innostavia askarteluja ovat erilaiset muovailutyöt massasta ja savesta, luonnonmateriaaliaskartelut, painantatyöt ja paperityöt.

ASKARTELU 10-14-VUOTIAITTEN KANSSA

Isompien lasten kanssa kannattaa harjoitella ja kokeilla uusia materiaalia ja erilaisia ja monipuolisia työtapoja. Työt voivat olla jo pitempikestoisia ja vaativampia. Kaikki isommat lapset eivät kuitenkaan ole innokkaita

askartelijoita, joten välillä kannattaa ohjata lyhyemmässä ajassa valmistuvia askarteluja. Lasten omille ideoille ja suunnittelulle kannattaa varata myös riittävästi aikaa. Isompien lasten kanssa voi askarrella, rakentaa ja valmistaa myös koko ryhmän yhteisiä töitä. Tällainen työskentely kehittää ryhmähenkeä ja kiinteyttää ryhmää.

IDEOITA JA VINKKEJÄ ASKARTELUUN

Ideoita ja vinkkejä askarteluun saa askartelulehdistä ja -kirjoista, askarteluliikkeistä ja niiden internetsivuilta, lasten ja varhaisnuorten kristillisistä lehdistä ja myös esimerkiksi englanninkielisiltä internetsivuilta laittamalla www.google.com hakusanaksi Bible Craft tai Christian Craft.

Liisi Portin

LEIKKI LAPSIRYHMÄSSÄ

Leikki on lapsen työtä ja luonnollista lapselle, siksi leikki on mielekästä myös lapsiryhmän kokoontumisessa. Leikin avulla lapsi saa tutustua itseensä, toisiin lapsiin ja toimintaympäristöönsä. Leikin avulla puretaan energiaa, kasvatetaan yhteishenkeä, opitaan toimimaan ryhmässä sekä toimimaan sääntöjen ja ohjeiden mukaan. Leikin avulla voi myös vahvistaa ja syventää opittua asiaa.

Hyvässä ja onnistuneessa leikissä kaikilla on hauskaa ja jokainen saa olla mukana omien taitojensa mukaan. Hyvä leikki on ikäryhmälle sopiva ja siinä on huomioitu oikein osallistujien tieto- ja taitomäärä. Hyvän leikin tunnistaa myös siitä, että turvallisuus säilyy alusta loppuun ja leikkiessä saadaan onnistumisen kokemuksia ja itseluottamusta. Hyvä leikki opettaa myös häviämään ja kestäämään tappion.

Kun ohjaaja valitsee sopivaa leikkiä omalle lapsiryhmälleen, kannattaa hänen valita leikki, joka sopii parhaiten kokonaisuuteen ja teemaan. Myös lapsiryhmän taidot, tila ja ajankohta on otettava huomioon. Ohjaajan kannattaa miettiä, millainen leikki sopii juuri siihen hetkeen. Tutustumis-, -vuorovaikutus- ja nimileikkien avulla lapsiryhmä tutustuu toisiinsa. Leikkien on tarkoitus rentouttaa sekä kohottaa tunnelmaa ja vahvistaa ryhmän yhteishenkeä. Mielikuvitusleikeissä saa puolestaan hullutella ja lapsille annetaan tilaa vapaaseen keksimiseen ja muunteluun. Mielikuvitusleikeissä ei voi leikkiä väärin. Erilaiset roolileikit ovat hyviä mielikuvitusleikkejä.

Hoksaamisleikit kehittävät leikkijän huomio-kykyä ja tarkkuutta, ovat hauskoja eivätkä vaadi tilaa. Liikuntaleikeissä lapset saavat purkaa energiaa ja samalla erilaiset urheilutaidot kehittyvät. Ulkoleikit ovat usein sääntöleikkejä, ja leikkien avulla lapsi oppii toimimaan yhteisten sääntöjen mukaan. Ulkoleikeissä lapsi saa sosiaalista kanssakäymistä toisten leikkijöiden kanssa. Ulkoleikkeihin tarvitaan useimmiten paljon tilaa.

Riehumisleikeissä saa hullutella ja meluta. Lapset saavat riehua turvallisissa olosuhteissa ja valvottuna, ja näin purkaa liikaa energiaa. Rauhoittavat leikit puolestaan vaativat keskittymistä ja lisäävät leikkijöiden välistä turvallisuutta. Rauhoittavissa leikeissä kuunnellaan toisia ja parannetaan itsetuntemusta. Näitä leikkejä voidaan leikkiä ryhmähetken lopuksi tai kun siirrytään uuteen aiheeseen.

Ohjaajan kannattaa opetella leikin säännöt hyvin etukäteen, ennen kuin hän alkaa ohjata leikkiä. Ohjaajan täytyy tietää itse varmasti, kuinka leikki etenee. Leikin ohjaamista voi ja kannattaa harjoitella etukäteen. Leikkiin tarvittavat välineet on hoidettava hyvissä ajoin leikkitalaan. Leikkijöille selitetään leikin ohjeet ja säännöt tarkasti ja myös varmistetaan, että ohjeet on ymmärretty. Leikki kannattaa lopettaa, kun kaikilla on vielä hauskaa.

Liisi Portin

JUMALA SYNTYY MAAILMAAN

MARIAN JA ELISABETIN TAPAAMINEN Luuk. 1:39–45

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Nuoren Marian ja jo iäkkäämmän Elisabetin kohtaamisessa tapasivat kaksi ihmettä. Elisabetin aika alkaa odottaa lasta oli mennyt jo ohi (Luuk. 1:7) ja Maria oli tullut raskaaksi neitsyenä (Matt. 1:18, Luuk. 1:27). Uuden liiton alku oli siis ihmeiden aikaa. Jumala antoi sekä Poikansa Jeesuksen että tämän edelläkävijän, Johannes Kastajan, syntyä yliluonnollisesti, ihmeiden kautta. On mielenkiintoista, että myös monien vanhan liiton suurten hahmojen syntymään liittyy samantapaisia yli-inhimillisiä piirteitä (esim. Iisak, 1. Moos. 11:30; Simson, Tuom. 13:2 – ; Samuel, 1. Sam. 1:5 –).

Odottavien sukulaisnaisten (Luuk. 1:36) kohtaamisessa mukana olivat vahvasti myös syntymättömät pojat; kaikkiaan heitä olikin paikalla neljä henkilöä, kaksi äitiä ja kaksi lasta! Tapaamisessa Johannes hypähti ilosta äitinsä kohdussa ja Elisabet toivotti Jumalan siunausta Jeesukselle. Lapsen elämä ei ala siis vasta syntymässä, vaan jo paljon aiemmin.

Tuohon aikaan vanhemman ihmisen kunnioittaminen oli yksi keskeisimpiä piirteitä ihmisten sosiaalisissa kanssakäymisissä. Meidän länsimaalaisten ihmisten on vaikea sitä enää käsittää, olemme menettäneet siitä niin paljon. Muistan tosin oman äitini teititelleen appeansa. Kuitenkin esimerkiksi mustan Afrikan maissa se on edelleen arkea: vanhempaa ihmistä kunnioitetaan ja arvostetaan pelkästään hänen ikänsä perusteella. Iäkkään Elisabetin asenteessa nuorta sukulaistyttö Mariaa kohtaan ja hänen sanoissaan onkin jotain hyvin tavatonta. Ikään kuin heidän paikkansa olisivat keskenään vaihtuneet, Marian olisi tullut osoittaa kunnioitusta Elisabetille. Selitys on Elisabetin sanoissa, ”Herrani äiti”. Mariassa tai Marian kautta Elisabet kunnioitti Herraansa, Jumalaansa.

Tämän jälkeen seuraa Marian kuuluisa kiitosvirsi (Luuk. 1:46–56).

OPETUS

Haluatkos kuulla ihmeistä?

Luukkaan evankeliumin alussa kerrotaan, kuinka Jumalan enkeli Gabriel ilmestyi Jerusalemin temppelissä papille nimeltä Sakarias. Yhtäkkiä Sakariaan toimittaessa papin töitä enkeli vain seisoj hänen edessään. Gabriel ilmoitti, että Sakariaalle ja tämän vaimolle Elisabetille syntyy poika, jolle tuli antaa nimi Johannes.

Puolen vuoden päästä Jumalalla oli taas töitä enkeli Gabrielille. Gabrielin piti mennä pieneen Nasaretin kaupunkiin, jossa asui nuori nainen nimeltä Maria. Maria oli sisällä kotipuuhiissa ja yhtäkkiä hän näki edessään enkeli Gabrielin. Gabriel sanoi, että tapahtuu Jumalan ihme. Gabriel ilmoitti Marialle, että vaikka Maria ei olekaan vielä naimisissa, hän alkaa odottaa lasta. Syntyvä lapsi olisi Jumalan oma Poika, Jeesus.

Tämän jälkeen Raamatussa kerrotaan, kuinka Maria lähti tapaamaan sukulaisnaistaan Elisabetia. Maria asui siis Nasaretissa, joka on Pohjois-Israelissa, Galilean maakunnassa. Hän lähti matkaan kohti etelää, Juudean maakuntaan. Sakarias ja Elisabet asuivat Juudean vuoriseudulla. Emme tiedä heidän kotikaupunkinsa nimeä, koska Raamattu ei mainitse sitä. Matka piti tehdä kävellen tai aasilla, joten se kesti pari päivää.

Luemme nyt Raamatusta Marian saapumisen kylään Elisabetin luo.

"Muutaman päivän kuluttua Maria lähti matkaan ja kiiruhti Juudean vuoriseudulla olevaan kaupunkiin. Hän meni Sakariaan taloon ja tervehti Elisabetia. Kun Elisabet kuuli Marian tervehdyksen, hypähti lapsi hänen kohdussaan ja hän täyttyi Pyhällä Hengellä. Hän huusi kovalla äänellä ja sanoi: "Siunattu olet sinä, naisista siunatuin, ja siunattu sinun kohtusi hedelmä! Kuinka minä saan sen kunnian, että Herrani äiti tulee minun luokseni? Samalla hetkellä kun tervehdyksesi tuli korviini, lapsi hypähti riemusta kohdussani. Autuas sinä, joka uskoit! Herran sinulle antama lupaus on täyttyvä!" (Luuk. 1:39–45).

Huomasitko, kuinka Maria teki matkaa? – Hän kiiruhti Elisabetin luo. Hän oli niin iloisissaan ja innoissaan siitä mitä enkeli Gabriel oli puhunut. Jumala oli luvannut tehdä ihmeitä, jotka olisivat hyviä kaikille ihmisille. Marialla oli kiire juttelemaan yhdessä Elisabetin kanssa näistä Jumalan hyvistä suunnitelmista.

Ajattelepa tuota tilannetta. Siinä oli Elisabet, joka oli niin iäkäs, että hän olisi voinut olla isoäiti. Ja siinä oli Maria, joka oli oikeastaan nuori tyttö. Ei heidän kummankaan tulisi odottaa lasta, mutta niin vain Elisabetin vatsassa kasvoi Johannes Kastaja ja Marian vatsassa Jeesus. Jumala oli saanut aikaan nämä ihmeet.

Yksi ihme tapahtui vielä siinä naisten tapaamisessakin. Kun Maria tuli Elisabetin kotiin, niin vauva Elisabetin vatsassa hypähti iloisissaan! Johannes Kastaja oli iloisissaan, kun hän tapasi Jeesuksen ja tämän äidin. Johannes oli iloisissaan, vaikka olikin vielä äitinsä vatsassa! Eikös olekin ihmeellistä!

OPETUKSEN YDIN

Jumala tekee ihmeitä.

RUKOUS

Hyvä Jumala, Taivaan Isä tekee ihmeitä. Meille on luvattu sellainenkin ihme, että Taivaan Isä ottaa meidät tämän elämän jälkeen taivaan kotiin. Jeesus, meidän Vapahtajamme avasi meille tien taivaaseen. Me saamme uskoa häneen. Aamen.

LAULUT

Ole tervehditty täällä, oi Maria, LV 27
 Nuori neitsyt Maria, LV 26
 Mä silmät luon ylös taivaaseen, LV 98
 Kun on turva Jumalassa, LV 100 / SK 307

HAVAINNOLLISTAMINEN PIENILLE

Jeesuksen äitiä Mariaa koskevan opetustuokion opettaja voisi aloittaa Mariaksi pukeutuneena (esim. kahdesta melko isosta kankaasta saa mekon ja huivin, lisäksi vähän kangasta pyöristämään vatsaa) ja eläytyen kertoa seuraavaan tapaan:
 (Vinkki: Jotta opettajan ei tarvitse opetella tekstiä ulkoa, hänellä voi olla esim. käsivarrellaan kori tms., jonka pohjalle teksti on piilotettuna.)

"Tervehdin teitä lapset. Nimeni on Maria. Olen köyhä, tavallinen nuori, melkein tyttö vielä. Asun Nasaret-nimisessä kaupungissa. Minä olen kihloissa Joosefin kanssa. Aion mennä hänen kanssaan naimisiin. Hänestä tulee minulle hyvä mies.

Eräänä päivänä minulle tapahtui jotakin aivan erityistä. Olen vieläkin aivan ihmeissäni.

Enkeli tuli sisään luokseni ja puhui minulle näin: "Ole tervehditty, Maria, sinä armon saanut! Herra kanssasi!"

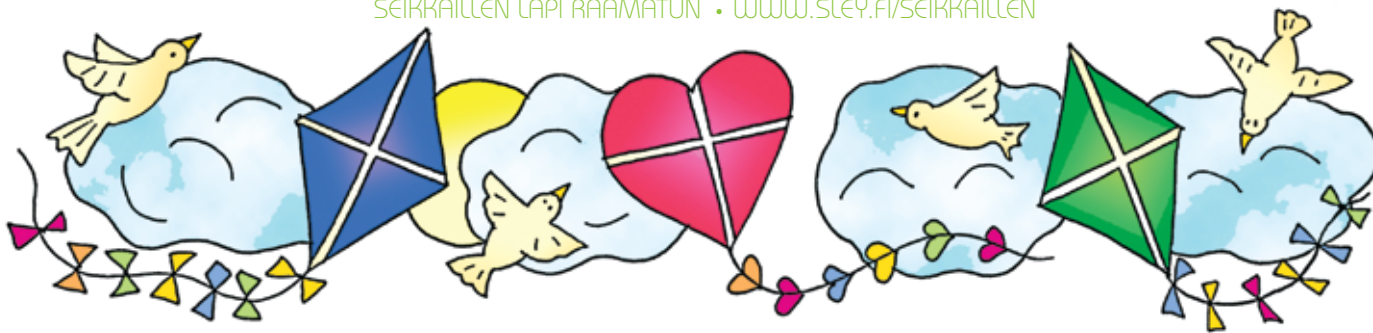
Ihmettelin, mitä tällainen tervehdys oikein tarkoitti.

Mutta enkeli jatkoi: "Älä pelkää, Maria, Jumala on suonut sinulle armonsa. Sinä tulet raskaaksi ja synnytät pojan, ja sinä annat hänelle nimeksi Jeesus. Hän on oleva suuri, häntä kutsutaan Korkeimman Pojaksi, ja Herra Jumala antaa hänelle hänen isänsä Daavidin valtaistuimen. Hän hallitsee Jaakobin sukua ikuisesti, hänen kuninkuudellaan ei ole loppua."

Minä kysyin ihmetellen enkeliltä: "Miten se on mahdollista? Minähän olen koskematton."

Enkeli vastasi minulle näin: "Pyhä Henki tulee sinun yllesi, Korkeimman voima peittää sinut varjollaan. Siksi myös lapsi, joka syntyy, on pyhä, ja häntä kutsutaan Jumalan Pojaksi. Ja tiedä tämä: Myös sukulaisesi Elisabet kantaa poikalasta, vaikka on jo vanha. Hän on jo kuudennella kuukaudella, hän, jota on pidetty hedelmättömänä! Jumalalle ei mikään ole mahdotonta."

Silloin sanoin enkelille: "Minä olen Herran palvelijatar. Tapahtukoon minulle niin kuin sanoit." Ja niin enkeli lähti luotani.

Muutaman päivän kuluttua lähdin matkaan ja menin sukulaiseni Elisabetin luo. Kun Elisabet kuuli tervehdykseni, hypähti lapsi hänen kohdussaan ja hän täyttyi Pyhällä Hengellä. Elisabet sai ymmärtää, että minusta tulee Herran, Vapahtajan, äiti.

Minäkin sain ylistää Jumalaa sanoen:

Minun sieluni ylistää Herran suuruutta, minun henkeni riemuitsee Jumalasta, Vapahtajastani, sillä hän on luonut katseensa vähäiseen palvelijaansa.

Olin Elisabetin luona noin kolme kuukautta ja sitten palasin kotiini.

Nyt olen kuullut, että keisari Augustus on antanut käskyn, että koko valtakunnassa on toimitettava verollepano. Kaikkien on siis mentävä omaan kaupunkiinsa kirjoittautumaan veroluetteloon. Meidänkin on lähdettävä pitkälle matkalle ylös Juudeaan Daavidin kaupunkiin, Betlehemiin, sillä Joosef kuuluu Daavidin sukuun."

(Mikäli kuulijat ovat hyvin nuoria, Raamatun kohtia ja kertomusta voi lyhentää.)

HAVAINNOLLISTAMINEN ISOILLE

Voit käyttää tähän havainnollistamiseen esim. flanelloja tai nukkeja. Myös kuvat, itse piirretyt tai netistä löydetty, käyvät hyvin. Ajatuksena on, että pysähdytte lasten kanssa kertomuksen kahteen eri kohtaan, ja opetus tapahtuu keskustellen.

Ensimmäinen kohta on se, kun Maria kiiruhtaa tapaamaan Elisabetia. Esillä olevassa "kuvassa" siis on nopeasti liikkuva Maria. Kerro ensin, mitä Marialle on tapahtunut ja kenen luo hän on menossa. Lapset osaavat ehkä myös auttaa tässä kerronnassa. Jatkakaa keskustellen. Muistuta, että näihin kysymyksiin ei ole yhtä oikeaa vastausta – voimme oikeastaan vain arvailla ja päätellä vastauksia.

MIETTIKÄÄ YHDESSÄ:

1. Miksi Maria haluaa tavata Elisabetin? (Myös Elisabet oli tullut raskaaksi Jumalan ihmeestä. Maria halusi varmaan jakaa tämän ihmeen jonkun kanssa, joka ymmärtäisi.)
2. Maria lähti liikkeelle jo muutaman päivän kuluttua siitä, kun sai tietää odottavansa Jeesusta. Miksi hän kiiruhtaa? (Maria oli varmasti hämmentynyt tilanteestaan ja halusi pian saada tukea vanhemmalta sukulaisnaiselta.)
3. Mitä Maria mahtaa miettiä matkalla, joka kesti kaksi päivää? (Esim. mitä muut ihmiset ajattelevat, kun hän on raskaana? Miten hän voisi olla Jumalan pojan äiti? Miksi Jumala valitsi juuri hänet Poikansa äidiksi? Minkälainen Jeesuksen elämästä tulee? Näyttääkö Hän ihan tavalliselta pojalta?)

Toinen kohta tapahtuu Elisabetin ja Sakariaan kodissa, kun Maria ja Elisabet kohtaavat. Kerro ensin, mitä silloin tapahtui. Keskittykää sitten miettimään tilannetta Elisabetin kannalta:

1. Tiesikö Elisabet Marian tulosta? (Varmaankaan ei, sillä siihen aikaan tiedonkulku oli hidas-ta.)
2. Entä tiesikö Elisabet Marian olevan raskaana? (Todennäköisesti ei tiennyt. Marian raskaus ei näkynyt päällepäin eikä hän luultavasti ollut kertonut raskaudestaan vielä monille.)
3. Maria ei ehtinyt sanoa Elisabetille muuta kuin tervehdysten, ja heti Elisabet huusi kovaan ääneen siunauksensa Marialle ja tämän sisällä olevalle Jeesus-lapselle. Mistä Elisabet tiesi Jeesuksesta? (Jumalan Pyhä Henki vaikutti hänessä niin, että Elisabet tiesi kaiken, ilmeisesti myös sen, että Jeesuksesta oli tuleva Messias.)

Maria viipyi Elisabetin luona kolmisen kuukautta, eli suunnilleen Johanneksen syntymään asti. Voitte vielä miettiä:

Mitä he mahtoivat sinä aikana jutella ja tehdä? (Varmasti he miettivät tulevaisuutta: millaista olisi olla Johanneksen, Herran edelläkävijän äiti, tai Jeesuksen, Jumalan pojan äiti. He luultavasti ihmettelivät yhdessä Jumalan suuria ja ihmeellisiä tekoja. Lisäksi he luultavasti pohtivat samoja asioita kuin kuka tahansa lasta odottava äiti, ja tekivät valmisteluja, ja elivät tavallista elämää, laittoivat ruokaa ja siivosivat.)

TOIMINTA

Piirrostehtävä

Pyydä lapsia sulkemaan silmänsä. Pyydä heitä kuvittelemaan mielessään mahdollisimman tarkasti, mitä he näkevät kun luet heille seuraavan tekstin hitaasti ja maalaillen:

"Maria on juuri astunut ovesta sisään Elisabetin luo. Kuvittele mielessäsi, millainen huone on. Seinät ovat valkoiseksi kalkittua kiveä, huoneessa on ehkä yksi tai kaksi pientä ikkunaukkua, ettei kuumuus tulisi sisätiloihin. Elisabetin mies Sakarias oli pappi, joten heillä oli varmaan monta huonetta. Onkohan tämä huone keittiö vai makuuhuone? Keittiöstä löytyy varmaankin pöytä ja hyllyjä, joilla on erilaisia ruskeita saviastioita ja puisia ruokailuvälineitä. Huoneen nurkkauksessa on kivistä rakennettu uuni, jonne laitetaan tuli ruokaa laitettaessa. Onkohan Elisabet kenties juuri laittamassa ruokaa uunissa? Vai onko hän jo valmistautumassa nukkumaanmenoon makuuhuoneessa? Silloin näet huoneessa varmaankin kaksi matalaa sänkyä. Entä miltä Maria näyttää? Hän on nuori nainen. Hänellä oli varmaankin tummat, pitkät hiukset. Hänen ilmeensä voi olla iloinen, hämmentynyt, onnellinen tai epävarma. Mitä luulet? Miltähän Elisabet näyttää? Hän on jo iäkäs, harmaat hiukset on ehkä kääritty nutturalle tai päätä peittää huivi. Hän on ollut jo niin pitkään raskaana, että hänen vatsansa on jo aika suuri. Luultavasti Elisabet näytti hyvin riemastuneelta nähdessään Marian. Johannes hänen kohdussaan hypähti riemusta ja Elisabet sai Jumalalta kiitollisen ja ylistävän mielen."

Pyydä sitten lapsia avaamaan silmänsä ja piirtämään paperille, mitä näkivät mielessään. Jos lapsia on vain vähän, voit kysellä heiltä, mitä he näkivät. Jos lapsia on paljon, he voivat kertoa näkemästään vieruskaverille. Voitte keskustella ennen piirtämistä, piirtämisen lomassa tai sen jälkeen.

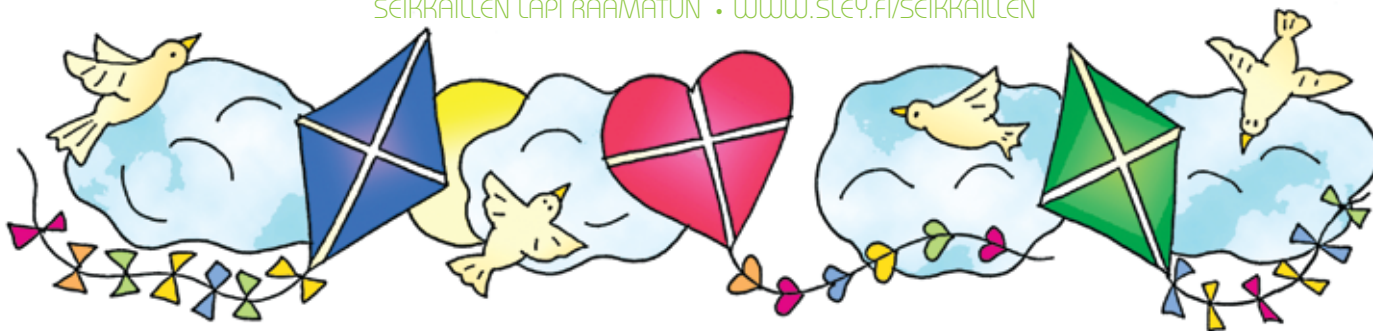
Isompien lasten kanssa "piirroksen" voi toteuttaa kollaasimaisena ryhmätyönä niin, että joku piirtää erilliselle paperille Marian, joku Elisabetin, ja ne leikataan irti. Muut tekevät sillä aikaa huonetta esim. niin, että tummalle taustapaperille tehdään vaaleasta paperista seinät (leikkaamalla tai repimällä) ja piirretään tai liimataan huoneeseen huonekaluja ja muita esineitä. Tällaisesta ryhmätyöstä saa hienon taulun seinälle. Jos aikaa on enemmän, voitte ensin tutustua kirjoihin, joissa on kuvia Jeesuksen aikaisista taloista ja pukeutumistyylistä.

LEIKIT

Tervehdysleikki

Leikkijät seisovat piirissä. Yksi leikkijöistä valitaan keskelle. Hän tervehtii toisia leikkijöitä sanoen: "Terve Maria!" ja tekee samalla jonkun liikkeen, esimerkiksi hypähtää paikallaan tai pyörähtää ympäri. Tämän jälkeen toiset leikkijät vastaavat hänelle: "Terve Elisabet!" tehden samalla keskellä olevan leikkijän tekemän liikkeen. Eli jos keskellä oleva leikkijä on tervehti-

essään hyppinyt yhdellä jalalla, toiset leikkijät hyppivät myös yhdellä jalalla tervehtiessään häntä. Jokainen leikkijä saa olla keskellä kerran, ja oman vuoron mentyä hän palaa takaisin piiriin.

Halaushippa

Yksi leikkijöistä valitaan hipaksi. Toiset leikkijät juoksevat hippaa karkuun. Jos hippa lähestyy leikkijää, tämä pääsee turvaan halaamalla jotakin toista leikkijää. Halaavat leikkijät laskevat viiteen, jonka jälkeen on jatkettava juoksemista. Siitä leikkijästä, jota hippa koskettaa, tulee uusi hippa.

Taustatietoa ohjaajalle ja opetus: Esa Luomaranta

Havainnollistaminen: Meeri Kuokkanen ja Heidi Sehm

Piirrostehtävä: Meeri Kuokkanen

Leikit: Liisi Portin

JUMALA SYNTYY MAAILMAAN

MARIA, JEESUKSEN ÄITI Luuk. 2

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Vapahtajamme äidiksi valittu nuori nainen ei tullut hoveista eikä julkkispiireistä. Maria oli tuiki tavallinen tyttö. Hän oli vaatimaton, nöyrä ja Jumalalle kuuliainen. Enkelin ilmoittaessa Marialle raskaudesta tämä ihmetteli: "Miten se on mahdollista? Minähän olen koskematon." Enkeli vastasi: "Pyhä Henki tulee sinun yllesi, Korkeimman voima peittää sinut varjollaan." Maria vastasi kauniisti: "Minä olen Herran palvelijatar. Tapahtukoon minulle niin kuin sanoit." Myöhemmin saamme lukea Raamatusta Marian kiitosvirren (Luuk. 1:46–55).

Noin kahdentoista vuoden ajan Maria sai hoitaa perhettään yhdessä Joo-sefin kanssa. Sen jälkeen äiti eli lastensa kanssa. Ja kuinka kaunista olikaan äidin luottamus poikaansa, Jeesukseen, esimerkiksi Kaanan häissä! (Joh. 2:1–12).

Maria sai myös kuulla jo alussa ennustuksen siitä, että Vapahtajamme tie kulkee seimestä Golgatan ristille (Luuk. 2:35). Jouluajan ihanuuden keskellä Marian sydämessä oli tieto siitä, mitä varten hän synnytti maailman Vapahtajan. Hänen poikansa syntyi uhriksi ja samalla äitinsä ja koko maailman pelastajaksi.

OPETUS

Jeesuksen äiti, Maria, oli hyvin nuori kun hän synnytti Jeesuksen. Hän rakasti poikaansa hyvin paljon. Maria tiesi, että Jumala pitää hänestä ja koko perheestä hyvää huolta.

Mitä äiti (tai mummu, kummitäti jne.) on opettanut sinulle?

Jeesuksen äiti voi opettaa meille hyvin paljon. Maria ja Joosef olivat ihan tavallisia ihmisiä ja heillä oli monenlaisia vaikeuksia Jeesuksen syntymän aikaan. Emme kuitenkaan kuule heidän napinoitaan ja valituksiaan, vaan ihan muuta. Maria kiitti Jumalaa hänen hyvydestään. Rakastava äiti on huolehtiva äiti ja luottava äiti.

Maria oli Jumalan valitsema nainen. Hän oli Jumalan Pojan äiti. Me emme päässeet tuosta asiasta äänestämään, vaan Jumala valitsi hänet. Samalla lailla Jumala on valinnut myös meidän äitimme. Olemmeko osanneet kiittää äidistä? Olemmeko osanneet auttaa äitiä?

Maria oli nöyrä, rakastava ja kiitollinen. Osaammeko me nähdä, kuten Maria, että Jumala antaa meille hyviä asioita? Mitä hyviä asioita, joista voisin kiittää Jumalaa, olet saanut tänään tai tällä viikolla? Maria sai elää lähellä Jumalaa. Jeesus on yhtä lähellä meitä Raamatun sanassa, pyhässä kasteessa ja ehtoollisessa.

OPETUKSEN YDIN

Maria, Jeesuksen äiti, oli Jumalan valitsema nainen ja hän voi opettaa meille hyvin paljon. Hän oli nöyrä, rakastava ja kiitollinen ja sai elää lähellä Jumalaa. Jeesus on yhtä lähellä meitä Raamatun sanassa, pyhässä kasteessa ja ehtoollisessa.

RUKOUS

Rakas Taivaallinen Isämme! Kiitos siitä, että valitsemalla Marian Vapahtajamme äidiksi, kerroit meille kuinka tärkeitä me jokainen olemme sinulle. Auta meitä Marian tavoin näkemään, että sinä olet suuri ja kuitenkin pidät meistä huolen. Anna meille samaa kiitollisuutta kuin Marialla oli. Kiitos hyvydestäsi meitä kaikkia kohtaan. Aamen.

LAULUT

Oi Jeesus siunaa äitiä, VK 467
Hyvä Jumala, VK 471
Käyn, Jeesus, kasvois etehen, VK 500
Olen onnellinen, SK 413

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Millainen ihminen on nöyrä ihminen?
2. Mistä näemme, että Maria oli nöyrä?
3. Kuinka me voisimme osoittaa omalle äidillemme, että me rakastamme häntä?
4. Maria sai pitää Jumalan Poikaa sylissään. Kuinka lähelle Jeesus tulee meitä?

HAVAINNOLLISTAMINEN PIENILLE

Ohjaaja käyttää lasten piirtämiä kuvia Mariasta havainnollistaessaan omaa opetustaan (katso Toiminta pienille: Piirustus Mariasta). Ennen opetusta hän voi käydä jokaisen kuvan läpi tai tehdä muutamia havaintoja niistä ryhmän koosta riippuen. Hän voi kiinnittää huomion esim. siihen, keitä muita kuvassa on (Jeesus, Joosef jne.), mitä Maria tekee kuvassa (siivoaa, leipoo, hoitaa Jeesusta jne.), miltä Maria näyttää ja millainen ilme hänellä on (onnellinen, iloinen, väsynyt, huolestunut jne.). Tarkoituksena on auttaa lapsia ymmärtämään, että Maria oli tavallinen nainen, joka näytti samalta kuin muut ja joka teki samanlaisia askareita, kuin kaikki toisetkin naiset.

Ohjaajan lukiessa tai kertoessa omin sanoin opetustekstiä, hän voi vielä palata kuviin ja korostaa erityisesti sitä, että Maria oli Jumalan valitsema nainen. Jumala halusi juuri hänet Jeesuksen äidiksi, sillä hän oli sydämeltään nöyrä ja kiitollinen. Maria myös kiitti Jumalaa jokaisessa tilanteessa.

HAVAINNOLLISTAMINEN ISOILLE

Ohjaaja piirtää liitutaululle, fläppitaululle tai kalvolle Marian kuvan. Lukiessaan tai kertoessaan omin sanoin opetustekstiä, hän kirjoittaa Marian ympärille tärkeimpiä asioita, esim. - tavallinen ihminen, - kiittää Jumalaa, - Jumalan valitsema jne. Opetustekstin jälkeen voidaan vielä käydä jokainen opittu asia läpi, ja varmistaa, että lapset ovat ymmärtäneet kirjoitetut kohdat.

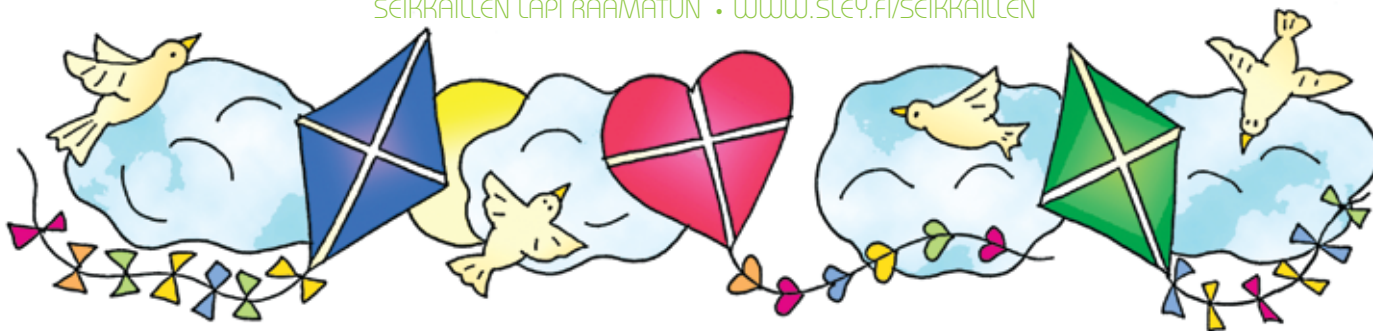
TOIMINTA PIENILLE

Piirustus Mariasta

Ohjaaja kertoo lapsille, että tämän päivän aiheena on Maria, Jeesuksen äiti. Tämän jälkeen hän pyytää jokaista lasta piirtämään Marian kuvan. Valmiit kuvat laitetaan esille ja ohjaaja käyttää niitä havainnollistaessaan omaa opetustaan.

Kortti äidille

TARVIKKEET:
kartonkia

vesivärejä
pensselejä
sormivärejä
silkkipaperia
huopaa
helmiä
sakset
liimaa
kyniä

Lapset askartelevat omalle äidille(/mummolle/kummitädille) kortin käyttäen kartonkia, vesivärejä, sormivärejä, silkkipaperia, huopaa, helmiä tms. Korttiin kirjoitetaan, miksi lapsi tykkää äidistä (/mummosta/kummitädistä). Jos lapsi ei osaa itse kirjoittaa, ohjaaja voi toimia kirjurina.

TOIMINTA ISOILLE

Runo äidille

TARVIKKEET:

paperia
kyniä
kartonkia
värikyniä
vesivärejä ja siveltimiä
helmiä
silkkipaperia
sakset
liimaa

Lapset kirjoittavat äidille äidistä kertovan runon, jossa täytyy käyttää sanoja: äiti, koti, rakkaus, ilo, lahja. Sanoja saa taivuttaa. Runon voi liimata ohuelle kartongille, jolloin se saa kehykset ympärilleen. Kartonkia voi myös koristella piirtämällä, maalaamalla, liimaamalla helmiä, askartelemalla ja liimaamalla esim. kukkia.

Lehden etusivu

Tarkoituksena on, että lapset tekevät pienissä ryhmissä lehden etusivun/lööppisivun Marian elämän vaiheista. Maria on antanut lehdelle haastattelun elämänsä loppumetreillä, ja kertonut kaikesta kokemastaan. Tarkoituksena on kirjoittaa lööppejä Marian elämästä mutta myös hänen luonteestaan ja perheestään. Kerratkaa ensiksi lasten kanssa yhdessä, mitä erikoisia asioita Marian elämän aikana tapahtui? (Enkeli ilmoittaa Jeesus-lapsen syntymästä, Maria tulee koskemattomana raskaaksi, erikoinen kohtaaminen Elisabetin kanssa, synnytäminen talliin ja paimenten ja itämään tietäjien vierailut, Kaanaan häät jne.) Kertauksen jälkeen lapset jaetaan ryhmiin ja heille annetaan iso paperi, joka tulee täyttää lööpeillä. Niitä voi kirjoittaa ja piirtää itse ja/tai lehdistä voi leikata valmiita, sopivia lööppejä, sanoja ja kuvia ja liimata ne paperille. Lopuksi etusivut esitellään toisille ryhmille.

JUMALA SYNTYY MAAILMAAN

JOOSEF

Matt. 1:18-25, 2:13-15 ja
2:19-23

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Rakentaja (puuseppä/muurari) Joosef on meille tuttu jouluevankeliumista (Luuk. 2). Hän oli Vapahtajamme äidin puoliso. Joosefin suku palautuu kuningas Daavidiin. Siksi Joosef ja Maria joutuivat lähtemään verollepanoa varten Betlehemiin, Daavidin juurille.

Joosef ja Maria olivat kihloissa. Silloin kävi ilmi, että Maria oli raskaana. Joosefin hurskaus näkyy kuuliaisuutena Jumalaa ja rakkautena Mariaa kohtaan. Lain mukaan hänen ei auttanut muu kuin hylätä Maria, mutta hän aikoi tehdä sen salaisesti. Silloin Joosefille ilmestyi yöllä Herran enkeli: "Älä pelkää ottaa Mariaa vaimoksesi". Herra ilmoitti asioiden oikean laidan Joosefille. Joosef toimi Jumalan sanan varassa. Matt. 1 on Jeesuksen sukuluettelo. Ihmiset luulivat Joosefia Jeesuksen isäksi, mutta Maria ja Joosef tiesivät enemmän.

Myöhemmin kerrotaan Marian ja Joosefin perheeseen kuuluneen ainakin kuusi lasta (Matt. 13:53–58). Pääsiäisjuhlille Jerusalemiin tehdyn matkan jälkeen (Luuk. 2:41–52) Joosefia ei enää mainita. Jeesus oli tuolloin 12-vuotias. Joosef oli isä, joka huolehti tunnollisesti perheestään tietäen, että hänen koko perheensä sai elää Kaikkivaltiaan turvissa.

OPETUS

Joosef oli rakastava isä. Hän luotti Jumalan sanaan ja toimi sen mukaan.

Kun Joosef sai enkelin kautta tietää, että Maria synnyttää Vapahtajan, Jeesuksen, hän alkoi huolehtia perheestään. Hän auttoi kaikin tavoin, oli turvana. Aikanaan hän opetti ammatitaitonsa (rakentaja) Jeesukselle. Joosefille perhe oli Jumalalta saatu lahja ja tehtävä. Kun enkeli ilmestyi Joosefille, hän hämmästyti aluksi. Sitten meille kerrotaan, että Joosef luotti Jumalaan kaikessa tekemisessään.

PIENILLE:

Joosef tiesi, että Jumala rakastaa häntä. Joosef rakasti Jeesusta ja piti huolta Jeesuksesta ja koko perheestä

ISOILLE:

Joosef tiesi, että Jumala rakastaa häntä. Joosef rakasti Jeesusta ja piti huolta Jeesuksesta ja koko perheestä. Joosef myös ymmärsi, että Jumala oli kutsunut hänet Jeesuksen perheen isän tehtävään. Se oli ainutlaatuinen tehtävä ja paikka.

Samoin kaikilla ihmisillä on oma paikka elämässä. Jumala rakastaa sinuakin ja on varannut sinulle omat tehtävät. Kenties jokin päivä on sinun vuorosi olla isä tai äiti. Joka tapauksessa mekin saamme elää lähellä Jeesusta, kuten Joosef. Joosef näki Jeesuksen kasvavan. He saivat tehdä töitä, iloita ja surra yhdessä. Jeesus on meidän luonamme Henkensä kautta. Jumalan lapsiksi kastettuina olemme saaneet Pyhän Hengen, joka on Jumalan ja Jeesuksen Henki. Sinäkin kuulut kasteen kautta Jeesuksen perheväkeen.

OPETUKSEN YDIN

Joosef luotti Jumalan sanaan ja toimi sen mukaan.

RUKOUS

Rakas Taivaallinen Isä, me kiitämme sanastasi Raamatussa. Anna meille samaa luottamusta sinun sanaasi kuin Joosefilla oli. Opetä meitä kiittämään jokaisesta perheenjäsenestä ja auttamaan toinen toisiamme. Opetä meitä muistamaan, että jokainen ihminen on sinulle tärkeä ja meille jokaiselle on varattu oma tehtävä täällä maailmassa. Aamen.

LAULUT

On paikka perheessä Jumalan, LV 71
Kolme opettajaa, LV 91
Mä olen niin pienoinen, LV 101
Päivän leikit, askareet, SK 414

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Mitä on hämmästyminen?
2. Mitä Joosef hämmästy?
3. Mikä kertoo siitä, että Joosef luotti (uskoi) Jumalaan?
4. Miten voimme osoittaa perheessämme (kodissamme) rakkautta toinen toisillemme?

HAVAINNOLLISTAMINEN PIENILLE

Isojen havainnollistamisohjeissa on kerrottu kolme kohtaa Raamatussa, jotka osoittavat Joosefin luottavan Jumalan sanaan ja noudattavan Jumalan käskyjä empimättä. Pienille voit valita niistä yhden tai useamman. Kaikissa kertomuksissa Herran enkeli ilmestyy Joosefille unessa. Voit havainnollistaa näitä unia vaikkapa niin, että pimennät huoneen mahdollisimman pimeäksi. Laita enkelinukke näkyvälle paikalle huoneessa ja valaise se kohdevalolla, esim. pöytä- tai taskulampulla tai kynttilöillä niin, että se erottuu pimeässä huoneessa selvästi.

HAVAINNOLLISTAMINEN ISOILLE

Muistelkaa yhdessä, missä tilanteissa Herran enkeli ilmestyi Joosefille unessa. Voitte etsiä yhdessä nämä kohdat Raamatusta ja lukea ne. Jos aikaa on vähemmän, voit kertoa lapsille tapahtumat pääpiirteissään. Raamattu on hyvä olla silti jokaisella – nopeat lukijat voivat saada ahaa-elämyksiä elävän Sanan äärellä, vaikka ette kaikkea yhdessä lukisikaan.

Ensimmäinen Raamatun kertoma tapaus oli, kun Joosef oli saanut tietää Marian odottavan lasta, mutta hän tiesi, ettei itse ollut lapsen isä (Matt. 1:18–25). Enkeli kertoi, että lapsi oli Jumalan Poika, ja että Joosefin ei tarvinnut pelätä ottaa Mariaa vaimokseen.

Toisen kerran enkeli ilmestyi Joosefille unessa, kun idän tietäjät olivat lähteneet Betlehemistä Jeesus-lapsen luota (Matt. 2:13–15). Enkeli kertoi, että Joosefin pitäisi paeta Marian ja Jeesuksen kanssa Egyptiin, sillä kuningas Herodes aikoi tappaa Jeesuksen.

Enkeli ilmestyi unessa Joosefille vielä kerran, Egyptissä, ilmoittaen, että nyt on turvallista palata takaisin Israeliin (Matt. 2:19–23).

Miettikää, miten Joosef toimi saatuaan Jumalta ohjeita enkelin ilmoittamina. Jäikö hän empimään, harkitsemaan, valmistelemaan? Ei, hän luotti täysin Jumalan sanoihin ja toimi heti niiden mukaan. Betlehemissäkin hän nousi HETI ja lähti liikkeelle Marian ja Jeesus-lapsen kanssa kohti Egyptiä.

Pohtikaa, mitä me voisimme oppia Joosefin asenteesta. Mekin voimme luottaa Jumalan sanaan eli Raamattuun täysin ja arkailematta. Jumala on antanut Raamatussa ohjeita ja lupauksia, jotka koskevat meitäkin. Muistelkaa pari esimerkkiä tällaisista ohjeista ja lupauksista.

TOIMINTA PIENILLE

Askartelu: Käpyenkeli

TARVIKKEET:

männynkäpyjä
massapalloja (halkaisija n. 30 mm)
liimaa
pumpulia tai huovutusvillaa
sakset
pahvia
askarteluhilettä
tussit
lankaa

OHJE:

1. Liimaa massapallo kiinni kävyn tasaiselle puolelle.
2. Liimaa pieni määrä pumpulia tai huovutusvillaa massapalloon enkelin hiuksiksi.
3. Leikkaa enkelille pahvista siivet ja liimaa ne kiinni massapallon alaosaan.
4. Laita liimaa siipiin ja ravista hieman askarteluhilettä liiman päälle.
5. Piirrä enkelille kasvot.
6. Sido lanka kiinni käpyyn.
7. Enkelin voi laittaa roikkumaan vaikka verhoon.

Leikki: Enkeli sanoo

Tämä leikki on muunnelma leikistä "Kapteeni käskee". Ideana on, että leikin vetäjä käskee lasten tehdä erilaisia asioita. Heidän kuuluu kuitenkin totella vain silloin, kun vetäjä sanoo: "Enkeli sanoo: ...", esimerkiksi: "Enkeli sanoo: Laulakaa." Tällöin lapset laulavat. Jos vetäjä sanoo pelkästään: "Laulakaa", lasten ei pidä totella. Leikkijät ovat kaikki seisomassa, ja leikistä putoaa pois, jos tottelee vetäjää silloin kun ei pitäisi. Aluksi voidaan leikkiä harjoituskiertos, jolloin kukaan ei putoa leikistä. Leikin vetäjä tekee kaikki sanomansa asiat hämätäkseen leikkijöitä. Tarkoitus on, että enkeli sanoo vain sellaisia asioita, joita enkeli voisikin käskää tehdä, esimerkiksi: laulakaa, kiittäkää (kädet ylistävät), rukoilkaa, iloitkaa. Muut käskyt voivat olla mitä tahansa.

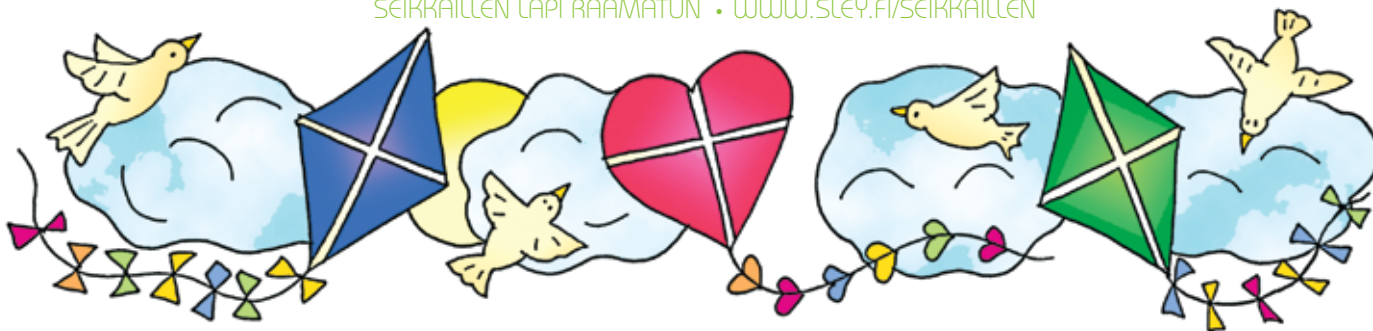

TOIMINTA ISOILLE

Askartelu: Oma perhe

TARVIKKEET:

(talous)paperirullia
erikokoisia massapalloja
sakset
villalankaa
kangaspaloja
liimaa
tusseja

paksua pahvia
koristelumateriaalia: helmiä, lankaa, tarroja jne.

OHJE:

1. Tarkoituksena on askarrella perhepotretti omasta perheestä.
2. Paperirullat toimivat vartaloina. Jokainen perheenjäsen saa oman vartalonsa. Rullia voi leikata saksilla sopivan pituisiksi.
3. Rullan yläosaan liimataan kiinni sopivan kokoinen massapallo pääksi.
4. Massapalloon piirretään tusseilla kasvot ja liimataan villalankoja hiuksiksi.
5. Kangaspaloista leikataan vaatteet ja ne liimataan kiinni rullaan. Vaatteeksi riittää pelkkä rullan ympärille kiedottu kangas.
6. Rullaa voi koristella, esim. äidille voi tehdä ohuesta langasta ja pienistä helmistä kaulakorun.
7. Lopuksi valmiit rullat liimataan paksulle pahvialustalle kiinni, jolloin potretti on valmis.

LEIKIT

Hae minulle

Yksi leikkijöistä valitaan enkeliksi. Muut leikkijät menevät seisomaan riviin enkelin eteen. Enkeli pyytää leikkijöitä hakemaan itselleen asioita, esim. "Hae minulle lusikka", jolloin kaikki leikkijät lähtevät hakemaan nopeasti pyydettyä tavaraa. Ensimmäisenä pyydetyn esineen tuoneesta leikkijästä tulee enkeli. Jos leikkijöitä on paljon, heistä voidaan tehdä joukkueita. Joukkueet seisovat jonoissa ja jokaisen jonon ensimmäinen käy hakemassa pyydetyn esineen. Voittajajoukkue saa aina pisteen ja eniten pisteitä saanut joukkue voittaa. Leikin joukkueversiossa enkeli pysyy koko leikin ajan samana.

Raamatun ammatteja pantomiimina

Kukin halukas esittää vuorollaan jotakin Raamatun ajan ammattia pantomiimina eli ilman sanoja ja ääniä. Opettaja antaa aiheen jokaiselle ja auttaa tarvittaessa muita arvaamaan, mistä on kyse. Jos kukaan ei heti arvaa, opettaja voi kertoa, kuka Raamatun henkilö esimerkiksi harjoitti kyseistä ammattia. Sen jälkeen hän voi antaa muitakin vihjeitä ammattiin liittyen. Jos joku arvaa heti, voitte yhdessä muistella, kuka Raamatussa harjoitti tuota ammattia. Tässä joitakin esimerkkejä ammateista, joita pystyy näyttelemään (näistä voi valita tarvittaessa helpoimmat): leipuri (Jaakobin pojan Joosefin vankilatoveri Egyptissä), teltantekijä (Paavali), lääkäri (Luukas), rakentaja (Jeesuksen isä Joosef), kalastaja (esim. Pietari), paimen (Daavid), pappi (esim. Sakarias), publikaani eli veronkantaja (esim. Sakkeus), kangaskauppias (Lyydia).

Erilaiset perheet

Leikkijät kävelevät huoneessa ympäriinsä, kunnes ohjaaja huutaa esim.: "Äiti, isä ja kolme lasta!" Leikkijöiden täytyy muodostaa nopeasti ryhmiä, joissa on ohjeen mukainen määrä jäseniä. Ohjaaja voi valita millaisia perheenjäseniä perheessä kullakin kerralla on ja kuinka monta heitä on. Kun leikkijät ovat muodostaneet ohjeen mukaiset ryhmät, katsotaan, jäikö joku leikkijöistä ilman ryhmää. Hän joutuu tällöin pelistä pois. Muut voivat jatkaa leikkiä. Leikkiä voidaan leikkiä niin kauan kuin leikkijöitä riittää.

JUMALA SYNTYY MAAILMAAN

JOULUTAPAHTUMAT Luuk. 2:1–20

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Keisari Augustus hallitsi Rooman laajassa valtakunnassa vuodesta 30 eKr. vuoteen 14 jKr. Rooman valtakunta käsitti lähes koko silloisen tunnetun maailman. Augustus vaati itselleen Vapahtajan (Salvator) arvoa.

Vero koottiin joka 14. vuosi jokaisesta 14 vuotta täyttäneestä. Kaikkien kansalaisten oli silloin ilmoittauduttava kotipaikkakunnallaan rekisteröitymistä ja tietojen antamista varten. Joosef oli kotoisin Betlehemistä. Betlehem sijaitsee noin kymmenen kilometriä etelään Jerusalemissa. Profeetta Miika oli ennustanut, että se olisi Messiaan syntymäpaikka (Miika 5:1).

Betlehem oli pieni paimenien ja köyhien viljelijöiden kylä, jossa kasvatettiin Jerusalemin temppelin uhrilampaita. Paimenia halveksittiin, koska he eivät työnsä vuoksi pystyneet noudattamaan kaikkia Mooseksen lain säädöksiä, mm. sapattimääräyksiä. Fariseusten mukaan paimenet ja naiset eivät kelvanneet todistajiksi oikeudessa.

Erämaassa, yön pimeydessä ja maailmassa koettavan ”suuren pelon” keskellä paimenet saivat kuulla enkeliltä ilosanoman, suuren ilon koko kansalle: ”On syntynyt Vapahtaja, joka on Kristus, Herra.” Jumalan merkinä tästä on lapsi, joka makaa kapaloituna seimessä. Taivaallinen sotajoukko ei julistakaan sotaa vaan rauhaa (shalom).

Tässä tapahtumassa on maailmanhistorian käänne. Maailman aikakin lasjetaan tämän Betlehemin tapahtuman mukaan. Synnyinpaikan traditio on vahva ja luotettava. Jeesuksen syntymäpaikkana olleen eläinten tallin tai luolan ympärillä on maailman vanhin kirkko.

OPETUS

Maria ratsasti aasin selässä. Marian vierellä kulki jalan hänen kihlattunsa Joosef. Maria ja Joosef olivat hyvin väsyneitä, koska he olivat kulkeneet pitkän ja raskaan matkan verollepanoa varten kotikaupungistaan Nasaretista. Vihdoin Betlehemin kaupungin valot alkoivat näkyä. Maria ja Joosef katselivat niitä onnellisina.

Joosefilla oli edessään vielä yksi tehtävä. Hänen tuli löytää heille täpötäydessä kaupungissa paikka, jossa he voisivat nukkua. Joosef kyseli useasta majatalosta heille yösijaa, mutta kaikkialla oli täyttä. Lopultakin Joosef onnistui tehtävässään. Eräs majatalon isäntä antoi heidän mennä talliin yöksi. Joosef vei aasin ja Marian tallin luo ja aukaisi oven vanhaan talliin. Hän katseli lehmiä ja lampaista ja tyhjiä pilttuita. Joosef teki talliin kaikkien eläinten keskelle vuoteen oljista itselleen ja Marialle. Pian he molemmat nukkuivat sikeästi.

Yöllä tapahtui jotain hyvin ihmeellistä. Jeesus-lapsi syntyi. Joosef täytti seimen heinillä. Maria kääri lapsen pehmeään vaatteeseen ja pani hänet seimeen, koska heillä ei ollut muuta paikkaa lapselle. Hämmästellään he katselivat ja ihailivat seimessä nukkuvaa lasta.

Samana yönä oli niityllä Betlehemin kaupungin laitamilla paimenia vartioimassa lampaitaan. Yhtäkkiä keskellä yötä valtavan kirkas valo loisti kaikkien heidän yllään. Paimenet pelästyivät ja peittivät kasvonsa. "Älkää pelätkö!" ääni sanoi. Paimenet avasivat hitaasti silmänsä ja yllättyivät nähdessään oikean taivaan enkelin. Enkeli sanoi paimenille: "Minä tuon teille suuren ilosanoman. Jeesus, teidän Vapahtajanne, on syntynyt. Te löydätte hänet seimessä makaamassa." Tämän jälkeen koko taivas täyttyi enkeleistä, jotka ylistivät ja kiittivät Jumalaa. Paimenet katselivat tätä kaikkea ihmeissään. Kun enkelijoukko lähti takaisin taivaaseen, paimenet lähtivät kiireesti etsimään Jeesus-lasta. He kiiruhtivat koko matkan, sillä he halusivat löytää nopeasti Jeesuksen. Vihdoin he löysivät Marian, Joosefin ja pienen Jeesus-lapsen tallista. Kunnioittavasti he polvistuivat Jeesuksen eteen. Tämä pieni vastasyntynyt vauva oli maan ja taivaan Kuningas ja herrojen Herra. Hän syntyi ihmiseksi, jotta voisi kerran pelastaa meidät ja avata tien pyhän Jumalan luo. Hän oli todellakin maailman ihmeellisin vauva.

OPETUKSEN YDIN

Jeesus syntyi tähän maailmaan ihmiseksi pelastaakseen meidät ja avatakseen tien pyhän Jumalan luo.

RUKOUS

Rakas Taivaan Isä, anna meidän tänä jouluna keskittyä joulun tärkeimpään sanomaan, Jeesuksen syntymään. Kiitos siitä, että annoit Jeesuksen syntyä Betlehemin seimeen meidän Pelastajaksemme. Kiitos, että Jeesus tietää, millaista on olla ihminen, vaikka hän on samalla myös taivaan ja maan Kuningas. Siunaa meidän joulumme ja meitä kaikkia. Aamen.

LAULUT

Joulu, joulu tullut on, SK 21
 Nyt taivaat avautuu, SK 27
 Käyn kanssa paimenten, SK 30
 Nyt sytytämme kynttilän, VK 13

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Miksi joulua vietetään?
2. Miten vietämme joulua niin, että muistamme joulun tärkeimmän sanoman?
3. Miksi Jeesus syntyi ihmiseksi?
4. Voiko joulu olla "joka päivä"?

HAVAINNOLLISTAMINEN PIENILLE

Hartausteksti havainnollistetaan tarinapussin avulla. Katso tarinapussin käyttämiseen erilliset ohjeet. Tarinapussista nostetaan kertomuksen edetessä seuraavat esineet:

1. aasi/poni ("aasin selässä")
2. naisbarbi, jolla kangaspalasta kiedottu vaate (Maria)
3. miesbarbi, jolla kangaspalasta kiedottu vaate (Joosef)
4. miesbarbi, jolla kangaspalasta kiedottu vaate (majatalon isäntä)
5. lelulehmä/-lammas (talliin mentäessä)
6. pieni nukke (Jeesus)
7. miesbarbi, jolla kangaspalasta kiedottu vaate (paimen)
8. lelulammas
9. enkeli

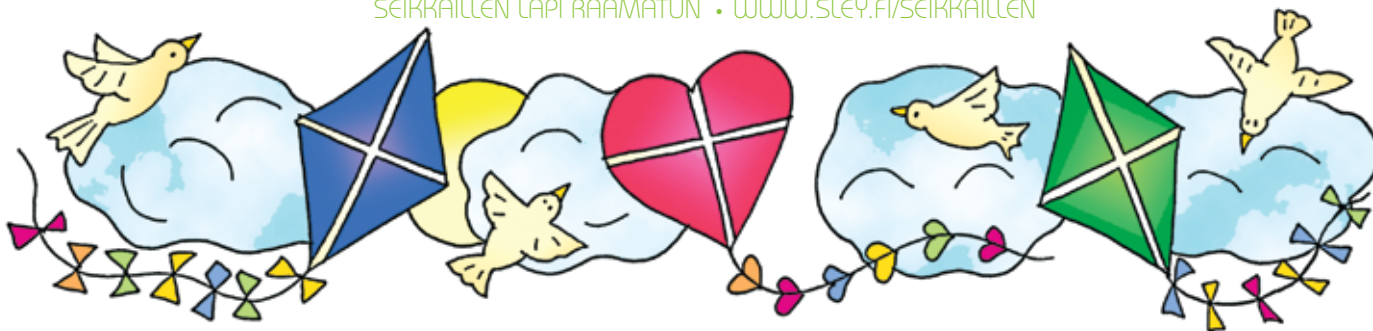

HAVAINNOLLISTAMINEN ISOILLE

Ennen opetustekstin lukemista lapsille jaetaan roolit, joihin heidän on tarkoitus eläytyä ohjaajan lukiessa opetustekstiä. Rooleja voivat olla aasi, Maria, Joosef, majatalon isäntä, tallin eläimet (lehmä, lammas, hevonen), enkeli, paimen, paimenen lammas. Kaikilla lapsilla ei tarvitse olla eri roolia, vaan useampi lapsista voi eläytyä samaan rooliin. Tarkoituksena on, että jokainen lapsista kuuntelee silmät kiinni opetustekstiä omasta roolistaan käsin ja opetustekstin lukemisen jälkeen ohjaaja esittää jouluevankeliumin tekstin mukaisessa järjestyksessä erilaisia kysymyksiä siitä, miltä henkilöstä/eläimestä mahtoi tuntua, miltä paikat näyttivät, mitä henkilöt ajattelivat jne.

APUKYSYMYKSIÄ:

1. Miltä Mariasta tuntui pitkä matka, että Jeesuksen syntymä, paimenten tulo?
2. Mitä Joosef ajatteli, kun majatalot eivät ottaneet heitä vastaan tai kun hän joutui valmistaan yöpaikan talliin? Mitä Joosef ajatteli nähdessään paimenet?
3. Miltä tallissa näytti tallin eläinten silmissä ennen Marian ja Joosefin tuloa ja mitä eläimet ajattelivat seurattessaan Jeesuksen syntymää ja paimenten tuloa?

4. Mitä kedon lammas ajatteli nähdessään ylistävät enkelit?

5. Mitä paimenet ajattelivat nähdessään enkelin ja myöhemmin Jeesuksen?

Kysymysten ja keskustelun jälkeen ryhmä voi vielä eläytyä kertomukseen näyttelemällä sen läpi ohjaajan johtamana. Jo pelkkä huivi päässä tai harteilla auttaa lasta eläytymään paremmin näytelmään.

TOIMINTA PIENILLE

ASKARTELUT

Huopaenkeli

TARVIKKEET:

(talous)paperirulla
paksua valkoista huopaa
sakset
liimaa
massapallo
ohut musta tussi
valkoista tai kultaista lahjanauhaa/villalankaa
keltaista tai punaista ohutta huopaa

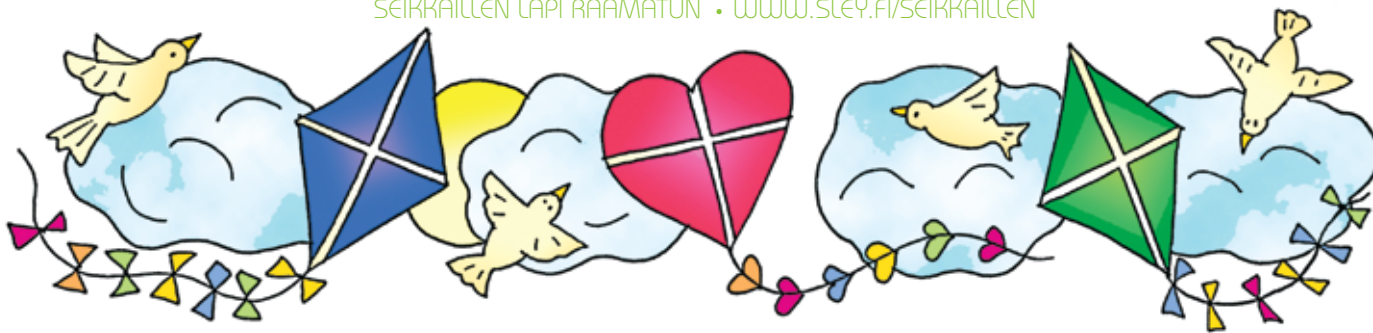
OHJE:

1. Leikkaa kartonkirulla sopivan kokoiseksi
2. Leikkaa paksusta valkoisesta huovasta kappale enkelille mekoksi. Valkoisen huopamekon tulee peittää paperirulla kokonaan.
3. Kiepauta huopamekko kartion malliseksi kuitenkin niin että se mahtuu paperirullan päälle.
4. Liimaa sivureunat yhteen, laita mekko paperirullan päälle ja liimaa mekon yläreuna kiinni paperirullaan.
5. Leikkaa enkelille valkoisesta huovasta siivet ja liimaa ne kiinni huopamekkoon.
6. Liima massapallo paperirullaan enkelin pääksi ja piirrä sille kasvot ohuella mustalla tussilla.
7. Leikkaa enkelille lahjanarusta tai villalangasta hiukset. Lahjanarua voi myös kihartaa. Liimaa hiukset kiinni massapalloon.
8. Leikkaa enkelin mekon koristeeksi punaisesta huovasta sydän tai keltaisesta huovasta tähti ja liimaa koriste enkelin mekkoon.

Paimen

TARVIKKEET:

(talous)paperirulla
kangaspala
sakset
liimaa
villalankaa
massapallo

ohut musta tussi
pumpuli

OHJE:

1. Leikkaa kartonki tarvittaessa lyhyemmäksi.
2. Leikkaa rulla kangaspalasta kappale paimenelle puvuksi. Kankaisten vaatteiden tulee peittää paperirulla kokonaan.
3. Kiepauta kangaspala rullan päälle.
4. Liimaa sivureunat yhteen, laita paimenen puku paperirullan päälle ja liimaa puvun yläreuna kiinni paperirullaan.
5. Leikkaa villalangasta pieni pätkä ja sido se paimenelle vyöksi eli paperirullan ympärille.
6. Liima massapallo paperirullaan paimenen pääksi ja piirrä sille kasvot ohuella mustalla tussilla.
7. Liimaa vähän pumpulia massapalloon paimenelle parraksi.
8. Leikkaa kankaasta pieni kappale paimenelle huiviksi ja liimaa se massapalloon.
9. Leikkaa villalangasta pieni pätkä ja sido se huivin päälle.

Leikki: Jouluisien esineiden etsiminen

Ohjaaja piilottaa jouluisia esineitä huoneeseen. Hän voi piilottaa olkikoristeita, kynttilöitä, piparimuotteja, kuusenpalloja, enkelikoristeita ja vanhoja joulukortteja. Jokaista esinettä voi olla useampi kappale. Jokaisesta piilotetusta esineestä on hyvä olla malli pöydällä, jotta leikkijät osaavat etsiä oikeita asioita. Leikkijät jaetaan pieniin ryhmiin. Ohjaaja antaa etsimiselle ajan, esim. kolme minuuttia ja leikkijät saavat etsiä jouluisia esineitä sen ajan huoneesta. Kun aika on loppunut, leikkijät palaavat omiin ryhmiinsä ja laskevat, kuinka monta esinettä ryhmä on saanut yhteensä. Eniten esineitä kerännyt joukkue voittaa.

Piparien koristelu

Ohjaaja hankkii etukäteen valmiita pipareita ja niiden koristeluun tarvittavat ainekset. Lapset saavat koristella piparit mielensä mukaan kaupasta saatavalla valmiilla sokerikuorrutteil-la sekä erilaisilla nonparelleilla ja karkeilla. Lopuksi voidaan pitää herkutteluhetki tai lapset voivat viedä valmiit piparit kotiin.

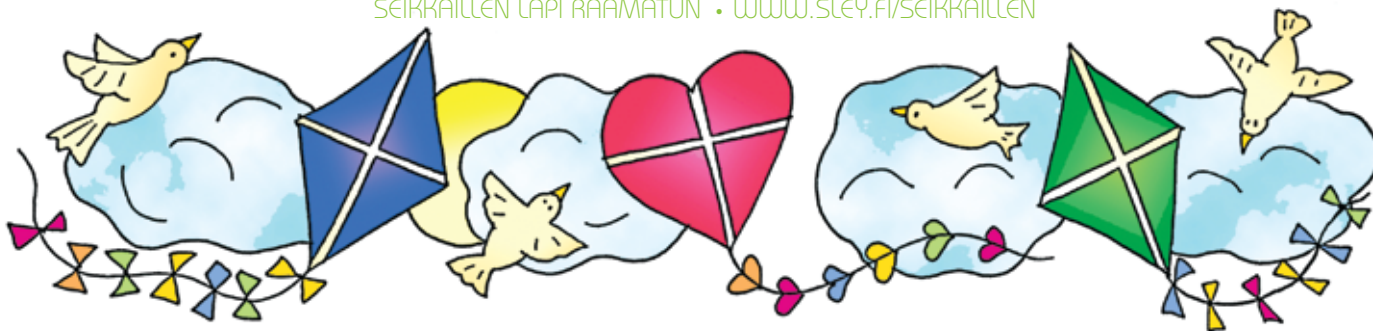
TOIMINTA ISOILLE

Joulurunon tekeminen

Lapset jaetaan noin kolmen hengen ryhmiin. Jokainen ryhmä tekee oman joulurunon, jossa pitää käyttää seuraavia sanoja: enkeli, seimi, lahja, Jeesus ja kuusi. Sanoja saa taivuttaa. Valmiit runot luetaan ääneen.

Joulunäytelmä

Harjoitelkaa lasten kanssa joulunäytelmä. Joulunäytelmän voi toteuttaa esimerkiksi niin, että sitä harjoitellaan pienen ryhmän kanssa etukäteen pitkin syksyä ja esitetään toisille. Sitä voidaan esittää myös niin, että ohjaaja lukee joulunäytelmää ja lapset vain näyttävät kuul-

lun mukaan tai niin että lapsilla on vuorosanat koko ajan mukana. Joulunäytelmän voi toteuttaa myös kuunnelmana, jolloin lasten kanssa mietitään joulunäytelmään äänimaaailma. Osa lapsista voi lukea vuorosanoja ja osa miettiä ja toteuttaa muut äänet, esim. ulko-oven avaamisen, askeleet jne. Kuunnelmassa koko ryhmä pääsee toteutukseen mukaan.

ROOLIHENKILÖT:

Mummo

Risto-isä

Lasse, isovelj

Laura, pikkusisko

PAIKKA:

Mummola

Kohtaus I

Mummo hämmentää kauhallaan joulupuuroa ja tervehtii silmiään hierovia lapsia, jotka tulevat hänen luokseen:

– Hyvää huomenta ja hyvää joulua, lapset!

Lapset vastaavat iloisina yhteen ääneen:

– Hyvää joulua mummo!

Mummo sanoo antaen molemmille lapsille annoksen puuroa:

– Ottakaapa tästä joulupuuroa. Jälkiruuaksi saatte pipareita.

Lapset syövät puuroa ja mummo hääräilee keittiössä pyyhkien pöytää ja hämmentäen välillä puuroa.

Risto-isä tulee sisään ja sanoo.

– Hyvää joulua kaikille!

Lasse vastaa:

– Hyvää joulua sinullekin, isä!

Laura jatkaa:

– Missä olet ollut näin aikaisin?

Risto-isä:

– Olin katsomassa meille sopivaa joulukuusta mummon metsästä.

Laura kysyy ihmeissään:

– Eikö me haetakaan kuusta kaupan pihalta?

Risto-isä vastaa hymyillen:

– Tänä jouluna meidän ei tarvitsekaan ostaa kuusta, vaan voimme käydä hakemassa kuusen mummon metsästä ja kaataa sen ihan itse.

Lasse kysyy innostuneena:

– No, lähdetäänkö heti?

Risto-isä vastaa:

– No, heti kun olette saaneet syödyksi ja ulkovaatteet päälle. Ulkona on aika kova pakkanen.

Lapset sanovat yhteen ääneen rynnäten pukemaan ulkovaatteita:

– Me olemme jo valmiita! Lähdetään heti!

Risto-isä ja lapset lähtevät ulos (pois näyttämöltä) ja mummo nostaa kaapista laatikon, jossa on kuusenkoristeita. Mummo ottaa laatikosta yhden koristeen ja ihailee sitä hetken.

Kohtaus II

Lapset ja Risto-isä palaavat kuusen kanssa. Mummo on heitä vastassa. Yhdessä laitetaan kuusi oikealle paikalle. Lapset ja Risto-isä riisuvat ulkovaatteet.

Mummo:

– Onpas teille hieno kuusi! Kylläpä löysittekin hyvän. Tähän kelpaa laittaa koristeita.

Risto-isä kysyy:

– Olikos sinulla mummo koristeet jossakin tässä lähellä? Voisimme koristella kuusen saman tien.

Mummo tuo koristeet kuusen luo ja sanoo lapsille samalla näyttäen heille koristeita:

– Näillä koristeilla on koristeltu joulukuusta jo silloin, kun minä olin pikkutyttö.

Laura sanoo kurkistaen koristerasiaan ja nostaen sieltä yhden koristeen:

– Nämä on ihan erilaisia kuin meillä kotona. Eikö, mummo, sinulla ole yhtään koristetta, jossa olisi kimalletta tai hileitä? Tai yhtään turkoosia tai pinkkiä palloa?

Mummo vastaa:

– Eipä taida olla. Nämä minun koristeeni ovat olkikoristeita. Vaikka nämä ovatkin aika yksinkertaisia, ne muistuttavat meitä yhdestä tärkeästä asiasta.

Lasse kysyy epäillen:

– Ai mistä muka?

Risto-isä vastaa hymyillen:

– Missäs se Jeesus-lapsi syntyikään?

Laura vastaa:

– Siellä Betlehemissä eläinten tallissa. Kun Marialla ja Joosefilla ei ollut muuta paikkaa, mihin he olisivat voineet mennä yöksi.

Lasse sanoo:

– Niin kun he olivat menneet sinne verollepanoa varten.

Mummo vastaa:

– Hienosti muistettu. Oikein hyvä. Nämä koristeet muistuttavat meitä nimenomaan siitä, että Jeesus syntyi talliin, vaikka hän olikin Kuningas ja olisi ansainnut jonkin paljon hienomman paikan syntyä.

Laura kysyy:

– Ai niin kuin palatsin?

Mummo vastaa hymyillen:

– Niin juuri. Ja nyt aina kun katselemme näitä koristeita, muistamme että Jeesus on joulun tärkein asia.

Lapset, Risto-isä ja mummo laittavat kuuseen koristeet. Lopuksi isä kiinnittää latvaan tähden.

Risto-isä sanoo ajatuksiinsa vaipuneena:

– Tämän tähden minä kyllä muistan omasta lapsuudestani. Papan kanssa kiinnitettiin se aina yhdessä kuusen latvaan. Nyt minä laitan sitä omien lasteni kanssa. Kylläpä aika rientää. Kuukas muuten muistaa, miksi kuusen latvaan laitetaan tähti?

Laura vastaa:

– Sekin liittyi Jeesukseen... Mites se nyt meni?

Lasse sanoo:

– Jeesuksen syntymätallin yläpuolella loisti tähti, joka auttoi paimenia ja itämään tietäjiä löytämään vastasyntyneen Jeesus-lapsen.

Mummo näyttää enkelikoristetta ja sanoo:

– Ja enkeli ilmoitti Jeesuksen syntymästä paimenille.

Laura huudahtaa innostuneena:

– Mummo, sinulla on tosi hyvät kuusenkoristeet, kun ne kertovat niin paljon Jeesuksesta!

Mummo vastaa hymyillen:

– Se on aivan totta. Mutta nyt lapset, on aika lähteä kirkkoon jouluhartauteen.

Kaikki poistuvat näyttämöltä.

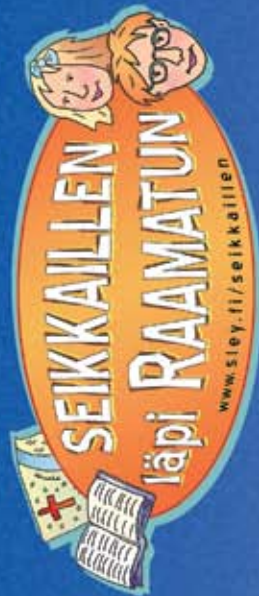
JOULUPELI

Tulosta A3 kokoon (LIITE 1/JOULUTAPAHTUMAT).

Taustatietoa ohjaajalle ja joulupeli: Saija Simanainen

Opetus, havainnollistaminen, toiminta: Liisi Portin

Kuvitus: Liina Pajunen

JUMALA syntyy maailmaan

Lähdemme paimenten kanssa jännittävälle seikkailulle etsimään Jeesusta. Tarvitset peliin Raamatun, nopan ja pelinappulan jokaiselle pelaajalle. Nuorin pelaaja saa aloittaa pelin. Vanhin pelaaja saa toimia Raamatun tekstien lukijana ja avustaa tarvittaessa vastausten löytämisessä. Heittäkää vuorotellen noppaa ja edetkää sen mukaan, ellei ohjeissa toisin mainita.

LIITETÄ/JOULUTAPAHTUMAT

38. Suuren pelon keskellä paimenet salivat kuulla enkeliltä ilosanoman, suuren ilon koko maailmalle. Mikä on tuo sanoma (Luuk 2:1)?

31. Odota yhden heitton vuoron ajan.

40. Olet löytänyt vastasyntyneen Jeesus-lapsen.

Miksi Jumala syntyi ihmiseksi? Saat vastauksen poimimalla sanat numerojärjestykseen. Mikä lause muodostuu?

JEESUKSEN TOIMINNAN ALKU

JOHANNEKSEN KASTE Matt. 3:1-6

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Vanhan testamentin profeetat vaikuttivat aikavälillä 800–400 eKr. Heidän jälkeensä oli noin 400 vuoden hiljainen jakso, jolloin Jumala ei antanut sanaansa profeetoille. Johannes Kastaja päätti tuon hiljaisuuden. Hänen kautta Jumala taasen puhui. Johannes oli vanhan ja uuden liiton välissä, kuin viimeinen profeetta ja samalla uuden aikakauden kuuluttaja.

Johannes vaikutti Juudean autiomaassa. Hän eli kuin paimentolaiset, pukeutuen heidän tavallaan ja syöden vaatimattomasti, mitä autiomaasta löytyi (vertaa samankaltaisuus profeetta Eliaan). Jerusalemissa lähdettäessä itään laskeuduttiin kohti Jordan-virran laaksoa, kohti Suolamerta. Siellä sijaitsi Juudean autioma, hiekkainen erämaatasanko, Jeriko vihreänä keitaana sen keskellä.

Johannesta kuulemaan tuli väkeä Jerusalemissa asti (noin päivän matka), koko Juudean maakunnasta ja Jordanin varrelta. Sanan Jumalan miehestä, profeetasta, oli täytynyt kulkea ihmiseltä ihmiselle. Moni kiinnostui ja lähti kuuntelemaan. Meille tämän ajan kaikenlaiseen kikka- ja temppukristillisyyteen totuneille tässä on kova opetus. Puhdas ja oikea Jumalan sanan julistus vetää kuuntelemaan vaikka korpeen!

Ennen Israelin kuninkaita (Saulia, Daavidia, Salomonian, jne.) Jumala oli kansansa kuningas. Vanhan testamentin profeetat julistivat Jumalan vielä kerran palaavan ja perustavan valtakuntansa. Johannes julisti: nyt tuo aika on koittamassa. Jeesuksessa taivasten valtakunta tuli maan päälle. Jo nyt voidaan elää uskossa tämän valtakunnan jäsenenä ja päästä kerran perille taivaan kotiin.

Johannes kehotti ihmisiä kääntymään Jumalan puoleen. Hän kastoi ihmisiä parannuksen kasteella, mikä ei siis ollut vielä kristillinen kaste, yhtä vähän kuin Johannes itse oli luvattu Messias. Hän valmisti ihmisiä kohtaamaan Jeesuksen (vertaa lain valmistava tehtävä evankeliumille).

TEEMAAN VIRITTÄMINEN

Heinäsiirakat ja hunaja

Tarkoituksena on, että lapset saavat konkreettisesti nähdä, mitä erikoista Johannes Kastaja söi: heinäsiirakkoja ja villimehiläisten hunajaa.

1. Ota mukaasi hunajaa ja kamelin tms. karvaa.
2. Tulosta heinäsiirakkojen kuvia (LIITE 1/JOHANNEKSEN KASTE). Leikkaa ne ja piilota pitkin huonetta ennen opetuksen alkamista.
3. Laita heinäsiirakkojen siritys-ääntä soimaan taustalle. Sitä voi äänittää internetistä tai sitä voi tehdä lasten soittimella tai lelulla. Lasten tehtävänä on etsiä heinäsiirakkojen kuvia sirityksen kuullessa taustalta. Näin saat etsimisestä jännittävämpää.
4. Lapset voivat tuoda löytämänsä heinäsiirakkojen kuvat kamelinkarvan päälle. Anna jokaisen lapsen maistaa myös hunajaa.

Kun heinäsiirakat ovat löytyneet ja lapset ovat maistaneet hunajaa, voit aloittaa opetuksen kertomalla: "Seuraavaksi luemme Raamatusta miehestä, jonka ruokana olivat heinäsiirakat ja hunaja."

OPETUS

Osaathan pyytää anteeksi? Luemme Matt. 3:1–6.

Johannes Kastaja oli erikoinen mies, aika kummallinenkin. Hän asui autiomaassa, jossa oli aina kuuma. Siellä oli vain hiekkaa ja kiviä, eikä siellä kasvanut paljon mitään. Sieltä oli vaikea löytää ruokaa. Raamattu kertoo, että Johannes soi heinäsiirakkoja ja hunajaa. Vaatteena hänellä oli päällään kamelinkarvoista tehty asu. Erikoinen mies, mutta erikoinen oli hänen sanomansakin.

Israelin kansalla oli pitkän aikaa ollut vaikeaa. Muinoin heillä oli ollut kuninkaita johtamassa maata ja Jumalan profeettoja opettamassa Jumalan tahtoa. Nyt Jumala oli antanut Johanneselle tehtäväksi opettaa kansalle, että hyvin pian Jumala lähettäisi oman kuninkansa ja hyvän opettajan, jota kutsuttiin Messiaaksi ja Kristukseksi. Me tiedämme, että Johannes tarkoitti Jeesusta, joka tulikin pian Johanneksen jälkeen. Johanneksen tärkeä tehtävä oli valmistaa ihmisiä vastaanottamaan Jeesus.

Johannes sanoi ihmisille: "Raivatkaa Herralle tie". Johannes ei tarkoittanut, että alettaisiin tehdä maantietä, jota pitkin Jeesus sitten voisi tulla. Johannes puhui ihmisten sydämistä. Olivatko ihmisten sydämet valmiita vastaanottamaan Jeesuksen? Johannes sanoi myös: "Kääntykää, tehkää parannus." Se tarkoitti sitä, että sovittiin riidat, pyydettiin anteeksi toiselta, jos oli tehty väärin häntä kohtaan. Ei varastettu toisen omaa, ei puhuttu toisesta pahaa eikä muutenkaan tehty toiselle pahaa. Johannes muistutti ihmisiä Jumalan käskyistä ja siitä, ettei niitä saanut rikkoa.

Kun ihmiset Johannesta kuunnellessaan ymmärsivät, että he olivat tehneet pahaa, he tunnustivat sen ja pyysivät anteeksi. Sen jälkeen Johannes kastoi heidät. Se muistutti heitä siitä, että Jumala antaa synnit anteeksi. Oikeastaan tuo Johanneksen kaste muistutti ihmisiä Jeesuksesta, joka antaa synnit anteeksi.

Mekin saamme tunnustaa Jeesukselle pahat tekemme, pyytää niitä anteeksi ja uskoa, että Jeesus antaa anteeksi. Saamme myös pyytää toisilta ihmisiltä anteeksi ja antaa heille anteeksi.

OPETUKSEN YDIN

Osaathan sinä pyytää ja antaa anteeksi!

RUKOUS

Rakas Taivaan Isä, kiitos Johannes Kastajasta, joka valmisti ihmisiä vastaanottamaan Jeesuksen. Kiitos, että Jeesus haluaa tulla myös meidän luoksemme. Auta meitä tunnustamaan pahat tekemme ja pyytämään niitä anteeksi. Kiitos, että sinä annat anteeksi meille. Opetä meitäkin antamaan anteeksi toisillemme. Auta meitä elämää niin, että auttaisimme toisiamme, emmekä olisi pahoja toisiamme kohtaan. Aamen.

LAULUT

Jeesus, sinuun turvaten, VK 487
Oi Jumala, et hylkää pientä lasta, VK 491
Jeesus on hyvä paimen, SK 407

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Mikä oli Johannes Kastajan tärkein tehtävä?
2. Mikä oli Johanneksen sanoma ihmisille? Mitä hän halusi opettaa heille?
3. Mikä voisi olla Johanneksen opetus meille? Mitä voisimme oppia hänen kauttaan?

HAVAINNOLLISTAMINEN PIENILLE

Opetusteksti havainnollistetaan tarinapussin avulla. Katso tarinapussin käyttämiseen erilliset ohjeet. Tarinapussista nostetaan kertomuksen edetessä alla olevat esineet. Suluissa on opetustekstin kohta.

1. pussillinen pieniä kiviä, jotka kaadetaan pussista lattialle (hiekkaa ja kiviä)
2. kuva heinäsiirkasta (LIITE 2/JOHANNEKSEN KASTE) ja hunajapurkki (heinäsiirkkoja ja hunajaa)
3. kruunu (Jumala lähettäisi oman kuninkaansa)
4. vauvanukke kapaloituna (Jeesusta, joka tulikin pian Johanneksen jälkeen)
5. valkoinen pahvisydän (ihmisten sydämistä)
6. pieni pullo vettä ja lasinen kulho, johon vesi kaadetaan (Johannes kastoi heidät)
7. risti (Jeesus antaa anteeksi)

HAVAINNOLLISTAMINEN ISOILLE

Opetusteksti havainnollistetaan pyytämällä yhtä lapsista eläytymään Johannes Kastajaksi.

Tämä tapahtuu pukemalla joku lapsista Johannes Kastajaksi opetuksen alussa ja antamalla hänelle vuorosanoja ja tehtäviä opetuksen aikana. Opettaja lukee tai kertoo omin sanoin opetustekstiä. Opettajan kertoessa Johannes Kastajan ruokailusta, hän voi antaa lapselle hunajapurkin ja vaikka piirtämänsä tai tulostamansa kuvan heinäsiirkasta (LIITE 2/JOHANNEKSEN KASTE). Opettajan kertoessa Johanneksen vaatetuksesta puetaan lapselle kamelin-karvoista tehty asu eli esimerkiksi tekoturkki tai vaikka lampaantalja. Lapsi voi ottaa kengät ja sukat pois ja olla avojaloin.

Kun opettaja opettaa, että Johanneksen tärkein tehtävä oli valmistaa ihmisiä vastaanottamaan Jeesus, lapsi voi sanoa toisille lapsille: "Jeesus tulee pian!" Kun opettaja kertoo Johanneksen sanomasta, lapsi voi sopivassa kohdassa sanoa: "Kääntykää, tehkää parannus!" Kun opettaja kertoo ihmisten kääntymisestä, hän pyytää kaikki lapsia menemään polvilleen ja rukoilemaan. Heidät siis otetaan mukaan eläytymään. Tämän jälkeen Johannes voi mennä muutaman lapsen luo, koskettaa heidän päätänsä ja sanoa: "Kastan sinut!" Lopuksi kaikki voivat istuutua kuulemaan opetustekstin loppuosan.

TOIMINTA

Leikki: Johanneksen opetuksia

Yksi leikkijöistä valitaan olemaan Johannes Kastaja. Toiset ovat häntä kuulemaan tulleita ihmisiä. Johannes seisoo paikallaan ja ihmiset kävelevät ympäri huonetta. Johannes opettaa ihmisiä, ja ihmisten tulee toimia opetusten mukaan. Johannes voi opettaa seuraavia asioita: "Kääntykää!" (jokainen lapsi tekee täyskäännöksen), "Tehkää parannus!" (jokainen lapsi menee polvilleen maahan ja laittaa kädet ristiin), "Raivatkaa Herralle tie!" (jokainen lapsi nostaa kädet kohti kattoa), "Antakaa anteeksi!" (lapset halaavat toisiaan), "Tulkaa kasteelle!" (lapset menevät nopeasti jonoon Johanneksen eteen) ja "Jeesus tulee pian!" (jokainen lapsi kumartaa).

Leikin voi leikkiä niin, että kukaan ei tipu pelistä ja Johannes pysyy koko leikin ajan samana tai sitten voidaan leikkiä niin, että viimeisenä oikein tehneestä tai täysin väärin tehneestä leikkijästä tulee Johannes. Yksi vaihtoehto leikkiin on myös, että Johannes pysyy koko ajan samana ja viimeisenä oikein tehnyt lapsi tippuu pois leikistä. Tässä versiossa lopuksi jäljellä on vain yksi leikkijä ja Johannes. Johannesta esittävällä lapsella voi olla muistin tukena opettajan etukäteen kirjoittamat Johanneksen opetuslauseet.

Leikki: Johannes ja heinäsiirkat

Yksi leikkijöistä valitaan olemaan Johannes. Toiset ovat heinäsiirkkoja. Johannes menee hetkeksi ulos huoneesta ja heinäsiirkat etsivät itselleen piilopaikan, jossa pysyttelevät hiljaa. Kun kaikilla on piilo, Johannes saa tulla etsimään itsellensä heinäsiirkkoja. Leikki loppuu, kun kaikki heinäsiirkat ovat löytyneet.

Taustatietoa ohjaajalle ja opetus: Esa Luomaranta

Teemaan virittäminen: Riikka Lindroos

Rukous, laulut, keskustelukysymykset, havainnollistaminen, toiminta: Liisi Portin

Kuva teemaan virittämiseen

Kuva teemaan virittämiseen

Scandinavien Stock Photo

JEESUKSEN TOIMINNAN ALKU

JEESUKSEN KASTE Matt. 3:13–17

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Jeesuksen kaste on ymmärretty alkuna hänen julkiselle toiminnalleen, vihkimyksenä tielle, jolle Jumala lähetti hänet. Kasteen tärkeyttä osoittaa se, että Jeesus matkasi Jordanille kaukaa pohjoisesta, kotimaakunnastaan Galileasta. Jumalan suunnitelmaan kuului, että Jeesus kastettiin syntisten kasteella.

Johannes ei ensin tahdo kastaa Jeesusta, koska hän sanoi tarvitsevänsä itse kasteen Jeesukselta. Miksi Johannes, joka kastoi muita, tarvitsisi kasteen Jeesukselta? Johannes kutsui ihmisiä parannukseen, tunnustamaan syntinsä. Hän tiesi ja tunsikin Jeesuksen Jumalan Pojaksi, joka ainoana voi antaa synnit anteeksi. Pyytämällä itselleen kastetta Jeesukselta Johannes tunnusti olevansa kaikkien muiden ihmisten kaltainen, syntinen Jumalan edessä.

Jeesus perusteli kasteensa Jumalan vanhurskauden täyttämiseksi. Johannes ymmärsi sen kuuluvan Jumalan pelastussuunnitelmaan. Jeesuksesta tuli näin yksi meistä syntisistä. Hän, täydellinen Jumala ja täydellinen ihminen, suostui syntisen ihmisen osaan (vain sillä erotuksella, että hän ei itse langennut koskaan syntiin, Hepr. 4:15). Jeesuksessa Jumala tuli ihmiseksi niin todellisesti, että hän tuntee kaiken ihmisen elämään liittyvän.

Taivaan aukeaminen kuvaa Jeesuksen täydellistä yhteyttä Isäänsä. Pyhä Henki kyyhkysen muodossa täydensi Jumalan kolminaisuuden. Taivaasta kuuluvalla äänellä Jumala tunnustautui omaan Poikaansa. Siinä toteutui yksi Vanhan testamentin Messias-ennustus, ”Katso: minun palvelijani, jolle minä annan voiman, minun valittuni, johon olen mieltynyt. Henkeni olen laskenut hänen ylleen, hän tuo oikeuden kansojen keskuuteen.” (Jes. 42:1)

OPETUS

Jeesus, syntisten Vapahtaja. Luemme Matt. 3:13–17.

Evankeliumiteksti kertoo Jeesuksen Vapahtajan työn alusta. Johannes Kastaja oli saarnannut ihmisille jo pitkään, opettanut heille Jumalan käskyjä ja kastanut ihmisiä parannuksen kasteella. Jeesuskin tuli Johanneksen kastettavaksi. Johannes ihmetteli sitä ja sanoi hänen tarvitsevan Jeesukselta kasteen. Johannes tiesi, että vaikka Jeesus oli ihminen, hän oli myös Jumala. Ja mihinkä Jumala kastetta tarvitsisi? Sen sijaan Johannes itse tarvitsisi Jumalalta kasteen.

Jeesus opetti Johannekselle Jumalan tahdon toteutuvan, kun Jeesus kastettiin. Jumala rakastaa kaikkia ihmisiä ja tahtoo viedä meidät kaikki taivaan kotiin. Siksi Jumala lähetti oman Poikansa Jeesuksen tänne maailmaan. Jeesus eli ihmisen elämän ja viimein kuoli ristillä meidän puolestamme. Kun Jeesus kastettiin, hänet asetettiin tähän tehtävään. Hänestä tuli ihan samanlainen kuin kuka tahansa meistä ihmisistä. Oli vain yksi ero: me kaikki olemme syntisiä, mutta Jeesus ei koskaan tehnyt syntiä, ei mitään pahaa. Mutta koska Jeesus on yksi meistä, hän voi myös auttaa meitä. Raamattu opettaakin kaikkialla, että Jeesus kuoli ja sovitti meidän kaikki synnit. Siksi me voimme saada ne anteeksi.

Matteus kertoi vielä, että Jeesuksen kasteen jälkeen taivas aukesi. Se kuvaa Jeesuksen yhteyttä Jumalaan, Taivaan Isään. Jumalan kolmas persoona, Pyhä Henki, tuli kyyhkysen muodossa Jeesuksen päälle. Näin Jeesus oli asetettu Vapahtajan työhön. Taivaasta kuului vielä Jumalan ääni: "Tämä on minun rakas Poikani." Jumala rakasti Jeesusta, omaa Poikaansa. Mutta Jumala rakastaa myös meitä, vaikka olemmekin syntisiä. Siksi Jumala antoi Jeesuksen meille Vapahtajaksi.

OPETUKSEN YDIN

Jeesus tuli syntisiä varten.

RUKOUS

Rakas Taivaan Isä, kiitos että annoit meille Jeesuksen. Kiitos, että rakastat meitä ja annat syntimme anteeksi. Kiitos, että saamme olla lapsiasi. Aamen.

LAULUT

Taivaan Isä, nostit minut, VK 495
 Kun äidit lapsiansa, VK 497
 Jeesus meitä rakastaa, SK 409
 Olen onnellinen, SK 413

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Miksi Johannes ei aluksi suostunut kastamaan Jeesusta?
2. Miksi Johanneksen tuli kastaa Jeesus?
3. Millä tavalla Jumalan kaikki kolme persoonaa olivat läsnä Jeesuksen kasteessa?
4. Miksi Jeesus tuli maailmaan?
5. Miten me voimme saada pahat tekemme anteeksi?

HAVAINNOLLISTAMINEN

Vaihtoehto 1.

Opettaja voi havainnollistaa piirtämällä kaksi kuvaa. Toinen kuva on Jeesuksen kasteesta ja toinen Jeesuksen elämästä. Piirrä ensimmäiseen kuvaan Johannes Kastaja seisomaan veteen. Piirrä Johanneksen ympärille ihmisiä sekä veteen että maalle. Opetuksen edetessä piirrä Jeesus seisomaan Johanneksen kanssa veteen. Kun opetat siitä, miksi Jeesus tuli maan päälle, voit piirtää toiseen kuvaan Jeesuksen ensiksi seimen vauvana, sitten aikuisena miehenä ja lopuksi ristille. Palaa opetuksen lopuksi ensimmäiseen kuvaan ja piirrä kuvaan kyyhkynen Jeesuksen päälle. Piirrä myös taivasta ja kirjoita sen alle teksti: "Tämä on minun rakas Poikani." Voit myös piirtää kuvat etukäteen ja näyttää lapsille valmiita kuvia opetuksen edetessä. Katso ohje piirtämiseen s. 4.

Vaihtoehto 2.

Opetuksen voi myös havainnollistaa niin, että opettaja pukeutuu ihmiseksi, joka tulee kermamaan lapsille siitä, mitä oli neljä vuotta sitten nähnyt ja kuullut. Opettaja voi kertoa aluksi, että oli itse menossa Johanneksen kasteelle. Hän oli kuullut Johannes Kastajan opetusta käskyistä ja Jumalan tiestä ja oli päättänyt mennä kasteelle. Juuri ennen kuin hänen vuoronsa oli tullut, Jeesus oli ilmestynyt paikalle. Opettaja voi kertoa Johanneksen ja Jeesuksen keskustelusta ja Jeesuksen kasteesta. Lopuksi hän voi kertoa olleensa myös seuraamassa Jeesuksen ristiinnaulitsemista. Kun hän oli nähnyt Jeesuksen ylösnousseena, hän oli ymmärtänyt, että oli saanut syntinsä anteeksi ja että Jeesus oli pelastanut hänetkin. Lopuksi opettaja voi sanoa, että Jumala rakastaa myös paikalla olevia lapsia ja haluaa antaa heidänkin syntinsä anteeksi ja pelastaa heidät.

TOIMINTA

Koko ryhmän piirustus

Opettaja on etukäteen varannut värikyniä ja isoa paperia, jolle koko ryhmä mahtuu piirtämään. Tarkoituksena on, että koko ryhmä tekee yhteisen taideteoksen Jeesuksen kastehestä. Opettaja jakaa lapsille aiheet: Jordan-virta, taivas, ympäristö (puut, pensaat, kukat), Johannes Kastaja, Jeesus, eri-ikäisiä ihmisiä vedessä ja maalla ja kyyhkynen. Lopuksi taideteos voidaan kiinnittää seinälle.

Sarjakuva

Jokainen saa tehdä oman sarjakuvan Jeesuksen kasteesta. Ensimmäisessä ruudussa voi olla Johannes Kastaja opettamassa, toisessa ruudussa hän voi kastaa ihmisiä, kolmannessa Johannes voi kohdata Jeesuksen, neljännessä Johannes voi kastaa Jeesuksen ja viidennessä Pyhä Henki voi laskeutua Jeesuksen päälle kyyhkysen muodossa. Sarjakuvaan voi tehdä myös puhekuplia.

Taustatietoa ohjaajalle ja opetus: Esa Luomaranta

Rukous, laulut, keskustelukysymykset, havainnollistaminen, toiminta: Liisi Portin

JEESUKSEN OPETUSLAPSET

ANDREAS Matt. 4:18–20

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Andreas oli yksi Jeesuksen opetuslapsista. Hän kuului kahdentoista opetuslapsen (apostolin) joukkoon. Andreas oli apostoli Pietarin veli. Molemmat miehet olivat kalastajia. Oli varsin luonnollista, että he myös tekivät työtä yhdessä. He olivat kotoisin Betsaidasta, Gennesaretin järven rannalta (ks. Matt. 10:2, Joh. 1:44, 45).

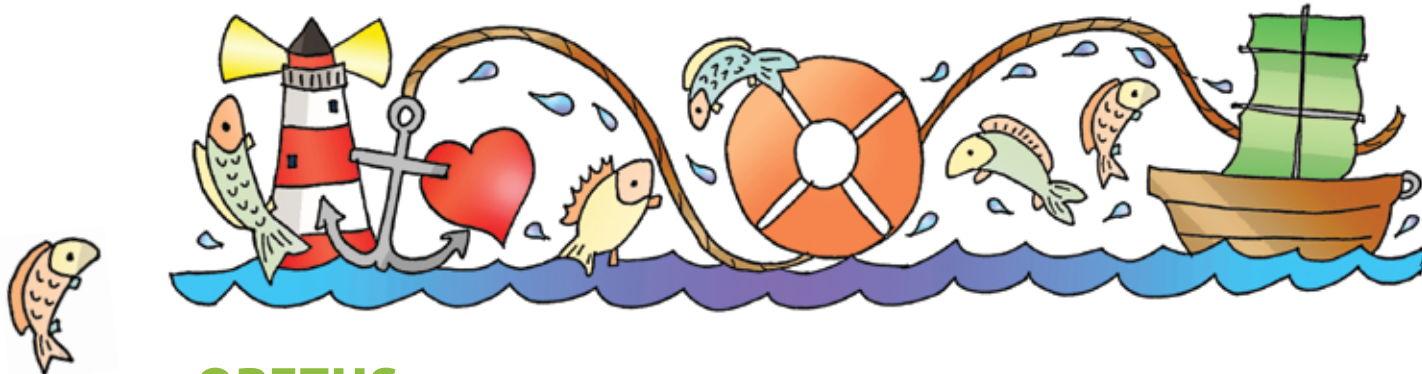
Andreaan kotipaikkakunnalla, Betsaidassa Jordanin toisella puolella, toimi kuuluisa Johannes Kastaja. Andreas oli alun perin Johannes Kastajan opetuslapsi. Andreas kohtasi Jeesuksen ensimmäisen kerran päivänä, jolloin Johannes Kastaja osoitti Jeesusta sanoen: "Katso Jumalan Karitsa". Kaksi Johanneksen opetuslasta oli tällöin läsnä, toinen heistä oli Andreas.

Tapahtuman vaikutus oli niin merkittävä, että paikalla olleet kaksi miestä, toinen heistä Andreas, seurasivat Jeesusta majataloon ja viipyivät opettajan seurassa sen päivän. Pian sen jälkeen Andreas kohtasi veljensä Simonin ja todisti hänelle: "Me olemme löytäneet Messiaan." Andreas vei veljensä Jeesuksen luokse, mistä johtuen hän on saanut kunnianimen: "maailman ensimmäinen lähetyssaarnaaja" (Joh. 1:28–43).

Palattuaan Galileaan Andreas jatkoi vielä jonkin aikaa veljensä Pietarin kanssa kalastajan työtä. Vasta kun Johannes Kastaja oli heitetty vankilaan, Andreas ja Pietari kokivat ratkaisevan kohtaamisen Jeesuksen kanssa: "Tulkaa ja seuratkaa minua, minä teen teistä ihmisten kalastajia."

Jeesuksen taivaaseenastumisen jälkeen tapasimme Andreaan viimeisen kerran, kun hän yläsalissa muiden apostolien kanssa odottaa Isän lupauksen täyttymistä (Ap.t. 1:13). Sen jälkeen hänestä ei puhuta Uudessa testamentissa, mutta perimätiedon mukaan hänet lopulta ristiinnaulittiin vinoristiin. X:n muotoista ristiä kutsutaan Andreaan ristiksi.

OPETUS

Lue raamatun teksti Matt. 4:18–20.

Pietari ja Andreas olivat ammatiltaan kalastajia. Eräänä päivänä he olivat taas kalastamassa Gennesaretin järvellä. Silloin Jeesus kulki rantaa pitkin ja sanoi heille: ”Lähtekää minun mukaani. Minä teen teistä ihmisten kalastajia.”

Tässä raamatunkohdassa voimme nähdä, että Jeesus kutsuu ihmisiä luokseen. Pietarin ja Andreaksen hän kutsui oikein kasvotusten: ”Lähtekää minun mukaani”. Tänä meillä ei ole mahdollisuutta kuulla samanlaista ”kasvoista kasvoihin” kutsua. Silti Jeesus kutsuu meitäkin. Jeesuksen kutsu tapahtuu luterilaisen opetuksen mukaan myös veden äärellä. Jo pienenä lapsena olemme saaneet kasteen kolmiyhteisen Jumalan nimeen. Silloin saimme liittyä Jeesuksen seuraajiksi. Saimme kutsun itse Vapahtajaltamme pyhässä kasteessamme. Saimme liittyä Pietarin ja Andreaksen tavoin Jeesuksen seuraajiksi. Jos joukossamme on joku, jota ei vielä ole kastettu, Jeesus kutsuu häntäkin omakseen ja kasteelle.

(Tässä jokainen voi kertoa toisille oman/omat etunimensä.) Nimemme muistuttaa meitä kasteestamme. Kasteessa meistä tuli Jumalan lapsia. Pappi laitto kolme kertaa kasteveettä päähämme ja lausui: Kastan sinut Isän, Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Mitä silloin oikeastaan tapahtui? Raamatussa on eräs kohta, jossa puhutaan kasteesta näin: ”Kaikki te, jotka olette Kristukseen kastetut, olette Kristuksen päällenne pukeneet” (Gal. 3:27, Kr. 1933/38).

Kasteessa saimme kuulla Jeesuksen kutsun ja saimme tulla hänen omikseen. Miksi Jeesus kutsui kalastajia? Siksi, että he eivät vielä tunteneet Jeesusta. Jeesus halusi, että Pietari ja Andreaskin tutustuisivat häneen. Tunnetko sinä Jeesuksen? Haluatko sinä olla Jeesuksen seurassa? Jeesus haluaisi tutustua sinuun.

Jeesus sanoi Andreakselle ja Pietarille: ”Minä teen teistä ihmisten kalastajia”. Mitä tarkoittaa ihmisten kalastaminen? Heitetäänkö ihmisiä verkoilla vai mistä on kysymys? Kun tulemme Jeesuksen seuraan, huomaamme, että Jeesus on meille hyvä, siksi haluamme kutsua muitakin Jeesuksen seuraan. Olemme tässä mielessä ihmisten kalastajia. Kenelle sinä voisit kertoa Jeesuksesta?

OPETUKSEN YDIN

Jeesus kutsuu jokaista lähelleen. Erityisesti kasteessa Jeesus kutsuu ja ottaa omaksi lapsekseen.

RUKOUS

Jeesus kiitos, että kutsuit minut jo pienenä kasteen hetkellä. Kiitos, että saan olla sinun seurassasi. Opetä minua tuntemaan sinua enemmän. Anna minun tuntea sinut aina, silloinkin kun kasvan aikuiseksi, yhtä isoksi kuin Pietari ja Andreas. Aamen.

LAULUT

Kala-Pekka, LV 90 / Laulutuuli (2011) 123
Opetuslapset, Ilon siivillä s. 98

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Millä tavalla Jeesus kutsuu meitä seuraansa?
2. Miksi on tärkeää kastaa ihmisiä?
3. Mitä tarkoittaa, että olemme ihmisten kalastajia?
4. Millä tavoilla voimme kutsua ihmisiä Jeesuksen seuraan?

HAVAINNOLLISTAMINEN

1. Raamatun kohta näytellään kolmen hengen ryhmissä. Tarvitaan Pietari ja Andreas. Yksi voi toimia Jeesuksena. Koko ryhmä (kolmen hengen ryhmissä) saa vuorotellen näytellä Raamatun tapahtuman.
2. Opettaja varaa opetustilanteeseen kastemaljan ja veden. Näytetään kastetapahtuma yksinkertaisesti. Tähän liitetään opetus kasteesta. Yhdistetään vesielementti ja kutsu (Pietari ja Andreas) ja oma kasteemme. Jumala on kutsunut ja liittänyt meidät seuraansa jo lapsena.
3. Galatalaiskirjeen tekstin kohdalla yksi lapsista puetaan valkoiseen albaan ja kerrotaan valkoisen värin symboliikka. Kuinka Jeesuksen meille lahjoittama valkoinen puku peittää meidän kirjavat vaatteemme eli syntimme.

TOIMINTA PIENILLE

ASKARTELUT

Kirje tai piirustus kummille

Ohjaaja voi aluksi kysellä lapsilta heidän kummeistaan. Kuten kaste kummitkin ovat lahja meille. Jokainen voi sen jälkeen joko piirtää kuvan tai kirjoittaa kirjeen omalle kummilleen.

Nimikyltti

TARVIKKEET:

taikinakulho

6 desilitraa vehnä jauhoja

3 desilitraa suolaa

3 desilitraa kylmää vettä

2 ruokalusikallista ruokaöljyä

hammastikku

leivinpaperia
vesivärit
askartelulakkaa
lankaa

OHJE:

1. Sekoita aineet taikinakulhossa keskenään taikinaksi.
2. Hiero käsiisi vähän ruokaöljyä ennen muovailun aloittamista.
3. Muovaile taikinasta sopivan kokoinen pohja nimikyltille. Muotoile pohjan päälle kirjaimilla teksti: Jumalan rakas lapsi Milla (oma nimi). Tee kyltin yläosaan pieni reikä.
4. Asettele valmis nimikyltti leivinpaperin päälle uunipellille.
5. Kuivata askartelut uunissa tunnin verran 125 asteessa. Askartelut kuivuvat myös huoneenlämmössä, mutta se vie aikaa.
6. Voit maalata kuivan työn vesiväreillä. Valmiit ja kuivat työt voi myös lakata.
7. Kiinnitä lopuksi lanka nimikylttiin.

LEIKIT

Kalapeli

Liitteessä 1 on kaloja (LIITE 1/ANDREAS). Kaloihin kiinnitetään magneetit tai paperiklemmarit. Jokainen saa onkia vuorollaan kalan ongella, jossa on myös magneetti. Kalat voisivat olla esim. laakeassa reunallisessa astiassa/sermin takana, jotta onkijat eivät näkisi kaloja ja niin onginta olisi jännittävämpää. Kalaan on voitu kiinnittää esim. opetuksen ydin tai jokin raamatunlause, joka jää muistolauseeksi lapselle.

Aartenetsintä

Leikkijät jaetaan noin kolmen hengen ryhmiin. Ohjaaja valmistaa etukäteen paperista/pahvista lappuja, joihin on piirretty kuvia erilaisista aarteista: rahasta, kultaharkoista, koruista ja timanteista. Jokaisesta aarteesta on piirretty useita lappuja. Niitä on hyvä olla enemmän kuin ryhmiä. Lisäksi ohjaajalla on yksi lappu, jossa on kuvana kastemalja (LIITE 2/ANDREAS). Ohjaaja piilottaa kaikki laput ennen leikin alkua sovittuun tilaan.

Leikin aikana kaikki leikkijät etsivät aarteita annetun ajan rajoissa. Kun aika on päättynyt, ryhmät kokoontuvat ja jokainen leikkijä antaa omat aarteensa ryhmälle. Ryhmä laskee, kuinka monta aarretta heillä on yhteensä. Ohjaaja antaa lopuksi jokaiselle ryhmälle niin monta karkkia/tarraa kuin mitä ryhmällä on aarteita. Ohjaaja kysyy lopuksi, mikä ryhmä löysi aarteen, jossa oli kuvattuna kastemalja. Ohjaaja voi muistuttaa, että kaste on kaikista aarteista kallein, ja siksi ryhmä saa jonkun erityispalkinnon. Sen olisi hyvä olla sellainen, josta riittäisi kaikille leikkijöille. Näin lapset oivaltavat, että kaste on aarre, joka on tarkoitettu ihan jokaiselle.

TOIMINTA ISOILLE

Polku: Jeesuksen jalanjäljissä

Andreas sai tuoda veljensä Pietarin Jeesuksen luo. Huomataan, miten Jumala käytti Andreas-

ta tehdessään Pietarista hänen seuraajansa. Jeesus on kutsunut ja kutsuu meitäkin seuraamaan häntä. Mitä se tarkoittaa?

Opettaja on leikannut jalanjälkiä (voi olla erikokoisia) n. 20–30 kpl ja on tehnyt niistä reitin kiinnittämällä jalanjäljet lattiaan esim. pyhäkoulu- tai kerhotilaan tai erilliseen tilaan. Reitin varrella on kuvia tai esineitä, jotka kertovat Jeesuksen seuraamisesta. Lapset saavat kulkea reitin ja katsoa kuvat/esineet. Lopuksi keskustellaan reitin kuvista/esineistä yhdessä ohjaajan kanssa ja mietitään, miten ne liittyvät Jeesuksen seuraamiseen.

1. Esine: kastemalja (kulho, jossa vettä) ja esim. kastekynttilä (LIITE 2/ANDREAS)
2. Esine: Raamattu
3. Kuva rukoilevasta lapsesta/aikuisesta (LIITE 3/ANDREAS)
4. Kuva palvelemisesta esim. auttamistilanne (LIITE 4/ANDREAS)
5. Kuva uskovien yhteydestä, esim. seurakunnan kokouksesta (LIITE 5/ANDREAS)
6. Kuva, jossa kutsutaan ystävää seuraamaan Jeesusta (LIITE 6/ANDREAS)

ASKARTELU

Oma kastetaulu

TARVIKKEET:

valokuva / piirustus omasta kasteesta
paperia
värikyniä
puiset taulunkehykset
pensseleitä
askartelumaaleja
liimaa (Erikeeperiä)
hilettä / helmiä / tarroja

OHJE:

1. Tarkoituksena on koristella puinen valokuvakehys, johonka voi laittaa joko oikean tai piirretyn valokuvan omasta kastehetkestä.
2. Maalaa valokuvakehys askartelumaalilla. Varmista, että maali soveltuu puulle.
3. Anna maalin kuivua pakkauksen ohjeen mukaisesti.
4. Koristele kuivunut maali tarroilla tai liimaamalla helmiä tai hilettä siihen.
5. Laita valmiiseen kehykseen valokuva tai piirustus omasta kastehetkestäsi.

TEHTÄVÄ ISOILLE

Tehtävä isoille (LIITE7/ANDREAS).

Taustatietoa ohjaajalle, opetus ja havainnollistaminen: Sami Paajanen

Toiminta: Heidi Sehm

Askartelut ja leikit: Liisi Portin

Tehtävä isoille: Kaisa Oittinen

Kuvitus: Liina Pajunen

Pienten Kalapeli-leikkiin kala

Pienten Aarteensintä-leikkiin kuva

Pienten Aarteetsintä-leikkiin kuva

LIITE 3 ISOJEN TOIMINTA:
Jeesuksen jalanjäljissä -polku

LIITE 4 ISOJEN TOIMINTA:
Jeesuksen jalanjäljissä -polku

LIITE 5 ISOJEN TOIMINTA:
Jeesuksen jalanjäljissä -polku

LIITE 6 ISOJEN TOIMINTA:
Jeesuksen jalanjäljissä -polku

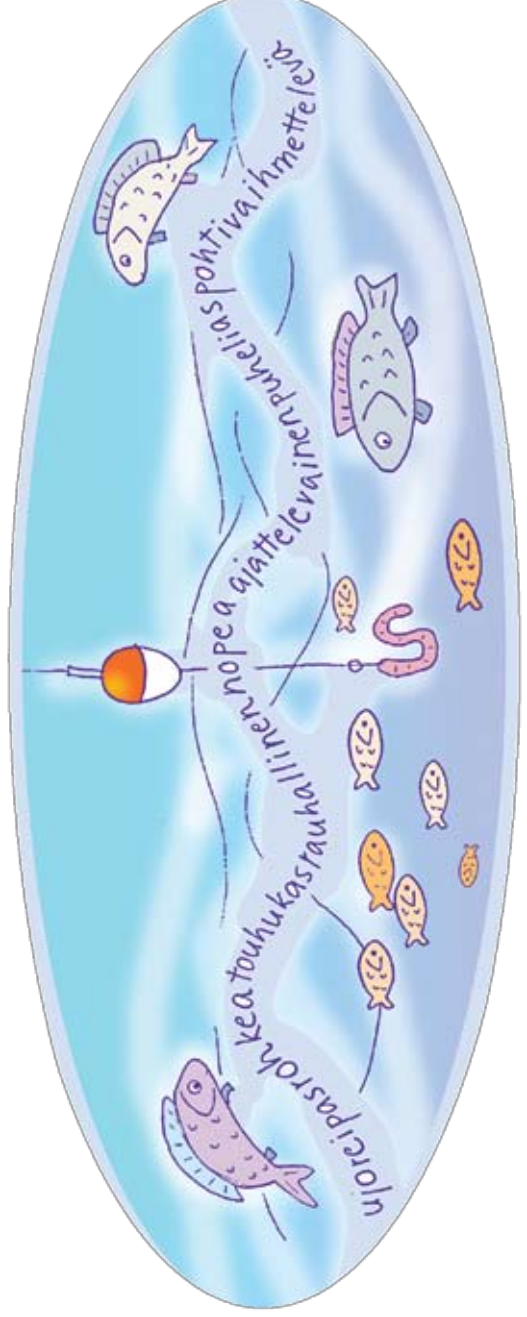

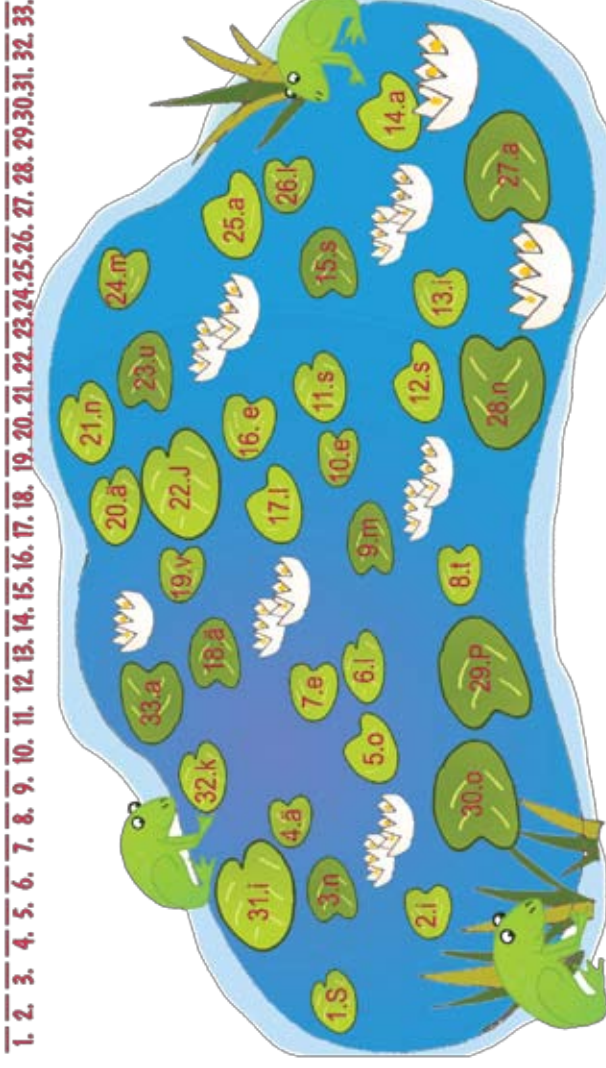
ERILAISET VELJEKSET

Johannes Kastaja kertoi opetuslapsilleen, että Jeesus oli maailman pelastaja. Tämän kuuli myös kalastaja Andreas, joka kertoi Jeesuksestaan veljelleen Simonille (Joh. 1:32-42).

1. Keneltä ja mistä sinä olet kuullut Jeesuksesta?
2. Andreas oli veljeksistä rauhallisempi. Simon oli innokas, joskus äkkipikainenkin Jeesuksen seuraaja. Ympyröi itseäsi parhaiten kuvaavat adjektiivit.

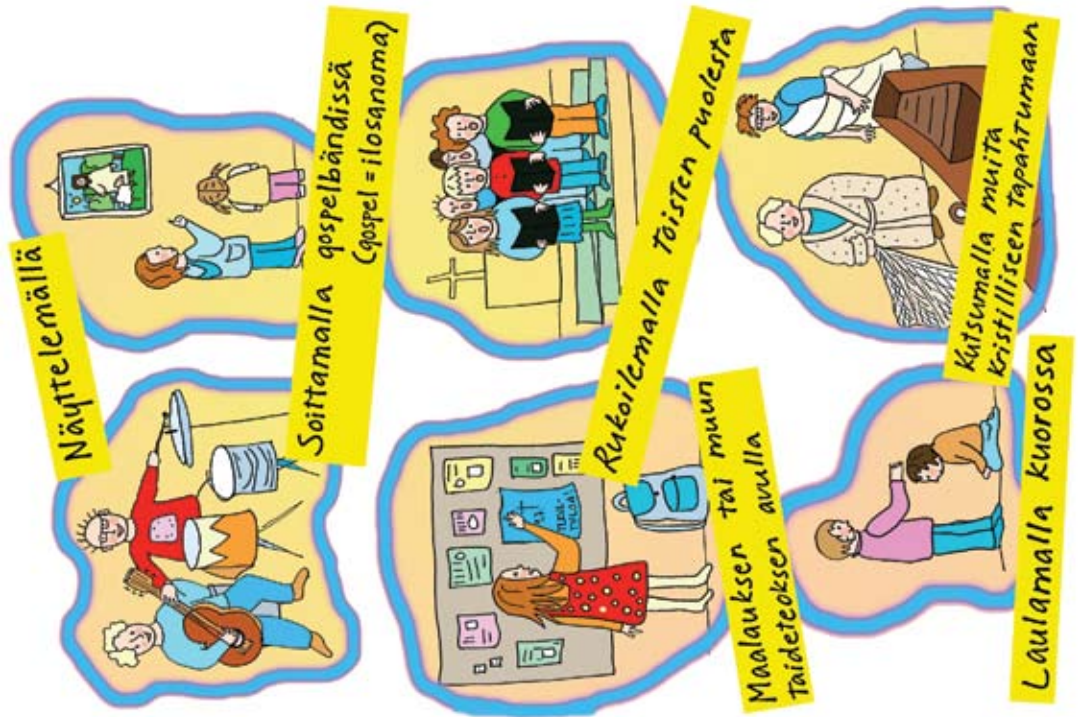

3. Lue Matteus 16:13-18. Poimi viivalle järjestyksessä lumpeiden kirjaimet.

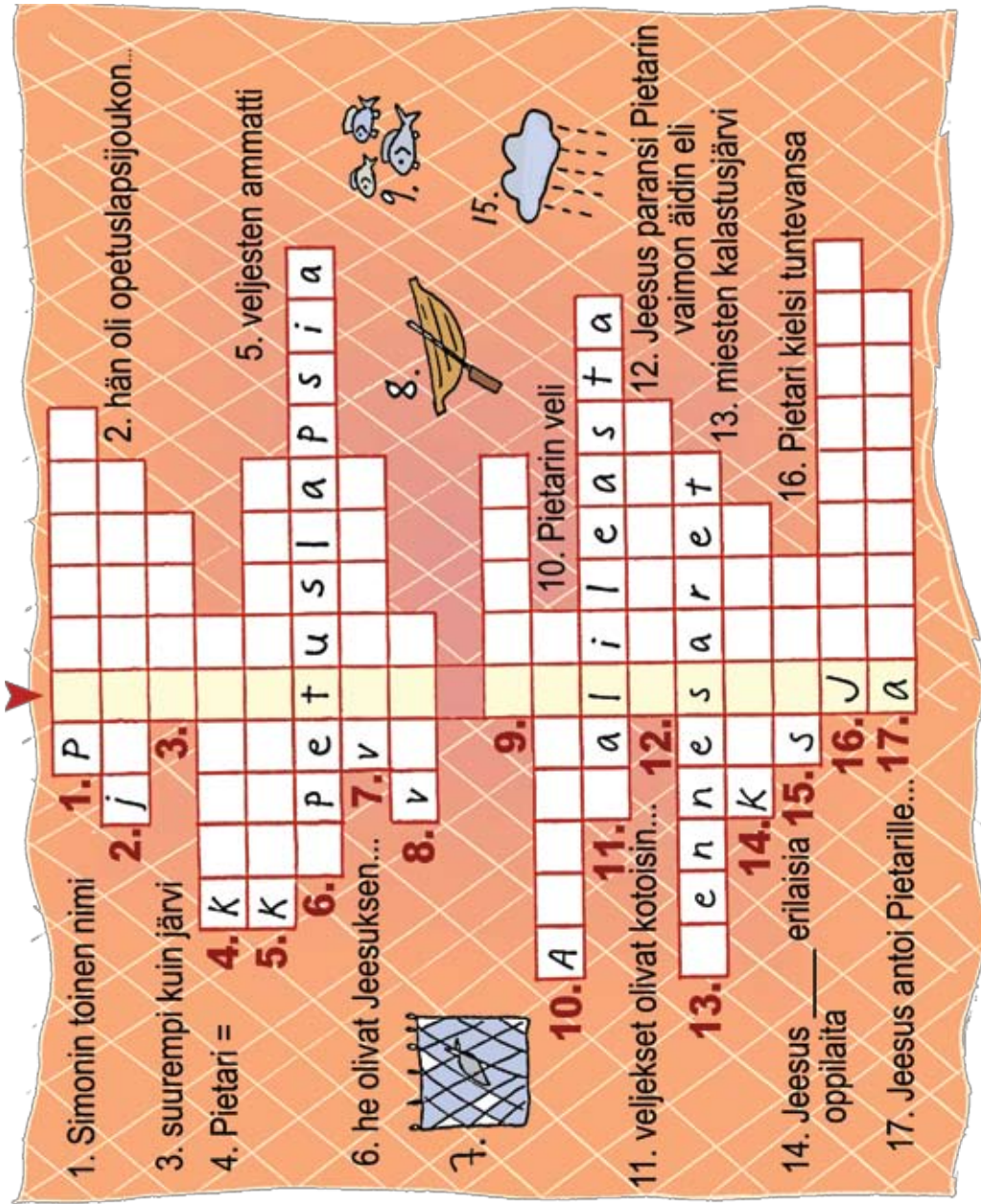

4. Minkä Jeesus perusti seuraajiansa uskontunnustuksen varaan? (Matt. 16:18)

5. Millä tavoin sinä mieluiten välittäisit ilosanomaa Jeesuksesta? Poimi vaihtoehtoja viivoille tai keksi itse. (tämän tekstin alla/ kuvan vieressä neljä kirjoitusrivä).

6. Lue Mark. 1:16-18. Ratkaise ristikko.

JEEBUS KUTSUU JOKAISTA LÄHELLEEN.
ERITYISESTI KASTEESSA JEEBUS KUTSUU
JA OTTAA OMAKSI LAPSEKSEEN.

JEESUKSEN OPETUSLAPSET

OPETUSLAPSET MYRSKYSSÄ Luuk. 8:22–25

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Gennesaretin järven pinta on noin 200 metriä merenpinnan alapuolella. Järvesä ei ole yhtään saarta. Kun Välimereltä tuulee ja tuuli laskeutuu vuoren rinnettä alas, ehkä Kyyhkyssolasta länsirannalta, se voi saada aikaan rajunkin myrskyn. Kokenutkin kalastaja saattoi joutua myrskyn yllättämäksi, niin nopeasti ne nousivat. Veneet olivat isoja ja tukevia. Kalastus tapahtui aina yöllä. Opetuslapset ja Jeesuskin olivat liikkeellä yöllä (Mark. 4:35–36, huomaa myös "nukahti", jae 23).

Kahdeksannen luvun lopussa on neljä ihmettä, voimatekoa, jotka kuvaavat Jeesuksen valtaa neljän "vastustajan" yli.

1. Valta yli luonnonvoimien, jakeet 22–25
2. Valta yli henkivaltojen, jakeet 26–39
3. Valta yli sairauden, jakeet 40–48
4. Valta yli kuoleman, jakeet 49–56

Jeesuksen tyynnytettyä myrskyn opetuslapsissa heräsi kysymys, kuka Jeesus oikein oli. Kaikki Jeesuksen voimateot olivat Jeesuksen vastauksia tuohon kysymykseen. Opetuslapsille alkoi kirkastua, että Jeesus oli sittenkin jotakin muuta kuin miksi he häntä luulivat: ei vain suuri opettaja, vaan itse Jumala.

JOHDANTOKESKUSTELU

1. Miltä tuntuu olla peloissaan?
2. Millaisissa tilanteissa lapsia pelottaa?
3. Mistä saa apua pelottavassa tilanteessa?

OPETUS

Nyt kerron teille, kuinka Jeesuksen opetuslapsiakin pelotti.

Ohjaaja lukee Raamatusta Luuk. 8:22–25.

Jeesus on ollut koko päivän parantamassa sairaita. Illalla hän sanoo opetuslapsilleen: "Nyt lähdemme vastarannalle". Jeesus ja opetuslapset asettuvat veneeseen, Jeesus veneen taka-osaan. Vene lähtee liikkeelle ja aallot liplattavat hiljalleen (kankaalla tehdään pieniä aaltoja). Päivästä väsyneenä Jeesus nukahtaa.

Yhtäkkiä nousee kova myrsky (kankaalla tehdään korkeita aaltoja). Aallot lyövät korkeina ja vettä tulee veneeseenkin. Vaikka opetuslapset ovat kokeneita veneilijöitä, myrsky on niin kova että he pelkäävät veneen uppoavan. Hätääntyneinä he menevät herättämään Jeesusta ja sanovat: "Opettaja, etkö näe että me hukumme!" Silloin Jeesus nousee seisomaan ja nuhtelee tuulta ja aaltoja: "Vaikene, ole hiljaa!" Tuuli tyyntyy heti ja tulee aivan tyyntä (lakana lasketaan lattialle).

Jeesus sanoo: "Miksi teillä on niin vähän uskoa? Eihän teidän tarvitse pelätä kun olette minun kanssani." Opetuslapset olivat hämmästyneitä ja peloissaankin. He kyselivät toisiltaan: "Millainen mies tämä oikein on, jota me seuraamme? Häntähän tottelevat tuuli ja aallotkin."

Jos useampi lapsista haluaa olla Jeesus, näytelmän keskikohta voidaan esittää toiseenkin kertaan.

OPETUKSEN YDIN

Jeesus on Jumalan Poika, ja siksi hän on voimakkaampi kuin mitkään asiat, jotka meitä pelottavat. Hän on voimakkaampi kuin suuri myrskykin.

RUKOUS

Jeesus, kiitos, että sinä olet voimallinen. Kiitos, että kuulet meidän hätämme. Kiitos myös, että saamme turvata elämämme kaikissa tilanteissa sinun apuusi. Aamen.

LAULUT

Kun myrsky käy (Sopii alkulauluksi ennen raamatun tekstin lukemista. Laulu toimii kanavana

liian energian purkamiseen. Jos tunnelma on passiivinen, se luo pohjaa yhdessä tekemiselle. Jos lapset ovat toisilleen vieraita, laulu vapauttaa tunnelmaa. Laulu kannattaa lopettaa pienen myrskyyn.)

Tuolla keinuu pieni pursi, LV 86

Ihmeiden tekijän matkassa, LV 96:1,4

Rukous on silta, LV 107

Kun Jeesus on mun veneessä, en pelkää myrskyssä -laululeikki

(Loppulauluna kertaa kertomuksen opetuksen: Jeesuksen kanssa ei tarvitse pelätä pelottavissakaan tilanteissa.)

HAVAINNOLLISTAMINEN

Näytellään kertomus yhdessä. Etukäteen on rakennettu opetustilan nurkkaan "vene" esim. patjoista, penkeistä tai sohvasta. Myrskyä varten on varattu sininen lakana tai ohut kangas. Jaetaan roolit. Ohjaaja toimii esilukijana ja näytelmän ohjaajana. Yksi lapsista on Jeesus (jokin valkoinen vaate rekvisiittana), muut ovat opetuslapsia. Muutama isompi lapsi ja/tai apuopettaja tekee aaltoja. Roolijaon jälkeen voidaan harjoitella vuorosanoja ja aaltojen tekemistä. Lapset voivat sanoa ainakin Jeesuksen opetuslasten lyhyet vuorosanat.

TOIMINTA

Askartelu: Laiva

TARVIKKEET:

värillistä paperia
väri- ja lyijykyniä
sakset
liimaa

Askarrellaan laivat. Jokainen lapsi piirtää veneen, jonka kyydissä on Jeesus ja hän itse. Laivat leikataan ja liimataan taustapaperille. Veneen voi myös taitella toisesta paperista ja piirtää siihen matkustajat. Jokainen saa päättää, haluaako tehdä suuret ja myrskyisät aallot vai tyyneen veden. Aallot tai järven pinta revitään sinisestä paperista ja liimataan paperin alaosaan.

Leikki: Myrskyssä

Leikkijät seisovat ympyrässä. Yksi leikkijöistä valitaan olemaan Jeesus. Hän menee "nukkumaan" lattialle ympyrän keskelle. Toiset leikkijät seisovat ja heiluttavat vartaloon, käsiään ja jalkojaan, niin kuin olisivat veneessä suuren myrskyn keskellä. Jeesusta esittävä leikkijä saa nousta istumaan ja komentaa myrskyä koska haluaa sanomalla: "Vaikene, ole hiljaa!" Kun Jeesusta esittävä leikkijä on komentanut myrskyä, jokaisen leikkijän tulee mennä kyykkyyyn niin nopeasti kun vain pääsee. Viimeisenä kyykyssä olleesta leikkijästä tulee Jeesus.

Taustatietoa ohjaajalle: Pasi Hujanen

Opetus, havainnollistaminen, rukous ja askartelu: Oili Heimonen

Leikki: Liisi Portin

JEESUKSEN OPETUSLAPSET

JOHANNES JA JAAKOB

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

JOHANNES

Johanneksia on Uudessa testamentissa ainakin kaksi, jotka tunnemme: Johannes Kastaja ja apostoli Johannes Jaakobin veli. Tästä Johanneksesta käytetään myös nimitystä "silminnäkijä". Syy on yksinkertainen, hän näki Jeesuksen omin silmin.

Johannes kuten useimmat apostoleista olivat kotoisin Galileasta. Johannes oli mahdollisesti toinen niistä Johannes Kastajan opetuslapsista, jotka siirtyivät seuraamaan Jeesusta (Joh. 1:35–40).

Jonkin aikaa myöhemmin Johannes sai veljensä Jaakobin sekä Simon Pietarin ja Andreaksen ohella Jeesukselta kutsun seurata häntä. Johannes jätti kaiken seuratakseen Jeesusta (Mark. 1:16–20). Tämä tapahtui heti sen jälkeen, kun hän oli saanut ihmeellisellä tavalla suuren kalansaaliin (Luuk. 5:1–11). Johannes oli yksi niistä opetuslapsista, jotka olivat Jeesukselle läheisimpiä.

Johannes mainitaan Pietarin anopin parantamisen yhteydessä (Mark. 1:29), samoin kahdentoista apostolin saadessa tehtävänsä (Mark. 3:17). Veljensä Jaakobin kanssa hän tahtoi kutsua tulen taivaasta hävittämään erään Samarian kylän (Luuk. 9:54). Hänen äitinsä – samoin kuin veljekset itsekin (Johannes ja Jaakob) pyysivät itselleen kahta parhainta paikkaa Jumalan valtakunnassa (Matt. 20:21).

JAAKOB

Uuden testamentin Jaakob oli Johanneksen isovelji. Jaakobia ja Johannesta nimitetään lisänimellä "ukkosenjylinän pojat" ilmeisesti siksi, että he olivat luonteeltaan tulisia. Molemmissa veljeksissä paljastui myös voimakas kunnianhimo (ks. Johanneksen taustatiedot edellä). Heidän äitinsä oli Salome, joka oli todennäköisesti Jeesuksen äidin Marian sisar.

Pietari, Johannes ja Jaakob olivat lähimpänä Jeesusta. Niinpä he olivat Jeesuksen kanssa kirkastusvuorella (Matt. 17) ja Jairoksen tyttären herättämisessä (Mark. 5:37) ja Getsemanessa Jeesuksen rukoustaistelun todistajina (Mark. 14:33).

Jaakob oli ensimmäinen apostoli, joka kärsi marttyyrikuoleman. Hänet teloitettiin Herodes Agrippan käskystä.

OPETUS I

Kirkastusvuorella (Matt. 17:1-8)

Jeesus lähtee muutaman opetuslapsen kanssa retkelle. Tuolla retkellä sattuu yllättäviä asioita. Sellaisia asioita, joita tavallisella retkellä tuskin sattuu. Jeesus ja kolme opetuslasta: Pietari, Jaakob ja Johannes, suuntaavat matkansa vuorelle. Vuorta on pidetty Raamatussa Jumalan kohtaamisen paikkana. Miksi? Ehkä siksi, että siinä ollaan kuvaannollisesti lähempänä Jumalaa.

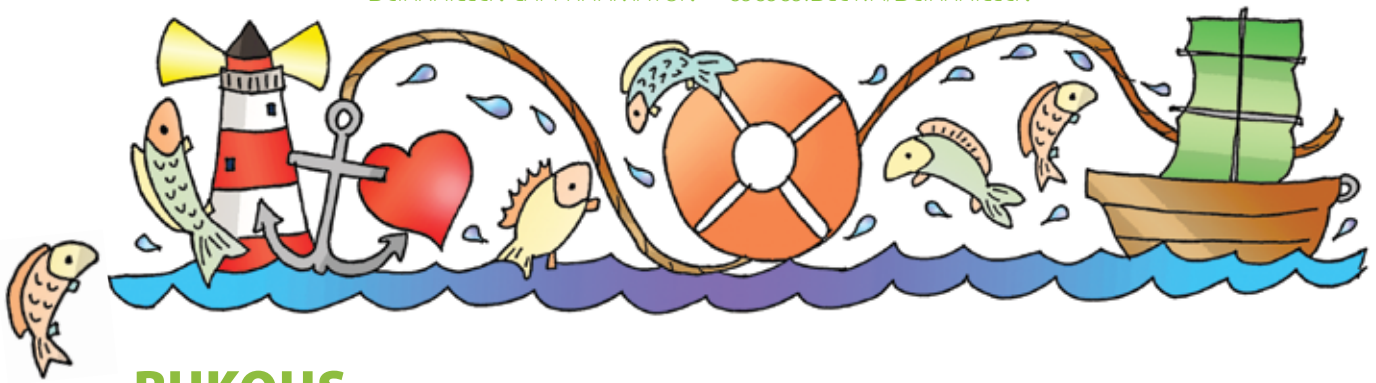
Tuolla retkellä Jeesuksen kasvot alkavat loistaa kuin aurinko. Yksi Jeesuksen salanimistä varhaiskirkon aikoina olikin toinen aurinko. Hänen vaatteensa tulevat valkeiksi kuin valo. Miltä tämä tilanne mahtaa tuntua Jeesuksen opetuslapsista? Samalla hetkellä paikalle ilmestyy kaksi muutakin henkilöä: Vanhan testamentin kaksi miestä, Mooses ja Elia. Jeesus juttelee heidän kanssaan jotakin.

Opetuslasten hämmästyksellä ja ilolla on suuri. Tässä raamatunkohdassa voimme nähdä jotakin siitä tulevasta kirkkaudesta ja hyvyydestä, mikä meitä taivaassa odottaa. On niin hyvä olla, että sen toivoisi jatkuvan pidemminkin aikaa. Siksi Pietari ehdottaa kolmen majan rakentamista (Matt. 17:4). Jumalan läsnäolo ja taivaan todellisuus ovat käsin kosketeltavia.

Sitten seuraa selitys, miksi opetuslapset saavat kokea kaiken tämän. Isä Jumala ilmestyy pilven välityksellä ja vakuuttaa opetuslapsille, että tämä Jeesus on Hänen Poikansa. Joskus me Jeesuksen opetuslapset tarvitsemme erityistä Jumalan vahvistusta, että jaksamme uskoa. Tämän tapahtuman tarkoitus oli vahvistaa Pietaria, Jaakobia ja Johannesta siinä, että Jeesus on Vanhan testamentin lupaama Messias.

OPETUKSEN YDIN

Tarvitsemme vahvistusta uskollemme. Jumala vahvistaa uskoviansa joskus erityisellä tavalla. Voimme huomata, että Jeesuksen seurassa on hyvä olla.

RUKOUS

Vahvista Jumala, Taivaallinen Isä, minunkin uskoani. Kiitos uskon lahjasta. Kiitos Pojastasi Jeesuksesta Kristuksesta. Aamen.

LAULUT

Kun on turva Jumalassa, LV 100 / SK 307
Mä olen niin pienoinen, LV 101

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Kukin saa kertoa, miksi uskoo Jumalaan.
2. Miten Jumala on puhutellut häntä?
3. Miten Jumala on vahvistanut uskoa ja osoittanut olevansa olemassa? Tilanteet kirjataan taululle kootusti yhteen.

TOIMINTA

Piirretään jokin tapahtuma omasta elämästä, jossa Jumala on vahvistanut tai puhutellut. Piirustukset laitetaan esille, ja jokainen saa vuorollaan kertoa oman kokemuksensa.

OPETUS II

Getsemanessa (Matt. 26:36-56)

Jeesuksen opetuslapset Jaakob ja Johannes sekä Pietari menivät Jeesuksen kanssa Getsamane-nimiseen puutarhaan. Jeesus pyysi opetuslapsia valvomaan ja odottamaan, kun hän menisi vähän etäämmälle rukoilemaan. Jeesus oli todella murheellinen ja hän halusi, että Jaakob, Johannes ja Pietari olisivat hänen tukena. Miksi Jeesus sitten oli näin murheellinen? Hän tiesi, että pian hänet vangittaisiin ja tuomittaisiin kuolemaan. Miksi Jeesus ei sitten lähtenyt karkuun tai pyytänyt Taivaan Isää auttamaan häntä? Siksi, että hän oli syntynyt maailmaan pelastamaan meidät. Vaikka häntä pelotti, hän rakasti meitä niin paljon, että halusi täyttää tehtävänsä.

Kun Jeesus palasi rukoilemasta, hän tapasi opetuslapset nukkumasta. Jeesus oli murheellinen, koska hänen opetuslapsensa eivät jaksaneet edes pysyä hereillä. Jeesus pyysi heitä uudelleen valvomaan ja rukoilemaan kanssaan, ja meni sitten vähän matkan päähän rukoilemaan itseksensä. Hän pyysi Taivaan Isältä voimia tehtävän toteuttamiseen. Kun hän oli rukoillut, hän palasi taas opetuslasten luo, jotka nukkuivat jälleen. Vielä hän meni hetkeksi rukoilemaan, mutta palatessaan kolmannen kerran nukkuvien opetuslasten luo, hän herätti heidät ja sanoi: "Nouskaa, nyt me lähdemme! Minun kavaltaani on jo lähellä."

Kun Jeesus vielä puhui Jaakobille, Johannekselle ja Pietarille, tulivat Juudas ja miekoin varustautunut miesjoukko heidän luokseen. Juudas, Jeesuksen opetuslapsi, oli paljastanut rahasta ylipapeille Jeesuksen olinpaikan. Hän tuli Jeesuksen luokse, tervehti häntä ja suuteli häntä poskelle. Tämän merkin jälkeen miehet vangitsivat Jeesuksen, joka ei ryhtynyt vastarintaan. Jeesus olisi saanut halutessaan suuren joukon enkeleitä avukseen, mutta hän suostui olemaan vangittuna. Hän sanoi vain vangitsijoilleen: "Minä olen joka päivä istunut temppelissä opettamassa, ettekä te ole ottaneet minua kiinni. Nyt te tulette vangitsemaan minua miekat käsissä."

Jaakob, Johannes, Pietari ja muut opetuslapset olivat katselleet peloissaan kaikkea tätä, mutta nyt he lähtivät karkuun. He eivät halunneet, että heidätkin vangittaisiin. Jeesus vietiin pois, tuomittiin kuolemaan ja vietiin ristille. Hän kuoli meidän puolestamme, mutta hän nousi ylös kuolleista ja elää nyt. Vaikka Jaakob ja Johannes jättivät Jeesuksen yksin valvomaan ja rukoilemaan ja lopulta lähtivät karkuun, Jeesus halusi antaa heille anteeksi ja pyysi heitä myös kertomaan sovitusystään kaikille ihmisille. Näin Jeesus toimii myös meidän kanssamme. Hän antaa meillekin kaikki väärät tekemme anteeksi ja antaa meillekin tehtävän, ihan saman kuin opetuslapsille.

OPETUKSEN YDIN

Vaikka Jaakob ja Johannes jättivät Jeesuksen yksin valvomaan ja rukoilemaan ja lopulta lähtivät karkuun, Jeesus halusi antaa heille anteeksi ja pyysi heitä myös kertomaan sovitusystään kaikille ihmisille. Näin Jeesus toimii myös meidän kanssamme.

RUKOUS

Rakas Taivaan Isä, kiitos että annat kaikki meidän pahat tekemme anteeksi. Kiitos, että rakastat meitä. Kiitos, että saamme kertoa sinun rakkaudestasi ja armostasi toisille ihmisille. Kiitos, että kun meitä pelottaa kertoa toisille sinusta, saamme pyytää sinulta rohkeutta. Amen.

LAULUT

Käy yrttitarhasta polku, VK 77/ SK 54
Jeesus meidän veljemme, VK 720
Kolme ristiä karheaa, SK 53

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Miksi Jeesus halusi opetuslasten pysyvän hereillä?
2. Miksi Jeesus ei lähtenyt karkuun, vaikka tiesi, mitä pian tulisi tapahtumaan?
3. Miksi opetuslapset nukkuivat, vaikka Jeesus oli pyytänyt heitä valvomaan?
4. Mistä Jeesus sai voimia suuren tehtävänsä toteuttamiseen?
5. Kuka kavalsi Jeesuksen ja miten?

6. Miksi Jaakob ja Johannes lähtivät karkuun toisten opetuslasten kanssa?
7. Hylkäsikö Jeesus omat opetuslapsensa, koska he olivat hylänneet hänet?

HAVAINNOLLISTAMINEN

Opetuksen voi havainnollistaa legoilla. Opettaja rakentaa vihreälle lego-alustalle Getsemanen puutarhan. Sen voi myös rakentaa yhdessä lasten kanssa. Rakentamisen aikana opettaja kertoo, että nyt ei rakenneta mitä tahansa puutarhaa, vaan Getsemanen puutarhaa, joka liittyy Jeesuksen elämän viimeisiin hetkiin. Kun puutarha on valmis, opettaja laittaa puutarhaan neljä lego-miestä ja nimeää heidät: Jaakob, Johannes, Pietari ja Jeesus. Tämän jälkeen hän joko lukee opetustekstiä tai kertoo sen omin sanoin.

Aluksi hän laittaa Jeesusta esittävän lego-miehen syrjemmälle, ja kolme muuta nukkumaan. Opettaja liikuttaa legoja kertomuksen edetessä. Kun tullaan kohtaan, jossa Jeesusta tullaan vangitsemaan, opettaja joko lisää lego-miehiä puutarhaan tai sitten hän lisää yhden, joka esittää Juudasta ja näyttää toisista kuvaa. Lopuksi hän ottaa pois Jaakobin, Johanneksen ja Pietarin ja laittaa heidät selkensä taakse piiloon. Kun opettaja kertoo, että Jeesus haluaa antaa meidänkin syntimme anteeksi, hän voi näyttää tyhjää ristiä.

TOIMINTA PIENILLE

Getsemanen puutarha muovailen

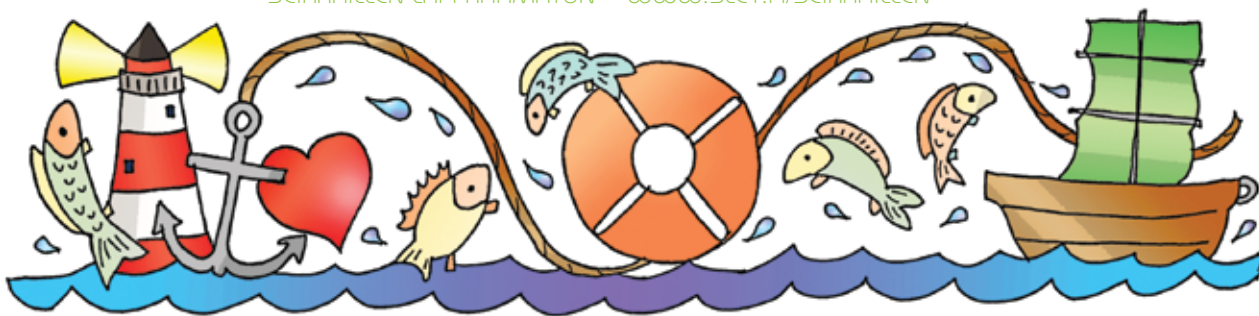
Opettaja jakaa kaikille osallistujille palan muovailuvahaa, ja jokainen osallistuja saa muovailulla erilaisia puita ja pensaita. Valmiista puista ja pensaista tehdään yhdessä Getsemanen puutarha. Sitten opettaja jakaa lisää muovailuvahaa jokaiselle, ja siitä tehdään ihmisiä. Valmiiden ihmisten kanssa opettaja voi vielä kerrata kertomuksen. Ensiksi hän ottaa neljä ihmistä, nimeää ne, ja laittaa opetuslapset syrjemmälle ja Jeesuksen rukoilemaan. Opettaja voi kysyä lapsilta, mitä Jeesus mahtoi rukoilla, miksi opetuslapset eivät jaksaneet valvoa, miltä Jeesuksesta tuntui jne. Näin lapset saavat vielä rauhassa eläytyä Getsemanen kertomukseen ja kysyä mieltä painavia kysymyksiä.

Seuraavaksi opettaja laittaa Jeesuksen opetuslasten luo herättämään heitä. Hän voi kysyä lapsilta, miltä Jeesuksesta tuntui nähdä nukkuvat opetuslapset, mitä opetuslapset ajattelivat nähdessään Jeesuksen jne. Viimeiseksi opettaja laittaa sotilaat vangitsemaan Jeesusta ja piilottaa opetuslapset. Hän voi kysyä lapsilta, mitä sotilaat ajattelivat, mitä Jeesus ajatteli, miksi opetuslapset lähtivät karkuun. Lopuksi on hyvä istuutua piiriin lasten kanssa ja selvittää, jäikö jokin asia painamaan mieltä tai pelottamaan. Opettajan kannattaa myös korostaa, että Jeesus kyllä vangittiin ja ristiinnaulittiin, mutta että nyt hän elää. Hän ei ole enää vanki. Lopuksi opettaja voi vielä rukoilla lasten kanssa.

TOIMINTA ISOILLE

Getsemanen puutarha askarrellen

Opettaja varaa erilaisia askarteluvälineitä, joita käyttämällä osallistujat askartelevat ensin

Getsemanen puutarhan pensaat ja puut. Yhdessä kiinnitetään ne seinälle. Tämän jälkeen opettaja antaa tehtäväksi piirtää tai maalata henkilöt puutarhaan. Osallistujat voivat joko keskenään jakaa hahmot tai opettaja voi jakaa ne. Valmiit hahmot kiinnitetään myös seinälle, ja opettajan johdolla käydään yksi henkilö kerrallaan läpi. Opettaja kysyy jokaisen henkilön kohdalla seuraavat kysymykset: 1.) Mitä henkilö näki? 2. Mitä henkilö kuuli? 3. Mitä henkilö ajatteli? 4. Millaisia tunteita henkilö tunsi?

TEHTÄVÄ ISOILLE

Ukkosenpojat Jaakob ja Johannes (LIITE 1/JOHANNES JA JAAKOB).

Tausta ja opetusosio I, keskustelukysymykset, toiminta: Sami Paajanen

Opetusosio II: Liisi Portin

Tehtävä isoille: Kaisa Oittinen

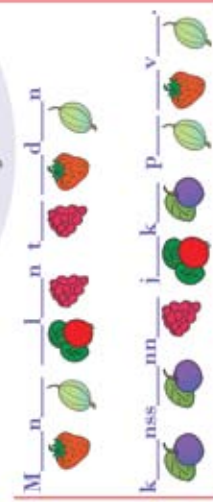
Kuvitus: Liina Pajunen

3. Oletko leikkinyt aarteensintää? Mikä oli opetuslasten tärkein aarre? Selvitä salakirjoitus kuvien alkukirjainten avulla.

4. Jerusalemin vainoissa Jaakob vangittiin (Ap.t. 12.2). Miten nykyään voi joutua kärsimään sen vuoksi, että uskoo Jeesukseen? Piirrä aiheesta sarjakuva.

5. Jeesus ei luvannut seuraajilleen helppoa elämää. Mitä hän kuitenkin lupasi? Selvitä puuttuvat kirjaimet.

**TARVITSEMME VAHVISTUSTA USKOLLEMMME.
JUMALA VÄHVISTÄÄ USKOVIANSA JOSKUS
ERITYISELLÄ TAVALLA. VOIMME HUOMATA,
ETTÄ JEESEKSEN SEURASSA ON HYVÄ OLLA.**

JEESUKSEN OPETUSLAPSET

TUOMAS Joh. 20:24–29

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Tuomaalla on evankeliumissa ollut jo aikaisemmin se rooli, että hänen on vaikea ymmärtää Jeesuksen merkitystä (11:16; 14:5). Nyt juuri hän torjuu puheen Kristuksen ylösnousemuksesta.

Kun hän saa nähdä Ylösnousseen, hän vakuuttuu ja hänen suustaan kaikuu koko evankeliumin huikein uskontunnustus. Me, joilla on takanamme vuosituhantinen kristillinen perinne, olemme kykenemättömiä näkemään hänen sanoissaan mitään ihmeellistä. Kuitenkin tässä on yksi evankeliumin ehdottomista huippukohtista. Sen merkitys vain korostuu siitä huomiosta, että jossa-kin vaiheessa evankeliumi on päättynyt vain muutama lause näiden sanojen jälkeen. Evankeliumi on valmis. Johannes palaa prologin huippukohtaan ja ympärä sulkeutuu: "Jumalaa ei kukaan ole koskaan nähnyt. Ainoa Poika, joka itse on Jumala ja joka aina on Isän vierellä, on opettanut meidät tuntemaan hänet" (1:18) – "Minun Herrani ja Jumalani!" (20:28)

OPETUS PIENILLE

Jeesuksen opetuslapset eli hänen läheisimmät työtoverinsa olivat peloissaan ja surullisia. He olivat koolla lukittujen ovien takana. Jeesus oli kuollut ja haudattu hetki sitten. Opetuslapset olivat menettäneet toivonsa. Keskellä tätä surua ja pelkoa Jeesus ilmestyi yhtäkkiä opetuslapsilleen. Kukaan ei osannut odottaa mitään sellaista. Jeesus oli noussut kuolleista ja seisoi heidän keskellään sanoen: "Rauha teille!" Hän näytti heille kätensä ja kylkensä. Kun opetuslapset näkivät Jeesuksen, alkoivat he iloita. Jeesus oli todella noussut kuolleista. Jeesuksella oli opetuslapsille tehtävä. Hän lähettäisi heidät kertomaan ilosanomaa hänestä ja antamaan ihmisten pahoja tekoja anteeksi. Sinäkin voit aina muistaa, että surun, kivun ja pelon keskellä, Jeesus on ihan lähellä sinua, vaikka et voikaan nähdä häntä. Kun olet surullinen tai peloisasi, kerro taivaan Isälle murheesi ja hän voi antaa sydämeesi ilon ja rohkeuden.

Yksi Jeesuksen opetuslapsista, Tuomas, ei ollut toisten mukana Jeesuksen ilmestyessä heille. Kun toiset opetuslapset kertoivat Tuomakselle Jeesuksen ilmestymisestä, Tuomas ei uskonut sitä. Hän sanoi haluavansa koskea Jeesusta, vasta sitten hän voisi uskoa. Yhtäkkiä Jeesus seisoi jälleen heidän keskellään. Hän pyysi Tuomasta koskemaan häneen. Saman tien Tuomas uskoi, että se oli todella Jeesus. Jeesus sanoi hänelle, että sellaiset ihmiset ovat onnellisia, jotka uskovat, vaikka eivät näe. Meidänkin voi olla välillä vaikea uskoa Jeesukseen, koska emme näe häntä. Silloin voimme pyytää taivaan Isää vahvistamaan uskoamme. Tärkeintä ei ole uskon määrä, vaan se, että uskomme kohde on Jeesus. Hän haluaa, että kerromme kaikille hänen rakkaudestaan ja palvelemme toisiamme.

OPETUS ISOILLE

Voimme joutua joskus epäilemään erilaisia asioita. Joskus epäileminen on hyvä. Kaikkea ei tarvitse uskoa. Pitää osata myös kyseenalaistaa ja miettiä asioita itse. Yhdessä asiassa meidän ei tarvitse epäillä mitään, vaan saamme uskoa, vaikka emme ymmärtäisikään. Saamme uskoa siihen, että Jeesus on olemassa, Jumala on taivaallinen Isämme. Saamme uskoa siihen, että Jeesuksen kautta saamme synnit, vääryydet ja pahat teot anteeksi. Saamme uskoa, että Jumala on rakkaus ja Jeesus on ystävämme.

Jeesuksen opetuslapsi Tuomas epäilee yhtä asiaa. (Kertoja heittää kuulijoille kysymyksen: Mitä Tuomas epäilee?) Tuomas ajattelee, että Jeesus ei voi elää, koska hän kuoli ristillä vähän aikaa sitten. Tällainen ajatus tulisi varmasti meillekin mieleen. Jos joku kuolee, ei hän enää elä vaan on kuollut. Siksi on luonnollista, että Tuomas ei uskonut.

Kristinuskossa kuitenkin uskotaan, että voimme elää vaikka kuolemme. Jeesuksen ylösnousumus on kertomus juuri tästä. Vaikka Jeesus kuoli, hän nousi kuolleista ja osoitti näin olevansa elossa. Tuomakselle tämä oli jotakin uutta ja hänen oli vaikea tätä ymmärtää. Siksi Jeesus myöhemmin ilmestyi Tuomakselle. Tuomas sai huomata, että Jeesus elää. Jeesus sanoi hänelle, että sellaiset ihmiset ovat onnellisia, jotka uskovat, vaikka eivät näe. Meidänkin voi olla välillä vaikea uskoa Jeesukseen, koska emme näe häntä. Silloin voimme pyytää taivaan Isää vahvistamaan uskoamme.

Raamattu opettaa, että ihmisen elämä ei lopu kuolemaan, vaan on mahdollista nousta ylös kuolleista. Jeesukseen uskoville tapahtuu samalla tavalla kuin Jeesukselle. Kerran, kun se päivä koittaa, mekin nousemme ylös. Miten se tapahtuu, sitä meistä ei kukaan tiedä. Sen kuitenkin tiedämme, että Jumala herättää kuolleet.

Mitä Jeesuksen ylösnousemus kuolleista kertoo meille? Se kertoo sen tärkeän asian, että Jeesus on vahvempi kuin kuolema. Kuolema täällä meidän ihmisten maailmassa johtuu siitä, että olemme pahoja. Kuolemme, koska teemme väärin ja olemme jo Aadamissa ja Eevassa kääntyneet pois Jumalasta. Jeesuksessa kuitenkin saamme elämän, joka on ikuinen Jumalan yhteydessä. Jeesuksen ylösnousemus kertoo meille myös sen, että ihmisen elämä ei lopu kuolemaan. Kuoleman jälkeen elämä jatkuu. Elämä Jumalan yhteydessä on totta kuoleman jälkeenkin.

Tuomakselle tämä asia oli varmasti uutta. Meillekin tämä on ihmeellistä, mutta saamme uskoa, vaikka emme ymmärrä. Saamme uskoa, että Jeesuksen kanssa saamme elää ikuisesti Jumalan, taivaallisen Isän, yhteydessä. Uskotko tämän?

OPETUKSEN YDIN

Koska emme näe Jeesusta, meidän voi olla välillä vaikea uskoa häneen. Jeesus kuitenkin opetti Tuomakselle, että sellaiset ihmiset ovat onnellisia, jotka uskovat Jeesukseen näkemättä häntä. Me saamme pyytää taivaan Isää vahvistamaan uskoamme Jeesukseen.

RUKOUS

Rakas Taivaan Isä, sinä tiedät, että meidän on joskus vaikea uskoa sinuun ja Tuomaan tavoin haluaisimme nähdä sinut. Vahvista uskoamme ja opeta meitä luottamaan sinuun, vaikka emme voi nähdä sinua. Siunaa koko elämämme. Aamen.

LAULUT

Jeesus, sinä huomaat, VK 513
Jeesus meitä rakastaa, SK 409

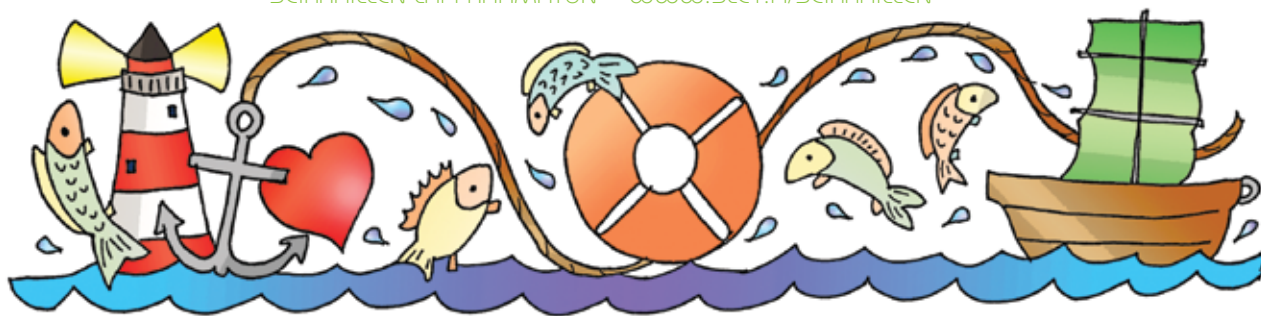
KESKUSTELUKYSYMYKSET PIENILLE

1. Oletko sinä ollut joskus peloissasi tai surullinen?
2. Mikä auttaa, kun pelottaa tai on surullinen?
3. Kuka voi antaa sydämeemme ilon ja rohkeuden?
4. Onko Jeesukseen vaikea uskoa, koska emme voi nähdä häntä?
5. Mikä auttaa, jos Jeesukseen uskominen on vaikeaa?
6. Millaisen tehtävän Jeesus on antanut meistä jokaiselle?

KESKUSTELUKYSYMYKSET ISOILLE

1. Onko sinun ollut joskus vaikea uskoa Jeesukseen?
2. Mikä asia Jeesuksen elämässä on vaikeinta uskoa?

HAVAINNOLLISTAMINEN PIENILLE

Pienien opetusteksti havainnollistetaan tarinapussin avulla (sivu 8). Katso tarinapussin käyttämiseen erilliset ohjeet. Tarinapussista nostetaan kertomuksen edetessä seuraavat esineet:

1. avain (lukitut ovet)
2. risti (Jeesuksen kuolema)
3. miesbarbi puettuna valkoiseen kankaaseen (Jeesuksen ilmestyminen)
4. miesbarbi puettuna värikkääseen kankaaseen (Tuomas)
5. aurinkolasit ("Autuaita ne, jotka uskovat, vaikka eivät näe.")

HAVAINNOLLISTAMINEN ISOILLE

Vaihtoehto 1.

Isojen opetusteksti havainnollistetaan kuvien kautta. Opettajan kertoessa Jeesuksen kuolemasta, hän voi joko piirtää tai näyttää kuvaa Jeesuksen rististä. Kun kerrotaan ylösnousemuksesta, opettaja voi joko näyttää tai piirtää kuvan tyhjästä haudasta tai esimerkiksi Jeesuksen käärinliinoista. Lopuksi kun opettaja kertoo iankaikkisesta elämästä Jumalan luona, hän voi joko näyttää tai piirtää kuvan siitä, millaista taivaassa voisi Raamatun mukaan olla.

Vaihtoehto 2.

Opettajalla on mukanaan kolme suurta kangasta, musta, valkoinen ja keltainen/kultainen. Kertoessaan Jeesuksen kuolemasta hän kiinnittää mustan kankaan roikkumaan lasten katseltavaksi. Kertoessaan Jeesuksen ylösnousemuksesta, hän kiinnittää valkoisen kankaan mustan kankaan päälle roikkumaan ja lopuksi, kun puhutaan taivaasta, hän kiinnittää keltaisen/kultaisen kankaan valkoisen kankaan päälle roikkumaan.

TOIMINTA

ASKARTELUT

Jeesuksen kädet

TARVIKKEET:
Darwi-massa
veitsi

Muovaillaan vastakkain olevat rukoilevat Jeesuksen kädet esim. Darwi-massasta.

Maalataan taivas

TARVIKKEET:
Raamattu
A4-kokoisia valkoisia papereita tai yksi suuri valkoinen kartonki tai paperirulla

vesivärejä
pensseleitä
vesiastia

Luetaan ensiksi Raamatusta taivaaseen liittyviä raamatunkohtia esimerkiksi Johanneksen ilmestys 21. Jos osallistujat ovat pieniä, opettaja voi kertoa heille esimerkiksi tämän kohdan pohjalta, mitä tiedämme taivaasta. Tämän jälkeen ryhmä voi päättää, maalaako jokainen oman kuvansa taivaasta vai maalaako koko ryhmä yhden isomman kuvan.

LEIKKI

Arvaa mikä esine?

Leikkijät jaetaan ryhmiin leikkiä varten. Heidät laitetaan ryhmittäin jonoihin istumaan ja jokaisen jonon ensimmäisen leikkijän silmät sidotaan. Jokaisen jonon ensimmäiselle leikkijälle annetaan käteen jokin pieni esine tunnistettavaksi. Heti kun leikkijä tietää, mitä hänellä on kädessään, hän saa sanoa sen ääneen, ja hänen joukkueensa saa pisteen. Tämän jälkeen hän menee jonon viimeisimmäksi, ja toinen leikkijä saa esineen tunnusteltavaksi. Jokaisella joukkueella voi olla omat esineet. Eniten pisteitä kerännyt ryhmä voittaa.

Taustatietoa ohjaajalle ja opetus isoille: Sami Paajanen

Opetus ja keskustelukysymykset pienille, havainnollistaminen, askartelu (Maalataan taivas) ja leikki: Liisi Portin

Keskustelukysymykset isoille ja askartelu: Heljä Järä-Isotalo

JEESUKSEN YSTÄVIÄ

NIKODEMOS Joh. 3:1–21

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Jeesus on tullut Jerusalemiin pääsiäisjuhille ja hänen tulonsa on varmasti huomattu. Hän on ajanut temppelistä pois uhrieläinten myyjiä ja rahojen vaihtajia. Hänen mielestään temppelistä on tullut markkinapaikka sen sijaan, että se olisi rukoushuone. Hän on sanonut rakentavansa temppelin kolmessa päivässä.

Yksi, joka on huomannut Jeesuksen ja kiinnostunut hänestä, on fariseus ja suuren neuvoston jäsen Nikodemos. Fariseukset olivat eräs tuon ajan merkittävä juutalainen uskonnollinen ryhmä. Nikodemos oli luultavasti tämän ryhmän johtajia. Lisäksi hän oli jäsen korkeimmassa juutalaisessa hallintoelimestä, joka ratkoi monia niin maallisia kuin uskonnollisia kysymyksiä. Tämä merkittävä mies tuli yöllä keskustelemaan Jeesuksen kanssa. Jeesus kertoi Nikodemokselle, miten ihminen pelastuu ikuisen elämään. Ihminen ei pysty pelastamaan itseään. Jumala pelastaa ihmisen. Ikuisen elämän saa ja omistaa se, joka uskoo Jeesukseen. Jumala lähetti Jeesuksen meidän pelastajaksemme.

OPETUS

Ajattele, jos saisit jutella Jeesuksen kanssa – kaikessa rauhassa. Mitä kertoisit hänelle? Mitä kysyisit häneltä? Mitä luulet, että hän sanoisi sinulle?

Oli yö. Jeesus oli Jerusalemissa, ehkä jonkun ystävänsä luona tai majatalossa. Hänen kotinsa ei ollut Jerusalemissa, juutalaisten pääkaupungissa. Sinne, missä Jeesus oli, saapui vieras. Vieras oli merkittävä mies – hän oli Jerusalemin suuren kaupungin johtohenkilöitä. Hän halusi keskustella Jeesuksen kanssa. Hän tiesi Jeesuksen tehneen ihmeitä. Senkin hän tiesi, että Jeesus oli tehnyt Jerusalemin temppelissä sellaista, mitä siellä ei tavallisesti tapahtunut. Jeesus oli ajanut temppelistä pois eläimiä ja niiden myyjiä ja sanonut tekevänsä näin siksi, että temppeli olisi rauhallinen rukouspaikka eikä levoton markkinatori, jollaiseksi se näytti muuttuneen. Nikodemus halusi selvittää, kuka ja millainen Jeesus oikein on.

Nikodemus aloitti keskustelun kehumalla Jeesusta: sinä olet varmasti Jumalan lähettämä opettaja, muuten et pystyisi tekemään tuollaisia tekoja. Jeesus halusi puhua Nikodemokselle vielä tärkeämmästä asiasta – siitä, mikä on kaikkein tärkeintä. Hän selitti, miten ihminen pelastuu, pääsee Jumalan lapseksi ja ikuiseen elämään taivaassa.

Hän sanoi Nikodemokselle sanat, jotka ovat monille kaikkein tutuimmat Raamatusta: ”Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon, että antoi ainoan Poikansa, jottei yksikään, joka häneen uskoo, joutuisi kadotukseen, vaan saisi iankaikkisen elämän.” (Joh. 3:16). Ihminen pelastuu, pääsee Jumalan lapseksi ja saa ikuisen elämän niin, että uskoo Jeesukseen. Uskon Jeesukseen saa Jumalta. Jumala rakastaa meitä – hän rakastaa koko maailmaa. Jeesus on Pelastajamme.

Varmaankin Jeesus sanoisi myös meille sen, mitä hän sanoi Nikodemokselle. Jumala rakastaa sinua. Olet Jumalan lapsi ja pääset kerran taivaaseen, kun uskot Jeesukseen. Pystytkö opettelemaan ulkoa ne sanat, jotka Jeesus sanoi Nikodemokselle – ne jotka ovat monille kaikkein tutuin Raamatun kohta?

OPETUKSEN YDIN

Pääsen taivaaseen uskomalla Jeesukseen.

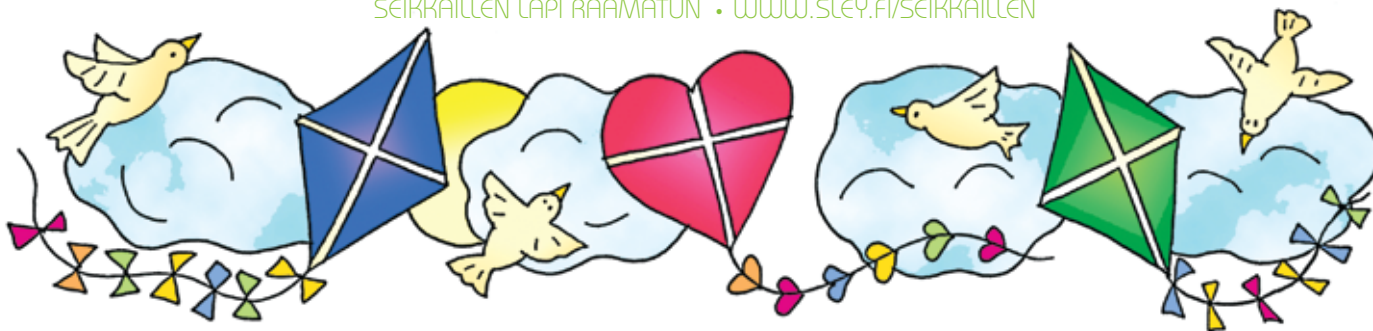
RUKOUS

Vaihtoehto 1

Kiitos Jeesus, että sinä olet pelastanut koko maailman. Auta meitä aina muistamaan, että taivaaseen ei pääse muuten kuin turvaamalla sinuun. Haluamme olla loppuun asti Jumalan lapsia. Pidäthän Jeesus hyvää huolta meistä kaikista. Aamen.

Vaihtoehto 2, jos valittu havainnollistamiseen vaihtoehto 2

Jeesus, kiitos että sinä olet ottanut meidät omiksesi kasteessa. Kiitos että olet antanut Pyhän

Hengen sydämeemme. Anna hänen johdattaa meitä joka päivä kunnes näemme sinut taivaassa. Aamen.

LAULUT

Milläs minä pääsen taivaaseen? -laululeikki
Jeesus mua rakastaa, SK 409

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Miksi Nikodemus tuli Jeesuksen luokse yöllä?
2. Oletko joskus miettinyt, millaiset ihmiset pääsevät taivaaseen?
3. Mitä tärkeää Jeesus sanoi Nikodemokselle? (kerrataan pienoisevankeliumi)
4. Jeesus on nyt taivaassa. Miten voimme jutella Jeesuksen kanssa nyt?
5. Miten sinä kertoisit kaverillesi, miten taivaaseen pääsee?

HAVAINNOLLISTAMINEN PIENILLE

Vaihtoehto1:

Ohjaaja tuo nallen tai muun lelun. Lapset saavat kertoa tärkeimmästä lelustaan. Jutellaan siitä, miltä tuntuisi antaa juuri se lelu pois. Jumalakin luopui omasta pojastaan. Hän lähetti Jeesuksen pois taivaasta elämään maan päälle ja antoi Jeesuksen myös kuolla ristillä. Jutellaan siitä, miltä Jumalasta saattoi tuntua, kun hän luopui Jeesuksesta. Hän teki sen meidän takiamme!

Vaihtoehto 2:

Esitä teksti kahdella esim. lyijyjalkanukella:

Nikodemus tulee Jeesuksen luo. Hän oli tärkeä mies ja tiesi paljon asioita. Hän tunsu hyvin myös Raamatun. Kuitenkin hänellä oli kysymyksiä, joista hän halusi keskustella Jeesuksen kanssa.

Nikodemus: – Hyvää iltaa, Jeesus. Tiedän, että olet hyvä opettaja. Ei kukaan voi tehdä sellaisia ihmeitä kuin sinä, ellei Jumala ole hänen kanssaan.

Jeesus: – Iltaa, Nikodemus. Tiedätkö, ei riitä että minä olen hyvä tai että sinä olet hyvä. Jumala tahtoo, että ihmisen pitää syntyä uudesti. Vain siten voi päästä Jumalan valtakuntaan.

Nikodemus: – Jeesus, eihän kukaan voi mennä uudestaan äitinsä vatsaan ja syntyä! Sehän on mahdotonta!

Jeesus: – Kuulehan, näetkö sinä tuulen?

Nikodemus: – En tietenkään. Kukaan ei voi nähdä tuulta!

Jeesus: – Entä näetkö, mitä tuuli tekee?

Nikodemus: – Totta kai. Tuuli heiluttaa puita, ja jos tuuli on oikein kova, se voi vaikka kaataa puun. Samalla tavalla Pyhä Henki tekee työtä. Emme näe häntä, mutta hän synnyttää ihmisen uudestaan.

Tässä vaiheessa opettaja voi itse puhalttaa tai pyytää jotain lasta puhaltamaan ilmapallon. Keskustellaan, näkikö kukaan, miten ilma kulki keuhkoista ilmapalloon. Ei tietenkään, mutta kaikki näkivät, miten ilmapallo kasvoi.

Samalla tavalla Pyhä Henki tekee työtään. Hän vaikuttaa uskon, kun esim. vauva kastetaan tai kun kuulemme Jumalan sanaa kirkossa, pyhäkoulussa tai kotona. Hän toimii, vaikka me emme sitä näe. Näemme vain hänen työnsä tuloksen. Jeesus antaa kasteessa synnit anteeksi ja Pyhä Henki tulee sydämeemme.

HAVAINNOLLISTAMINEN ISOILLE

Tulosta liite 1 ja leikkaa alla oleva pienoisevankeliumi seitsemään lappuun. Lasten tehtävänä on laittaa pienoisevankeliumin rivit oikeaan järjestykseen. Pienoisevankeliumi voidaan myös opetella ulkoa.

Jumala on rakastanut
maailmaa niin paljon,
että antoi ainoan Poikansa,
jottei yksikään,
joka häneen uskoo,
joutuisi kadotukseen,
vaan saisi iankaikkisen elämän.

TOIMINTA

Askartelu: Kirjanmerkki

TARVIKKEET:

liite 2 printattuna
värillistä kartonkia
värikyniä ja lyijykynä
lankaa tai kapea nahkanauha
sakset ja rei'ittäjä

Tekstit leikataan paperista ristin muotoon. Pienille lapsille voivat olla valmiiksi leikattuna. Isot voivat leikata itse. Ristit väritetään. Leikataan kartongista noin 5 x 10 cm:n pala. Liimaetaan kuva kartonginpalan yläreunaan. Tehdään alareunaan rei'ittäjällä reikä, johon sidotaan nauha (esim. langasta punottu tai kapea nahkanauha).

LEIKKI PIENILLE

Nalle piilossa

Joku leikkijöistä piilottaa sovitulle alueelle havainnollistamisessa käytetyn lelun. Muut etsivät. Piilottaja voi auttaa etsijöitä kertomalla piilon korkeuden "lintu" (piilo on ylhäällä), "perhonen" (piilo on keskitasolla) tai "kala" (piilo on maan tasalla). Lelun löytänyt saa piilottaa sen seuraavaksi.

TOIMINTA ISOILLE

Leikki: Rikkinäinen puhelin

Nikodemos tuli salaa yöllä juttelemaan Jeesuksen kanssa. Ehkä he kuiskailivat. Lapset istuvat jonossa tai piirissä. Ohjaaja kuiskaa ensimmäisen korvaan pätkän pienoisevankeliumista. Lapsi toisensa jälkeen kuiskaa viestin aina seuraavalle. Viimeinen sanoo viestin ääneen ja katsotaan, miten se muuttui matkalla.

Tietokilpailu

Mihin aikaan Nikodemos tuli Jeesuksen luo? (Yöllä)
 Miksi Nikodemos uskoi, että Jumala oli lähettänyt Jeesuksen? (Hän teki ihmeitä)
 Jeesus sanoi, että ihmisen pitää _____ päästäkseen Jumalan valtakuntaa. (syntyä uudesti)
 Mitä Nikodemos luuli Jeesuksen tarkoittavan? (Että ihmisen pitää tulla uudestaan vauvaksi)
 Mitä Jeesus tarkoitti? (kastetta)
 Kun ihminen kastetaan, hänen syntinsä _____ (annetaan anteeksi)
 Miksi Jumala lähetti Jeesuksen maailmaan? (Hän rakastaa meitä.)
 Haluaako Jumala jonkun joutuvan kadotukseen? (Ei)

TEHTÄVÄ ISOILLE

Tehtävä isoille (LIITE3/NIKODEMOS).

*Taustatietoa ohjaajalle ja opetus: Jari Rankinen
 Keskustelukysymykset, havainnollistaminen ja leikki: Päivi Klemola
 Tehtävä isoille: Saija Simanainen
 Kuvitus: Liina Pajunen*

**Jumala on rakastanut
maailmaa niin paljon,
että antoi ainoan Poikansa,
jottei yksikään,
joka häneen uskoo,
joutuisi kadotukseen,
vaan saisi iankaikkisen elämän.**

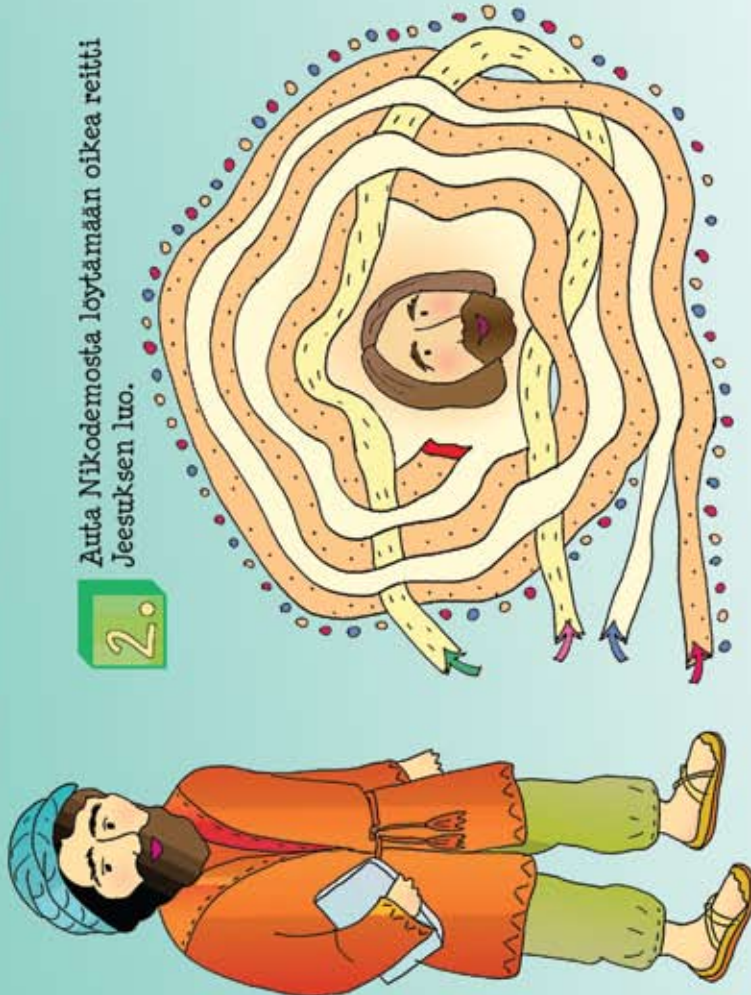
SEIKKAILIEN
läpi RAAMATUN

NIKODEMOS
Joh. 3:1-15

www.sley.fi/seikkailien

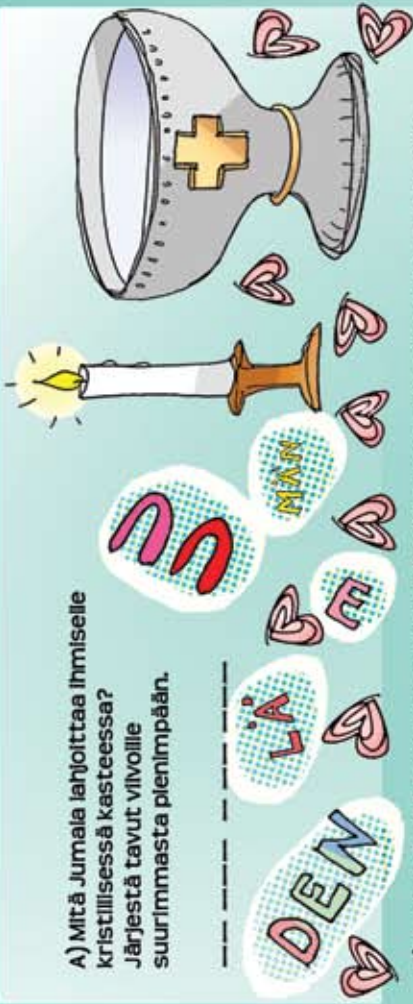
Jeesus oli tullut Jerusalemiin pääsiäisjuhille. Eräana yonä hänen luokseen tuli mies, jonka nimi oli Nikodemos.
Mitä jae 1 kertoo Nikodemoksesta?
Nikodemos oli _____ ja juutalaisten _____ jäsän.
(Katso Raamatun takana olevasta sanastosta sanojen selitykset.)

**Auta Nikodemosta löytämään oikea reitti
Jeesuksen luo.**

Nikodemos halusi selvittää, kuka ja millainen Jeesus oli. Jeesus halusi puhua Nikodemokselle vielä tärkeämmistä asiasta. Hän selitti, miten ihminen pelastuu, pääsee Jumalan lapseksi ja ikuisen elämään taitaassa.

A) Mitä Jumala lahjoittaa ihmiselle kristillisessä kasteessa? Järjestä tavut vilvoille suurimmasta pienimpään.

B) Jeesus liittää kasteen ja uuden elämän omaan persoonaansa. Kun Israelin kansa kapinol Jumalaa vastaan erämaassa, Jumala lähetti myrkkyykäärmeitä rangaistukseksi synneistä. Jumala kuitenkin armahti kansaansa ja antoi parantuneiden myrkkyykä vastaan. Kun ne, joita käärmeet olivat pureet, katsoivat tangoon päähän nostettua pronssikäärmettä, he jäivät eloon (4. Moos. 21:9). Miten tämä liittyy Jeesukseen ja uskoon? Lue teksti peiliä apuna käyden.

responsible (all around) all around

c) Järjestä Joh. 3:16 lauseet oikeaan järjestykseen:

joka häneen uskoa,
vaan saisi iankaikkisen elämän.
maailmaa niin paljon,

☐ Joutuisi kadotukseen,
☐ Jumala on rakastanut
☐ Jottei yksikään,
☐ että antoi ainoan Poika

Jeesus on nyt taivaassa. Miten voit jutella Jeesuksen kanssa nyt? Mita haluaisit kertoa hänelle? Mita kysyisit häneltä? Mita luulet, että hän sanoisi sinulle?

Pääsen taivaaseen uskomalla Jeesukseen.

JEESUKSEN YSTÄVIÄ

MARTTA JA MARIA Luuk. 10: 38–40

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Sisarukset Martta ja Maria mainitaan nimeltä kahdessa evankeliumissa. Evankelistat Luukas ja Johannes kertovat Jeesuksen vierailusta Martan ja Marian kodissa (Luuk. 10 ja Joh. 11–12). Nimeltä tunteminen ja heidän asuinpaikkansa mainitseminen osoittaa, että he todella kuuluivat Jeesuksen lähipiiriin, ystäviin. Heidän talonsa sijainti Betaniassa, muutaman kilometrin päässä Jerusalemita, tarjosi sopivan yöpymispaikan Jeesukselle ja galileaisten seurueelle. He osoittivat ystävyytensä olemalla vieraanvaraisia.

Vastaavanlaisesta ystävydestä kerrotaan myös Vanhassa testamentissa. Profeetta Elia sai asuinsijan ja suojapaikan kuningas Ahabin vainolta Sarpattin lesken luota (1. Kun. 17:9–24). Siinäkin tapauksessa Jumalan mies herätti perheenjäsenen kuolleista ja tunnusteko johti lausuttuun uskontunnustukseen.

OPETUS

Jeesus oli opetuslastensa kanssa paljon liikkeellä. Ympärillä parveili uteliaita ihmisiä kuuntelemassa ja katselemassa. Avun hakijoita murheineen saapui kaukaa. Levähtämiseen ei ollut aina sopivaa paikkaa eikä aikaa. Oli ihmisiä, jotka huomasivat tämän tarpeen ja halusivat osoittaa ystävyyttä Jeesukselle. Martta avasi kotinsa oven ja kutsui koko joukon vieraakseen. Martan sisko – ehkä nuorempi – oli innossaan kuuluisasta vieraasta. Nyt hän saisi istua ihan lähelle kuuntelemaan, kuinka Jeesus opetti.

Marttaa alkoi harmittaa. Kun itse yrittää olla huomaavainen ja palvella, miksi toiset vain istuvat? Eikö tuo Jeesuskaan ymmärrä, miltä minusta tuntuu? Jonkin aikaa Martta huokaili äänekkäästi, mutta kun mitään ei tapahtunut, hän sanoi ääneen, mitä ajatteli.

Jeesuksen vastaus yllätti. Vieraan olisi odottanut punastuvan, pahoittelevan kohteliaasti tilannetta ja nuhtelevan Mariaa. Mutta Jeesus halusi olla Martallekin enemmän kuin virallinen vieras. Ystävien kesken sanotaan reilusti vaikeitakin asioita: ”Martta, Martta, sinä huolehdit ja hätäilet niin monista asioista. Vain yksi on tarpeen. Maria on valinnut hyvän osan, eikä sitä oteta häneltä pois.” Jumalan edessä vain yksi on tarpeen: se, että tunnetaan Jeesus pelastajana! Martta huolehti ja hätäili, kun olisi pitänyt pysähtyä kuuntelemaan Jeesusta.

On hienoa kuulua Jeesuksen ystäviin! Saa kuulua opetuslasten jännittävään joukkoon, olla avuksi ja palvella arvokkaassa työssä! Mutta sittenkin Jeesus tahtoo olla meille enemmän kuin ystävä. Hän tuli maailmaan kuolemaan puolestamme. Hänen opetuksensa vaikuttaa uskon sydämeemme. Ilman Jeesusta ei päästä taivaaseen. Vain hänen ystävyydessään, lähellään, saadaan hyvä osa. Eikä tätä hyvää osaa voi kukaan toinen ottaa pois.

OPETUKSEN YDIN

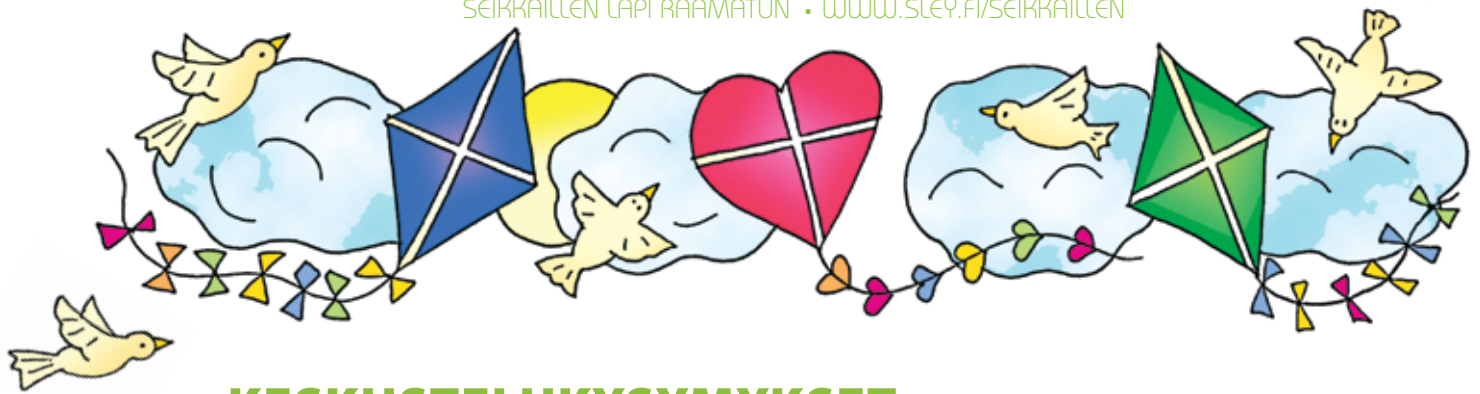
Jeesus on enemmän kuin paras ystävä. Hän vie meidät taivaaseen.

RUKOUS

Rakas Jeesus, kiitos, että tulit maailmaan. Kiitos, että olet tullut lähelle ihmisiä. Auta meitä kuuntelemaan enemmän sinua kuin huolehtimaan ja hätäilemään. Opetä meille itsestäsi, pelastuksesta ja Jumalasta. Anna meidän aina pysyä ystävinäsi. Anna hyvä osa, jota ei oteta pois. Aamen.

LAULU

Ystävä sä lapsien, VK 492

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Keitä sinä pidät ystävinäsi?
2. Millä tavalla osoitat heille ystävyttäsi?
3. Millainen ihminen on mielestäsi Jeesuksen ystävä?
4. Miten Jeesus on ystävänä erilainen?
5. Maria oli valinnut "hyvän osan". Kuinka sinäkin voit valita sen?

HAVAINNOLLISTAMINEN PIENILLE

Piirrä kuva, jossa Jeesus opettaa. Näytä piirtämäsi tai valmista kuvaa ja asettele lyijyjalkanukeista ryhmä: Jeesusta ja opetuslapsijoukkoa sekä Maria kuuntelemaan. Kuvan tai nukkeasetelman edessä pöydällä on avattu Raamattu.

Martta (käsinukke tms.) kulkee jatkuvasti Jeesuksen luokse ja luota keittopaikalle, kaupungin torille, naapuriin, kaivolle jne. Palvelemisesta hengästynyt Martta huokailee ja lopulta sanoo harmistuksensa Jeesukselle ääneen.

Martan puhuttua tulee hetkeksi aivan hiljaista. Jeesuksen vastaus Martalle luetaan pöydällä olevasta Raamatusta. Lopuksi Marttakin laitetaan lepäämään avatun Raamatun päälle. Hänkin saa hyvän osan.

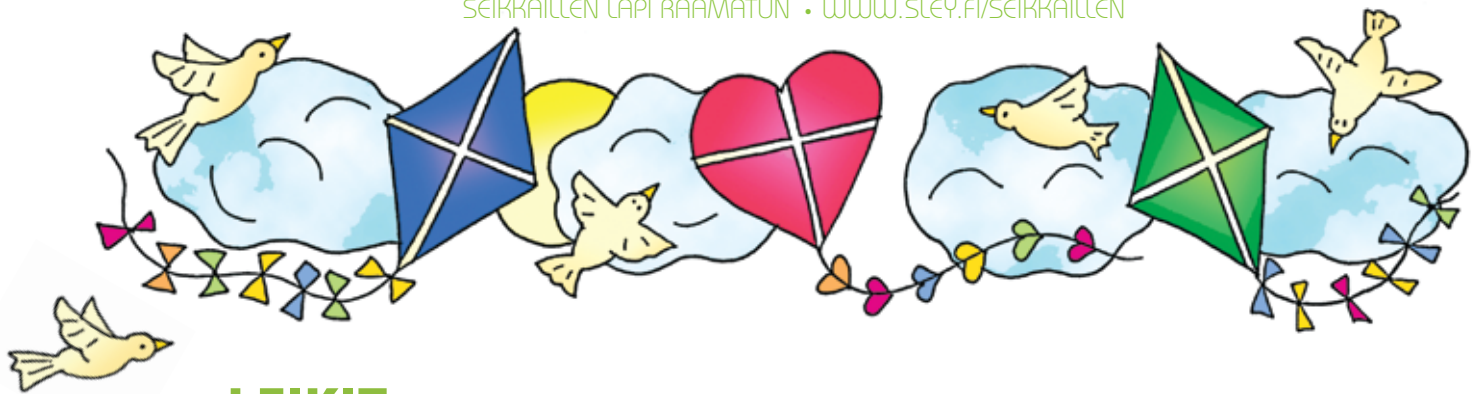
HAVAINNOLLISTAMINEN ISOILLE

Näytelkää Martan ja Marian kertomus niin, että vedätte sen nykyaikaan. Sisarusten kotiin on tulossa vieraita. Martta sinkoilee sinne tänne, suunnittelee kuumeisesti illan tarjoiluja ja miettii, mistä kaupoista saisi parhaat aineet, jotta saisi hyvän emännän maineen upeilla leipomuksillaan.

Jeesus koputtaa oveen ja Martta menee avaamaan kiireissään. Toivottaa Jeesuksen hätäisesti tervetulleeksi. Martta lähtee juosten ja hosuen kauppoihin. Jeesus jää ovelle ihmeissään. Maria tulee ja haluaa Jeesusta. Maria ottaa Raamatun ja alkaa kysellä kaikkea Raamatusta Jeesuksen jalkojen juuressa. Jeesus ja Maria juttelevat, rukoilevat ja niin uusia asioita Raamatusta selviää Marialle. Maria on todella iloinen siitä, että Jeesuksella on hänelle aikaa, vaikka hän onkin nainen. (Jeesuksen aikaan mies ja nainen eivät olisi saaneet opiskella Raamatusta yhdessä). Mutta Maria ei välitä, vaan haluaa oppia aina vaan lisää Jeesuksen rakkaudesta.

Martta koheltaa kotiin kauppakassiansa kanssa ja alkaa leipoa ja kokata. Hän stressaa aivan liikaa illasta. Sitten Martta huomaa Marian, joka vain lukee Raamatusta ja rukoilee, vaikka hommat ovat kesken. Maria menee Jeesuksen luo ja pyytää tätä nuhtelemaan siskoaan, joka ei auta valmisteluissa. Eikö Jeesus välitä? Jeesus sanoo sanat: "Martta, Martta, monista asioista sinä huolehdit. Maria on valinnut hyvän osan, jota ei häneltä oteta pois."

Lopuksi kysymys: Kumpaa Jeesus rakasti enemmän? Lue miettimistauon jälkeen vastaus: "Jeesus rakasti Marttaa, hänen sisartaan Mariaa sekä Lasarusta." (Joh. 11:5).

LEIKIT

Mitä tiedät ystävästäni?

Yksi leikkijöistä poistuu huoneesta hetkeksi, jolloin muut keksivät hänelle ystävän. "Ystävä" voi olla joku tunnettu henkilö, sarjakuvahahmo tai jokin esine siinä tilassa, jossa ollaan. Poissa ollut palaa takaisin ja kysyy jokaiselta vuorollaan: "Mitä tiedät ystävästäni?", johon vastataan paljastamalla jokin seikka "ystävästä". Se kenen kohdalla kyselijä arvaa ystävänsä, pääsee seuraavaksi kyselijäksi.

Jeesuksen ystävät

Ryhmä jaetaan kolmeen osaan, Martat, Mariat ja Lasarukset. Osallistujat istuvat ringissä tuoleilla, joita on yksi vähemmän kuin leikkijöitä. Keskellä oleva huutaa yhden edellä mainituista nimistä. Silloin kaikki esim. Martat vaihtavat keskenään paikkaa. Keskellä oleva yrittää päästä istumaan tyhjälle tuolille. Se, joka jää ilman tuolia jää keskelle. Jos keskellä oleva huutaa "Jeesuksen ystävät", kaikki vaihtavat paikkoja keskenään.

TOIMINTA ISOILLE

Leivotaan yhdessä kaurakeksejä. Leipomisen jälkeen pysähdytään kuuntelemaan raamattu-opetus. Keksit syödään opetuksen välissä sopivassa kohdassa.

KAURAKEKSIT

- 125 g voita
- 1 dl sokeria
- 1 dl rusinoita
- 1 dl vehnä jauhoja
- 2 dl kaurahiutaleita
- 1 tl leivinjauhetta
- ½ dl maitoa tai kermaa

Sulata voi. Sekoita kuivat aineet keskenään. Lisää ne voisulaan ja viimeisenä maito. Sekoita. Nosta taikinasta lusikalla uunipellille nokareita. Annoksesta tulee noin 20 keksiä. Paista 200 asteisessa uunissa noin 10 minuuttia. Anna jäähtyä pellillä.

Taustatietoa ohjaajalle, opetus, keskustelukysymykset ja havainnollistaminen pienille: Raimo Lähteenmaa,

Havainnollistaminen isoille: Riikka Lindroos

Leikki (Jeesuksen ystävät): Liisi Portin

Leikki (Mitä tiedät ystävästäni) ja toiminta isoille: Saija Simanainen

JEESUKSEN YSTÄVIÄ

LASARUS Joh. 11:1–45

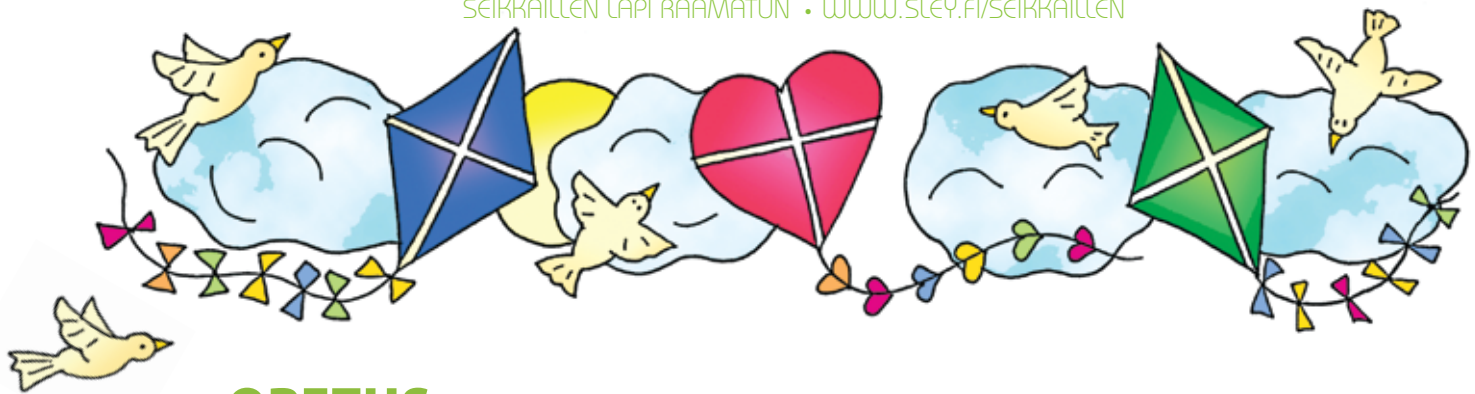
TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Lasarus esitellään Johanneksen evankeliumissa Jeesuksen ystävänä. Lasaruksen ammatista tai tekemisistä meille ei kerrota. Yhtään sanaa häneltä ei ole Uuteen testamenttiin tallennettu. Sisartensa Martan ja Marian Jeesukselle lähettämä viesti viittaa aivan erityisen läheiseen ystävyYTEEN: "Herra, rakas ystäväsi on sairaana."

Lasaruksen haudalla Jeesus itki liikuttuneena. Paikalle kokoontuneet sanoivat: "Katsokaa, kuinka rakas Lasarus hänelle oli". Johanneksen evankeliumi vielä alleviivaa, että juuri Lasaruksen kuolleista herättäminen sysäsi suuren neuvoston suunnittelemaan Jeesuksen surmaamista (11:45–53; 12:10–11).

Abrahamille pyhät kirjoitukset ovat antaneet nimityksen "Jumalan ystävä" (Jaak. 2:23; 2. Aik. 20:7; Jes. 41:8). Abrahamin uskoa ja elämää voi verrata Lasaruksen. Yhteistä näille Raamatun henkilöille on ainakin se, että huolimatta ystävyystään Jumalaan tai Jumalan Poikaan – tai ehkä juuri siksi – heidän uskoaan ylösnousemukseen koeteltiin. Abraham sai käskyn uhrata poikansa lisäksi sairastavan Lasaruksen parantamisessa Jeesus viivytteli niin, että Lasarus ehti kuolla.

OPETUS

Jeesukselle kerrottiin ikäviä uutisia. Hänen hyvä ystävänsä Lasarus oli vakavasti sairaana. Omaiset toivoivat, että Jeesus tulisi ystävänsä luo, auttaisi ja parantaisi, mutta hän lähetti kuitenkin merkillisiä terveisiä: "Ei tämä tauti ole kuolemaksi vaan Jumalan kunniaksi: se tuo julki Jumalan Pojan kirkkauden.". Sitten Jeesus viivytteli vielä kaksi päivää tuolla seudulla ennen kuin hän lähti kohti Betaniaa. Silloin Lasarus oli jo kuollut. Opetuslapset eivät ymmärtäneet Jeesuksen sanoja ja ihmettelivät hänen toimiaan. Vain Jeesus tiesi mitä tapahtuu ja miksi. Tähän oli varattu tärkeä opetus kaikille: Jeesus on Jumalan Poika, jolla on valta kuoleman yllä.

Lasaruksen kuolema oli tuonut lohduttajia Martan ja Marian luokse. Suru oli kuitenkin pohjaton. "Jos sinä olisit ollut täällä...", Martta purki sydäntään Jeesukselle katkerasti itkien. Epäusko oli sokaissut ihmisten silmät. He eivät nähneet, että Jeesus on ylösnousemus ja elämä. Jeesus opetti jälleen Marttaa. Jeesus ei kuitenkaan ollut vain kylmä opettaja surevien luona. Hän liikkui Marian itkusta ja purskahti itsekin itkuun Lasaruksen haudalla. Sitten hän käski siirtää kiven haudan suulta. "Lasarus, tule ulos!" Se mitä sitten tapahtui osoittaa, että Jeesus on Jumalan Poika.

Ihmisen sana vaikuttaa, jos joku kuulee ja päättää totella sitä. Jumalan sana on toisenlainen: Jumalan sana vaikuttaa elämää ja herättää kuolleenkin eloon. Niin kuin alussa Jumala loi kaiken sanallaan, niin Jeesuksen sana yhä luo uutta elämää. Siksi hän on ystävistä parhain, aivan ylivoimainen. Jumalan Poika pitää huolen ystävistään, vaikka hän ei toimisikaan niin kuin me ihmiset toivomme ja odotamme.

OPETUKSEN YDIN

Jeesuksen ystävät saavat luottaa hänen sanaansa.

RUKOUS

Rakas Jeesus, kiitos, että Jumalan Poikana tiedät ja hallitset kaiken. Kiitos, että silti ymmärrät meitä ihmisiä ja osoitat meille ystävyyttä. Vahvista meidän uskoamme sinuun. Tee meistä ystäviäsi, jotka luottavat sinasi lupauksiin vaikeuksissakin. Sinä olet ylösnousemus ja elämä. Auta meitä lohduttamaan niitä, joilla on surua kuoleman tähden. Aamen.

LAULU

Jeesus meitä rakastaa, SK 409
Jeesus on tie, Laulutuuli (1992) 36

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Miten ystävä on enemmän kuin kaveri?
2. Millaisissa vaikeuksissa ystävästä voi olla apua?

3. Millaisia ystäviä Jeesus maailmassa tarvitsee?
4. Miten voimme lohduttaa kuoleman tähden surevaa?
5. Jeesus sanoo olevansa ylösnousemus ja elämä. Uskotko sen?

HAVAINNOLLISTAMINEN

Tämä evankeliumin kertomus on hyvä näyteltäväksi. Lopuksi voisi keskittyä pohtimaan Lasaruksen roolia. Jaksoiko hän uskoa Jeesuksen apuun vai menettikö hän toivonsa?

TOIMINTA ASKARTELU PIENILLE

Askarrellaan Lasaruksen hauta paperilautasesta.

TARVIKKEET:

paperia ja värikyniä
syviä valkoisia paperilautasia
mustaa ja harmaata akryylimaalia tai vesiväriä
siveltimiä
sakset
(huopaa tai kreppipaperia)

Piirrä ja värity Lasaruksen kuva. Leikkaa lautanen puoliksi ja maalaa molempien puoliskojen ulkopuoli harmaaksi ja sisäpuoli mustaksi. Liimaa toisen puoliskon mustalle pinnalle Lasarus-hahmo. Leikkaa toiseen puoliskoon oviaukko, joka on suunnilleen samankokoinen kuin Lasaruksen kuva. Liimaa puoliskot yhteen siten, että niiden väliin jää tyhjä tila ja ne pysyvät pystyssä pöydällä. Lasarus näkyy oviaukosta. Halutessasi voit koristella haudan reunoja esim. huovasta tai kreppipaperista leikatuilla kukilla tai ruoholla.

LEIKKI Jeesuksen syliin

Harjoitellaan luottamusta ja heittäytymistä ystävän varaan leikkimällä kolmen lapsen ryhmässä: Yksi on keskellä ja kaksi ottaa kiinni keskellä olevasta selkä- ja etupuolella, kun hän kaatuu silmät kiinni vuorotellen heitä kohti. Aikuiset voivat toimia kiinniottajina, tai isommat lapset pienimmille. (Kouluikäiset pystyvät ottamaan toisensa kiinni.) Vuoroa vaihdetaan niin kauan, että kaikki ovat saaneet kokeilla luottamista ja heittäytymistä.

TEHTÄVÄ ISOILLE

Tehtävä isoille (LIITE1/LASARUS).

Taustatietoa ohjaajalle, opetus, keskustelukysymykset, havainnollistaminen: Raimo Lähteenmaa, Askartelu: Soili Norro, Leikki: Riikka Lindroos, Tehtävä isoille: Saija Simanainen, Kuvitus: Liina Pajunen

LASARUS

JOH. 11: 21-29, (30-31), 32-45

Jeesuksen ystävä, Lasarus, oli ollut vakavasti sairaana. Jeesusta oli pyydetty paikalle, mutta hän ei ollut tullut ja Lasarus oli nyt kuollut. Jeesus tuli vihdoin Lasaruksen siskojen, Martan ja Marian, luokse. Mitähän ystävykset keskustelivat ja mitä Lasaruksen haudalla oikein tapahtui, kun Raamatun kertomus päättyy sanoihin: Monet paikalla olleista uskoivat nyt Jeesukseen.

10. Tämän sanottuaan Jeesus kovalla äänellä: "Lasarus, tule ulos!" (joe 43)

8. "Ottakaa kivi..." käski Jeesus... (joe 39)

1. Martta sanoi Jeesukselle: "Herra, jos olisit ollut täällä, että... ei olisi kuollut. (joe 21)

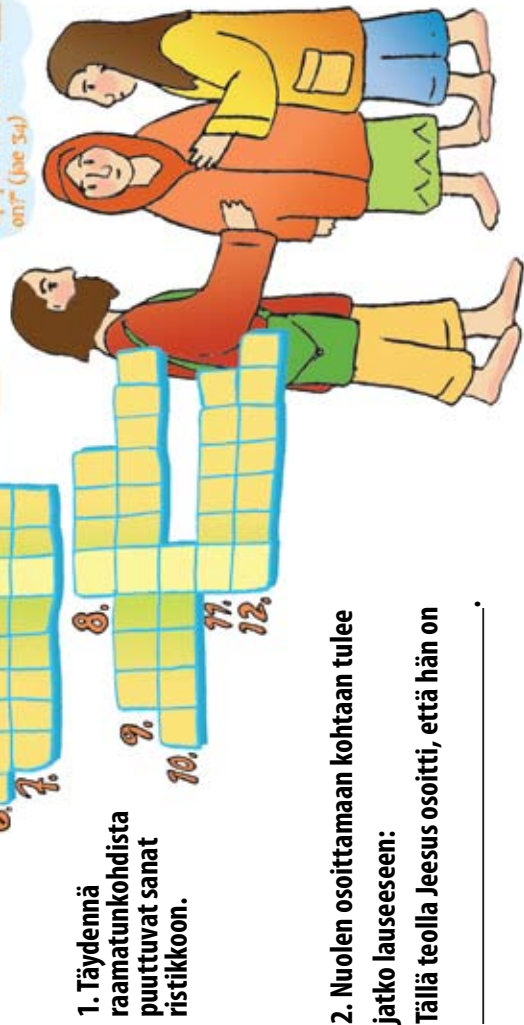
11. Silloin kuollut tuli haudasta, jalat ja kädet siteissä ja hikiään peittäminä. (joe 44)

4. Joka uskoo minuun, elää, vaikka kuoleekin, (joe 25)

5. eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä Uskokko tämän?" (joe 26)

6. "Uskon, Herra", Martta vastasi, "minä uskon, että sinä olet Messias, Jumalan Poika, jonka oli määrä tulla..." (joe 27)

7. "... ja hän (Jeesus) kysyi: "Missä hänen on?" (joe 34)

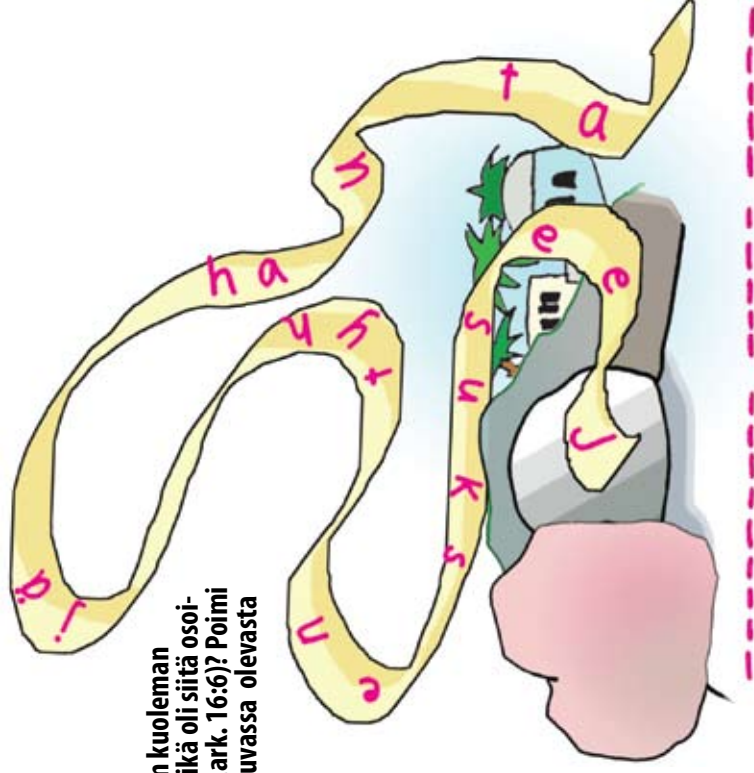

1. Täydennä raamatunkohdista puuttuvat sanat ristikköön.

2. Nuolen osoittamaan kohtaan tulee jatko lauseeseen:

Tällä teolla Jeesus osoitti, että hän on _____.

Jeesus pyysi Marttaa uskomaan häneen.
Lasarus käveli ulos haudasta elossa.
Jeesus huusi kovalla äänellä:
Lasarus, tule ulos!
Jeesus rukoili ääneen Jumalaa.
Haudan suulla oleva kivi otettiin pois.

4. Jeesus on kuoleman voittaja. Mikä oli siitä osoituksena (Mark. 16:6)? Pöimi kirjaimet kuvassa olevasta nauhasta.

LIITE1/LASARUS

Martta uskoi Jeesukseen. Jeesuksen ystävinä mekin saamme turvautua Jeesuksen sanaan. Meidän ei tarvitse pelätä mitään asiaa elämässä tai kuolemassa. Jokaiselle joka uskoo Jeesukseen, on luvassa iankaikkinen elämä taivaassa Jumalan luona.

JEESUKSEN YSTÄVIÄ

MAGDALAN MARIA Joh. 20:11–18

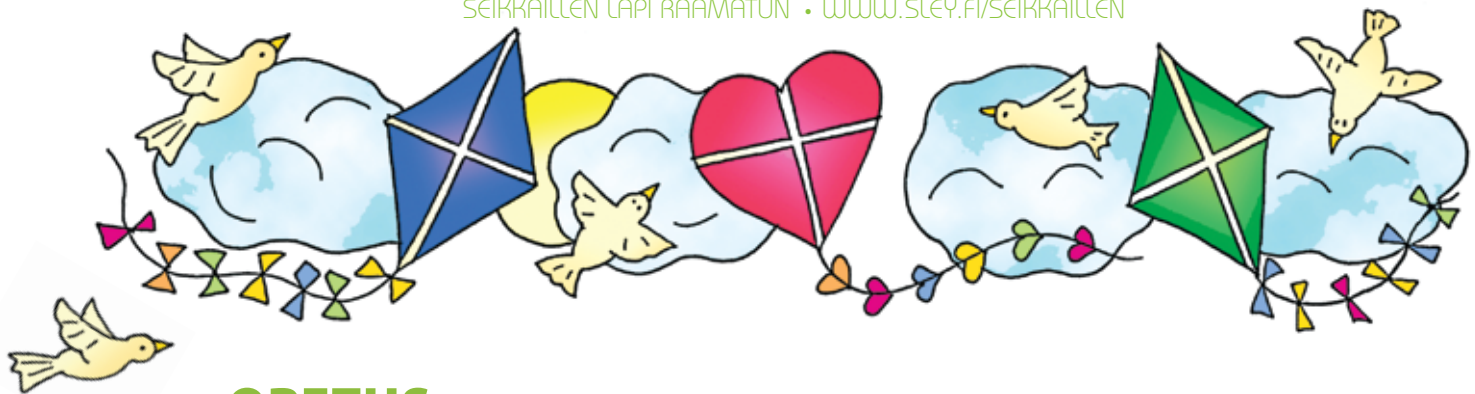
TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Edellä Johanneksen evankeliumissa kerrotaan perjantain tapahtumat: Jeesuksen kuolema ja hautaaminen. Nyt kerrotaan, mitä tapahtui sunnuntai-aamuna. Magdalan Maria – huomattuaan, että kivi Jeesuksen haudan suulta oli siirretty sivuun – ei ilmeisesti uskaltanut mennä sisälle hautaluolaan, vaan lähti hakemaan tuekseen Pietarin ja toisen Jeesuksen opetuslapsen. Se opetuslapsi, joka oli Jeesukselle rakkain, voi tarkoittaa Johannesta. Nämä käyvät haudassa, toteavat Jeesuksen ruumiin olevan poissa ja lähtevät haudalta.

Haudalle jää Maria, joka itkee. Ilmeisesti hän olisi halunnut nähdä vielä Jeesuksen – vaikka kuolleen. Hän saa nähdä paljon enemmän kuin Jeesuksen kuolleen ruumiin. Hän näkee kaksi enkeliä ja sen jälkeen ylösnousseen Jeesuksen. Hän ei tosin ensiksi tunne Jeesusta. Ehkä Jeesuksen kasvot olivat peitossa tai Mariasta tuntui niin käsittämättömältä, että kuollut olisi elossa. Jeesus kieltää Mariaa koskemasta häneen. Tämä kai tarkoittaa, ettei Marian saa pidätellä Jeesusta, takertua menneeseen ja ajatella, että kohta kaikki on taas kuten ennen, ja he lähtevät kiertämään kaupunkeja ja kyliä Jeesusta seuraten. Sen sijaan Jeesus nousee Isänsä luo. Maria saa käskyn mennä kertomaan opetuslapsille, mitä hän on nähnyt ja kuullut.

Marian toinen nimi tulee Gennesaretin järven länsirannalla olevasta paikkakunnasta, josta hän oli kotoisin.

OPETUS

Onko sinulle käynyt joskus niin, että suuri suru on muuttunut suureksi iloksi? Magdalan Marialle kävi niin. Hän suri ja itki – ehkä enemmän kuin me koskaan. Sitten hän oli iloinen. Mitä tapahtui?

Magdalan Maria näki, kun Jeesus kuoli. Hän oli siellä, missä Jeesus ristiinnaulittiin. Luultavasti Maria oli myös viemässä Jeesuksen ruumista hautaan. Se laitettiin luolaan, jollaisia silloin käytettiin hautoina, ja luolan suulle vieritettiin suuri kivi. Tämä tapahtui perjantaina. Varhain sunnuntaiaamuna Maria meni Jeesuksen haudalla. Hän hämmästyí: luolan suulle laitettu kivi oli vieritetty sivuun. Jeesuksen ruumis ei ollut haudassa. Maria itki. Jeesus oli kuollut, eikä hän enää tapaisi Jeesusta elävänä. Eikä hän voisi käydä tämän haudallakaan muistelemassa Jeesusta.

Sitten Maria näki ihmeen: haudassa, jonne Jeesus oli laitettu, oli kaksi enkeliä. Nämä kysyivät Marialta, miksi hän itki. Hän kertoi syyn: En tiedä, minne Jeesuksen ruumis on viety ja missä hänen hautansa on nyt. Tämän kerrottuaan Maria näki takanaan puutarhurin. Tai hän luuli miestä puutarhuriksi. Ehkä miehen vaatteet pettivät hänen kasvonsa. Maria kysyi myös häneltä, tietääkö tämä, missä Jeesuksen ruumis on. Puutarhuri sanoi Marian nimen ja Maria tunsi, kuka hän on. Hän on Jeesus. Jeesus elää jälleen. Hän on noussut kuolleista ja siksi hauta on tyhjä.

Jeesuksen opetuslapsista kerrotaan, että he iloitsivat nähdessään Jeesuksen elävän jälleen. Tämä koskee varmasti myös Magdalan Mariaa. Suuri suru muuttui suureksi iloksi.

Mekin iloitsemme, että Jeesus nousi haudasta. Hän elää, ja siksi hän voi auttaa meitä, johdattaa ja pitää meistä huolta. Koska hän nousi kuolleista, hän on kuolemaakin vahvempi. Jos hän on meidän kanssamme, ei kuolemankaan tarvitse pelottaa meitä. Jeesus on luvannut olla joka päivä ja joka hetki niiden kanssa, jotka uskovat häneen. Tästä iloitsemme.

OPETUKSEN YDIN

Jeesus ei jäänyt hautaan, hän nousi kuolleista.

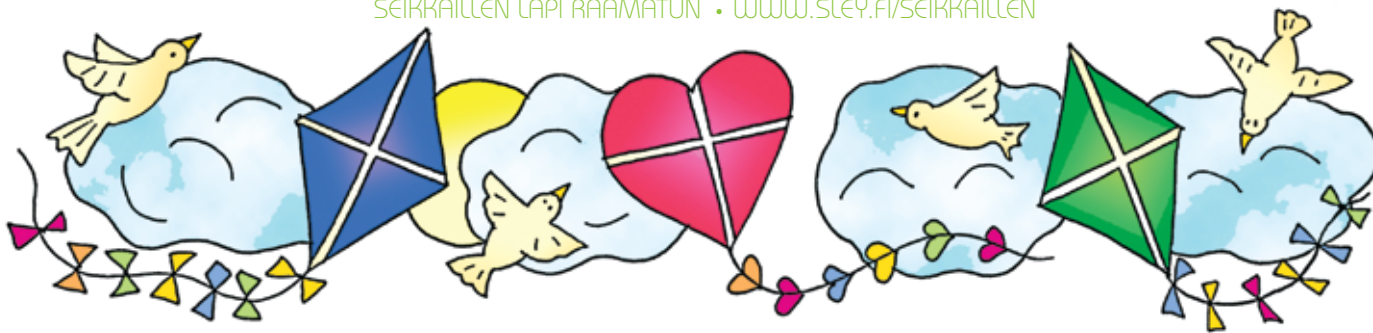
RUKOUS

Rakas Jeesus, kiitos ylösnousemuksen ihmeestä: Sinä nousit kuolleista, etkä jäänyt hautaan. Auta meitä muistamaan se joka päivä. Kiitos, että mekin saamme kuoleman jälkeen elää taivaan kodissa, kun uskomme sinuun. Aamen.

LAULUT

Lensi maahan enkeli, VK 88
Kuinka tätä ymmärrän? (Salminen & Kaskinen)
Kaikki lapset maan (Simojoki & Kaskinen)

Pääsiäisaamu (Sainio)
Hän ei ole enää täällä (Simojoki)
Pääsiäinen jatkua saa (Simojoki & Kaskinen)

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Oletko joskus käynyt jonkun haudalla? Millaista siellä oli?
2. Mitähän Maria ajatteli menessään haudalle?
3. Mitä Maria mahtoi tehdä sen jälkeen kun Jeesus oli ilmestynyt hänelle?
4. Miksi on vieläkin tärkeää kertoa kaikille ihmisille, että Jeesus nousi haudastaan?
5. Miten sinä voisit lohduttaa sellaista, jolta on kuollut tärkeä ihminen?

HAVAINNOLLISTAMINEN PIENILLE

Vaihtoehto 1:

Muovaillaan yhdessä ryhmänä muovailuvahasta pääsiäisen tapahtumia: risti, Jeesuksen hauta, iso kivi ja kaksi enkeliä. Muovailutyötä voidaan käyttää havaintovälineenä opetusta kerrottaessa.

Vaihtoehto 2:

Ohjaaja tuo lasten eteen tyhjän laukun, paperikassin, ämpärin tai vastaavan. Hän kantaa sitä kuin se painaisi paljon, puhisee ja huokailee. Lapset saavat kurkistaa kantamuksen sisään ja hämmästys on suuri, kun se onkin tyhjä! Tästä on hyvä jatkaa kertomukseen: "Jeesuksen ystävä, Magdalan Mariakin koki suuren yllätyksen..."

HAVAINNOLLISTAMINEN ISOILLE

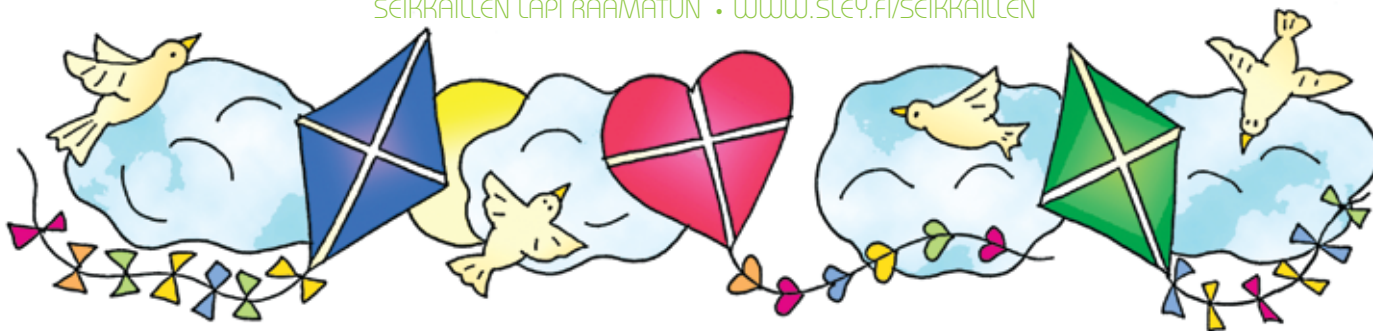
Kerrotaan perhosen muodonmuutoksesta. (Ohjaajalla voi olla kuvat perhosen toukasta, kotelosta ja perhosesta.) Perhonen on meille vertauskuva Jeesuksesta ja hänen ylösnousemuksesta. Jeesus oli eläessään ihminen kuten mekin. Kuolemansa jälkeen hänet pantiin käärinliinoissa hautaan. Pääsiäisenä Jeesus nousi kuolleista ja sai aivan uuden muodon, edes hänen ystävänsä eivät heti tunnistaneet häntä.

TOIMINTA ASKARTELU

Tyhjä hauta

TARVIKKEET:
harmaata tai ruskeata pahvia

keltaista silkkipaperia
sakset
liimaa (esim. EriKeeper)
(valkoista pahvia tai huopaa)

Leikataan harmaasta tai ruskeasta pahvista kalliohauta. Haudan oviaukko leikataan pois ja tilalle liimataan keltaista silkkipaperia. Ikkunaan laitettuna valo tulee läpi. Halutessaan lapsi voi lisätä työhön myös enkelit leikkaamalla ne valkoisesta paperista tai pahvista. (LIITTEET 1 JA 2).

LEIKKI

Kuka ilmestyy kankaan takaa?

Kaksi tuolia asetetaan vastakkain ja niiden välissä kannatellaan esim. peittoa. Kaksi joukkuetta menee kankaan eri puolille. Joukkueet valitsevat yhden joukostaan istumaan tuoleihin. Kangas pudotetaan maahan ja tuolissa istuvien tehtävänä on mahdollisimman nopeasti sanoa toisen nimi. Nopeampi joukkue voittaa ja hävinneen puolen pelaaja vaihtaa toiselle puolelle.

TEHTÄVÄ ISOILLE

Tehtävä isoille (LIITE 3/MAGDALAN MARIA).

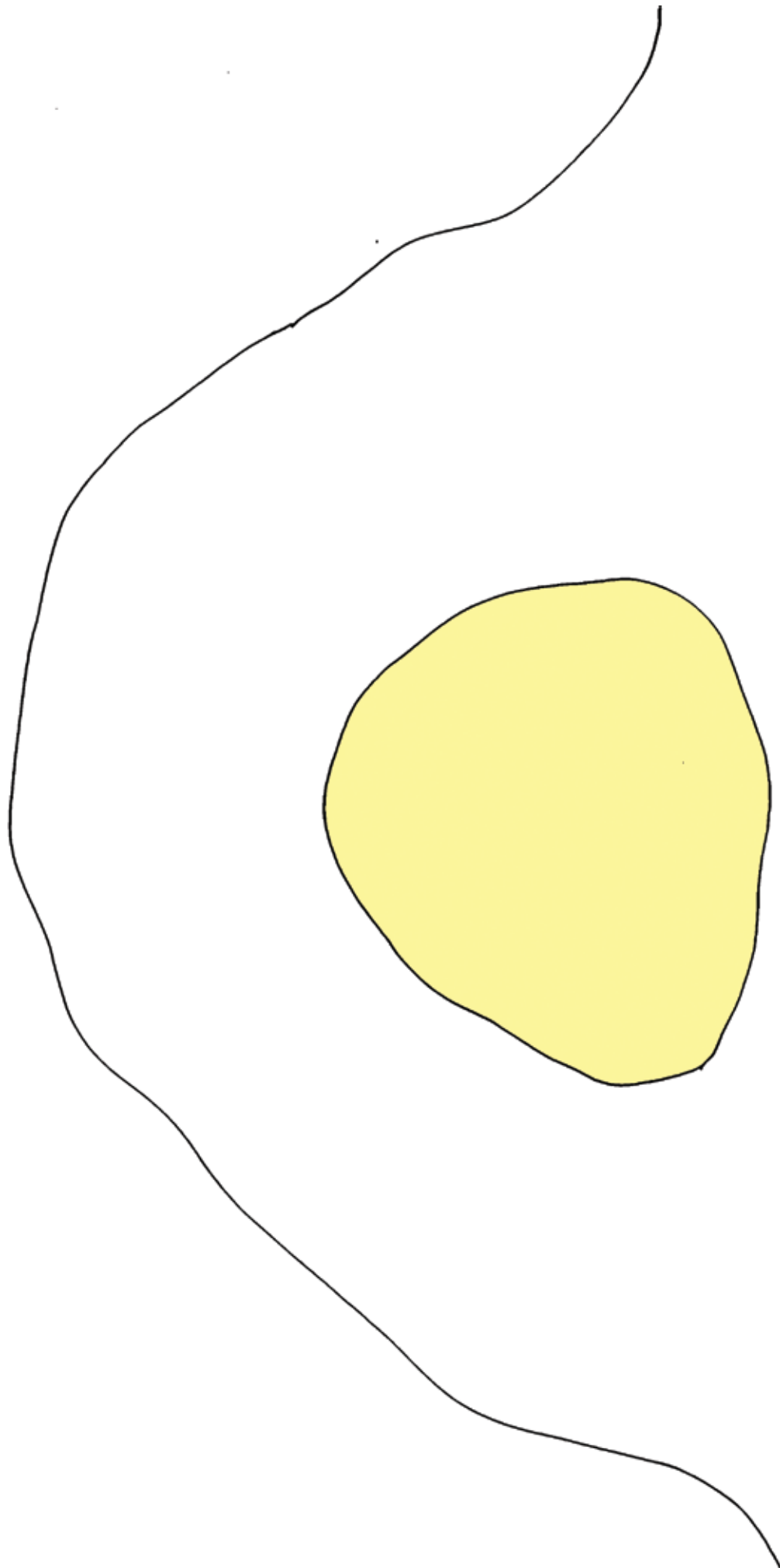
Taustatietoa ohjaajalle ja opetus: Jari Rankinen

Keskustelukysymykset, havainnollistaminen, askartelu ja leikki: Päivi Klemola

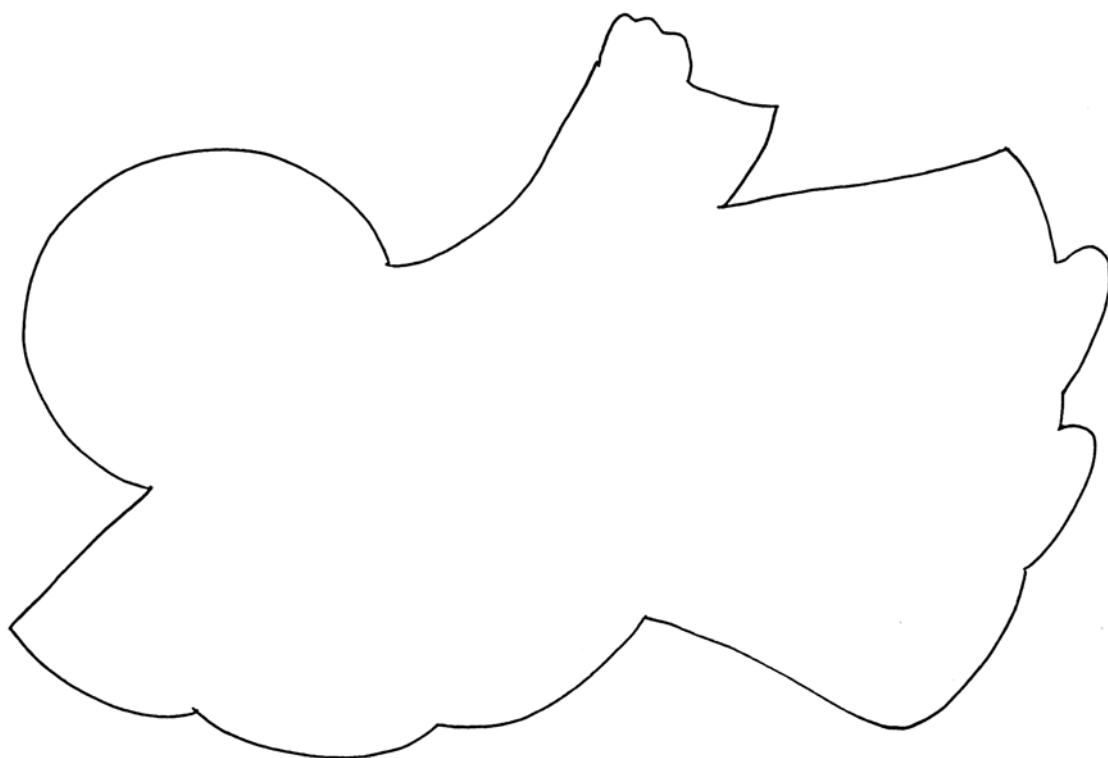
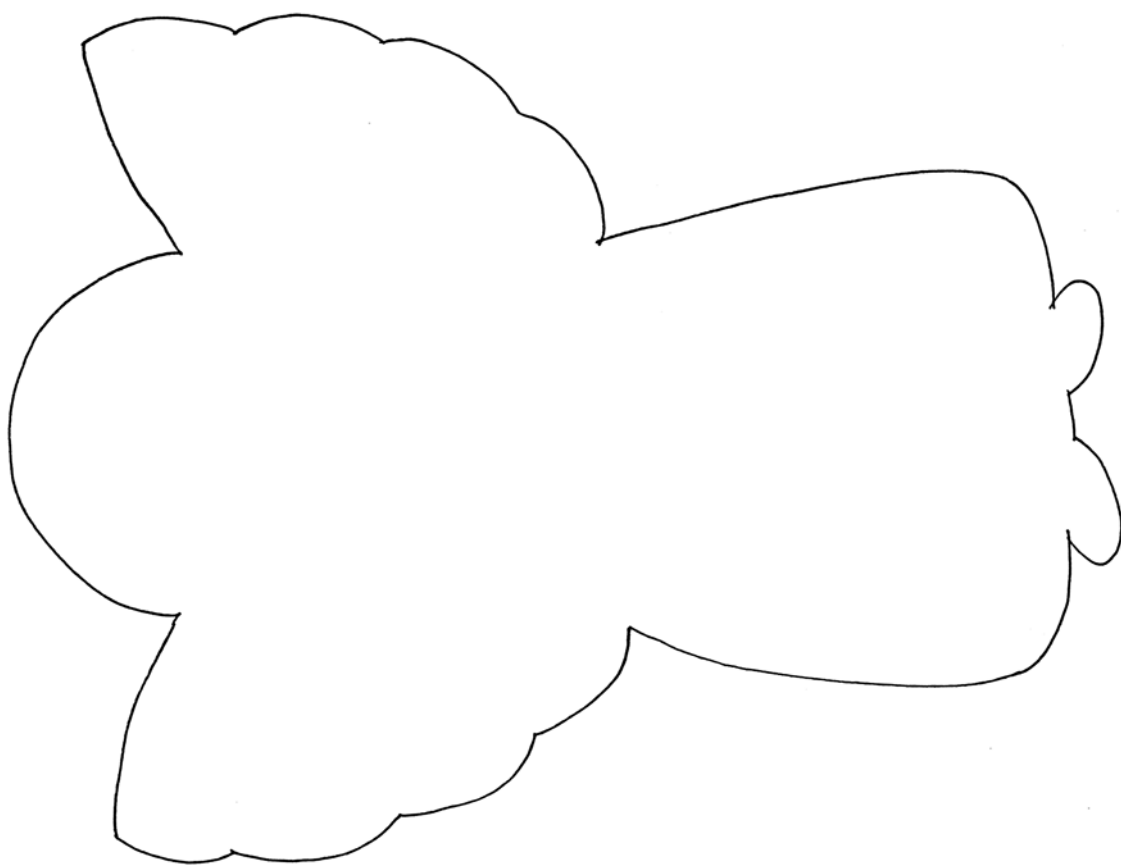
Tehtävä isoille: Saija Simanainen

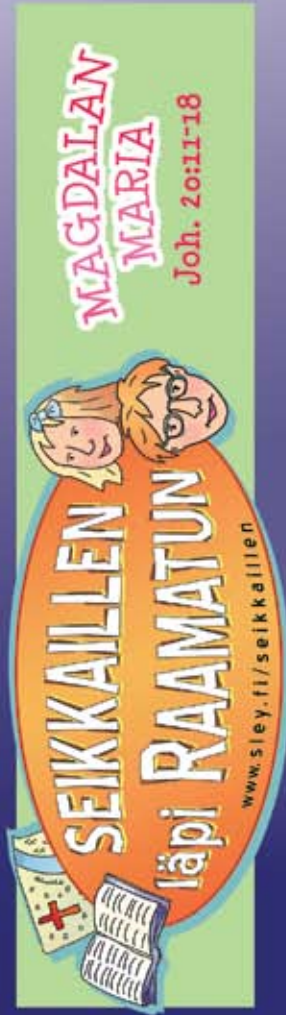
Kuvitus: Liina Pajunen

LIITE1/ASKARTELU:TYHJÄ HAUTA

LIITE2/ASKARTELU:ENKELIT

Jeesuksen ylösnousemus tuo elämäämme toivon.

Magdalan Maria suri ja itki, kun Jeesus oli kuollut. Milloin sinä olet ollut todella surullinen? Muistathan, että Jeesus haluaa tietää sinunkin itkusi syyn!

Maria suuri suru muuttui suureksi iloksi. Mitä Jeesuksen haudalla oikein tapahtui? Poimi punaiset kirjaimet oikealta reitiltä.

Valitse oikeat vaihtoehdot:

- Jeesus nousi kuolleista
a) pääsiäisauantaina b) pääsiäisenä c) helluntaina
- Mitä Magdalan Maria ei nähnyt haudassa?
a) käärmettä b) kahta enkeliä c) Jeesusta

- Mistä Maria tunki Jeesuksen?
a) vaatteista b) kosketuksesta c) äänestä

- Vanhin kristillisistä juhlapäivistä on
a) joulukuu b) pääsiäinen c) helluntai

Mitä Magdalan Maria teki sen jälkeen, kun Jeesus oli ilmestynyt hänelle? Täydennä puuttuvat kirjaimet

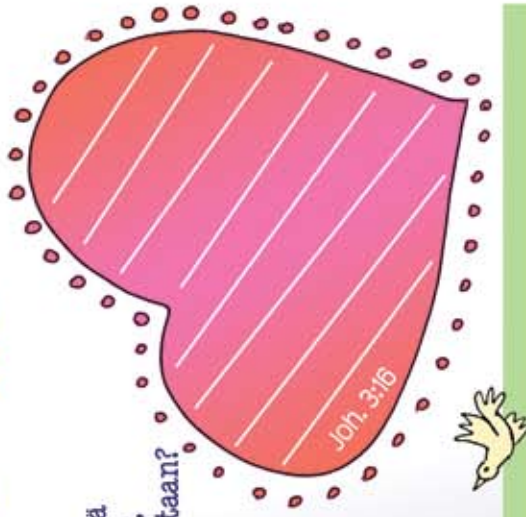
_AGDA _A _ _A _IA _IE _SI OPETUS _ASTE _ _ _UO

JA I _ _OITTI: "I _Ä OLE _ _ÄH _YT HE _ _A _I"

● = N ● = R ● = M ● = L

Miksi on vieläkin tärkeää kertoa kaikille ihmisille, että Jeesus nousi haudastaan?

Lue Raamatustasi Johanneksen evankeliumista luku 3 jae 16. Kirjoita lause sydämen sisälle ja opettele lause ulkoa.

**JEESUS EI JÄÄNYT HAUTAAN,
HÄN NOUSI KUOLLEISTA.**

JEESUKSEN KOHTAAMAT IHMISET

SAKKEUS Luuk. 19:1–10

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Luukkaan evankeliumi kertoo miehestä nimeltä Sakkeus, jonka Jeesus kohtasi Jerikossa kulkiessaan kohti Jerusalemia ja pääsiäisen ajan tapahtumia. Tästä palmujen täyttämästä kaupungista on sanottu, että sen tapahtumat ovat kuin Jeesuksen elämä pienoiskoossa. Jeesus ei muiden matkalaisen tapaan tullut Jerikon kaupunkiin jäädäkseen sinne viihtymään ja levähtämään, vaan hän matkusti sen lävitse. Tuon kaupungin läpi Jeesus kulki erityisestä syystä: että hän voisi tuoda pelastuksen yhdelle syntiselle ihmiselle. Samasta syystä Jeesus syntyi kerran maailmaan. Hän ei tullut jäädäkseen tänne asumaan, vaan valmistakseen meille jokaiselle tien taivaskotiin.

Sakkeus oli kooltaan pieni mies. Voidakseen nähdä kaupunkiin saapuvan Jeesuksen suuren ihmisjoukon keskeltä hän joutui juoksemaan jonkin matkaa edemmäs ja kiipeämään tienvarressa olevaan metsäviikunapuuhun. Sakkeus oli ammatiltaan tullimies eli publikaani, joka oli ostanut roomalaisilta oikeuden kerätä veroja. Yleisesti verojenkerääjistä ei pidetty, vaan tavallinen veroja maksava kansa syrji heitä. Sakkeus oli oman ammattikuntansa esimies eli tullipäällikkö. Luultavasti hänelle oli kertynyt omaisuutta muita tullimiehiä enemmän.

Evankeliumi kertoo, että saapuessaan Jerikoon, Jeesus pysähtyi juuri tuon metsäviikunapuun kohdalle, jonka suojassa Sakkeus piileksi. Ei siis ollut sattumaa, että Sakkeus oli puussa ja kohtasi Jeesuksen. Sakkeuksen nähdessään Jeesus kutsui Sakkeusta hänen omalla nimellään ja kehotti häntä tulemaan kiireesti alas puusta. Mikään kertomuksessa ei kuitenkaan viittaa siihen, että Jeesus ja Sakkeus olisivat tavanneet toisensa aiemmin.

Ihmiset Jeesuksen ympärillä olivat ihmeissään, kun Jeesus kertoi Sakkeukselle haluavansa tulla kylään hänen kotiinsa. He eivät voineet ymmärtää, miksi Jeesus halusi mennä sellaisen ihmisen luokse, jota he itse halveksivat ja joka oli tehnyt heille väärin. Jeesuksen kohtaaminen muutti täysin Sakkeuksen elämänarvot. Hän ymmärsi tehneensä väärin ja tahtoi korjata asian. Sakkeuksen elämäntilanteessa tapahtuneen muutoksen suuruutta kuvaavat Jeesuksen sanat, jotka hän lausui Sakkeukselle: "Tänään on pelastus tullut tämän perheen osaksi." Voimme vain kuvitella, miltä Sakkeuksesta tuntui kuullessaan Jeesuksen sanat.

Sakkeuksen kertomus muistuttaa meitä siitä, että Jeesus kutsuu luokseen erityisesti sellaisia, jotka ovat tehneet väärin. Kertomus opettaa myös ymmärtämään, että Jumalan armo meitä ihmisiä kohtaan ja syntien anteeksisaaminen voi saada meissä aikaan todellisia ihmeitä!

OPETUS

Luukkaan evankeliumissa kerrotaan, kuinka Jeesus oli kulkemassa kohti Jerusalemiä. Jerikon kaupungin kohdalla häntä oli vastassa suuri joukko ihmisiä. Kaikki olivat kuulleet, että Jeesus oli tulossa kaupunkiin ja halusivat nähdä hänet.

Ihmisten joukossa oli eräs mies, joka oli kooltaan hyvin pieni. Tuon miehen nimi oli Sakkeus. Vaikka Sakkeus oli kooltaan pieni mies, hän oli kuitenkin jo aikuinen. Sakkeus oli ammatiltaan korkea-arvoinen ja hänen työhönsä verojenkerääjänä kuului kerätä rahaa ihmisiltä. Sakkeus oli kuitenkin tehnyt väärin. Veroja kerätessään hän oli ottanut ihmisiltä liian paljon rahaa.

Kun Jeesus saapui kaupunkiin, Sakkeus juoksi kiireesti edemmäs ja kiipesi metsäviikunapuuhun, koska hän tahtoi nähdä Jeesuksen paremmin. Koska Sakkeus oli tehnyt muille väärin, ihmiset eivät pitäneet hänestä, eivätkä nytkään halunneet antaa Sakkeukselle tilaa nähdä Jeesusta. Kun Jeesus tuli tuon puun luokse, jossa Sakkeus piileksi, hän kohotti katseensa puuhun ja sanoi Sakkeukselle: "Sakkeus, tule kiireesti alas. Tahdon tulla tänään kylään sinun kotiisi!" Kun muut ihmiset näkivät ja kuulivat tämän, he sanoivat toisilleen: "Miten Jeesus voi mennä tuon miehen luokse kylään, joka on tehnyt meille väärin?"

Sakkeus totteli Jeesusta ja tuli kiireesti alas puusta. Jeesukselle hän sanoi kaikkien ihmisten kuullen: "Herra, näin minä teen. Puolet omaisuudestani annan köyhille ja keneltä olen ottanut liikaa rahaa, sille maksan neljä kertaa enemmän takaisin."

Kun Jeesus kuuli tämän, hän sanoi Sakkeukselle: "Tänään on pelastus tullut tämän perheen osaksi". Sakkeus oli ymmärtänyt tehneensä väärin ja halusi nyt korjata asian. Jeesus antoi Sakkeukselle hänen väärät tekonsa anteeksi ja Sakkeus ymmärsi, että Jumala rakastaa myös häntä. Myöhemmin Jeesus kävi kylässä Sakkeuksen kodissa ja niin Sakkeuksen perheestä tuli Jeesuksen ystäviä.

OPETUKSEN YDIN

Jeesus kutsuu meitäkin: Hän haluaa olla ystävämme, vaikka olisimme tehneet väärin. Jeesus haluaa, että korjaamme virheemme. Hän antaa väärät tekomme anteeksi.

RUKOUS

Rakas Jeesus, kiitos, että rakastat minua, vaikka olen tehnyt väärin toisille. Anna anteeksi kaikki pahat tekoni, niin kuin annoit anteeksi Sakkeukselle. Kiitos Jeesus, että olet myös minun ystäväni. Aamen.

LAULUT

Sakkeus, LV 85
Yllätysvieras, Ilon siivillä s. 100
Jeesus, meitä kosketa nyt, VK 502

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Miksi Sakkeus kiipesi metsäviikunapuuhun?
2. Miltä Sakkeuksesta mahtoi tuntua, kun Jeesus pysähtyi hänen kohdalleen?
3. Jeesus kutsui Sakkeusta omalla nimellään, miten tämä on mahdollista?
4. Mitä muut ajattelivat, kun Jeesus halusi mennä kylään Sakkeuksen luokse?
5. Mitä Sakkeus lupasi Jeesukselle ihmisten kuullen?
6. Mitä Jeesus vastasi Sakkeukselle?

HAVAINNOLLISTAMINEN PIENILLE

Voit kopioida liitteen 1 kuvat. Toinen kuvista on tumma ja synkkä, toinen kirkas ja värikäs. Kertomuksen alussa voit näyttää tummaa kuvaa siihen saakka, kunnes Sakkeus ottaa Jeesuksen iloitien vastaan. Värit tuovat kertomukseen oman tunnelmansa ja ovat kuvaamassa samalla sitä, miltä meidän mielessämme ja sydämessämme tuntuu kun olemme tehneet väärin (tumma ja synkkä) ja kun saamme väärät tekomme anteeksi (kirkas ja valoisa).

HAVAINNOLLISTAMINEN ISOILLE

Kuvat voivat olla samat kuin pienemmille, mutta lisäksi isompien kanssa voidaan pohtia ja verrata Jeesuksen tuloa jonkun kuuluisan, kaikkien tunteman, henkilön kaupunkiin tuloon (esimerkiksi presidentti). Haluaisimme nähdä kuuluisuuden, mutta väenpaljouden takia emme pysty näkemään häntä:

1. Miltä tuntuisi, jos Sakkeuksen tapaan nousisimme johonkin tuttuun paikkaan, korkealle ylös?
2. ...vieras saapuisi juuri meidän kohdallemme?
3. ...vieras puhuttelisi meitä nimeltä ja haluaisi tulla kylään kotiimme?
4. Millainen mieli meille tulisi asiasta?

Lisäksi isompien kanssa voidaan tutkia Raamatun ajan karttaa, joka auttaa lapsia hahmotta-

maan, missä Jeesus kohtasi Sakkeuksen (Jerikon kaupunki) ja mihin Jeesus oli kulkemassa Jerikon lävitse (Jerusalemiin, kohti pääsiäisen tapahtumia).

IDEA:

Voit kysyä etukäteen, voisiko esimerkiksi joku lapsiryhmästäsi avustaa sinua hartaudessa esittämällä Sakkeusta. Ohjaajana voit esittää itse Jeesusta. Muu paikalla oleva väki voi olla yleisöä sekä samalla paikalla olevia ihmisiä, jotka ovat saapuneet katsomaan, kun Jeesus saapuu kaupunkiin. Roolivaatteiksi riittävät vaikkapa kylpypyyhkeestä taitellut päätä peittävät suojat. Esitys voidaan toteuttaa kerronnan aluksi tai päätteeksi, jolloin saatesanat esityksen alkuun tai loppuun, voidaan muuttaa tilanteeseen sopiviksi.

TOIMINTA PIENILLE LEIKIT

Mikä on muuttunut?

Leikissä ohjaaja valitsee lapsiryhmästä yhden lapsen, joka voi tulla muun ryhmän eteen. Muut lapset saavat tarkkailla mielessään lapsen ulkoasua, vaatteita, hiuksia jne. Sen jälkeen lapsi saa siirtyä ohjaajan kanssa esimerkiksi toiseen huoneeseen, jossa hän saa miettiä, mitä haluaa itsessään pikaisesti muuttaa. Ohjaaja voi auttaa ja ehdottaa lapselle muutosta, jos lapsen on vaikea päättää asiaa. Muutos voi olla vaikkapa paidan hihojen kääriminen ylös tai pinnin vaihtaminen hiuksissa toiselle puolelle. Kun muutos on keksitty ja toteutettu, saavat ohjaaja ja lapsi palata muun ryhmän luokse. Muut lapset saavat miettiä, mikä poissa olleessa lapsessa on muuttunut. Vastausvuoron saa nostamalla kätensä ylös. Jos arvaus on oikea, saa oikein arvannut lapsi itse mennä seuraavaksi tekemään ulkoasuunsa pienimuotoisen muutoksen ohjaajan avustuksella.

IDEA:

Me ihmiset näemme vain ulkokuoren – Jeesus näkee sydämeen.

Ystävien piiri

Yksi leikkijöistä menee piirin keskelle seisomaan. Toiset leikkijät tarttuvat toisiaan käsistä kiinni ja pyörivät piirissä joko laulaen tai lausuen yhteen ääneen tuttua Mehiläistenpiiri – laululeikkiä sanoilla ystävienpiiri: "Käy piiriin, käy piiriin, käy ystävien piiriin. Mikä nimi?" Tässä kohtaa piiri pysähtyy ja keskellä oleva leikkijä kertoo oman nimensä. Tämän jälkeen leikkijät pyörivät jälleen piirissä ja laulu/lausunta jatkuu: "On Kaisa (lapsen nimi) tytön/pojan nimi." Tässä kohdassa: "Käy alta, käy alta, käy alta ruusupensaiden" (vaihdetaan ruusupensaiden tilalle aina vuoden aikaan sopiva aihe, esimerkiksi talvella lumilinnon) keskellä oleva leikkijä saa alkaa kiemurrella toisten leikkijöiden käsien alta suunnitellen reittinsä niin kuin haluaa. Kun lopuksi lauletaan/lausutaan: "ja etsi paikka itsellesi ja työnnä toinen keskelle", leikkijä saa työntää toisen leikkijän piirin keskelle ja laulu aloitetaan alusta.

Laulun sanat

Käy piiriin, käy piiriin, käy ystävien piiriin. Mikä nimi?
On Kaisa (lapsen nimi) tytön/pojan nimi.
Käy alta, käy alta, käy alta ruusupensaiden

ja etsi paikka itsellesi ja työnnä toinen keskelle.

TOIMINTA ISOILLE

Askartelu: Magneettinappisydän

TARVIKKEET:

softis-askartelulevyä
kynä
sakset
magneettipaloja
liimaa

Askarrellaan magneettinappisydän softis-askartelulevystä, muistuttamaan meitä jokaista, että Jeesus saa aikaan ihmeitä ja parantaa paatuneenkin sydämen.

Leikki: Kuka hän on?

Kun Jeesus saapui kaupunkiin, Sakkeus kiipesi puuhun nähdäkseen millainen mies Jeesus on. Sakkeus oli kuullut Jeesuksesta, muttei ollut nähnyt häntä.

Toisesta ihmisestä voi kertoa toisille monia asioita, vaikkei mainitsisi hänen nimeään. Tässä leikissä valitaan yksi leikkijä lapsiryhmästä, joka saa esittää kaupunkiin saapuvaa henkilöä. Muut eivät tiedä, kuka henkilö on, mutta he saavat arvata. Lapsi, joka esittää tuota henkilöä voi esittää pantomiimina (ilman sanoja) kyseistä henkilöä.

Muut leikkijät saavat esittää kaupunkiin saapuvalla henkilölle kysymyksiä, joilla uskovat selvittävänsä kyseisen ihmisen henkilöllisyyden. Kysymyksiä voivat olla: Onko sinulla parta? Oletko nainen? Onko sinulla lapsia? Pelaatko jääkiekkoa? Työskenteletkö opettajana? Oletko presidentti? Kaupunkiin saapuvaa, tunnettua hahmoa esittävä voi vastata leikkijöiden esittämiin kysymyksiin vain sanoilla kyllä, ei tai en tiedä.

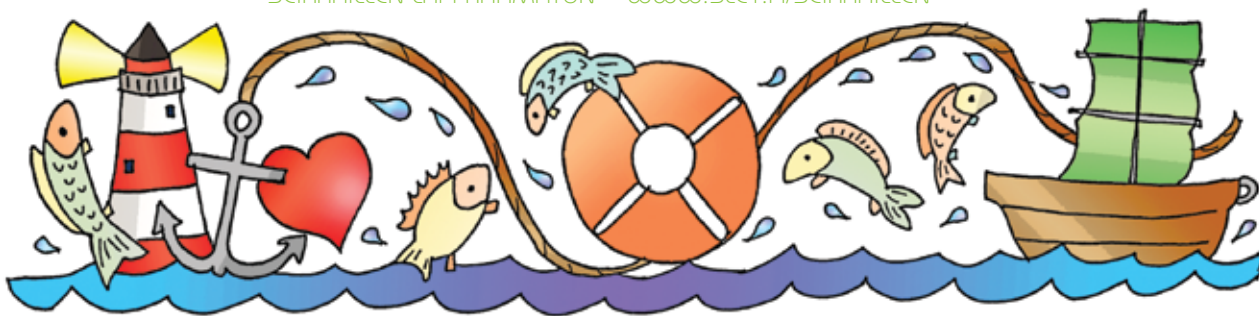
Leikkijät saavat halutessaan omalla kohdallaan kysymyksen sijaan myös arvata, kuka henkilö saapui kaupunkiin? Esimerkiksi, oletko kerhon vetäjä? Kun joku lapsista arvaa, ketä kaikkien tuntemaa henkilöä lapsi esittää eli kuka henkilö saapui kaupunkiin, saa hän seuraavaksi keksiä itselleen jonkin tunnetun henkilön roolihahmon, jota esittää muille.

TEHTÄVIÄ

Tietovisailu Jeesuksen ja Sakkeuksen kohtaamisesta

1. Minkä nimisen pienikokoisen miehen Jeesus kohtasi kertomuksessa?
2. Missä kaupungissa Jeesus kohtasi Sakkeuksen?
3. Minne Jeesus oli matkalla Jerikon läpi, kun hän kohtasi Sakkeuksen?
4. Mihin puuhun Sakkeus kiipesi nähdäkseen Jeesuksen?
5. Mitä Sakkeus teki työkseen? Mikä hänen ammattinsa oli?
6. Mitä väärää Sakkeus oli tehnyt työssään?
7. Miksi Jeesus kutsui Sakkeuksen kiireesti alas puusta?

8. Missä Jeesus halusi tavata Sakkeuksen myöhemmin?

9. Mitä Sakkeus lupasi Jeesukselle?

10. Mitä Jeesus vastasi Sakkeukselle?

Isojen raamattutehtävä (LIITE 2/SAKKEUS) sisältää tietovisailun kysymykset henkilökohtaisena tehtävänä.

TEHTÄVÄ ISOILLE

Tehtävä isoille (LIITE2/SAKKEUS).

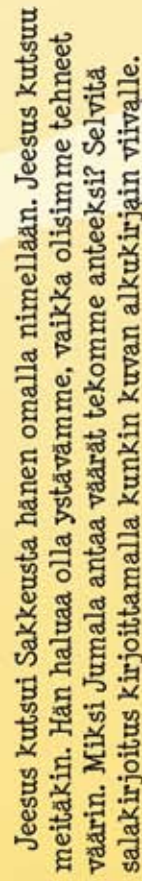
Taustatietoa ohjaajalle, opetus ja muu: Maria Saarenpää

Tehtävä isoille: Maria Saarenpää ja Saija Simanainen

Kuvitus: Liina Pajunen

1. Minka nimisen pienikokoisen miehen Jeesus kohtasi kertomuksessa? (jae 2)
2. Missä kaupungissa Jeesus kohtasi Sakkeuksen? (jae 1)
3. Mihin puhun Sakkeus kiipesi nahdaksen Jeesuksen? (jae 4)
4. Mitä Sakkeus teki työkseen? Mika-
hanen ammatinsa oli? (jae 2)
5. Miksi Jeesus kutsui Sakkeuksen kii-
reesti alas puusta? (jae 5)
6. Mitä muut ihmiset ajattelivat, kun
Jeesus halusi vieraila Sakkeuksen
kodissa? (jae 7)
7. Mitä Sakkeus lupasi Jeesukselle? (jae 8)
8. Mitä Jeesus vastasi Sakkeukselle? (jae 8)

ANTEEKSI

SYNOPSIS

SMUJ RANM
LIKÖS AKKEUS I X
AM Y E M R S N I K A U
LAU R I S N E A K S A E N T A
K M S E T X T G U H R M P A S T
M E T S Ä V I I K U N A P U U D
H A S I K R V A U N M K I G H L
A U I K R E J A A N T E E K S I
L A Ä Ö Y M A H I N K A S T Y
U R I J E R I K O A N T N V
K A U L I R H G A U S T T
X A L J M

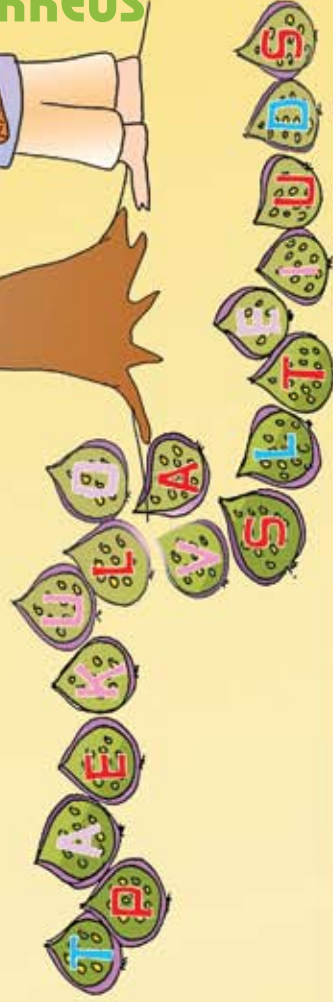
ETSIÄ

SAKKELIS

OXIET

Poimi viikunoista punaiset kirjaimet.
Mitä sana niistä muodostuu?

4.

**Jeesus kutsuu meitäkin: Hän haluaa olla ystäväme,
vaikka olisimme tehneet väärin.
Jeesus haluaa, että korjaamme virheemme.
Hän antaa väärät tekemme anteeksi.**

JEESUKSEN KOHTAAMAT IHMISET

SAMARIALAINEN NAINEN Joh. 4:5–30

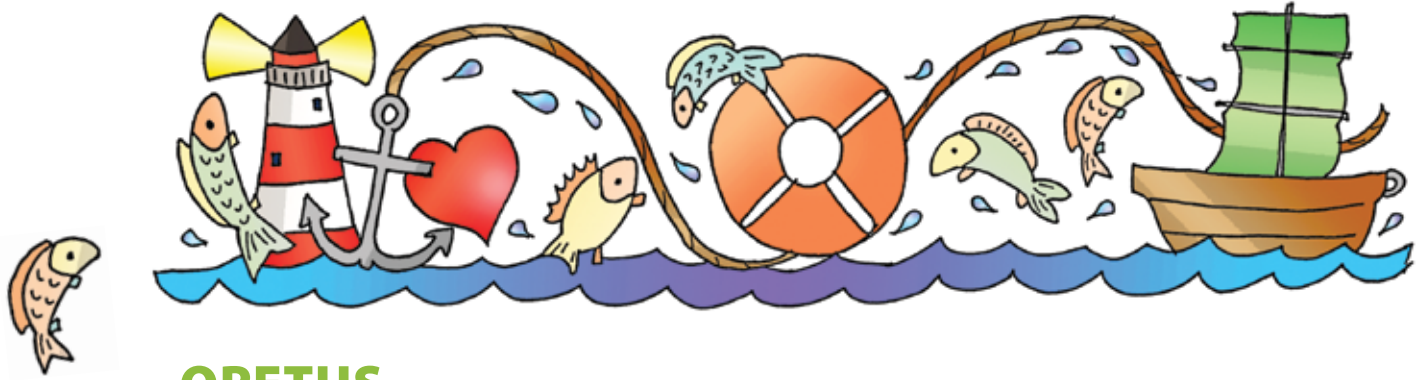
TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Samarialaiset olivat juutalaisten keskuudessa hyljeksittyä kansaa. Naiset olivat Jeesuksen ajan yhteiskunnassa vähempiarvoisia kuin miehet. Voit kuvitella, miten syrjitty tuo samarialainen nainen oli. Nainen saapui kaivolle keskipäivän aikaan, silloin kuin kaivolla kulki vähiten ihmisiä. Hän toivoi, ettei kohtaisi ketään ihmistä saapuessaan kaivolle. Tuo nainen mietti varmasti u-käännöksen tekemistä, kun näki, että juutalainen mies istui kaivon luona.

Pelkästään jo se, että juutalainen mies suostui puhumaan hänelle, hämmästytti naista suuresti. Nainen ihmetteli Jeesuksen puheen sisältöäkin: mies tiesi hänen elämästään kaiken, vaikka he eivät olleet koskaan tavanneet. Nainen alkoi epäillä Jeesuksen tiedonmäärästä, josko tuo mies olisi kansan odottama Messias.

Jeesus tarjoaa naiselle elävää vettä. Jeesuksen tarjoamalla elävällä vedellä tarkoitetaan totuutta ja Jumalalta lahjaksi saatua elämää. Jeesuksessa löydämme pelastuksen ja tarkoituksen elämään, emmekä pyydä enää muuta. Teksti auttaa meitä huomaamaan myös, että olemme hyväksytyjä Jumalan silmissä ja voimme saada pahat tekemme anteeksi.

OPETUS

Jeesus oli kulkenut jo pitkän matkan, kun hän saapui syvän kaivon luokse. Oli todella kuuma päivä ja Jeesuksella oli kova jano. Kaivolle tuli juutalaisten syrjimä samarialainen nainen hakemaan vettä. Jeesuksella ei ollut astiaa, jolla hän olisi nostanut vettä syvästä kaivosta, mutta naisella oli. Jeesus pyysi: "Anna minun juoda astiastasi". Nainen tiesi, etteivät juutalaiset pitäneet samarialaisista ja hän ihmetteli, miksi tuo juutalainen mies puhui hänelle: "Sinähän olet juutalainen, kuinka sinä pyydät juotavaa samarialaiselta naiselta?"

Jeesus kysyi naiselta: "Sinä et taida tietää kuka olen? Minä voin antaa sinulle vastineeksi elävää vettä. Se on Jumalan vettä. Kun juot sitä, sinulla ei ole ikinä jano." Nainen kummasteli Jeesuksen puhetta ja oli hämillään. Jeesus tarkoitti elävän veden antamisella sitä, että hän voi antaa meille pelastuksen ja todellisen tarkoituksen elämään. Se on parasta, mitä voimme saada.

Jeesus jatkoi: "Minä tiedän, kuka sinä olet. Tiedän kaiken sinusta. Tiedän esimerkiksi sen, että sinulla on ollut viisi miestä." "Oliko tuo mies oikeasti Jumalan Poika ja miten ihmeessä hän voi tietää kaiken minusta?", nainen mietti suu ammolleen. Nainen juoksi kaupunkiin ja kertoi siellä oleville ihmisille Jeesuksesta.

Jeesus tunsi samarialaisen naisen ja rakasti häntä, vaikka kaikki eivät pitäneetkään tuosta naisesta. Jeesus tuntee myös meidät. Hän tietää, keitä me olemme, mistä me pidämme ja keitä ihmisiä meidän elämäämme kuuluu. Hän ei syrji ketään, vaan rakastaa kaikkia ihmisiä sellaisina kuin olemme. Jumala haluaa antaa anteeksi pahat tekemme ja pelastaa meidät.

OPETUKSEN YDIN

Jeesus tietää meistä kaiken, rakastaa meitä ja antaa meille syntimme anteeksi. Vain Jeesus voi pelastaa meidät.

RUKOUS

Rakas Jeesus, sinä tunnet meistä jokaisen. Tunnet ... ja ... (Tässä kohtaa voidaan luetella kaikkien lasten nimet: "Tunnet Anniinan ja Lassen ja Kaisan ja...") ja rakastat meistä jokaista yhtä paljon. Auta meitä rakastamaan toisiamme, niin kuin sinä rakastat meitä. Aamen.

LAULUT

Jeesuksen rakkaus -leikkilaulu
Jumalan kämmenellä, VK 499
Taivaan Isä suojan antaa, VK 503
Jeesus meitä rakastaa, SK 409
Olen onnellinen, SK 413

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Miltä sinusta tuntuisi, jos sinua syrjittäisiin tai kiusattaisiin?
2. Kenet sinä tunnet hyvin? Äitisi? Isäsi? Veljesi? Siskosi? Kaverin?
3. Ketä sinä rakastat? Kuka on sinulle tärkein ihminen? Miksi?
4. Kuka välittää sinusta?
5. Mitä Jumala ajattelee sinusta?

HAVAINNOLLISTAMINEN PIENILLE

Voit pukeutua samarialaiseksi naiseksi. Voit tulla huoneeseen kantaen pään päällä tai olkapäällä ruukkua, jossa on hieman vettä ja kertoa juuri kaivolla Jeesuksen kohdanneen samarialaisen naisen tarinan eläytyen, hämmästyneenä ja innoissaan.

HAVAINNOLLISTAMINEN ISOILLE

Piirrä Jeesus ja samarialainen nainen paperille. Leikkaa ne irti paperista ja liimaa jäätelötikun päähän. Kerro raamatunkertomus hahmoja käyttäen. Katso lisää kohdasta "Askartelut pienille – Hahmot esitystä varten".

TOIMINTA ASKARTELUT PIENILLE Hahmot esitystä varten

TARVIKKEET:

paperia
väri- ja lyijykyniä
sakset
jäätelötikkuja
liimaa

Jäätelötikun nokassa olevat kertomuksen hahmot voidaan tehdä yhdessä. Lapset voivat piirtää itse hahmot (jokaiselle oma hahmo) ja esineet (esim. kaivo ja aurinko) tai värittää valmiiksi piirretyt hahmot. Leikatut hahmot liimataan kiinni jäätelötikkuun.

Tärkeä ihminen

TARVIKKEET:

A5-kokoista paperia
värikyniä
punaista kartonkia
sakset

Piirretään A5-kokoiselle paperille tärkeimmän ihmisen kuva: perheenjäsen, ystävä, sukulainen. Punaisesta kartongista leikataan kuvalle kehykset. Tämän jälkeen voidaan kertoa muille, miksi kuvan ihminen on piirtäjälle tärkeä. Kuvan voi antaa kuvassa olevalle.

ASKARTELUT ISOILLE

Sydämellisiä saippuakuplia

TARVIKKEET:

metallilanganpätkiä
puutikkuja
paperia
astia saippuakuplaliuokselle
astianpesuaine
vettä

Valmiiksi leikattu metallilanganpätkä muotoillaan sydämen muotoiseksi. Jätä sydämen kärkeen pieni pätkä metallilankaa. Päälystä teroittamaton kynä/puutikku paperilla (voi olla itse tai jo valmiiksi koristeltu paperi). Taivuta sydämenkärkeen jäänyt langanpätkä kynän/tikun ympärille. Tee astianpesuaineesta (1 dl) ja vedestä (1½ - 2 dl) kuplaliuosta. Puhaltakaa sydämellisiä kuplia.

Sydänheijastin

TARVIKKEET:

punaista huopaa
heijastinkangasta
sakset
liimaa
neula
lankaa
hakaneuloja

Leikataan huovasta sydän. Leikataan heijastinkankaasta punaista sydäntä hieman pienempi sydän ja liimataan se huopasydämen päälle. Pujotetaan neulalla lanka sydämen kaarten välistä. Langan toiseen päähän laitetaan hakaneula.

Koristeruukku

TARVIKKEET:

savinen kukkaruukku
lautasliinoja tai kiiltokuvia
degoupage-lakkaa
askartelumaalia
sakset
sivellin

(Maalaa ruukku taustavärillä ja anna maalin kuivua.) Leikkaa tai revi lautasliinasta haluamasi kuvio. Irrota molemmat valkoiset aluspaperit pois kuvion alta. Sivele degoupage-lakkaa ruukun pintaan siihen kohtaan, johon haluat kiinnittää koristekuvion. Kiinnitä lautasliina tai

kiiltokuva varovasti lakkaan. Sivele lautasliinan päälle ohut kerros degoupage-lakkaa kuvion keskeltä reunoja kohti. Ole varovainen, sillä lautasliina on hauras. Lakka on kosteana valkoista, mutta kuivuttuaan väritöntä. Anna kuivua. Sivele degoupage-lakkaa kaikkialle ruukun pintaan leveällä siveltimellä.

Ruukkuun voi istuttaa keväällä siemeniä tai kukan taimia. Koristeruukkua voi käyttää myös aterinruukkuna tai kynätelineenä. Muista tukkia kukkaruukun reikä esim. korkinpalalla, tukevalla pahvilla tai teipillä.

LEIKIT

Nainen kaivolla

Leikkipisteessä on iso saavi, joka on täynnä vettä ja jonka pohjalla on pienempi astia. Jokainen leikkijä saa 10 rahaa (määrä riippuu lapsiryhmän koosta, leikkiajasta ja siitä, lasketaanko pisteitä). Rahat pudotetaan tähän "kaivoon". Tarkoituksena on yrittää saada rahat osumaan pienempään astiaan. Pisteet voidaan laskea ja laittaa ylös. Jos leikkijöitä on paljon, leikki voidaan toteuttaa pienissä ryhmissä esim. niin, että ryhmä saa 20 rahaa, jotka pudotetaan "kaivoon".

Sydän kulkee

Ollaan ringissä. Keskellä olevalla henkilöllä on silmät kiinni. Ringissä kiertää pehmeä leikkisydän/pallo. Kun keskellä oleva sanoo stop, se, jolle sydän jäi, kertoo mitä hyvää hänessä on: hyviä luonteenpiirteitä tai kykyjä. Leikki voidaan toteuttaa myös niin, että toiset kertovat, mitä hyvää henkilössä on.

TEHTÄVÄ ISOILLE

Tehtävä isoille (LIITE 1/SAMARIALAINEN NAINEN).

Taustatietoa ohjaajalle, opetus, havainnollistaminen, askartelut ja leikki (Sydän kulkee): Anniina Liljeqvist

Askartelu (Koristeruukku): Virpi Lahti

Leikki (Nainen kaivolla): Lauri Halme

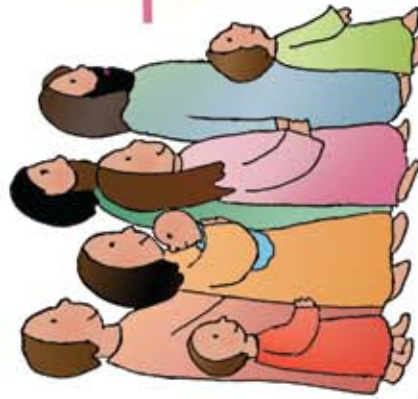
Tehtävä isoille: Saija Simanainen

Kuvitus: Liina Pajunen

Joh. 4:5-30, 39-42

Opettamalla ihmisiä Jeesus ilmaisi, kuka hän on. Jeesus tietää meistä kaiken. Silti hän rakastaa meitä ja antaa anteeksi. Jeesus herättää uskon häneen auttajana ja vapahtajana.

1. Laita aukeaman tapahtumakuvat oikeaan järjestykseen: ensin tapahtuneen asian kirjain viivalle numero 1, toisen numeroksi 2 jne. Mika sana riville muodostuu?

MONET SAMARIALAISET TULIVAT JEEKSEN LUO JA USKOIVAT JEEKSEEN

O

1. 2. 3. 4.

NAINEN YKSN KAIVOLL

U

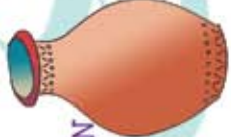
JEEK KETOI NAISELE, ETTÄ HÄN TIETÄÄ NAINEN SYNIN.

S

3.

Etsi kryptosta seuraavat kertomuksessa esiintyvät asiat. Kirjoita jalkelle jäävistä kirjaimista muodostuva sana alla olevalle riville. Jata x-kirjaimet lukematta. Sanat ovat kirjoitettuna vasemmalta oikealle tai ylhäältä alas.

SYKAR
SAMARIALAINEN
VESI
JANO
PROFEETIA

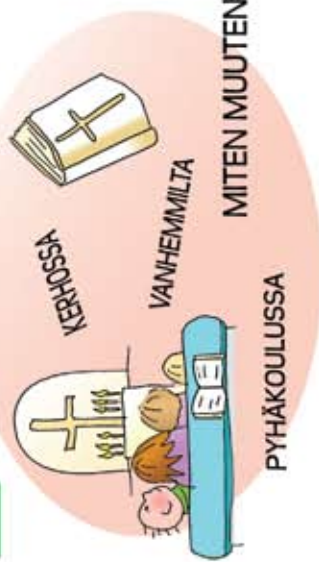

MESSIAS
KRISTUS
RUUKKU
LAHJA
ASTIA
NAINEN

X	L	A	H	J	A	J	M	E	S	S	I	A	S
X	X	E	X	X	X	X	X	E	X	X	X	X	X
S	A	M	A	R	I	A	L	A	I	N	E	N	X
X	X	X	X	X	X	X	S	X	X	X	X	X	X
X	S	X	X	R	X	P	X	V	X	X	X	N	U
X	X	H	U	X	O	X	S	X	X	X	I	E	X
X	A	X	K	A	X	F	X	I	X	T	X	N	X
X	R	X	X	E	T	X	X	A	X	X	E	X	R
X	X	X	X	E	X	X	X	X	X	X	N	X	I
X	X	X	A	X	T	X	U	X	X	X	X	S	S
X	X	X	X	X	T	X	X	X	X	X	X	X	T
X	A	N	O	X	A	X	K	X	X	X	X	O	U
X	X	X	N	X	X	A	S	T	I	A	X	X	S

4.

Miten tai millaisissa tilanteissa sinä olet saanut kuulla Jeesuksesta?

VERHOSSA

VANHEMMILTA

MITEN MUUTEN?

PYHÄKOULUSSA

NAINEN KERTO O JEEKSEKSEKÄ MUILLE

K

Jeesus tietää meistä kaiken, rakastaa meitä ja antaa meille syntimme anteeksi. Vain Jeesus voi pelastaa meidät.

Samarialainen nainen kuvasi Jeesusta sanalla Messias. Miten sinä kuvaaisit Jeesusta? Jata lausetta: Jeesus on...

2.

JEESUKSEN KOHTAAMAT IHMISET

JEESUS SIUNAA LAPSIA Mark. 10:13–16

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Evankeliumeissa mainitaan muutamia kertoja, kuinka Jeesus kohtasi elämänsä aikana lapsia. Kaikissa näissä kohtaamisissa välittyy Jeesuksen lämmिन ja arvostava suhtautuminen lapsiin. Muun muassa Matteuksen evankeliumissa (Matt. 18:1–14) kerrotaan, kuinka Jeesus asetti aikuisille lapsen esikuvaksi, kun häneltä kysyttiin, kuka on suurin taivasten valtakunnassa.

Ei siis ihme, että sen ajan äidit, isät tai lasten isovanhemmat halusivat tuoda lapsiaan Jeesuksen lähelle. Varmasti heillä oli mielessään monia murheit ja pelkoja, joiden kanssa he halusivat tulla Jeesuksen luokse. Todennäköisesti he toivoivat, että Jeesuksen siunaus auttaisi heitä.

Markuksen evankeliumissa kerrotaan, että Jeesuksen luo tuotiin lapsia, jotta Jeesus koskisi heihin. Juutalaisen tavan mukaan vanhemmat toivat sovintopäivän iltana lapsiaan tunnettujen kirjanoppineiden siunattavaksi, joten on mahdollista, että myös tämä selittäisi sen, miksi Jeesusta lähestyttiin lasten kanssa.

Jeesus otti lapset syliinsä, pani kätensä heidän päälleen ja siunasi heitä siitä huolimatta, että hänen opetuslapsensa estivät häntä. Vaikka Jeesus siunasi lapsia, hän ei jättänyt meille erityisiä ohjeita lasten siunaamistoimitusta varten. Lasten siunauksesta on tullut meidän aikanamme luonteva osa kastetoimitusta. Kaste toimitetaan kolmiyhteisen Jumalan nimeen, Isän, Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Markuksen evankeliumin tekstikohdan keskeinen sanoma onkin, että lapset saavat tulla Jeesuksen luokse: Saivat tulla silloin ja saavat tulla yhä edelleen. Jeesus kutsuu luokseen kaikkia ja kaikenkokoisia. Jeesus ei katso ulkonäköä tai ulkoisia saavutuksia, vaan jokainen saa tulla hänen luokseen.

Näin toimiessaan Jeesus halusi muistuttaa meille kaikille, että lapset ovat todellisia esikuvia häneen uskovista ihmisistä. Pieni lapsi ei järkeile tai epäile. Lapsi uskoo ja luottaa siihen, mitä hänelle kerrotaan ja opetetaan. Kasteessa meidät on liitetty kolmiyhteisen Jumalan yhteyteen ja se siunaus kantaa meitä taivaskotiin saakka. Siihen saamme luottaa koko elämämme. Vanhasta testamentista voimme lukea lukuisia kertomuksia siitä, kuinka Jumalan siunaus on ollut läsnä menneessä. Se on läsnä myös tässä ajassa ja tulevaisuudessa.

Kun lapset tulevat pyhäkouluun tai seurakunnan leirille, he tulevat Jeesuksen luo. He saavat siunauksen Jumalan sanan opetuksen kautta. Jeesuksen meille antaman esimerkin valossa me saamme jokainen rohkeasti siunata Jumalan hyvyydellä toinen toistamme ja lapsiamme, pyhäkoululaisia, kerholaisia tai leiriläisiä. Näin toivotamme heille juuri sitä hyvää, mitä Jeesus voi elämäämme antaa.

KESKUSTELUKYSYMYKSET ALKUUN

1. Onko sinua koskaan siunattu? Missä ja milloin?
2. Oletko käynyt kirkossa alttarilla siunattavana niin, että pappi olisi laittanut käden päsi päälle?
3. Miltä se tuntui? Millainen olo sinulle tuli siitä?
4. Oletko nähnyt, että ketään toista olisi siunattu, esimerkiksi ristiäisissä?
5. Oletko sinä saanut olla siunaamassa jotakuta?

OPETUS

Markuksen evankeliumissa kerrotaan monille, ehkä pikkusiskon tai -veljen ristiäisistä tuttu kertomus, jossa Jeesus siunaa lapsia. Silloin, kun Jeesus vielä eli täällä maan päällä, hän kulki usein kotiseutunsa lähetyksillä. Monet ihmiset seurasivat häntä, koska he tahtoivat kuulla, mitä Jeesus puhui ja opetti. Ihmiset halusivat tulla Jeesuksen luokse myös siksi, että Jeesus voisi parantaa heidän sairauksiaan.

Nytkin suuri joukko ihmisiä oli seurannut pitkään Jeesusta. Jeesus ja opetuslapset olivat varmasti väsyneitä ja kaipasivat jo lepoa. Jotkut äidit ja isät toivat lapsia Jeesuksen luokse. Ehkä näillä vanhemmilla oli huoli lapsistaan. Joillakin lapsilla saattoi olla jokin sairaus. Tuohon aikaan Jeesuksen kotimaassa oli myös sellainen tapa, että lasten vanhemmat veivät lapsia joiden kuuluisien kirjanoppineiden siunattaviksi. Nyt vanhemmat halusivat tuoda lapsia juuri Jeesuksen luokse.

Jeesuksella oli aikuisia ystäviä, jotka seurasivat häntä kaikkialle. Heitä kutsuttiin opetuslapsiksi. He estivät kuitenkin vanhempia jyrkästi tuomasta lapsiaan Jeesuksen luokse. He eivät antaneet vanhempien tuoda lapsiaan edes Jeesuksen lähelle. Ehkä he ajattelivat, että Jeesus oli liian väsynyt vastaanottamaan lapsia ja hänen täytyi saada nyt levätä.

Mutta Jeesus ajattelikin aivan toisin. Kun Jeesus kuuli, mitä opetuslapset sanoivat, hän sanoi vihasena opetuslapsilleen, "Sallikaa lasten tulla minun luokseni. Älkää estäkö heitä. Totisesti: joka ei ota Jumalan valtakuntaa vastaan niin kuin lapsi, hän ei sinne pääse." Sillä Jeesus tarkoitti, että aikuistenkin tulisi ottaa esimerkkiä lapsista ja lasten uskosta. Sillä juuri lasten lailla uskovat ihmiset pääsevät Jumalan luokse taivaan kotiin. Opetuslapset tottelivat Jeesusta ja

päästivät lapset Jeesuksen luokse. Jeesus otti vuorotellen lapsia syliinsä, pani kätensä heidän päälleen ja siunasi heitä.

Mekin voimme mennä Jeesuksen luokse. Hän on valmis ottamaan meidät vastaan joka hetki. Hän rakastaa meitä. Hänellä on aina aikaa meille. Hän rakastaa meitä niin paljon, että hän kuoli ristillä meidän syntiemme tähden. Hän rakastaa meitä niin paljon, että hän nousi kuolleista, että me pääsisimme taivaan kotiin. Jeesus siunaa meitä rakkaudellaan ja anteeksiannollaan, niin kuin hän siunasi lapsiakin.

OPETUKSEN YDIN

Lapset saavat tulla Jeesuksen luokse. Jeesus tahtoo siunata meitä jokaista.

RUKOUS

Rakas Taivaan Isä, kiitos, että rakastat minua, vaikka olen pieni. Kiitos, että minäkin saan elää Jeesusta lähellä, vaikka en voi nähdä häntä. Kiitos, että Jeesus on myös minun ystäväni ja siunaa aina meitä. Aamen.

LAULUT

Tuomme luokse Jeesuksen, VK 218
 Oi Jumala, et hylkää pientä lasta, VK 491
 Ystävä sä lapsien, VK 492
 Oi Jeesus, ota syliisi, VK 496
 Kun äidit lapsiansa, VK 497
 Käyn, Jeesus, kasvois etehen, VK 500
 Kiirehdi rakkaan Jeesuksen luo, SK 410

HAVAINNOLLISTAMINEN PIENILLE

Pienet lapset pitävät tavallisesti eläimistä. Tämän raamatunkertomuksen voit havainnollistaa pienille lapsille kertomalla sen jonkin eläimen näkökulmasta (esimerkiksi hiiren). Voit miettiä pyhäkoulusi, kerhosi tai leirisi muuhun teemaan tai tekemiseen sopivan eläimen, jota kertomuksessasi käytät. Ota mukaasi konkreettisesti jokin eläinhahmo. Se voi olla pehmolelu, käsinukke, muovinen leikkieläin tai vaikkapa lehdestä leikattu eläimen kuva. Kertomuksen voit aloittaa kertomalla siitä näkökulmasta, että kyseinen eläin olisi ollut paikalla näkemässä, kun Jeesus otti vastaan lapsia ja siunasi heitä.

HAVAINNOLLISTAMINEN ISOILLE

Isommat lapset voivat itse olla toteuttamassa ja valmistamassa kertomusta. Aluksi ohjaaja

voisi käydä elävästi kertomuksen läpi, jonka jälkeen siitä voitaisiin vielä keskustella yhdessä. Yhdessä pohdittavia asioita:

1. Millaisessa paikassa Jeesus mahtoi siunata lapsia?
2. Millaisia ihmisiä oli paikalla?
3. Miltä he näyttivät?
4. Minkä ikäisiä he olivat?
5. Millaiset vaatteet heillä oli päällään?
6. Mitä kieltä he puhuivat tai mitä he söivät?
7. Mistä tai miten pitkän matkan takaa ihmiset olivat saapuneet paikalle?

Lapset voisivat jakautua ryhmiin ja valmistaa kertomuksen esimerkiksi paperikeppinukkeesitykseksi. Kertomus painuu hyvin lasten mieleen, kun he saavat itse olla sitä kokemassa ja tekemässä.

TOIMINTA PIENILLE ASKARTELUT

Omakeu

TARVIKKEET:

paperia
värikyniä
sakset
lehtikuvia

Ohjaaja valmistaa seinälle ison kuvan (liite 1 kopiokoneella suurennettuna kokoon A3), jossa Jeesus kuvataan lapsia siunaavassa tai kohtaavassa asennossa. Lapset saavat piirtää tai askarrella oman kuvansa, jonka sitten valmiina saavat viedä seinälle olevaan kuvaan Jeesuksen lähelle. Näin lapset saavat kokea konkreettisesti kuvan ja oman tekemisen kautta, että Jeesus siunaa heitäkin. Taideteoksen yläpuolelle ohjaaja voi kirjoittaa tutun lastenevangeliumin Markus 10:13–16

Kirjanmerkki

TARVIKKEET:

pahvia
kyniä
sakset

Askarrellaan kirjanmerkki esimerkiksi oman lastenraamatun väliin laitettavaksi. Kirjanmerkkiin liitetään käsiteltävä Raamatun teksti, Jeesus siunaa lapsia (LIITE 2). Jokainen saa itse koristella oman kirjanmerkkinsä.

TEHTÄVIÄ PIENILLE

Tulosta jokaiselle väritettävä hahmokuva: Jeesus siunaa lapsia (LIITE 1/JEESUS SIUNAA LAP-SIA).

1. Piirrä itsesi Jeesuksen lähelle.
2. Kuinka monta lasta on kuvassa?
3. Liimaa sydäntarra (opettaja hankkii tarrat) tai piirrä sydän jokaisen lapsen kohdalle, jota Jeesus rakastaa.
4. Väritä kuva.
5. Ketä näet kuvassa?
6. Kuka istuu keskellä?
7. Miltä lapsista tuntui, kun he olivat menossa Jeesuksen luokse?
8. Miltä heistä tuntui, kun opetuslapset estelivät heitä?
9. Miltä heistä tuntui, kun Jeesus vastaanotti heidät?
10. Onko Jeesuksella aikaa meille tänään?
11. Rakastaako Jeesus meitä aina?

TOIMINTA ISOILLE

Askartelu: Herran siunaus – taulu

TARVIKKEET:

liite 3
sakset
kyniä
askartelutikkuja 4 kpl/askartelija tai valmis puukehys
liimaa
koristeeksi esim. helmiä

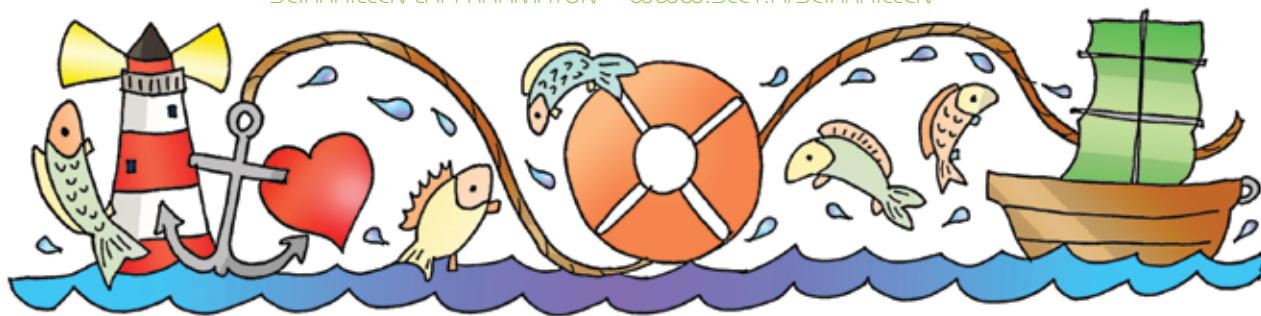
Tarkoituksena on askarrella Herran siunaus -taulu, jossa on Herran siunaus tekstinä (LIITE 3/ JEEBUS SIUNAA LAPSIA). Lapset voivat kirjoittaa itsekin sanat: Herra siunaa meitä ja varjele meitä (4. Moos. 6:24). Neljästä askartelutikusta liimataan kehykset. Kehykset koristellaan. Taulua askarreltaessa opettaja voi kertoa Herran siunauksesta: mistä se löytyy ja missä se yleensä lausutaan. Opettaja innostaa ja rohkaisee lapsia opettelemaan sen ulkoa.

Leikki: Jeesuksen ystävien verkko

Leikkijät istuvat lattialla piirissä. Ohjaaja pitää kädessään punaista lankakerää. Jos ryhmä ja lapset ovat ohjaajalle tuttuja, ohjaaja sanoo jonkin ringissä olevan lapsen nimen ja heittää lankakerän hänelle, siten että pitää itse kiinni langan toisesta päästä.

Leikin aikana voidaan sopia jokin teema, mistä samalla keskustellaan. Jos kysymyksessä on esimerkiksi tuttu kerhoryhmä, voi jokainen kertoa omalla vuorollaan, mitä on tehnyt vaikkapa hiihtolomalla. Jos taas ryhmä on vielä vieras, esimerkiksi leirin aluksi, voidaan sopia, että jokainen heittää vuoron perään lankakerää jollekin lapselle, jolloin lankakerän kiinni ottanut lapsi saa vuoron kertoa nimensä ja esimerkiksi mistäpäin on leirille saapunut. Leikki jatkuu kunnes lankarulla on käynyt jokaisella lapsella ja Jeesuksen ystävien verkko on syntynyt silmiemme eteen.

Ohjaaja tai joku lapsista voi purkaa verkon taaksepäin käänteisessä järjestyksessä kerien langan takaisin rullalle. Voimme ajatella, että kun Jeesuksen uskovat kokoontuvat, keskuudessamme on aina Jeesuksen ystävien verkko, vaikka silmämme eivät sitä näe. Lanka tuo verkon näkyviin ja se on ikään kuin Jeesuksen läsnäolo keskuudessamme. Vaikka verkko puretaan, Jeesus ja hänen siunauksensa silti jää. Hän on läsnä koko ajan keskuudessamme.

VANHEMMILLE

Kun tuot lapsesi pyhäkouluun/kerhoon/leirille, tuot hänet Jeesuksen siunattavaksi. Raamatun sanan äärelle tuominen on Jeesuksen luokse tuomista. Kerro lapsellesi, että Jeesus rakastaa häntä ehdoitta niin paljon, että hän kuoli meidän syntiemme tähden ja nousi ylös kuolleista, että pääsisimme taivaaseen. Siunaa lastasi Herran siunauksen sanoilla.

TEHTÄVÄ ISOILLE

Tehtävä isoille (LIITE 4/JEESUS SIUNAA LAPSIA).

Taustatietoa ohjaajalle, opetus, havainnollistaminen, askartelu pienille ja leikki isoille: Maria Saarenpää

Askartelu isoille, tehtäviä pienille, vanhemmille: Maarit Otto

Tehtävä isoille: Maarit Otto

Kuvitus: Liina Pajunen

LIITE1/JEESUS SIUNAA LAPSIA

JEESUS SIUNAA LAPSIA

Jeesuksen luo tuotiin lapsia, jotta hän koskisi heihin. Opetuslapset moittivat tuojia, mutta sen huomattessaan Jeesus nähkösty ja sano i heille: "Sallikaa lasten tulla minun luokseni, älkää estäkö heitä. Heidän kaltaistensa on Jumalan valtakunta. Totisesti: joka ei ota Jumalan valtakuntaa vastaan niin kuin lapsi, hän ei sinne pääse." Hän otti lapset sylvinsä, pani kätensä heidän päälleen ja siunasi heitä. (Markus 10:13–16)

JEESUS SIUNAA LAPSIA

Jeesuksen luo tuotiin lapsia, jotta hän koskisi heihin. Opetuslapset moittivat tuojia, mutta sen huomattessaan Jeesus nähkösty ja sano i heille: "Sallikaa lasten tulla minun luokseni, älkää estäkö heitä. Heidän kaltaistensa on Jumalan valtakunta. Totisesti: joka ei ota Jumalan valtakuntaa vastaan niin kuin lapsi, hän ei sinne pääse." Hän otti lapset sylvinsä, pani kätensä heidän päälleen ja siunasi heitä. (Markus 10:13–16)

JEESUS SIUNAA LAPSIA

Jeesuksen luo tuotiin lapsia, jotta hän koskisi heihin. Opetuslapset moittivat tuojia, mutta sen huomattessaan Jeesus nähkösty ja sano i heille: "Sallikaa lasten tulla minun luokseni, älkää estäkö heitä. Heidän kaltaistensa on Jumalan valtakunta. Totisesti: joka ei ota Jumalan valtakuntaa vastaan niin kuin lapsi, hän ei sinne pääse." Hän otti lapset sylvinsä, pani kätensä heidän päälleen ja siunasi heitä. (Markus 10:13–16)

JEESUS SIUNAA LAPSIA

Jeesuksen luo tuotiin lapsia, jotta hän koskisi heihin. Opetuslapset moittivat tuojia, mutta sen huomattessaan Jeesus nähkösty ja sano i heille: "Sallikaa lasten tulla minun luokseni, älkää estäkö heitä. Heidän kaltaistensa on Jumalan valtakunta. Totisesti: joka ei ota Jumalan valtakuntaa vastaan niin kuin lapsi, hän ei sinne pääse." Hän otti lapset sylvinsä, pani kätensä heidän päälleen ja siunasi heitä. (Markus 10:13–16)

JEESUS SIUNAA LAPSIA

Jeesuksen luo tuotiin lapsia, jotta hän koskisi heihin. Opetuslapset moittivat tuojia, mutta sen huomattessaan Jeesus nähkösty ja sano i heille: "Sallikaa lasten tulla minun luokseni, älkää estäkö heitä. Heidän kaltaistensa on Jumalan valtakunta. Totisesti: joka ei ota Jumalan valtakuntaa vastaan niin kuin lapsi, hän ei sinne pääse." Hän otti lapset sylvinsä, pani kätensä heidän päälleen ja siunasi heitä. (Markus 10:13–16)

JEESUS SIUNAA LAPSIA

Jeesuksen luo tuotiin lapsia, jotta hän koskisi heihin. Opetuslapset moittivat tuojia, mutta sen huomattessaan Jeesus nähkösty ja sano i heille: "Sallikaa lasten tulla minun luokseni, älkää estäkö heitä. Heidän kaltaistensa on Jumalan valtakunta. Totisesti: joka ei ota Jumalan valtakuntaa vastaan niin kuin lapsi, hän ei sinne pääse." Hän otti lapset sylvinsä, pani kätensä heidän päälleen ja siunasi heitä. (Markus 10:13–16)

HERRAN SIUNAUUS

Herra siunatkoon sinua ja varjelkoon sinua,
Herra kirkastakoon sinulle kasvonsa ja
olkoon sinulle armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa sinun puoleesi
ja antakoon sinulle rauhan.
Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
Aamen.
(4. Moos. 6:24–26)

HERRAN SIUNAUUS

Herra siunatkoon sinua ja varjelkoon sinua,
Herra kirkastakoon sinulle kasvonsa ja
olkoon sinulle armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa sinun puoleesi
ja antakoon sinulle rauhan.
Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
Aamen.
(4. Moos. 6:24–26)

HERRAN SIUNAUUS

Herra siunatkoon sinua ja varjelkoon sinua,
Herra kirkastakoon sinulle kasvonsa ja
olkoon sinulle armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa sinun puoleesi
ja antakoon sinulle rauhan.
Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
Aamen.
(4. Moos. 6:24–26)

HERRAN SIUNAUUS

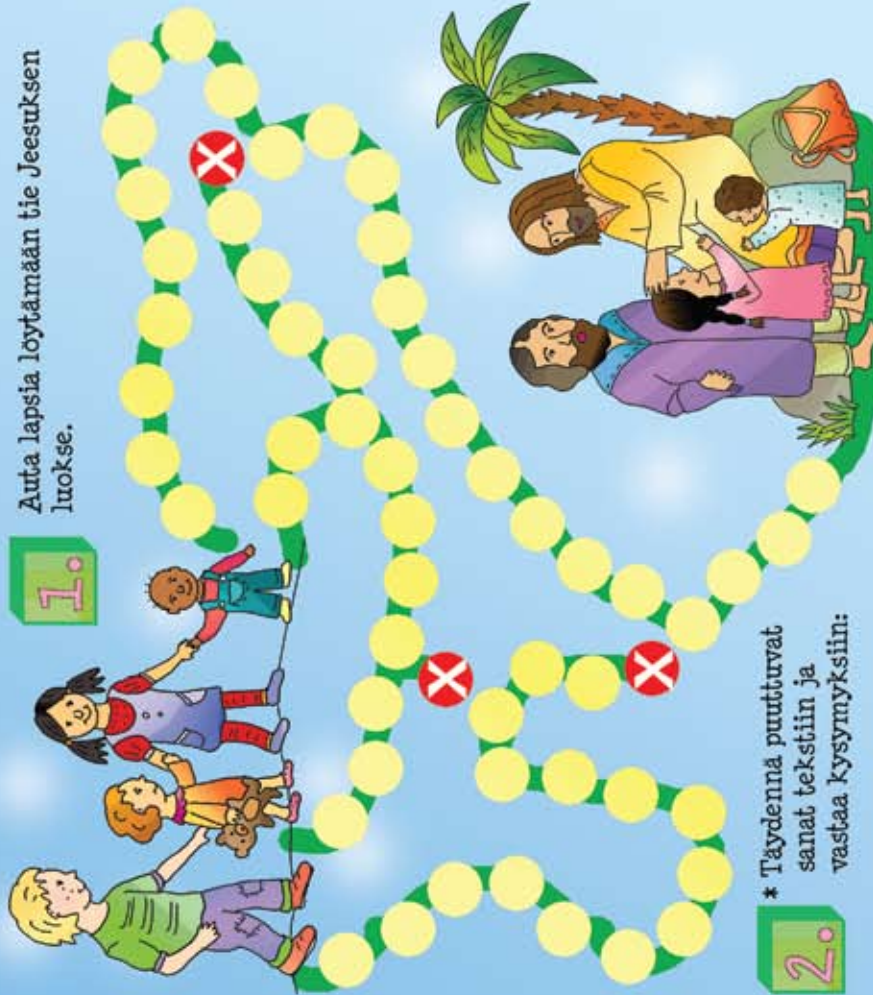
Herra siunatkoon sinua ja varjelkoon sinua,
Herra kirkastakoon sinulle kasvonsa ja
olkoon sinulle armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa sinun puoleesi
ja antakoon sinulle rauhan.
Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
Aamen.
(4. Moos. 6:24–26)

JEEBUS SIUNAA LAPSIA

Markus 10:13-16

Lapset saavat tulla Jeesuksen luokse. Jeesus tahtoo siunata meitä jokaista rakkaudellaan ja anteeksiannollaan.

1.

Auta lapsia löytämään tie Jeesuksen luokse.

2. * Täydennä puuttuvat sanat tekstiin ja vastaa kysymyksiin:

Jeesuksen luo tuotiin lapsia, jotta hän koskisi heihin. Opetuslapset _____ tuojia,

Mitä lapsista mahtoi tuntua? _____ mutta sen huomatussaan _____ närkästyä ja sanoa heille:

"Sallikaa _____ tulla minun luokseni, älkää estäkö heitä. Heidän kaltaistensa on _____ vaitakunta. Totisesti: joka ei ota Jumalan vaitakuntaa vastaan niin kulu lapsi, hän ei sinne pääse."
Hän otti lapset _____, pani kätensä heidän päälleen ja _____ heitä.
Mitä lapsista mahtoi nyt tuntua? _____

3.

* Missä tilanteessa vanhempasi ovat tuoneet sinut ensimmäisen kerran Jeesuksen luokse? Lue punaiset tekstit takaperin:

!NIITTETSAK TUNIM NUK

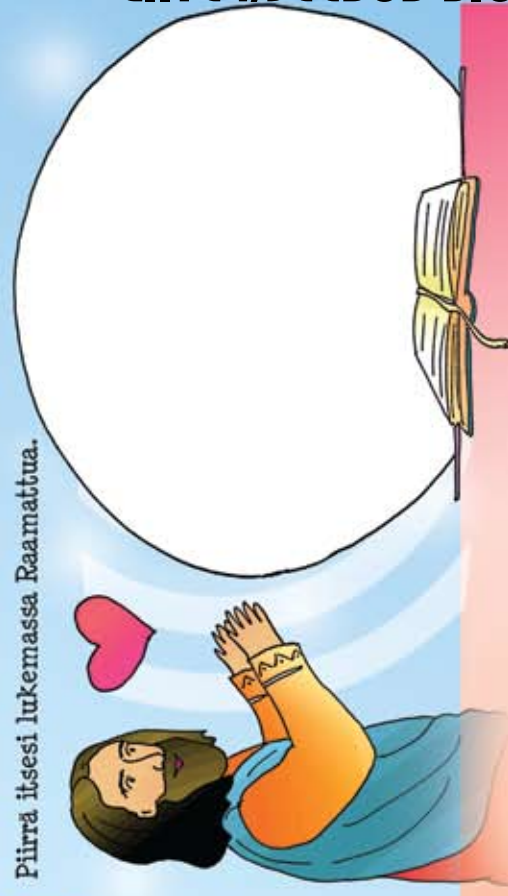
Miten menemme Jeesuksen luokse saamaan Hänen siunauksensa tänään?

AANAS NUTAMAAR ALLAMELUUK

_____ pyhäkoulussa, kerhossa, leirillä, kirkossa!

4.

Piirrä itsesi lukemassa Raamattua.

Lapset saavat tulla Jeesuksen luokse.
Jeesus tahtoo siunata meitä jokaista.

JEESUKSEN KOHTAAMAT IHMISET

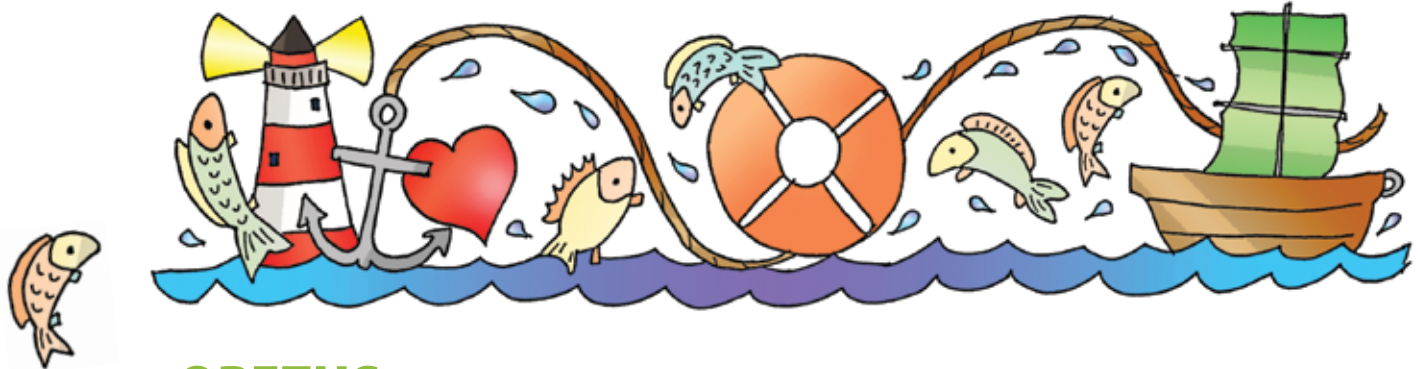
RIKAS NUORUKAINEN Mark. 10:17–31

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Evankeliumien puhuttelevimpia kohtia ovat ne, joissa Jeesus kutsuu joitakin seuraamaan itseään. Kaikki Jeesuksen opetuslapset, kuten esim. Martta, Maria ja Lasarus, eivät lähteneet konkreettisesti kulkemaan Jeesuksen mukana. Joitakin Jeesus kuitenkin kutsui seuraajikseen, ja silloin ei kieltäytyminen ollut mahdollista. Auraan käteensä laittanut ei saanut katsella taaksepäin eikä edes oman isän hautaaminen ollut peruste vitkastella (Luuk. 9:59-62). Oli pantava pois kaikki ja lähdettävä seuraamaan Herraa. Tässä tilanteessa oli nyt eräs mies, Matteuksen evankeliumin mukaan nuorukainen. Hän sai kutsun, mutta ei suostunut lähtemään, koska hänellä oli liikaa omaisuutta.

Markuksen evankeliumissa – erityisesti 8. luvun lopussa – Jeesuksen seuraaminen asetetaan tiukasti vastakkain sen kanssa, mitä tämä maailma tarjoaa. Muuta on "vihattava", Jeesusta seurattava. Mikään ei saa estää Jeesuksen seuraamista. Ei raha, eivät ystävät, ei viha eikä rakkaus saa estää ihmistä silloin, kun Jeesus kutsuu. Rikas mies lähti Jeesuksen luota pois kukkaro tallella ja köyhänä kuin kirkonrotta. Mikä on se asia, joka estää meitä seuraamasta Jeesusta?

OPETUS

Muuan nuori mies oli hyvin rikas. Hänellä oli kaikkea: vaatteita, ruokaa, hyvä asunto ja paljon hienoja tavaroita. Mutta häneltä puuttui vielä yksi juttu: paikka taivaassa. Niinpä hän päätti kysyä Jeesukselta, miten hän pääsisi taivaaseen Jumalan luokse. Hän meni Jeesuksen luo ja kysyi: "Miten minä pääsen taivaaseen?" Jeesus kysyi mieheltä: "Oletko noudattanut kymmentä käskyä?" "Kyllä olen," nuori mies vastasi tomerana. "Yksi asia sinun on vielä tehtävä. Sinun pitää antaa kaikki tavarasi köyhille ja uskottava, että olen Jumalan Poika ja lähteä seuraamaan minua. Sitten pääset taivaaseen," Jeesus neuvoi. "Kaikki tavarani? En minä halua luopua rikkaudestani! Minä haluan olla rikas!" mies sanoi ja lähti pois.

OPETUKSEN YDIN

Uskomalla Jeesukseen pääsemme taivaaseen. Jeesus on meidän paras aarteemme.

RUKOUS

Kiitos Jeesus, että sinuun uskomalla voimme päästä taivaaseen, Jumalan luokse. Amen.

LAULUT

Jeesus on tie, Laulutuuli (1992) 36
 Milläs minä pääsen taivaaseen - leikkilaulu
 Onpa taivaassa tarjolla lapsillekin, SK 412
 Mä silmät luon ylös taivaaseen, VK 490
 Nyt kulkee halki korpimaan, VK 498

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Miten voimme päästä taivaaseen?
2. Millainen taivas voisi olla?
3. Mikä asia voi olla jollekin ihmiselle tärkeämpi kuin Jeesus?
4. Mikä on sinulle tärkeä asia/esine? Miltä tuntuisi, jos taivaassa voisit saada sen vielä hienompana/isompana/parempana?

HAVAINNOLLISTAMINEN PIENILLE

Kertomuksen aikana kertoja tai avustaja voi piirtää taululle/isolle paperille rikkaan nuorukaisen kertomusta.

HAVAINNOLLISTAMINEN ISOILLE

Opettaja kertoo rikkaan nuorukaisen kertomusta samalla, kun kaksi avustajaa tai kaksi lasta esittää kertomusta pantomiimiesityksenä eli äänettömästi Jeesuksen ja rikkaan nuorukaisen rooleihin eläytyen.

Kertomuksen edetessä piirrostaululle (esim. liitutaulu, fläppitaulu) voidaan kirjoittaa kertomuksen tukisanoja: rikas, paikka taivaassa. Opetuksen ydin: "Uskomalla Jeesukseen pääsemme taivaaseen", voidaan piirtää taululle Jeesuksen tyhjänä ristinä.

TOIMINTA

Askartelut

Minä uskon, että taivas on tällainen

TARVIKKEET:

paperia
pensseleitä
vesivärejä

Jokainen saa piirtää/maalata taivaan, sellaisena kuin sen uskoo olevan. Jos aikaa riittää, voidaan piirustuksia käydä läpi.

Taivas

TARVIKKEET:

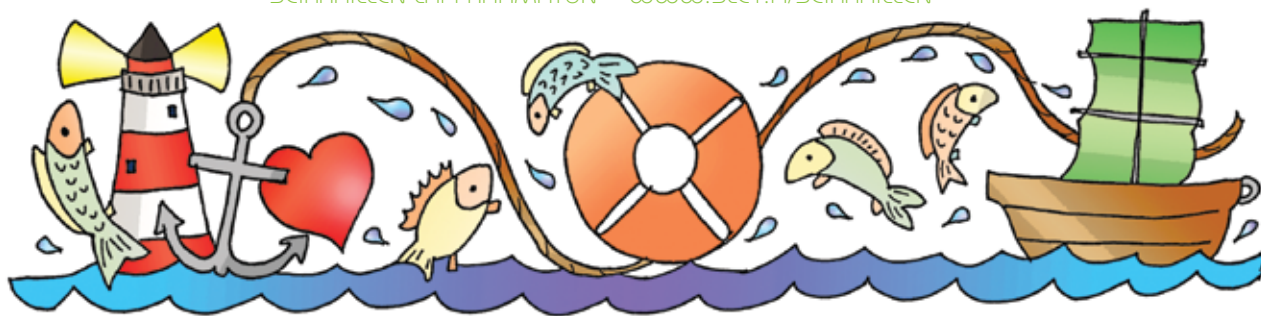
kartonkia
väri- ja lyijykyniä
sakset
sinitarraa

Pyhäkoululuokan seinälle voidaan askarrella yhdessä taivas, johon jokainen tekee kartongista leikaten jonkin osan, joka kiinnitetään sinitarralla yhteiseen taivaaseen. Osat voivat olla esimerkiksi pilviä, ihmisiä, Jeesus, enkeleitä, hedelmiä, soittimia ja nuotteja jne.

LEIKKI

Taivas on täynnä hyvää

Leikki toimii samalla idealla kuin "Laiva on lastattu", mutta tällä kertaa jokainen sanoo vuorollaan jonkin hyvän asian, joka voisi olla taivaassa. Pallo tai muu esine heitetään jollekin ringissä olevalle, joka sanoo "Taivas on täynnä x:iä (esim. vaahtokarkkia, saippuakuplia, iloa)" ja heittää esineen seuraavalle, joka keksii jonkin muun asian sanoen "Taivas on täynnä y:iä". Jos joku sanoo jo kerran sanotun asian, leikki loppuu.

VANHEMMILLE

Jeesus luopui taivaallisesta aarteestaan tullessaan maan päälle. Hän kuoli ristillä meidän rahaan ja omaisuuteen kiintyneiden ihmisten puolesta. Hän kärsi meidän rangaistuksemme, että pääsisimme taivaaseen. Kerro lapsellesi, että Jeesukseen uskomalla me pääsemme taivaaseen ja Jeesus on meidän paras aarteemme.

TEHTÄVÄ ISOILLE

Tehtävä isoille (LIITE1/RIKAS NUORUKAINEN).

Taustatietoa ohjaajalle: Erkki Koskenniemi

Opetus, havainnollistaminen, keskustelukysymykset, askartelu ja leikki: Anniina Liljeqvist

Vanhemmille ja tehtävä isoille: Maarit Otto

Kuvitus: Liina Pajunen

Millaista asioita ihmiset yleensä pitävät aarteenaan? Jeesuksen luokse tullut nuori mies johdattaa meidät elämän tärkeimmän kysymyksen äärelle: Mikä on meidän paras aarteemme? Miten pääsemme taivaaseen?

1.

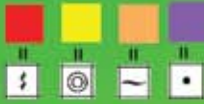
1. Keitä ovat kurvan miehet?
2. Mikä oli tärkeää nuoren miehen elämässä?
3. Mikä hän kysyy Jeesukselta?
4. Mitä Jeesus vastasi hänelle?

2.

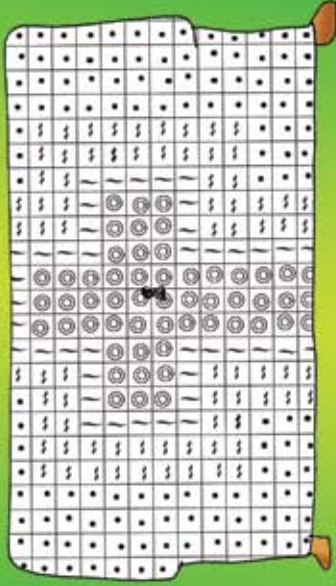
- Rikas nuori mies tiesi kymmenen kaskya. Osaatko sinä kaskyt?
1. M_ nä oien Herra, s_nun Jum_i_s_i S_nuul_e_s_ ol_ mult_ Jum_i_ _
(Laita puuttuvien kohtiin kirjain a tai i)
 2. _i_ k_yt_v_ _rin Herran, Jum_i_ si nime_i (Laita puuttuvien kohtiin kirjain a tai ä)
 3. Puh_t_ lepop_ _v_ (Laita puuttuvien kohtiin kirjain i tai ä)
 4. K_nn_o_ ta _sääs_ ja ä_t_äs_ (Laita puuttuvien kohtiin kirjain i tai u)
 5. _i_ t_p_ _ (Laita puuttuvien kohtiin kirjain a tai ä)
 6. Älä t_ _ av_or_kosta. (Laita puuttuvien kohtiin kirjain e tai i)
 7. _i_ v_r_st_ (Laita puuttuvien kohtiin kirjain a tai ä)
 8. _i_ lausu v_ _r_ _ tod_stusta l_h_nm_ _sest_s_ (Laita puuttuvien kohtiin kirjain i tai ä)
 9. _i_ t_voittele l_himm_isesi om_isuutt_ (Laita puuttuvien kohtiin kirjain a tai ä)
 10. _i_ tavoitt_ _i_himm_ _is_ si puolisoa, työnt_kijöit_ _ , karjaa _i_k_ mit_ _n, mik_h_n_ _l_ kuuluu. (Laita puuttuvien kohtiin kirjain e tai ä)

VIII IX X
III I VII
VI

3.

Varita ruudut ohjeen mukaan ja selvitä, mitä aarrearkusta paljastuu.

4.

* Jeesus kehotti nuorta miestä myymään kaiken omaisuutensa ja seuraamaan Jeesusta. Mita nuori mies teki? Selvitä alla oleva salakirjoitus. Saat numerokoodit selville ratkaisemalla laskutehtävät.

$$1+0=A$$

$$4+5=P$$

$$1+2=E$$

$$5+5=R$$

$$2+2=H$$

$$5+6=S$$

$$2+3=I$$

$$6+7=T$$

$$3+3=L$$

$$7+7=U$$

$$3+4=N$$

$$7+8=A$$

$$4+4=O$$

4 15 7 6 15 4 13 5 11 14 10 14 6 6 5 11 3 7 1 9 8 5 11
(jae 22)

5.

Mita sinä vastaat, jos joku kysyy, miten voi päästä taivaaseen?

**Uskomalla Jeesukseen pääsemme taivaaseen.
Jeesus on meidän paras aarteemme.**

JEESUS JA LAPSET

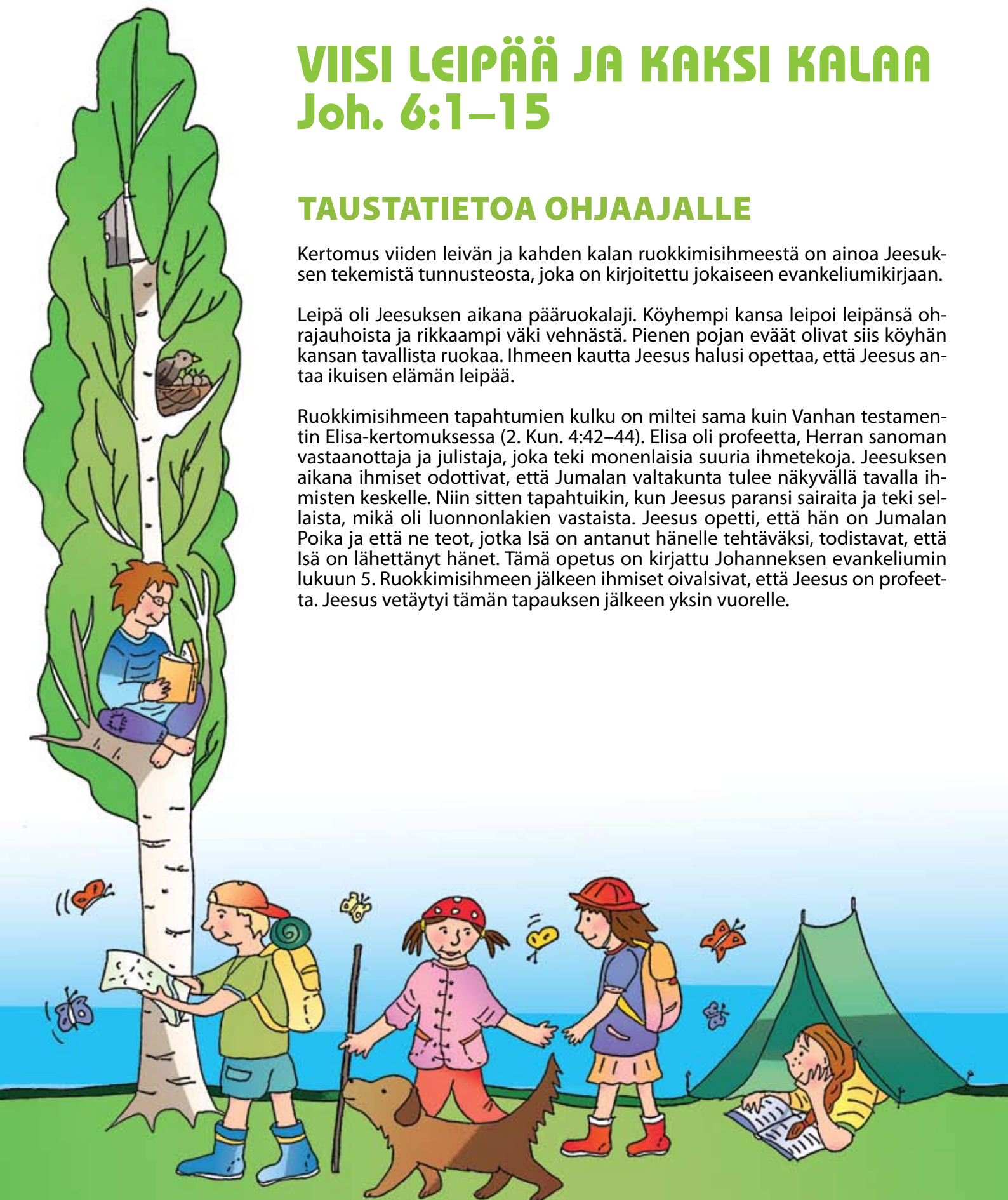
VIISI LEIPÄÄ JA KAKSI KALAA Joh. 6:1–15

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Kertomus viiden leivän ja kahden kalan ruokkimisihmeestä on ainoa Jeesuksen tekemistä tunnusteosta, joka on kirjoitettu jokaiseen evankeliumikirjaan.

Leipä oli Jeesuksen aikana pääruokalaji. Köyhempi kansa leipoi leipänsä oh-
rajauhoista ja rikkaampi väki vehnästä. Pienen pojan eväät olivat siis köyhän
kansan tavallista ruokaa. Ihmeen kautta Jeesus halusi opettaa, että Jeesus an-
taa ikuisen elämän leipää.

Ruokkimisihmeen tapahtumien kulku on miltei sama kuin Vanhan testamen-
tin Elisa-kertomuksessa (2. Kun. 4:42–44). Elisa oli profeetta, Herran sanoman
vastaanottaja ja julistaja, joka teki monenlaisia suuria ihmetekoja. Jeesuksen
aikana ihmiset odottivat, että Jumalan valtakunta tulee näkyvällä tavalla ih-
misten keskelle. Niin sitten tapahtuikin, kun Jeesus paransi sairaita ja teki sel-
laista, mikä oli luonnonlakien vastaista. Jeesus opetti, että hän on Jumalan
Poika ja että ne teot, jotka Isä on antanut hänelle tehtäväksi, todistavat, että
Isä on lähettänyt hänet. Tämä opetus on kirjattu Johanneksen evankeliumin
lukuun 5. Ruokkimisihmeen jälkeen ihmiset oivalsivat, että Jeesus on profeet-
ta. Jeesus vetäytyi tämän tapauksen jälkeen yksin vuorelle.

OPETUS

Jeesuksella oli 12 läheistä ystävää, jotka seurasivat häntä kaikkialle. Heitä sanottiin Jeesuksen opetuslapsiksi. Eräänä päivänä Jeesus meni opetuslastensa kanssa autiomaahan. Ihmiset seurasivat Jeesusta. Jeesus opetti koko päivän ihmisille Jumalan rakkaudesta ja taivaasta sekä paransi sairaita. Illalla opetuslapset tulivat väsyneinä ja nälissään Jeesuksen luokse. He ehdottivat, että Jeesus pyytäisi ihmisiä lähtemään takaisin kaupunkiin. Kaikki ihmiset kun alkoivat olla nälkäisiä.

Jeesus pyysi opetuslapsiaan antamaan ihmisille jotakin syömistä. Opetuslapset vastasivat hänelle, ettei heillä ollut ruokaa. Yhdellä pienellä pojalla oli mukanaan ainoastaan viisi leipää ja kaksi kalaa. Pieni poika oli valmis antamaan eväänsä Jeesukselle. Koolla oli 5000 miestä ja lisäksi naisia ja lapsia. Eivät kai pienen pojan eväät riittäisi ruokkimaan näin suurta joukkoa? Jeesus kuitenkin otti pojan leivät ja kalat, kiitti Jumalaa ja siunasi ne ja ihme tapahtui. Kaikki saivat riittävästi ruokaa.

Kun kaikki olivat syöneet kyllikseen, Jeesus käski kerätä jäljelle jääneen ruoan, ettei mitään menisi hukkaan. Jäljelle jäi kaksitoista korillista ruokaa. Tämän Jeesuksen ihmeteen nähtyään ihmiset ymmärsivät, että Jumala oli lähettänyt Jeesuksen, oman Poikansa maailmaan.

Samalla tavalla kuin tuo pieni poika jakoi omastaan, Jeesus haluaa meidänkin antavan omastamme toisille. Jeesus haluaa, että me luotamme siihen, että hän huolehtii meistä aina, jopa kaikkein vaikeimmissa tilanteissa. Jeesus haluaa myös opettaa meitä kiittämään häntä siitä, mitä hän on meille antanut. Kaikki, mitä meillä on, on lahjaa Jumalalta. Jeesus ruokkii ihmisten nälän ruualla, mutta hän antaa meille myös hengellistä ravintoa, Jumalan sanaa. Sitä voimme lukea Raamatusta. Jeesus haluaa opettaa meitä tämän ihmeen kautta siitä, että vain häneltä saa ikuisen elämän leipää.

OPETUKSEN YDIN

Jeesus opettaa meitä tämän ihmeen kautta siitä, että vain häneltä saa ikuisen elämän leipää. Arkielämässä saamme luottaa Jumalan mahdollisuuksiin ja kiittää häntä hänen hyvistä lahjoistaan.

RUKOUS

Rakas Jeesus, kiitos, että sinä teet ihmeitä. Auta meitä luottamaan siihen. Kiitos, että annat meille kaiken, mitä tarvitsemme. Opetä meitä antamaan omastamme toisille. Opetä meitä myös kiittämään kaikesta, mitä olet meille antanut. Aamen.

LAULUT

Viisi leipää, kaksi kalaa, LV 95

Ihmeiden tekijän matkassa, LV 96:1,2

Pojan eväät, Terveisiä lauluja ystävyystä ja yhteisestä tehtävästä

Leipää pelloilta maan, VK 59
Mä silmät luon ylös taivaaseen, VK 490

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Mikä on lempiruokasi?
2. Mitä ruokaa osaat itse valmistaa?
3. Millainen on sinun ruokarukouksesi?
4. Mitä sinä voisit jakaa toisten kanssa?
5. Millaisia huolia sinä olet tuonut Jumalalle?
6. Mitä muita Jeesuksen ihmetekoja muistat?

Isoille lisäksi:

Jeesus antaa meille ikuisen elämän leipää. Mitä se tarkoittaa?

HAVAINNOLLISTAMINEN PIENILLE

Voit käyttää havainnollistamiseen tarinapussia, joka vangitsee pienimpien kuuntelijoiden huomion. Katso tarinapussin käyttämiseen erilliset ohjeet. Tarvitset kankaan pussin, jonka saa suljettua nyörillä tai muulla vastaavalla. Laita pussin sisälle kaksi lyijyjalkanukkea tai miesbarbia, hiekkaa suljetussa astiassa, pieni pala leipää, leikkikala tai ääri viivoja pitkin leikattu kuva kalasta (LIITE 1) ja pieni kori. Kertoessasi kertomusta, nosta pussin sisältä yksi esine kerrallaan eteesi joko lattialle tai pöydälle niin, että lapset näkevät esineen. Voit liikutella sitä kertomuksen edetessä ja näytellä sillä.

Heti kertomuksen alkuun voit nostaa ensimmäisen nukken, joka kuvaa Jeesusta. Opetuslapsista puhuttaessa nosta toinen nukke Jeesusta esittävän nukken rinnalle. Liikuta nukkeja tarinan mukaan. Autiomaan kohdalla nosta pussista esille suljetussa astiassa oleva hiekka. Kun kertomuksessa puhutaan leivistä ja kaloista, nosta ne pussista ja kun edetään tähteiden keräämiseen asti, nosta pussista kori.

Toinen tapa havainnollistaa kertomusta on pukeutua pieneksi pojaksi ja kertoa koko kertomus hänen näkökulmastaan.

HAVAINNOLLISTAMINEN ISOILLE

Havainnollistaaksesi kertomusta isoille voit esimerkiksi pukeutua yhdeksi opetuslapseksi ja kertoa koko kertomuksen hänen näkökulmastaan. Voit alkaa kertomalla, että olet yksi Jeesuksen kahdestatoista opetuslapsesta, ja että haluat kertoa eräästä Jeesuksen ihmeteosta, joka tapahtui juuri äsken.

Toinen keino havainnollistaa kertomusta on, että laitat pöydälle astiallisen hiekkaa, leivän ja kuvan kalasta (LIITE 1). Kertoessasi kertomusta, kohota esinettä lasten nähtäväksi.

TOIMINTA ASKARTELUT PIENILLE

Taulu

TARVIKKEET:

värillistä kartonkia
värikyniä ja lyijykynä
sakset
liimaa
kertakäyttölautanen
nitoja
lankaa

OHJE:

1. Askarrellaan taulu, jonka aiheena on viisi leipää ja kaksi kalaa. Taulu tehdään kertakäyttölautaselle.
2. Kartongille piirretään ja väritetään viisi leipää ja kaksi kalaa, sitten leikataan ne ja lopuksi liimataan ne lautaselle.
3. Lautasan alareunaan kirjoitetaan raamatunkohta Joh. 6:1–15.
4. Lopuksi lautasan reunoille voidaan tehdä kehykset erivärisistä papereista.

Ruokarukouskortti

TARVIKKEET:

rukousteksti printattuna (LIITE 2)
värillistä kartonkia
sakset
liimaa
sormivärit ja tussit

OHJE:

1. Askarrellaan ruokarukouskortti kartongille.
2. Valmiiksi monistettu ruokarukousteksti jaetaan lapsille, jotka saavat itse leikata ja liimata sen kartongille/alustalle.
3. Kortti voidaan koristella sormiväreillä painamalla siihen sormella leipä- ja kalakuvioita.
4. Kuvioita voidaan viimeistellä tussilla.

LEIKIT PIENILLE

Etsi kalat

Kisan tarkoituksena on, että jokainen osallistuja löytää mahdollisimman montaa kalaa (LIITE 3), jotka ohjaaja on piilottanut huoneeseen. Eniten kaloja löytänyt voittaa.

Kalan piilotus

Kisan tarkoituksena on löytää yksi ohjaajan huoneeseen piilottama kala (LIITE 1). Ohjaaja

antaa vihjeitä sanomalla esimerkiksi että Kaisalla polttaa, kun joku osallistujista on lähellä kalaa. Ohjaaja voi sanoa esimerkiksi että Mikolla kylmenee, kun joku osallistujista on kaukana kalasta. Voittaja on se, joka löytää kalan ensimmäisenä. Hän saa myös osallistua kalan piilottamiseen seuraavalla kierroksella.

Tunnustelu

Yhden leikkijän silmät sidotaan ja hän tunnustelee kädellään edessään olevaa ruokaan liittyvää esinettä, joka voi olla esimerkiksi tarjottimella tai pussissa. Tunnusteltuaan hän saa arvata, mikä esine on. Sen jälkeen hän saa nähdä esineen. Tämän jälkeen vuoro vaihtuu.

Kiitollisten tuolileikki

Ennen kun leikki alkaa, valitaan yksi leikkijä vapaaehtoiseksi. Jokainen leikkijä ottaa oman tuolin lukuun ottamatta vapaaehtoista leikkijää. Tuoleista muodostetaan ringi, jonka sisällä vapaaehtoinen leikkijä menee. Hän sanoo ringin keskellä esim.: "Kaikki ne, jotka haluavat kiittää kodista, vaihtavat keskenään paikkaa!" Tämän jälkeen kaikki ne leikkijät, joihin kuvaus sopii, nousevat ylös ja vaihtavat keskenään paikkoja. Viereiselle tuolille ei saa mennä, eikä kukaan saa myöskään palata sille tuolille, jolla on viimeksi istunut. Keskellä seisonut leikkijä yrittää myös päästä istumaan jollekin vapautuneelle tuolille. Ilman paikkaa jäänyt leikkijä joutuu keskelle ja hänen on vuoro sanoa jokin asia, mistä voi olla kiitollinen, esim. perhe, koulu, ystävät, ruoka, kesä, harrastukset jne. Leikin voi lopettaa kun tuntuu, etteivät keskellä olijat enää keksi aiheita, joista kiittää.

ASKARTELUT ISOILLE

Pannunalunen

TARVIKKEET:
mosaiikkipaloja
kartonkia
liimaa

Askarrellaan pannunalunen askarteluun sopivista mosaiikkipaloista. Kuva-aiheena voi olla esim. viisi leipää tai kaksi kalaa tai joku muu ruoka-aihe.

Jääkaappimagneetti

TARVIKKEET:
askartelumassaa, esim. Cernit-massaa
magneettipaloja
liimaa

Muovaillaan askartelumassasta (esim. Cernit-massasta) jääkaappimagneettiin sopivia ruoka-aiheisia kuvioita. Valmiit työt kovetetaan uunissa pakkauksessa olevan ohjeen mukaan ja liimataan jäähtyneinä magneettiin.

Kiitosrukouspurkki

TARVIKKEET:
lasipurkki ja kansi

valkoista paperia
sakset
kyniä
värikyniä
kangaspala
lankaa
liimaa
liisterijauhetta ja vettä
sanko
vispilä
silkkipaperia tai lasimaaleja
pensseleitä

OHJE:

1. Tarkoituksena on valmistaa kiitosrukouspurkki.
2. Tee ensiksi kiitosrukouslaput leikkaamalla erimuotoisia pieniä lappuja valkoisesta paperista.
3. Kirjoita lappuihin asioista, joista voit kiittää Jumalaa, esim. koti tai perhe tai piirrä kiitosaiheista kuvia. Voit myös koristella kirjoitetut laput esim. piirtämällä ja värittämällä.
4. Koristele tämän jälkeen lasipurkki. Se voidaan koristella joko liisterillä ja silkkipaperilla tai maalaamalla lasimaalilla.
5. Tee liisteri valmiiksi sekoittamalla pakkauksen ohjeen mukaisesti oikea määrä vettä ja liisterijauhetta. Sekoita liisteri hyvin ja anna sen vetäytyä n. 15–30 min.
6. Revi tai leikkaa silkkipaperista erikokoisia palasia.
7. Levitä valmista liisteriä ohut kerros kauttaaltaan lasipurkkiin.
8. Silitä kädellä silkkipaperipalaset varovasti lasipurkin pintaan.
9. Anna lasipurkin kuivua.
10. Vaihtoehtoisesti voit maalata lasipurkin lasiväreillä.
11. Lasipurkin kuivumisen aikana voit koristella kannen laittamalla siihen sopivan kokoisen kangaspalan, joka kiinnitetään kanteen langalla. Halutessaan voi laittaa kanteen myös vähän liimaa ja sen jälkeen liimata kankaan kiinni kanteen.
12. Lopuksi laita valmiiseen purkkiin kiitosrukouslaput, joista voi sitten nostaa muutaman aina ennen rukoushetkeä.

TOIMINTA ISOILLE

Näytelmä

Kertomuksen jälkeen voitte näytellä lasten kanssa raamatunkohdan. Valitkaa ryhmästä Jeesus, opetuslapsi/opetuslapsia ja pieni poika. Loput lapsista voivat olla väkijoukkoa. Miettikää yhdessä lasten kanssa, mitä kertomuksessa tapahtui ja millaisia vuorosanoja siinä voisi olla. Apuna voitte käyttää opetustekstiä. Näytelkää esitys muutamaan kertaan niin, että halukkaat pääsevät päärooleihin. Näyttelemisessä tärkeää on tukea ja kannustaa myös ujoja ja arkoja lapsia itseilmaisuun.

Lapsille voi myös antaa tehtäväksi tehdä ryhmittäin raamatunkertomuksesta näytelmä tai pantomiimi.

Leipominen

Jos tilat antavat mahdollisuuden leipomiseen, tällä kerralla voisi yhdessä ryhmän kanssa leipoa esimerkiksi sämpylöitä.

Lasten kanssa voi tehdä myös esimerkiksi popcornia havainnollistaakseen, kuinka vähästä tulee paljon.

TEHTÄVÄ ISOILLE

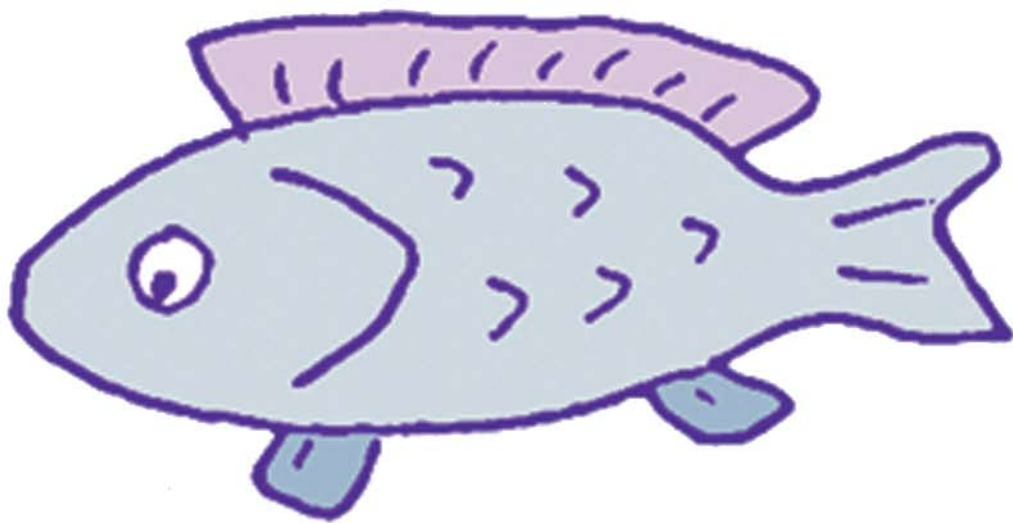
Tehtävä isoille (LIITE 4/Viisi leipää ja kaksi kalaa)

Taustatietoa ohjaajalle ja tehtävä isoille: Saija Simanainen

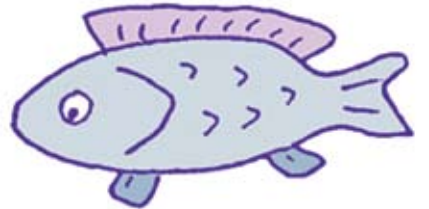
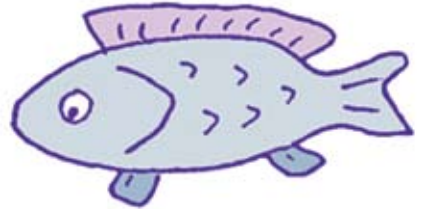
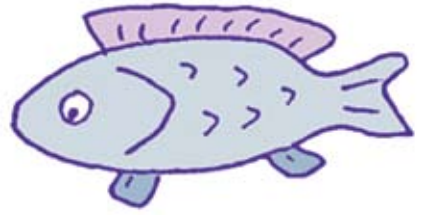
Opetus, havainnollistaminen, askartelut, leikit, tekeminen: Liisi Portin

Kuvitus: Liina Pajunen

LIITE1/VIISI LEIPÄÄ JA KAKSI KALAA

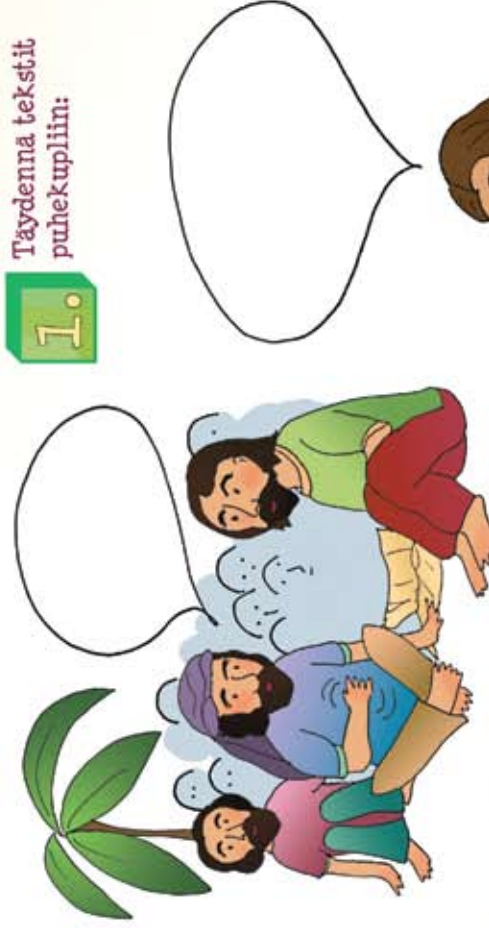
LIITE3/VIISI LEIPÄÄ JA KAKSI KALAA

Leipä oli Jeesuksen aikana pääruokalaji. Pienen pojan eväät olivat köyhän kansan tavallista ruokaa. Ihmeen kautta Jeesus halusi opettaa, että Jeesus ruokkii ihmisen näin ruualla ja hän antaa meille myös hengellistä ravintoa, Jumalan sanaa; jota voimme lukea Raamatusta.

Täydennä tekstiltä
puhekupliin:

1.

Mitä pienellä pojalla
oli eväinä?

2.

Millainen ruokarukous
sinulla on?

3.

4.

Kun 5000 miestä ja naiset ja lapset olivat syöneet itsensä kylläisiksi, ruokaa jäi vielä tahteksiksi. Laske kuvasta, kuinka monta korillista syömättä jääneitä leipäpaloja opetuslapset kersivät?

5.

Missä asiassa Jeesus on yllättänyt sinut antamalla paljon enemmän kuin olisi ollut tarpeen?

6.

Poimi sivun alareunan kukista tavut numerojärjestyksessä niin saat selville opetuksen ytimen.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13.

Jeesus opettaa meitä tämän ihmeen kautta siitä, että vain häneltä saa ikuisen elämän leipää. Arkielämässä saamme luottaa Jumalan mahdollisuuksiin ja kiittää häntä hänen hyvistä lahjoistaan.

JEESUS JA LAPSET

JAIROKSEN TYTÄR Mark. 5:21–24, 35–43

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Jairosken 12-vuotias tytär oli kuolemaisillaan. Isän hätä oli suunnaton. Hän teki kaikkensa, jotta tytär jäisi eloon. Emme tiedä, oliko Jairos etsinyt Jeesusta jo pidempään vai kohtasiko hän Jeesuksen yllättäen. Kuitenkin heti Jeesuksen palattua järveltä Jairos tuli pyytämään häntä apuun. Jairos oli kuullut Jeesuksen parannusteoista, ja vaikka Jeesusta pidettiin yleisesti vain kansanomaisena opettajana, Jairos oli valmis polvistumaan hänen edessään. Tämä oli nöyryyttä osoittava ele synagogan esimieheltä, joka oli suunnilleen yhtä arvovaltainen kuin meillä kirkkoherra, vaikka olikin maallikko.

Jeesuksen teko oli lopulta suurempi kuin Jairos oli edes pyytänyt. Tytär oli jo ehtinyt kuolla ennen kuin Jeesus saapui paikalle. Jeesus on kuoleman voittaja, ja tässäkin ihmeteossa hän osoitti valtansa suuruuden. Teksti saa olla vakuuttamassa meitä siitä, että Jeesukseen turvautuva ei ikinä kohtaa lopullista kuolemaa. Jairosken tytär sai jatkaa elämää maan päällä. Sovitettuaan koko maailman synnit ristillä Jeesus kutsuu kaikkia uuteen elämään. Meitä odottaa taivaan koti, jonne Jeesus vie ilman ansioita ja omia ponnisteluja jokaisen, joka jää hänen varaansa.

OPETUS

Jairos oli arvostettu ja tunnettu mies kotikaupungissaan Kapernaumissa. Hän oli synagogan esimies eli hänen työhönsä kuului vastata muun muassa jumalanpalveluksen järjestelyistä. Jairosen 12-vuotias tytär oli hyvin huonossa kunnossa, hänen arveltiin kuolevan pian. Jairos ei tiennyt mitä tekisi. Lääkärit eivät osanneet enää auttaa. Jairos oli kuullut Jeesuksesta, joka oli parantanut ihmisiä vaikeista taudeista. Jeesus oli hänen ainoa toivonsa.

Jeesus palasi Kapernaumin rantaan opetuslastensa kanssa. Pian hänen luokseen riensi hätäntyneen oloinen mies, Jairos. Tämä heittäytyi polvilleen Jeesuksen eteen ja pyysi hartaasti: "Tule, tyttäreni on kuolemaisillaan. Pane kätesi hänen päälleen, niin hän paranee eikä kuole." Jeesus lähti heti Jairosen mukaan. Jeesus otti mukaansa kolme opetuslastaan. He eivät ehtineet kävellä pitkälle, kun heitä vastaan juostiin kertomaan, että tytär oli jo kuollut. "Ei Jeesuksen kannata sinne enää mennä", sanoivat viestintuojat. Jeesus kuitenkin sanoi Jairoselle: "Älä pelkää, vaan usko." Niin he jatkoivat matkaa Jairosen kotiin.

Jairosen kodissa oli koolla suuri ihmisjoukko, joka itki ja valitti, paikalla oli myös huilunsoittajia. Meteli oli melkoinen. Silloin oli tapana toimia näin, kun joku oli kuollut. Kun Jeesus näki tämän hautajaistunnelman, hän sanoi: "Miksi te noin hälisette ja itkette? Ei lapsi ole kuollut, hän nukkuu." Ihmiset nauroivat Jeesukselle – olivathan he itse nähneet tytön makaavan kuolleena patjallaan. Jeesus käski kaikki ulos talosta. Vain tytön äiti ja isä sekä opetuslapset saivat jäädä tytön luo. Jeesus tarttui tyttöä kädestä ja sanoi: "Nouse". Tyttö nousi, ja vanhemmat sekä koko ihmisjoukko olivat hyvin hämmästyneitä tapahtuneesta.

OPETUKSEN YDIN

Jeesus on kuolemaa voimakkaampi.

RUKOUS

Taivaallinen Isä, kiitos että olet antanut meille Jeesuksen. Kiitos, ettei meidän tarvitse pelätä kuolemaa, sillä Jeesus on voimakkaampi kuin kuolema. Kiitos, että Jeesus kuoli puolestamme, niin meidän ei tarvitse koskaan kuolla kokonaan, vaan pääsemme luoksesi taivaaseen. Anna meille uskoa ja pidä meidät aina lapsinasi. Aamen.

LAULUT

Ystävä sä lapsien, LV 152 / VK 492
Mä kiitän Herraa kun elää saan, LV 116
Ken on luonut kukkasen, LV 132

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Onko sinulla ollut joskus oikein suuri hätä? Mitä olet silloin tehnyt?
2. Millaiset asiat ja/tai ketkä auttavat meitä hädässämme?
3. Oletko saanut rukousvastauksia?
4. Oletko joskus ollut hautajaisissa? Millaista siellä oli?
5. Mistä tiedämme varmasti, että Jeesus on kuolemaa voimakkaampi? (Hän on noussut itse ylös kuolleista ja näin voittanut kuoleman vallan lopullisesti.)

HAVAINNOLLISTAMINEN PIENILLE

Ennen kertomusta ohjaaja voi näyttää kuvan kuolleesta eläimestä, esim. linnusta, tai hänellä voi olla mukana esim. kuollut kärpänen lasipurkissa. Ohjaaja kysyy lapsilta, kuinka moni on joskus nähnyt kuolleen eläimen, vaikkapa linnun, muurahaisen tai kärpäsen. Luultavasti kaikki ovat. Lapsilla riittäisi näistä kerrottavaa, mutta ohjaaja voi lempeästi jatkaa keskustelua eteenpäin uusilla kysymyksillä. Mistä tietää, että jokin eläin on kuollut? (Se ei liiku eikä hengitä.) Voiko kuollut eläin alkaa liikkua ja elää uudelleen? (Ei voi.) Ohjaaja jatkaa, että samoin on, jos ihminen kuolee. Kuollut ihminen ei voi enää uudelleen alkaa liikkua eikä puhua. Hän on kokonaan kuollut. Ohjaaja kertoo, että tänään kuulemme ihmeellisen raamatunkertomuksen, jossa tapahtuu sellaista, mitä tavallisesti ei voi tapahtua.

Kertomus voidaan havainnollistaa esim. flanellokuvien tai pöytänukkien avulla. Katso erillinen ohje flanellojen raamattuopetuksen havainnollistamisessa. Kertomuksen jälkeen ohjaaja voi vielä tarkentaa, että kertomuksen tyttö oli ihan oikeasti kuollut, vaikka Jeesus sanoikin hänen nukkuvan. Jeesus sanoi näin ehkä siksi, että hän aikoi herättää tytön eloon, ja siksi tytölle kuolema oli vain kuin unta. Jeesukseen uskovalle kuolema on aina ihan kuin vain nukahtaisi hetkeksi, ja pian saa herätä taivaassa Jeesuksen luona.

HAVAINNOLLISTAMINEN ISOILLE

Isompien lasten kanssa voi ennen kertomusta keskustella samaan tyyliin kuin pienten kanssa on ohjattu edellä. Isompien kanssa ei välttämättä tarvitse ottaa kuollutta eläintä esimerkiksi, vaan voidaan keskustella suoraan siitä, mistä tietää, että ihminen on kuollut, ja voiko kuolleesta tulla jälleen elävä.

Kertomuksen voi havainnollistaa esim. näyttämällä kertomukseen liittyvää kuvaa lasten Raamatusta. Kertomuksen keskeiset henkilöt voivat olla esillä myös lyijyjalka- tai pöytänukkeina. Nukkeja ei tarvitse liikutella, mutta niiden katsominen auttaa lasta keskittymään kertomukseen. Kertomuksen jälkeen voidaan yhdessä miettiä, miksi kristityt sanovat joskus ihmisen ”nukkuneen pois”, kun hän on kuollut. Tämä sanonta saattaa tulla tästä raamatunkertomuksesta, kun Jeesus sanoo tytön nukkuvan. Saamme ajatella, että Jeesukseen uskovalle kuoleminen on nukahtamista. Hän herää sitten seuraavan kerran taivaassa. Voi olla hyvä varata aikaa keskustelulle, jos lapsilla on tarve kertoa kokemuksistaan kuolemaan liittyen.

TOIMINTA

Kertomukseen syventyminen lattiakuvien avulla

Jokainen lapsi piirtää paperille yhden kertomuksessa esiintyvän henkilön. Ohjaaja jakaa "roolit": Jeesus, Jairos, Jairoksen tytär, tytön äiti, kolme opetuslasta, ihmisiä Jairoksen kodissa. Pienimpiä varten ohjaaja voi monistaa valmiita ihmishahmoja, ja jokainen lapsi värittää niistä yhden. Jos aikaa on vähän, voidaan käyttää valmiita hahmoja. Ohjaaja voi tehdä valmiiksi esim. veneen ja Jairoksen talon, jotta on helpompi hahmottaa tapahtumapaikkoja.

Ohjaaja asettaa veneen huoneen toiseen laitaan ja Jairoksen talon toiseen laitaan. Siirrytään lattialle piiriin istumaan, ensin veneen ympärille. Jairoksen talon ympärille siirrytään, kun kertomuksessakin vaihdetaan paikkaa. Jokaisella on kädessä oma hahmonsa. Ohjaaja kehottaa jokaista eläytymään piirtämänsä henkilön tilanteeseen kertomuksessa ja miettimään, mitä kyseinen henkilö ajattelee eri tilanteissa. Sitten ohjaaja alkaa kertoa kertomusta alusta. Hän puhuu hitaasti ja "maalailleen", jotta ajattelulle jää aikaa. Lattialle asetetaan kulloinkin kertomuksessa esiintyvät henkilöt. Jokainen lapsi liikuttaa omaa hahmoaan. Kertomuksen eri tilanteissa ohjaaja keskeyttää kertomuksen ja esittää lapsille kysymyksiä. Esimerkiksi veneen luona hän voi kysyä joltakulta opetuslapselta, mitä tämän mielessä liikkuu, kun Jairos pyytää Jeesukselta apua. Entä mitä Jeesus ajattelee? Tai Jairos? Ohjaaja kysyy jokaiselta lapselta vähintään yhden kysymyksen kertomuksen aikana. Kertomukseen voi tulla ihan uudenlaisia näkökulmia, kun otetaan huomioon esimerkiksi Jairoksen kotiin kokoontuneiden surevien ystävien ajatuksia. Lapsi syventyy tällä menetelmällä kertomukseen eri tavalla kuin vain kuunnellessaan.

*Taustatietoa ohjaajalle, opetus, havainnollistaminen, toiminta: Meeri Kuokkanen
Keskustelukysymykset: Liisi Portin*

JEESUS JA LAPSET

LESKEN POIKA Luuk. 7:11–17

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Lapsen menettäminen on vanhemmille aina hirveä asia. Tämän kertomuksen äiti oli leski, minkä vuoksi hänen suruunsa yhdistyi myös suuri pelko tulevasta. Leskinaiset olivat siihen aikaan muiden ihmisten armollisuuden varassa, sillä naisten oli hyvin vaikea elättää itseään. Tässä tapauksessa naisella oli tulevaisuuden turvana oma poika, joka huolehtisi äitinsä elannosta. Kun äiti nyt menetti ainoan poikansa, hänellä oli edessä vaikeat ajat.

Tämä kertomus on ensimmäinen Raamatun kolmesta tapauksesta, joissa Jeesus herättää kuolleen. Tapaus ajoittuu Jeesuksen julkisen toiminnan alkuvaiheeseen, eikä varmaankaan leskiäiti sen enempää kuin muu väkijoukko osannut odottaa Jeesukselta tällaista ihmettä. Nämä ihmeet, joissa Jeesus herätti kuolleita, ovat esikuvia viimeisenä päivänä tapahtuvasta suuresta ylösnousemuksesta.

OPETUS

Useimmiten elämässä käy niin, että ihmiset kuolevat melko vanhoina. Joskus kuitenkin vanhemmat joutuvat hautaamaan oman lapsensa. Se on heille hyvin vaikeaa. Jeesuskin kohtasi äidin, jonka poika oli kuollut. Tämä leskiäiti oli jo aiemmin menettänyt miehensä, ja nyt hänen ainoa poikansa oli kuollut. Äiti oli todella surullinen ja kaipasi poikaansa. Lisäksi hän oli huolissaan. Siihen aikaan naiset eivät käyneet työssä, vaan heidän miehensä elättivät heidät. Tämän naisen mies oli kuollut, joten hän saattoi turvautua vain poikaansa: poika kävisi töissä ja elättäisi myös äitinsä. Nyt kun poikaa ei enää ollut, nainen ei tiennyt, mistä saisi ruokaa ja vaatteita elääkseen.

Nainin kaupungin väkeä oli tullut runsaasti koolle hautaamaan lesken poikaa. Poikaa kannettiin paareilla ulos kaupungin portista, sillä vainajat haudattiin aina muurien ulkopuolelle. Äiti sekä väkijoukko kulkivat itkien perässä. Jeesus tuli opetuslapsineen hautajaissaattuetta vastaan. Hänen mukanaan kulki jälleen paljon ihmisiä. Kun Jeesus näki itkevän äidin, hän näki samalla äidin sisällä olevan murheen ja huolen. Jeesus tiesi tarkalleen, kuinka suuri äidin suru oli, ja hän sääli äitiä. Hän meni aivan paarien viereen, kosketti niitä, ja sanoi pojalle: "Nouse". Kuollut poika nousi ja alkoi heti puhua. Äiti sai poikansa takaisin eikä hänen riemulleen ollut rajaa! Tämän nähdessään ihmiset ylistivät Jumalaa. He tajusivat, että Jeesus ei ollut tavallinen opettaja. Jeesuksen maine kiiri yhä kauemmaksi.

Jeesus tekee ihmeitä. Hän tekee niitä meidänkin elämässämme. Suurin ihme, jonka hän on tehnyt, on se, että mekin voimme päästä taivaaseen. Jeesus on oikeastaan pelastanut meidätkin kuolemasta, sillä ilman häntä meillä ei olisi mitään toivoa kuoleman jälkeen. Jeesukseen uskovilla on ikuinen elämä taivaan kodissa.

OPETUKSEN YDIN

Jeesus on meidän parantajamme ja pelastajamme.

RUKOUS

Rakas Jeesus, sinä teet ihmeitä. Saimme juuri kuulla, miten herätit pojan kuolleista ja poistit murheen hänen äidiltään. Kiitos Jeesus, että olet meidänkin pelastajamme. Kiitos, että olet avannut meille oven taivaaseen ja kutsut sinne meitä jokaista. Auta meitä kertomaan tätä iloista uutista muillekin. Siunaa meitä ja kaikkia rakkaitamme. Aamen.

LAULUT

Kiitän sua, Jeesus, LV 119
 Paljon ois aihetta lapsella kiittää, LV 117
 Nyt kulkee halki korpimaan, LV 104
 Jeesus on tie, Laulutuuli (1992) 36
 Oi Jumala, et hylkää pientä lasta, VK 491
 Oi Jeesus, ota syliisi, VK 496

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Millaisia Jeesuksen ihmeitä muistat?
2. Mitä kuolleen pojan äiti mahtoi ajatella, kun Jeesus tuli pojan paarien viereen?
3. Entä mitä hän ajatteli, kun sai poikansa takaisin luokseen?
4. Mistä saamme avun hätäämme?
5. Miten pääsemme taivaaseen?
6. Tarvitseeko kuolemaa pelätä?

HAVAINNOLLISTAMINEN PIENILLE

Voit havainnollistaa kertomuksen esim. juonen mukaan muuttuvalla ja kasvavalla taulupiirroksella. Voit piirtää valmiiksi kaupungin muurin ja portin sekä talojen kattoja näkymään muurin yli. Kun kerrot kertomusta, piirrä ensin portista ulospäin kulkeva hautajaissaattue: parit, joilla poika makaa, ja neljä miestä paareja kantamaan. Paarien perään äiti ja muita ihmisiä. Ihmishahmot voivat olla hyvin pelkistettyjä, kaapuvaate ja sen sisään kasvojen äärivii-vat riittävät hyvin. Kun Jeesus saapuu paikalle, piirrä hänet paarien luo ja muutama ihminen hänen seuraansa. Piirroksen tilankäyttö kannattaa hahmotella etukäteen paperille. Kerro hitaasti ja piirrä samalla. Ei tarvitse olla hyvä piirtäjä toteuttaakseen tämän! Katso erillinen ohje: Havainnollistaminen piirtämällä.

HAVAINNOLLISTAMINEN ISOILLE

Jumala on luonut luonnonlait ja hän on niiden yläpuolella

1. Varaa näytille muutama esine, jotka ovat esimerkkejä erilaisista luonnonlajeista (kompassi havainnollistamaan maapallon magneettisuutta, kivi kuvaamaan painovoimaa, vesiastian jokin kelluva ja jokin uppoava esine kuvaamaan veden nostetta). Käykää aivan lyhyesti läpi nämä luonnonlait.

2. Kerro, että Jumala on luonut maailman ja kaikki ilmiöt, joita maailmassa tapahtuu. Maailmassa kaikki tapahtuu luonnonlakien mukaan, ellei Jumala puutu asiaan. Jumala on ainoa, joka voi toimia vastoin luonnonlakeja.

3. Esitä kertomus eläytyen. Voit vaikka kertoessasi piirtää taululle leskiäidin kävelemässä pää kumarassa huiviin kietoutuneena, ehkäpä kasvot käsillään peittäen. Kertomuksen jälkeen pyydä lapsia miettimään, miltä äiti näyttäisi kertomuksen lopussa. Halukkaat voivat tulla seisten tekemään still-kuvan (= pysähtyneen kuvan) eläytyen äidin rooliin.

4. Raamatun opetusosion jälkeen pohtikaa, voiko ihminen herättää toisen ihmisen kuolleista. Ei voi, sillä luonnonlakien (jotka ovat siis Jumalan säättämiä) mukaan kaikki elävä kuolee aikanaan. Kuolleesta ei voi saada uudelleen elävää.

Tässä raamatunkertomuksessa, kuten monissa muissakin, Jeesus toimii vastoin luonnonlakeja. Jeesus on Jumala. Hän voi herättää ihmisen kuolleista.

5. Voitte palauttaa mieleen muitakin Raamatun kertomuksia, joissa Jumala toimii vastoin luonnonlakeja (esim. Israelin kansa ylittää Punaisen meren, Jeesus kävelee veden päällä, myrskyn tyynnyttäminen, parantaminen ilman lääkkeitä).

TOIMINTA

Piirrosarvoituksia

Ohjaaja piirtää taululle tai paperille kuvaa jostakin Raamatun ihmeestä. Piirtämisen aikana lapset saavat arvata, mikä raamatunkertomus on kyseessä. Kun kertomus on arvattu oikein, piirretään seuraavaa kuvaa. Isommat lapset voivat halutessaan itsekin piirtää näitä arvoituksia. Esimerkkejä kuva-arvoitusten aiheista: Jeesus muuttaa veden viiniksi, Israelin kansa ylittää Punaisen meren, Jeesus kävelee veden päällä, Jeesus tyyntyyttää myrskyn, Jeesus ajaa pahat henget sikoihin, Jeesuksen parannettavaksi tuodaan halvaantunut mies katon läpi, Jeesus herättää Lasaruksen kuolleista, Jeesus ruokkii suuren väkijoukon viidellä leivällä ja kahdella kalalla, vitsaukset Egyptissä, Mooses saa veden virtaamaan kalliosta, Jeesuksen ylösnousemus.

*Taustatietoa ohjaajalle, opetus, havainnollistaminen, toiminta: Meeri Kuokkanen
Keskustelukysymykset: Liisi Portin*

JEESUS JA LAPSET

KIRKASTUSVUOREN POIKA Mark. 9:17–29

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Tässä tekstissä pysäyttää pojan isän usko: "Minä uskon! Auta minua epäuskossani!". Se on niin samanlainen kuin meidän kaikkien uskomme. Pojan isä tukeutui Jeesuksen mahdollisuuksiin, ei lopulta edes omaan uskoonsa.

Jeesus on juuri palannut kirkastusvuorelta Pietarin, Jaakobin ja Johanneksen kanssa. Tämän uskomattoman taivashetken jälkeen paluu arkiin todellisuuteen on karu. He joutuvat heti suuren, hälisevän ihmisjoukon keskelle.

Opetuslapset olivat yrittäneet ajaa pahan hengen pois pojasta ennen Jeesuksen tuloa. He eivät onnistuneet siinä. Vaikka Jeesus sanoi, että uskovalle kaikki on mahdollista, hän ei tarkoittanut, että uskova voisi itse päättää, kuka paranee. Parantaminen on Jumalan työ. Rukousyhteydessä Jumalaan ihminen voi toimia ikään kuin parantamisen välikappaleena.

Pahat henget eivät ole tämän tekstin pääasia eikä niistä siksi kannata itse herättää keskustelua. Jos lapset kysyvät aiheesta, voit selittää, että pahat henget ovat paholaisen palvelijoita. Paholainen on Jumalan vastustaja, mutta Jumala on voimakkaampi.

OPETUS

Hei, minä olen Jeesukseen uskova poika, ja haluan kertoa teille tarinani. Minulla oli paha tauti, jonka takia en kuullut mitään enkä voinut puhua. Tuon taudin oli aiheuttanut paha henki. Tauti heitti usein minut maahan ja sai minut kuolaamaan ja kiristelemään hampaitani. Itse en voinut estää sitä tapahtumasta. Tauti oli ollut minulla jo pikkulapsesta asti, ja se oli meinannut monta kertaa tappaa minut. Minun isäni oli kuullut, että Jeesus voi parantaa sellaisiakin tauteja, joita lääkärit eivät pysty parantamaan. Siksi isä vei minut Jeesuksen luokse.

Jeesus oli sillä hetkellä vuorella kolmen opetuslapsensa kanssa. Muiden opetuslasten ympärille oli kokoontunut suuri joukko ihmisiä. Kun me saavuimme paikalle, hälinä yltyi ja muuttui väittelyksi. En oikein ymmärtänyt, mistä he väittelivät. Sen ymmärsin, että ihmiset katsoivat minua pitkään eivätkä tulleet lähelle. Se tuntui pahalta.

Kun Jeesus saapui paikalle, hän pyysi minut luokseen. Juuri silloin paha henki taas kaatoi minut maahan, minä kieriskelin ja kuolasin. En tietenkään tajunnut silloin mitään, mitä ympärilläni tapahtui. Isä kertoi minulle kaiken jälkikäteen. Isä pyysi, että Jeesus auttaisi minua, jos voisi. Jeesus huomautti isälleni, että kaikki on mahdollista sille, joka uskoo. Isäni huusi heti: "Minä uskon! Auta minua epäuskossani!" Jeesus puhui sille pahalle hengelle, joka minussa oli, ja käski sen lähteä minusta lopullisesti. Paha henki kouristi minua rajusti ja lähti minusta äänekkäästi huutaen. Minä jäin aivan liikkumatta paikalleni, ja monet luulivat minun kuolleen. Jeesus kuitenkin otti minua kädestä ja auttoi minut ylös. Sen jälkeen minua eivät enää vaivanneet mitkään oudot asiat.

OPETUKSEN YDIN

Kaikki on mahdollista sille, joka uskoo Jeesukseen.

RUKOUS

Kiitos rakas Jeesus, että saamme tuoda eteesi kaikki murheemme, huolemme ja sairautemme. Olet luvannut antaa meille sen, mitä uskossa rukoilemme. Jeesus, me ihmettelemme, miksi jotkut ihmiset joutuvat kärsimään vaikeista sairauksista. Voisitko sinä parantaa heidät? Anna anteeksi, ettemme aina usko mahdollisuuksiisi. Kyllä sinä voit parantaa, kenet tahdot. Anna voimia niille ihmisille, jotka joutuvat odottamaan vastaustasi rukouksiinsa. Auta meitä uskomaan sinuun. Aamen.

LAULUT

Mä olen niin pienoinen, LV 101
 Kuule, Isä taivaan, LV 167 / VK 501
 Kun on toisessa kädessä Jumala, LV 106
 Jeesus, lasten auttaja VK 493

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Mitä pojan isä tarkoitti sanoessaan: "Minä uskon! Auta minua epäuskossani!"?
2. Mistä sinä olet saanut apua, kun olet ollut sairaana? (esim. vanhemmilta, lääkäriltä, lääkkeistä. Kaikki, mikä meitä auttaa, on alun perin lähtöisin Jumalasta.)
3. Onkohan siitä apua, jos rukoilee Jumalalta parantumista?

HAVAINNOLLISTAMINEN

Eläydy kertomuksen pojan rooliin ja kerro tarinasi omin sanoin opetustekstiä apuna käyttäen. Voit pukeutua esim. lakanaan tai muuhun vastaavaan rooliasuun. Halutessasi voit esittää lapsille välikysymyksiä eri tilanteissa, kuten "Arvatkaapa, miltä minusta silloin tuntui?"

Vaihtoehtoisesti voit käyttää käsi-, keppi- tai pöytänukkea ja kertoa kertomuksen minämuodossa. Tällöin lasten huomio kiinnittyy nukkeen, eikä sinun itsesi tarvitse näytellä poikaa. Jos minämuodossa puhuminen tuntuu vaikealta, voit tietysti kertoa kertomuksen myös ulkopuolisena pojan näkökulmasta: "Tämä poika tässä uskoo Jeesukseen ja haluaa, että tekin kuulette hänen tarinansa. Hänellä oli paha tauti..."

TOIMINTA

Askartelu pienille: Rukoustaulu

1. Mietitään ensin yhdessä, mitä on esirukous: Siinä rukoillaan toisten puolesta. Päivän kertomuksessa pojan isän esirukous oli, että Jeesus parantaisi hänen poikansa.
2. Rukoustauluun voidaan käyttää kopioitua kehystä tai tehdä paperiin kehykset esim. värillisestä kartongista. Kehykset voidaan myös koristella.
3. Kehyksen sisään kirjoitetaan ja/tai piirretään niitä rukousaiheita tai niitä ihmisiä, joiden puolesta haluaa tänään rukoilla. Rukousaiheet voivat olla myös sellaisia, joita haluaisi joka päivä muistaa.
4. Rukoustaulu esim. sängyn vieressä voi olla muistuttamassa näistä rukousaiheista. Ohjaa ja voi näyttää oman rukoustaulunsa ja rukoilla malliksi oman rukouksensa käyttäen taulua "muistilappuna".

Askartelu isoille: Rukouskalenteri

TARVIKKEET:

A3-kokoinen pahvi
A4-kokoinen paperi
liimaa
värikyniä
sakset
valokuvia

OHJE:

1. Koska on tärkeää, että rukoilemme toistemme puolesta, tarkoituksena on valmistaa rukouskalenteri. Kalenterin avulla voi rukoilla jokaisena kuukauden päivänä yhden ihmisen

puolesta. Samaa kalenteria voi käyttää ympäri vuoden.

2. Aluksi A4-kokoiselle paperille piirretään 31 pientä laatikkoa. Ne voivat olla järjestyksessä tai siellä täällä ympäri paperia. Jokaisen laatikon yläreunaan kirjoitetaan järjestyksessä numero 1-31. Ensimmäiseen laatikkoon numero 1, seuraavaan laatikkoon numero 2 jne.

3. Seuraavaksi jokaiseen laatikkoon joko kirjoitetaan jonkun henkilön nimi tai liimataan valokuva. Joissakin laatikoissa voi olla pelkkä nimi ja esim. piirroskuva ja osassa valokuva tai sitten voi käyttää pelkkiä valokuvia.

4. Lopuksi paperi koristellaan ja liimataan valmiina A3-pahvin päälle, jonka yläreunassa lukee RUKOUSKALENTERI.

5. Pienemmässä mittakaavassa rukouskalenterin voi toteuttaa tekemällä siitä viikkoversion ja laittamalla siihen vain seitsemän laatikkoa.

LEIKIT

Pantomiimi

Kertomuksen poika ei ollut pitkään aikaan voinut puhua eikä kuulla mitään. Voitte yhdessä kokeilla, miten vaikeaa silloin on saada asiansa ymmärretyksi. Yksi lapsi kerrallaan yrittää esittää muille ohjaajan kertoman asian ilman sanoja ja ääniä. Ohjaaja voi lasten ikätason huomioiden valita, mitä esitetään. Tässä muutama esimerkki: "Minulla on nälkä.", "Tuletko kanssani uimaan?", "Kuinka kauan saan olla ulkona?", "Voisitko auttaa minua solmimaan kengännauhat?" Vastauksen ei tarvitse olla sanatarkasti oikein, kunhan asia tulee ymmärretyksi. Ohjaaja voi tarvittaessa auttaa, vaikkapa kertomalla kenelle lapsi puhuu tai kertomalla, että lapsi yrittää kysyä ystävältään jotain.

Pöpö ja parantaja

Yksi leikkijöistä valitaan pöpöksi ja toinen parantajaksi. Pöpön tehtävänä on sairastuttaa toisia leikkijöitä ottamalla heitä kiinni. Toiset leikkijät liikkuvat sovitussa tilassa yrittäen juosta karkuun pöpöä. Aina kun pöpö saa jonkun leikkijän kiinni, leikkijä menee makaamaan lattialle ja jää siihen odottamaan apua. Toisten leikkijöiden tulee ottaa kiinni hänen käsistään ja jaloistaan ja kantaa hänet sovittuun turvapaikkaan heti, kun kantajia on riittävästi. Kantajia saa olla neljä eli yksi kantaja jokaiselle kädelle ja jalalle. Niin kauan kun leikkijällä on käsi kiinni sairastuneen leikkijän jalassa tai kädessä, hän on turvassa, eikä pöpö voi sairastuttaa häntä. Kun sairastunut on saatu turvapaikkaan, kantajat jättävät hänet siihen, ja palaavat leikkiin. Parantaja koskettaa sairastunutta turvapaikassa, jolloin sairastunut paranee ja pääsee mukaan leikkiin. Parantajan päätehtävänä on parantaa turvapaikkaan tuodut leikkijät. Jos pöpö on todella tehokas, parantaja voi käydä parantamassa myös maassa makaavia leikkijöitä ennen kuin heitä on tuotu turvapaikkaan, mikäli kantajia ei ole riittävästi. Leikki loppuu kun pöpö ei enää jaksaa ottaa kiinni toisia leikkijöitä. Leikin lopuksi parantaja voi käydä vielä parantamassa sairastuneet.

TEHTÄVÄ ISOILLE

Tehtävä isoille (LIITE 1/Kirkastusvuoren poika)

Taustatietoa ohjaajalle, opetus, havainnollistaminen, askartelu pienille, leikki (Pantomiimi), Meeri Kuokkanen

Askartelu isoille ja leikki: Liisi Portin, Tehtävä isoille: Meeri Kuokkanen ja Saija Simanainen

Kuvitus: Liina Pajunen

Saamme kääntyä kaikissa asioissamme Jumalan puoleen niin kuin sairaan pojan isä tukeutui ja luotti Jeesuksen mahdollisuuksiin. Jeesus antama apu on kuin plenessä mittakaavassa hänen koko elämäntehtävänsä: Jeesuksen piti tulla ihmiseksi, epäuskoisen kansan vapahtajaksi, koska ihmiset eivät pärjänneet taistelussa pahan valtaa vastaan.

Ratkaise salakirjoitus. Vaihda jokaisen kirjaimen tilalle aakkosten seuraava kirjain. O:n jälkeen tulee A.

1.

J O H J J H N M

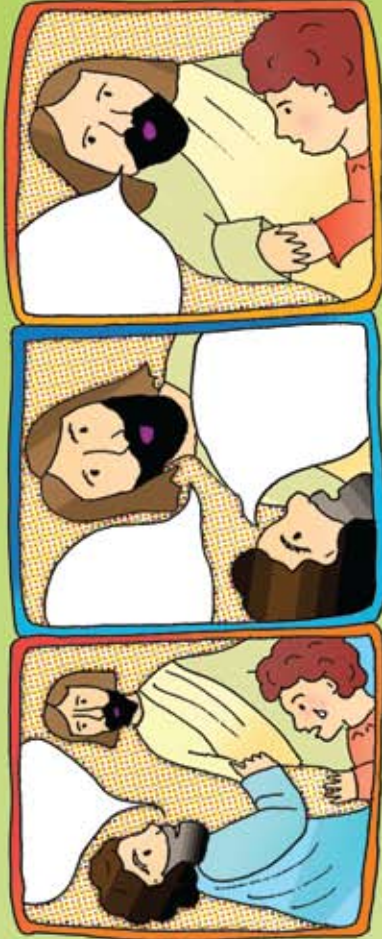
L O G C N K X H R S O R H X K D

I N J O T R J N N I D D R T J R D D M

Kirjoita sarjakuvan puhekuplat kertomukseen sopiviksi.

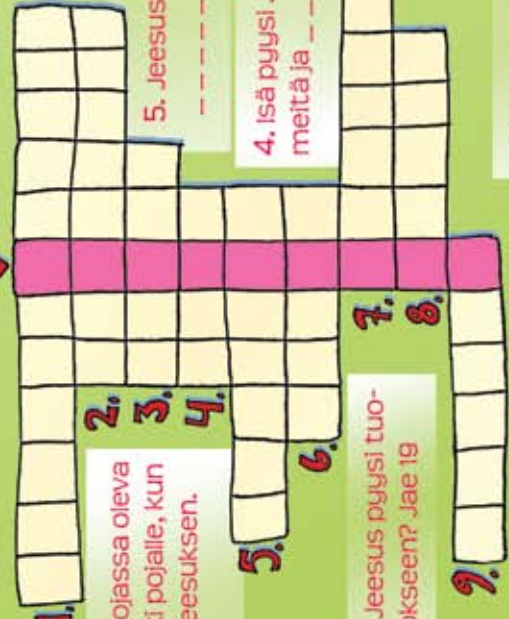
2.

Ratkaise ristikko

3.

1. Kettä eivät voineet auttaa poikaa? Jae 18

2. Mitä pojassa oleva henki teki pojalle, kun se näki Jeesuksen. Jae 20

2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

6. Kenet Jeesus pyysi tuomaan luokseen? Jae 19

9.

7. Kaikki on _____ sille,
8. joka _____ Jeesukseen. Jae 23

3. Mitä ihmiset arvelivat pojalle tapahtuneen? Monet sanovatkin: "Nyt hän _____" Jae 26

4. Isä pyysi Jeesusta: Säälä meitä ja _____ Jae 22

5. Jeesus tarttui poikaa _____ Jae 27

9. Jeesus antoi opetuslapsille selityksen: Mikä puuttui heidän parantamiskeinoistaan? Jae 29

Pojan isän rukous oli, että Jeesus parantaisi hänen poikansa. Minka asioiden ja keiden ihmisten puolesta sinä haluat rukoilla tänään?

4.

Kaikki on mahdollista sille,
joka uskoo Jeesukseen.

JEESUS PARANTAJANA

HALVAANTUNUT MIES KATON LÄPI Luuk. 5:17–26

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Tekstissä kerrottu ihme tapahtui Kapernaumissa, Jeesuksen kotikaupungissa (Matt. 9:1). Talojen katot olivat tasakattoja, jonne johti yleensä portaat. Vuode tarkoittaa vuodemattoa.

Jeesuksen toiminta oli huomattu myös Jerusalemissa, juutalaisten uskonnollisessa keskuksessa. Fariseukset ja lainopettajat eivät tulleet katsomaan Jeesusta Kapernaumiin saakka vain uteliaisuudesta, vaan arvioidakseen hänen toimintansa ”laillisuutta”, siis sitä, oliko se juutalaisten laintulkinnan mukaista vai ei.

Fariseukset olivat maallikkoliike – voisi sanoa ”herätysliike”. He olivat ankan lain noudattamisen kannattajia ja vaatijoita. Heitä ei ollut paljon – juutalaisen historioitsija Josefuksen mukaan vain noin 6000. Fariseukset opettivat: ”Sairas mies ei parane, ennen kuin hänen syntinsä ovat anteeksiannetut” (vertaa Joh. 9:2-3). He siis väittivät, että sairaus oli seurausta synnistä ja parantumisen edellytys oli syntien anteeksisaaminen. Fariseukset ymmärsivät syntien anteeksisaamisen erilaisen uhrien suorittamiseksi. Koska Jeesus ei vaatinut uhreja tai muita uskonnollisia muutomenoja, fariseukset ymmärsivät, että Jeesus teki jotakin, joka oli sallittua – ja mahdollista – vain Jumalalle: antoi synnit anteeksi ”ilmaiseksi”.

Fariseukset näkivät merkit Jeesuksen jumaluudesta jumalanpilkkana. Jos Jeesus olisi ollut vain ihminen, fariseukset olisivat olleet syytöksissään oikeassa: Jeesus pilkkasi Jumalaa tekeytymällä Jumalaksi. Mutta koska Jeesus oli Jumala, hän ei pilkannut Jumalaa. Fariseukset olivat lähellä totuutta, mutta valitettavasti vain lähellä. Jos fariseukset olisivat uskoneet omia opetuksiaan, heidän olisi pitänyt tunnistaa, että Jeesus antoi myös miehen synnit anteeksi, sillä mieshän parani!

Lainopettajat olivat ammattiteologeja ja lakimiehiä. He tulkitsivat Vanhan testamentin (uskonnollista ja oikeudellista) lakia. Monet heistä olivat fariseuksia (Luuk. 5:30).

Ensimmäisen kerran Luukkaan evankeliumissa Jeesus käytti itsestään Ihmisen Poika -nimitystä. Tuo messiaaninen nimi tulee Dan. 7:13:sta. Ei kuitenkaan pidä ajatella, että Jeesus oli Jumalan Poika, koska hän teki ihmeitä. Päinvastoin: hän teki ihmeitä, koska hän oli Jumalan Poika. Raamatun ihmeet – erityisesti evankeliumien ihmeet – ovat ennen kaikkea tunnustekoja: niistä näkyi, että Jumala toimi. Siksi ei tarvitse etsiä luonnollisia selityksiä eri ihmeille. Ne olivat Jumalan tekoja. Osa Jumalan teoista voi olla ihmisjärjelle ymmärrettäviä, osa ei.

Huomaa jakeen 20 ”heidän uskonsa”, ei ”hänen uskonsa”. Oli kysymys kantajien (Mark. 2:3: neljä miestä) – ja varmaan myös kannettavan – uskosta. Se, että he kantoivat miehen Jeesuksen luo, osoitti heidän uskonsa. Tähän perustuu myös luterilainen lapsikaste: pienen lapsen kaste lähtee siitä, että hänen vanhempansa ja kumminsä opettavat ja kantavat häntä Jeesuksen eteen. Kertomus muistuttaa meitä myös siitä, että ei pidä antaa helpolla periksi. Joskus hyvä teko vaatii vaivannäkemistä. Mitä kannattaa tehdä yhden ihmisen auttamiseksi/pelastamiseksi?

Lopulta tässä kertomuksessa on kysymys siitä, onko Jeesuksella valta antaa syntejä anteeksi ja kuka hän oikeastaan on. Tässä vaiheessa evankelistat kertovat meille, kuinka vastustus Jeesusta kohtaan alkaa nousta. Suurin syy siihen oli se, että Jeesus antoi syntejä anteeksi.

TEEMAAN VIRITTÄMINEN

Tarvitaan tukeva kangas tai matto, jonka päällä voi maata. Jokainen vuorollaan saa mennä makaamaan kankaalle. Makaavaa pyydetään sulkemaan silmänsä ja kangas nostetaan hitaasti vähän irti lattiasta ja heijataan kevyesti ja lasketaan sitten takaisin maahan. Vähintään neljässä kulmassa on oltava nostaja.

Jaetaan kokemuksia kannettavana ja kantajana olemisesta.

OPETUS

Jeesus oli vieraana eräässä talossa. Paikalle tuli miehiä, jotka halusivat tuoda Jeesuksen parannettavaksi halvaantuneen miehen, jonka jalat olivat aivan hervottomat.

Miehet kurkistivat ikkunasta talon sisään. Pian heille selvisi, että sisällä talossa oli paljon väkeä, eivätkä he mahtuisi kantamaan halvaantunutta Jeesuksen luokse talon ovesta. Niinpä he kiipesivät portaita talon katolle ja irrottivat talon katossa olevia tiiliä pois. Sitten he laskivat vuodematolla makaavan halvaantuneen Jeesuksen eteen. Kaikki talossa olijat katsoivat tätä hämmästyneinä.

Jeesus ei kuitenkaan ollut hämmästynyt. Hän oli tiennyt jo etukäteen, että näin tulee tapahtumaan. Ensin Jeesus antoi miehelle synnit anteeksi ja sen jälkeen Jeesus paransi miehen. Halvaantunut oli todella parantunut. Sen näkivät kaikki, sillä nyt mies nousi seisomaan. Sitten hän otti vuodemattonsa ja käveli kotiinsa. Ihmiset ylistivät Jumalaa. Ehkä heidän kätensä olivat ylhäällä.

Halvaantuneen parantamisella Jeesus pystyi osoittamaan, kuka hän todella oli. Jeesus oli Jumalan Poika, jolla on valta sekä antaa synnit anteeksi että parantaa.

OPETUKSEN YDIN

1. Jeesuksella on valta antaa anteeksi syntejä ja parantaa.
2. Voimme "kantaa" ihmisiä Jumalan eteen rukouksessa. Meidänkin uskomme voi tuottaa yhtä hienon lopputuloksen: syntien anteeksisaamisen ja pelastuksen.
3. Me voimme olla arkienkeleitä auttamalla toisia.

RUKOUS

Taivaan Isä, kiitos siitä, että sinulla on valta antaa syntejä anteeksi ja parantaa. Kuule meitä, kun haluamme tänään kantaa sinun eteesi erityisesti seuraavat ihmiset... (Ohjaaja kerää etukäteen lapsilta ihmisiä, joiden puolestaan he haluavat tänään rukoilla). Siunaa heitä kaikkia ja pidä meistäkin huolta. Aamen.

LAULUT

Jeesus meitä rakastaa, SK 409
Olen onnellinen, SK 413

KESKUSTELUKYSYMYKSET PIENILLE

1. Miten voit auttaa kotona?
2. Miten voit auttaa kavereita?
3. Miten sinua on autettu?
4. Miten Jeesukselta voi pyytää apua?
5. Miten Jeesus auttaa sinua?

KESKUSTELUKYSYMYKSET ISOILLE

1. Joskus on oma vuoro olla ottamassa vastaan apua ja joskus taas on vuoro olla antamassa apua. Kumpi on helpompaa?
2. Mikä saa meidät auttamaan toista?
3. Mikä saa meidät näkemään vaivaa ja ponnistelemaan toisten auttamiseksi? Teemme näin?
4. Jos olemme itse saaneet kokea Jumalan rakkautta ja apua elämässä, vaikuttaako se meidän tekemisiimme? Miten?

HAVAINNOLLISTAMINEN

Kerronta Mark. 2:1–12 mukaan taiteltavaa havainnollistamisvälinettä apuna käyttäen. Havainnollistamisvälineen tekoon on ohje liitteenä (LIITE 1). Kerronnan apuna käytetään neljää n. 10 x 40 cm:n kokoista toisiinsa haaraniiteillä jonoksi liitettyä kartonkisuikaletta, jota liikutteleamalla saadaan esim. talo, portaat, vuodematto, ikkuna ja halvaantunut mies. Toteutus sopii sekä pienille että isoille lapsille.

TOIMINTA

Askartelu: Auttajan koru

TARVIKKEET:
kuminauhaa
sakset
helmiä
askartelumassaa
puutikku

OHJE:

1. Tarkoituksena on tehdä Auttajan koru, jota käyttäessään henkilö muistaa auttaa apua tarvitsevia ihmisiä.
 2. Muovaa askartelumassasta haluamasi kokoinen A-kirjain.
 3. Paina puutikulla A-kirjaimen yläosaan kolo, josta mahtuu pujottamaan kuminauhan läpi.
 4. Jätä A-kirjain joko kuivumaan tai paista se uunissa pakkauksen ohjeen mukaisesti.
 5. Leikkaa vähän rannettasi pidempi pätkä kuminauhasta. Muista jättää solmimisvara.
 6. Pujottele helmet nauhaan.
 7. Lisää lopuksi A-kirjain nauhaan ja solmi nauha.
- Auttajan koru on valmis käytettäväksi.

Leikki: Solmu

Yksi leikkijöistä tai ohjaajista valitaan auttajaksi. Hän menee pois huoneesta ja odottaa oven takana. Toiset leikkijät ovat autettavia. He muodostavat ympyrän. Kun ympyrä on valmis, leikkijät lähtevät kävelemään ympyrän keskustaan. Lopuksi kaikki ovat tiiviissä kasassa. Sen jälkeen kaikki nostavat kätensä ylös ja tarttuvat toistensa käsistä sattumanvaraisesti kiinni, niin että jokaisen leikkijän molemmissa käsissä on jonkun toisen leikkijän käsi. Kun kaikkien leikkijöiden käsissä on jonkun käsi, voidaan auttaja kutsua sisään. Hänen tehtävänä on selvittää solmu ilman, että solmussa olevat irrottavat käsiään. Käsistä on siis pidettävä tiukasti kiinni loppuun asti.

LEIKKI ISOILLE

Kuningastuoli-kisa

Leikkijät jaetaan kolmen hengen ryhmiin. Jokaisessa ryhmässä kaksi leikkijää tekee käsillä kuningastuolin. Se tehdään niin, että leikkijän oma oikea käsi tarttuu oman vasemman

käden kyynärpäähän kohdalta lujasti kiinni ja oma vasen käsi ottaa toisen leikkijän oikeasta taitetusta kädestä lujasti kiinni. Kun leikkijät ovat saaneet kuningastuolin valmiiksi, ryhmän kolmas leikkijä istuu sen päälle. Kun kaikki ryhmät ovat valmiina, he menevät seisomaan riviin ja ohjaajan antaessa luvan, he kisaavat, mikä joukkueista pääsee ripeimmin sovittuun paikkaan. Ensimmäinen "maaliviivan" ylittänyt joukkue voittaa. Ohjaajan on syytä teroittaa, että koko ryhmän tarkoituksena on päästä maaliin ehjin nahoin.

Taustatietoa ohjaajalle: Pasi Hujanen

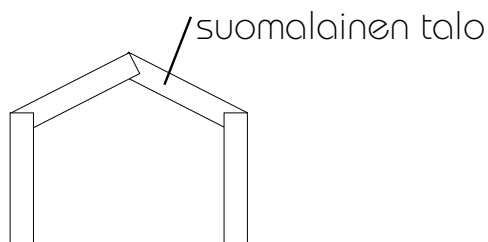
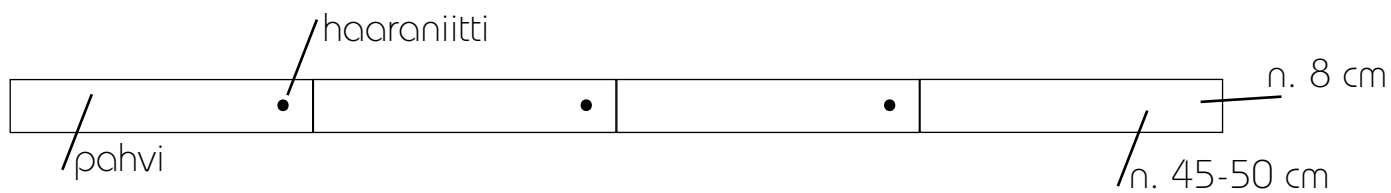
Teemaan virittäminen, opetus, keskustelukysymykset ja havainnollistaminen: Oili Ijäs

Laulut, leikit ja askartelu: Liisi Portin

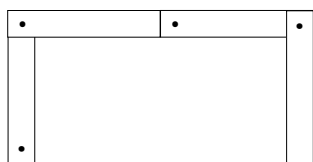
LIITE1/HALVAANTUNUT MIES KATON LÄPI

Ohje havainnollistamismateriaalin tekoon
REIKÄ KATOSSA Mark. 2:1-12

TARVIKKEET:
haaraniittejä
pahvia (neljä kpl n. 8 x 45 cm palaa)

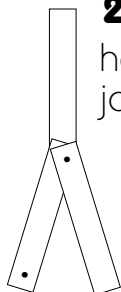

1. talo

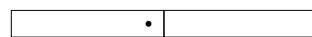

2.

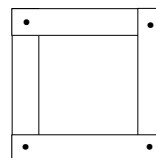
halvaantunut
jalat hervottomat

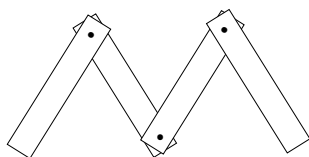
3. halvaantunut makaa

6. ikkuna, josta voi
kurkistaa mahtuuko
taloon, jae 4.

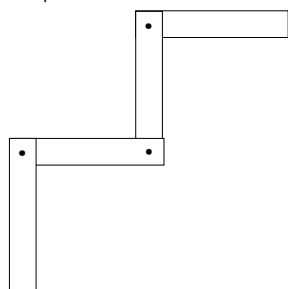
4. neljä ystävää

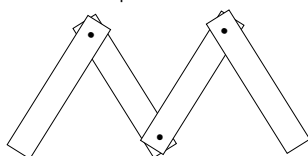
5. vuodematto

7. portaat katolle

8. talo, josta katto
on purettu

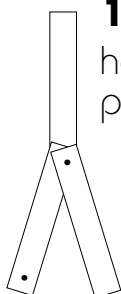

9. lasketaan
halvaantunut
vuodematolla

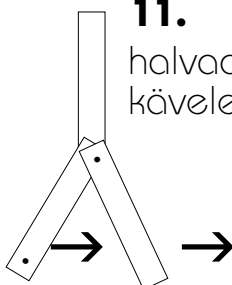
10.

halvaantunut on
parantunut, seisoo

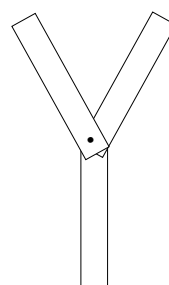
11.

halvaantunut
kävelee

12.

ihmiset ylistävät
Jumalaa kädet
ylhäällä

JEESUS PARANTAJANA

PARANTAVA KOSKETUS Luuk. 8:40–56

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Kaksi kertomusta on kietoutunut toisiinsa: verenvuototautia sairastavan naisen parantuminen ja Jairoksen tyttären herättäminen kuolleista. Jeesus on siis sekä sairauden että kuoleman herra, voittaja.

Jeesus auttaa tässä kertomuksessa arvostettua miestä (ja perhettä) ja hyljeksittyä naista. Jeesuksen aikana arvostettiin miehiä ja Jairos oli vielä korkeassa asemassa. Kyseessä oli miehen ja isän hätä, vaikka hänen tyttärensä tarvitsi apua. Lisäksi tytär oli perheen ainut lapsi. Jeesuksen aikana naisia pidettiin alempiarvoisina ja kertomuksen nainen oli lisäksi sairas ja sen vuoksi muista eristetty (kultillisesti saastainen) eli hänen asemansa oli alhainen. Jairoksen perheen auttaminen viivästyi hänen takiansa.

Verenvuotoa sairastanut nainen oli kultillisesti saastainen: hän ei saanut osallistua jumalanpalvelukseen eikä kukaan voinut koskea häneen ilman saastumista (3. Moos. 15:25–27). Jeesuksen viitan tupsut (jae 44) ovat osoitus siitä, että Jeesus noudatti Vanhan testamentin lain vaatimuksia (4. Moos. 15:37–41), mutta ei fariseusten kaikkia lain tulkintoja ja laajennuksia. ”Mene rauhassa” (jae 48) oli juutalaisten yleisin tervehdys ”shalom”. Se oli myös siunaus.

”Opettaja” (jae 49) ei olisi todellakaan voinut tehdä Jairoksen kuolleelle tyttärelle mitään. Mutta Jeesus ei ollut vain opettaja, vaan paljon enemmän: hän oli Jumala, elämän Luoja ja antaja.

Kreikan sana voidaan kääntää sekä ”parantaa” että ”pelastua”. Vanhassa ja uudessa käännöksessä vaihtoehdot menevät ristiin jakeissa 48 ja 50. KR-1938:ssa: jakeessa 48 pelastaa ja jakeessa 50 parantaa, kun taas uudessa käännöksessä jakeessa 48 parantaa ja jakeessa 50 pelastaa.

"Ei hän ole kuollut, hän nukkuu" (jae 52, yhdessä Lasaruksen herättämisen Joh. 11:11 kanssa) on antanut kristityille aiheen puhua "poisnukkumisesta". Se ei ole lopullinen loppu, vaan kerran Kristus herättää meidät kuolleista.

TEEMAAN VIRITTÄMINEN

Leikitään Selkäjuoru-leikkiä eli jaetaan ryhmä kahtia tai tarpeen mukaan useammaksi ryhmäksi, niin että ryhmässä on korkeintaan yhdeksän jäsentä. Istutaan lattialla tiiviissä jonossa silmät kiinni. Jonon viimeisen edessä on paperi ja kynä. Ohjaaja kirjoittaa sormella ensimmäisen kirjaimen ensimmäisen leikkijän selkään. Ohjaaja sanoo kirjainten kohdalla, että ne ovat kirjaimia ja viimeisellä kerralla, että se on luku. Ensimmäinen leikkijä kirjoittaa kirjaimen seuraavan selkään ja seuraava jatkaa saman edessä olevan selkään. Viimeinen kirjoittaa tuntemansa kuvion paperille. Halutessa voi vaihtaa paikkoja eli ensimmäisenä ollut tulee viimeiseksi. Kirjoitettavat kirjaimet ovat L U U K ja numero on 12 eli selkäjuoru toistetaan viisi kertaa.

Kun selkäjuoru on toistettu viisi kertaa, ilmoitetaan oikea vastaus ja katsotaan, mikä ryhmä sai oikein tai lähimmäksi oikein. Kysytään, mistä sanasta Luuk. on lyhennys? Lisätään tämän perään 8:40–56 eli sieltä löytyy käsiteltävä kertomus. Kerrotaan, että luku 12 esiintyy kaksi kertaa pian kuultavassa kertomuksessa ja tarkoittaa vuosia. Voidaan todeta ryhmän jäsenten iät ja etsiä, kuka on lähimpänä 12 vuotta.

OPETUS

Synagogan esimiehen, Jairoksen, ainoa lapsi, 12-vuotias tytär oli (jae 42) vakavasti sairas. Jairos uskoi Jeesuksen voivan auttaa.

Samaan aikaan Jeesuksen luona oli verenvuotoa sairastava nainen. Sairas ei saanut osallistua jumalanpalvelukseen eikä kukaan voinut koskea häneen. Ehkä tämä oli syy siihen, miksi nainen tuli salaa Jeesuksen luokse ja kosketti Jeesuksen viitassa olevaa tupsua. Nainen ehkä pelkäsi, ettei Jeesuskaan haluaisi koskettaa häntä.

Jeesus haluaa kohdata meidät syntisinä – itse asiassa hän haluaa meiltä juuri kaiken pahan ja huonon – synnit. Jeesus antaa meille vastalahjaksi uskon, pelastuksen ja iankaikkisen elämän. Jeesus halusi naisen tulevan esiin. Samalla paljastui myös hänen parantumisensa: enää häntä ei tarvinnut vältellä.

Nainen ei vain parantunut, vaan myös pelastui, sai uskon lahjan. Naisella oli jo usko Jeesukseen – se sai hänet etsimään apua Jeesukselta – mutta nyt hänen uskonsa syveni: se ei ollut vain uskoa ihmeidentekijään vaan pelastajaan.

Nainen oli sairastanut yhtä kauan, kuin Jairoksen tytär oli elänyt: 12 vuotta. Jairoksen tytär ehti kuolla sillä välin, kun Jeesus paransi naisen. Jairos oli varmasti todella surullinen. Vaikka hän ei varmaankaan odottanut, että Jeesus herättäisi hänen tyttärensä kuolleista, hän uskoi, että jotakin apua Jeesus voisi hänelle antaa. Hän sai nähdä uskonsa toteutuvan yli odotusten: Jeesus herätti tytön kuolleista. Se, että Jeesus siunasi naista, ei ollut pois Jairokselta eikä se, että Jumala siunaa muita ole pois sinulta! Jumala tietää, mitä hän tekee ja milloin hän tekee.

OPETUKSEN YDIN

Jeesus on sekä sairauden että kuoleman voittaja.

RUKOUS

Kiitos rakas Jeesus, että sinä sekä paransit verenvuotoa sairastavan naisen että herätit Jairoksen tyttären kuolleista. Kiitos, että sinä olet sekä sairauden että kuoleman voittaja. Siunaa kaikkia sairaita ihmisiä. Ole heidän luonaan. Pidä, Jeesus, meistä jokaisesta huolta ja anna meidän aina kulkea sinun kanssasi kohti taivasta. Aamen.

LAULUT

Jeesus, lasten auttaja, VK 493
 Oi Jeesus, ota syliisi, VK 496
 Jeesus meitä rakastaa, SK 409
 Maan korvessa kulkevi lapsosen tie, SK 411

HAVAINNOLLISTAMINEN

Ohjaaja esittelee kertomuksen henkilöt: Jairoksen 12-vuotiaan tytön ja 12 vuotta sairastaneen naisen ja kertoo vähän taustoja.

Kerrotaan kertomus ja havainnollistetaan se esim. flannellokuvilla tai lyijyjalkanukeilla.

Kertomus voidaan kertoa myös niin, että Jairoksen tytär on kertojana 24-vuotiaana eli 12 vuotta on kulunut itse tapahtumasta. Jairoksen tytärtä voi esittää esim. niskatappi- tai käsinukella tai ohjaaja pukeutuu itse Jairoksen tyttäreksi (iso huivikin riittää). Pukeutuessaan ohjaaja kertoo, että kuka hänestä tulee. Kerrottaessa näkökulma on se, että Jairoksen tytär ei itse muista tapahtumista paljoakaan vakavan sairautensa takia, mutta luonnollisesti hänelle on kerrottu tarkkaan, mitä sinä päivänä tapahtui ja miksi Jeesus ei tullut heti apuun. Tytär muistaa itse vasta siitä eteenpäin, kun hän "herää" Jeesuksen kosketukseen ja sanoihin.

TOIMINTA

Leikki: Kuka koski minuun?

Leikkiä voi leikkiä kolmella eri tavalla. Ryhmä voi leikkiä vain yhden vaihtoehdon tai vaikeuttaa leikkiä pikkuhiljaa. Vaihtoehto 1 sopii isoille lapsille (on helpoin), vaihtoehto 2 sopii pienille ja isoille ja vaihtoehto 3 sopii pienille ja isoille (on vaikein).

Vaihtoehto 1.

Leikkijät seisovat ringissä. Yksi leikkijöistä menee seisomaan ringin keskelle ja pyörii ympäri

silmät kiinni muutaman kerran. Tämän jälkeen yksi leikkijöistä, joka on hiljaa valittu pyörimisen aikana, menee keskellä olevan selän taakse ja kirjoittaa oman nimensä sormella hänen selkäänsä. Hän saa kirjoittaa nimen kaksi kertaa. Jos keskellä olija arvaa nimen väärin, hän jää keskelle edelleen, mutta jos hän arvaa oikein, hän pääsee takaisin ringiin ja koskettaja jää keskelle.

Vaihtoehto 2.

Leikkijät seisovat ringissä. Yksi leikkijöistä menee seisomaan ringin keskelle ja pyörii ympäri silmät kiinni muutaman kerran. Tämän jälkeen yksi leikkijöistä, joka on hiljaa valittu pyörimisen aikana, menee keskellä olevan eteen ja koskee hänen käsiään. Tämän jälkeen keskellä olija saa tunnustella varovasti edessä olevaa leikkijää ja arvata kaksi kertaa, kuka tämä on. Jos hän arvaa väärin, hän jää keskelle edelleen, mutta jos hän arvaa oikein, hän pääsee takaisin ringiin ja koskettaja jää keskelle.

Vaihtoehto 3.

Leikkijät seisovat ringissä. Yksi leikkijöistä menee seisomaan ringin keskelle ja pyörii ympäri silmät kiinni muutaman kerran. Tämän jälkeen yksi leikkijöistä, joka on hiljaa valittu pyörimisen aikana, menee keskellä olevan selän taakse ja koskee häntä selkään. Keskellä olija saa arvata kaksi kertaa, kuka häntä koski. Jos hän arvaa väärin, hän jää keskelle edelleen, mutta jos hän arvaa oikein, hän pääsee takaisin ringiin ja koskettaja jää keskelle.

TEHTÄVIÄ ISOILLE

Kirjainkilpailu

Alkuvalmistelut: Kirjoitetaan yhdeksän kartongin palalle kullekin yksi kirjain: A A I J K O R S U. Tehdään laput jokaiselle ryhmälle. Lapuissa voi käyttää kullakin ryhmällä omaa väriä.

Käytetään uudelleen alussa jaettuina ryhmiä. Jaetaan jokaiselle ryhmän jäsenelle yksi kirjainlappu. Jos ryhmässä on vähemmän kuin yhdeksän jäsentä, laitetaan loput kirjaimet ryhmän lähelle käyttöön. Ryhmän tehtävä on vastata kysymyksiin järjestäytymällä riviin niin, että kirjaimista muodostuu oikea sana ja se on luettavissa vasemmalta oikealle. Kaikkia kirjaimia ei aina tarvita. Jos on alle yhdeksän henkilön ryhmät, ja joidenkin kädessä olevia kirjaimia ei tarvita, joku näistä ottaa "varastosta" tarvittavan kirjaimen ja menee sen kanssa oikeaan kohtaan rivissä. Ensiksi oikein vastannut ja valmiina oleva ryhmä saa pisteen.

Kysymykset:

1. Mikä oli Jeesukselta apua pyytäneen miehen nimi? JAIROS
2. Nainen pyysi apua Jeesukselta, koska hän oli _____? SAIRAS
3. Nainen lähestyi Jeesusta salaa tungoksessa eikä halunnut tulla esiin parantumisensa jälkeen eli hän oli _____? ARKA
4. Jairoksen tyttären nimeä ei mainita Raamatussa, mutta kirjaimista hänelle voi saada nimen. Tämä kohta voidaan ottaa useamman kerran ja keksiä monia nimiä. SARA, SARI, ROSA, KAISA, KAIJA, AIJA, SAIJA, RAISA, AIRI (ehkä muodostuu vielä muitakin nimiä). Voidaan todeta, että ainakin Saara olisi voinut olla Jairoksen tyttären nimi ja Sara, Sari ja Saija ovat muunnelmia siitä nimestä.
5. Avun hakeminen Jeesukselta oli molemmille ehkä viimeinen oljen _____? KORSI
6. Mikä oli yhteistä Jairokselle ja naiselle, kun he tulivat hakemaan apua Jeesukselta? USKO
7. Köyhän vastakohta? RIKAS

Lasketaan pisteet ja todetaan voittaja ja onnittelut...

LOPPUKESKUSTELU JA KESKUSTELUKYSYMYKSET ISOILLE

Asetetaan sanat USKO, RIKAS esille kaikkien nähtäväksi.

1. Miten Jairoksen ja naisen usko muuttui, kun he saivat Jeesukselta avun?
2. Miten 12-vuotiaan tytön elämä muuttui, kun Jeesus oli herättänyt hänet kuolleista?
3. Millainen ihminen on köyhä? Onko muuta köyhyyttä kuin rahan ja tavaran köyhyys? Millainen on rikas ihminen? Mikä tekee ihmisestä todella rikkaan? Voiko köyhä olla rikas?
4. Se, joka on saanut Jeesukselta pahat teot anteeksi, on rikkaampi kuin kukaan muu. Jeesus haluaa auttaa sinuakin ja antaa pahat tekosi anteeksi, koska olet Jumalalle _____? Muutetaan I:n tilalle A ja saadaan RAKAS. Rikas on se, joka on jollekulle RAKAS. Olemme monille ihmisille rakkaita ja olemme rakkaita Jumalalle. Jeesuksen rakas on myös ikuisesti rikas, koska häntä odottaa taivas.

Taustatietoa ohjaajalle ja opetus: Pasi Hujanen

Teemaan virittäminen, havainnollistaminen, toiminta isoille ja keskustelukysymykset: Oili Ijäs

Laulut ja leikit: Liisi Portin

JEESUS PARANTAJANA

RIIVATTU Luuk. 8:26–39

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Länsimainen kulttuuri pitää ajatusta riivaajista menneisyyteen kuuluvana, kunnes alamme katsoa elokuvia tai tietokonepelejä! Olisi hyvä pohtia, miten erilaiset tietokonepelit vaikuttavat lapsen kehitykseen.

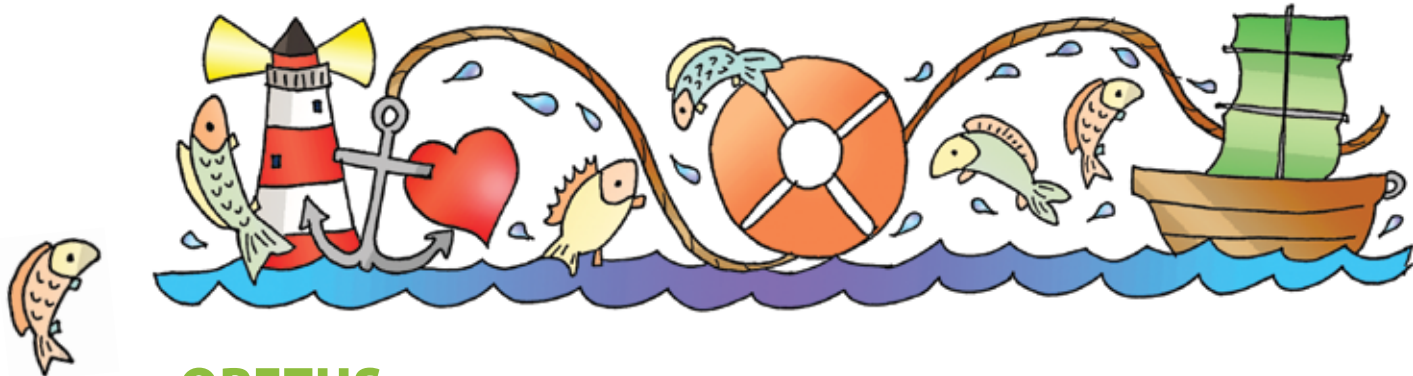
Raamatun opetus on, että riivaajia on. Mutta Raamattu ei sano, että kaikki henkinen sairaus olisi riivaajista lähtöisin. Riivaajissa on kysymys nimenomaan siitä, että paha henki ottaa ihmisen valtaansa (jae 29). Roomalaisessa legioonassa oli 6000 miestä, mutta miehen uutta nimeä ei pidä ottaa liian kirjaimellisesti (jae 30, Markus mainitsee sikoja olleen noin 2000, Mark. 5:13).

Tärkeä opetus on, että ihmisen pitää täyttää elämänsä hyvällä, ettei paha valtaa sitä (vertaa Matt. 12:43–45, saastaisen hengen paluu).

Kun 1970-luvulla julkaistiin paljon kristillisiä kirjoja, jotka puhuivat riivaajista ja pahoista hengistä, kuuluisa evankelista Billy Graham kirjoitti kirjan enkeleistä: hän sanoi, että niistä pitää puhua enemmän. Lapselle on tärkeää puhua suojelusenkeleistä.

Tapahtumapaikka on Gennesaretin järven itärannalla, pakana-alueella. Aluetta kutsuttiin Dekapolikseksi, koska siellä oli kymmenen (kreikassa "deka") hellenistikaupungin (kreikassa "polis") liittovaltio, joka oli osa Rooman valtakuntaa. Dekapoliksen pääkaupunki oli Gerasa, siitä nimitys "Gerasan alue". Se, että ollaan pakana-alueella, selittää myös sikojen – juutalaisille saastaisten eläinten (3. Moos. 11:7) – paimentamisen.

OPETUS

Jeesusta vastaan tuli mies, jota vaivasivat pahat henget. Mies asui yksin luolissa. Jeesuksen nähdessään mies parkaisi ja pahat henget pysyivät Jeesukselta lisääaikaa (jae 31). Ne pyysivät päästä läheisellä vuorella laitumella olevaan isoon sikalaumaan ja Jeesus salli sen. Mutta riivaajat eivät osanneet käyttää samaansa lisääaikaa, vaan ajoivat sikalauman ja itsensä tuohon, rinnettä alas järveen. Pahan valta kääntyi itseään vastaan.

Yhden ihmisen pelastuminen oli arvokkaampaa kuin valtavan suuri sikalauma. Tuohon aikaan siat olivat usein loiseläimen saastuttamia, joten voi jopa ajatella, että sikojen tuho koi-tui asukkaiden parhaaksi.

Mies, jota pahat henget olivat vaivanneet, istui nyt Jeesuksen vieressä parantuneena. Pelko Jeesusta, outoa vierasta, kohtaan johti kuitenkin pyyntöön, että Jeesus poistuisi. Ihme ei siis synnyttänyt uskoa! Uskon meissä voi synnyttää vain Jumalan Pyhän Hengen työ.

Monesti (esim. jae 56) Jeesus kieltää parantamiaan ihmisiä kertomasta tapahtuneesta muille ihmisille. Tässä (jae 39) Jeesus kehotti kuitenkin miestä palaamaan kotiinsa ja kertomaan tästä Jumalan suuresta teosta. Pakana-alueella ei ollut väärää Messias-odotuksia; juutalaiset odottivat maallista kuningasta, Messiaista, siksi Jeesus juutalaisalueella käski – turhaan – parannettuja olemaan vaiti tapahtuneesta. Jeesus ei halunnut lisätä väärää odotuksia itseään kohtaan. Me saamme kuitenkin kertoa toisille Jumalan suurista teoista, siitä mitä Jeesus on meille tehnyt.

OPETUKSEN YDIN

Kristityn tehtävä on kertoa Jumalan suurista teoista, siitä mitä Jeesus on meille tehnyt.

UKOUS

Kiitos Jeesus siitä, että voitit pahan vallan ja haluat täyttää elämämme hyvällä. Anna sinä meille rohkeutta elää uskossa ja kertoa Jumalan suurista teoista niille, jotka eivät sinua tunne. Aamen.

LAULUT

Maan korvessa kulkevi lapsosen tie, SK 411
Päivän leikit, askareet, SK 414
Sinua enkeleistä, VK 136
Oi Jeesus, lasten ystävä, VK 139

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Tarvitseeko meidän pelätä pahoja henkiä tai pahan valtaa?
2. Kun sinua pelottaa, mistä saat avun?
3. Miksi meidän ei tarvitse pelätä mitään?
4. Kenelle Jumala on antanut suojelusenkelin?
5. Mitä tehtäviä enkeleillä on?
6. Onko Jumala tehnyt sinun elämässäsi jotakin suurta?
7. Millä tavoilla me voisimme kertoa Jumalan suurista töistä muille?

HAVAINNOLLISTAMINEN

Kerro kertomus omin sanoin. Jumppaleikkiin tarvitet huiveja, liinoja tai kankaanpalasia, leikkieläinsikoja, nopeaa ja sykkivää sekä rauhallista ja iloista vokaalimusiikkia (esim. huilumusiikkia).

1. Jeesusta vastaan tuli mies, jota vaivasivat pahat henget. Mies asui yksin luolissa.

Taustalla soi nopea, sykkivä vokaalimusiikki. Voit esittää suuria liikkeitä ja lapsia voi myös pyytää esittämään ihmistä, jolla on paha olla. Lapset saavat juosta ja samalla äännellä voimakkaasti. Miehen asuinpaikkaa kuvatakseen voidaan lopuksi mennä aivan pieneen kyyry-asentoon alas lattialle.

2. Sikalauma syöksyy järveen.

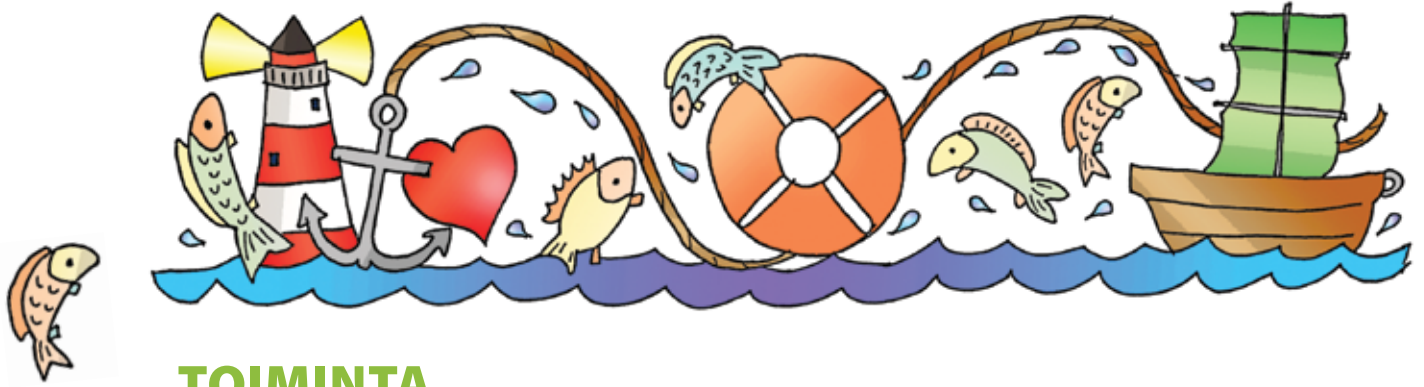
Lapset saavat kuljettaa käsissään olevia leikkisikoja järveen (joka tehty esim. sinisestä kankaasta). Lapset voivat myös itse hypätä suuren hypyn (vauhdittomana pituushyppynä patjan päälle).

3. Mies, jota pahat henget olivat vaivanneet, istui nyt Jeesuksen vieressä parantuneena. Jeesuksen jalkojen juuressa on hyvä olla.

Taustalla soiva musiikki on vaihtunut iloiseksi ja rauhalliseksi. Rauhoitutaan istumaan tai makaamaan lattialle. Kuunnellaan iloista musiikkia ja hengitetään syvään.

4. Jeesus kehotti miestä palaamaan kotiinsa ja kertomaan tästä Jumalan suuresta teosta.

Noustaan ylös seisomaan ja lähdetään iloisesti tanssimaan pieniä värikkäitä huiveja heiluttaen. Heilutetaan aluksi rauhallisesti. Vähitellen lisätään vauhtia. Välillä voidaan taputtaa käsiä yhteen. Lopuksi otetaan toisia käsistä kiinni ja lauletaan laulua: Olen onnellinen (SK 413).

TOIMINTA

Askartelu: Likainen sika

TARVIKKEET:

sormivärit
paperia
tussit
styroxpalloja
luonnonkiviä
liimaa

Lapset maalaavat sormiväreillä vaaleanpunaisen ympyrän (joka väritetään sisältä kokonaan) ja ympyrän alle neljä jalkaa. Maalausta jatketaan hieman erisävyisellä maalilla siten, että suuren ympyrän sisälle piirretään kärsäksi pieni ympyrä (värinä esim. oranssi). Mutaa voi laittaa ruskealla tai harmaalla värillä. Silmät kannattaa piirtää mustalla tussilla vasta hieman kuivuneeseen työhön.

Jos työskentely aloitetaan askartelulla, lapset voivat käyttää askartelemiaan pieniä sikoja jumppaleikin kohdassa 2.

Sika voidaan askarrella myös maalaamalla ja liimaamalla toisiinsa luonnonkiviä tai styrox-palloja.

Taustatietoa ohjaajalle ja opetus: Pasi Hujanen

Havainnollistaminen ja askartelu: Saija Simanainen

Laulut, keskustelukysymykset: Liisi Portin

JEESUS PARANTAJANA

KYMMENEN SPITAALISTA Luuk. 17:11–19

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Spitaali-sanaa käytettiin useammasta ihosairaudesta, ei vain siitä, minkä me tunnemme myös lepran nimellä. Spitaali oli eristävä tauti: sitä sairastava joutui yhteiskunnan ulkopuolelle (katso mielenkiintoinen kertomus 2. Kun. 7:1–20, jossa on kerrottu myös kahdesta ihmeellisestä ennustuksen toteutumisesta). Spitaaliin sairastuneiden tuli kaukaa huutaa varoitus: "Saastainen!" (vertaa jakkeet 12–13). Se teki ihmisestä kultillisesti saastaisen – hän ei saanut osallistua jumalanpalvelukseen ja kun tautiin ei tunnettu parannuskeinoja, siihen sairastuneet eristettiin muista ihmisistä.

Papit toimivat tuon ajan yhteiskunnassa myös eräänlaisina lääkäreinä ja "terveystarkastajina"; heillä oli oikeus todeta parantumisen tapahtuneen ja päästää spitaalinen takaisin yhteiskuntaan (3. Moos. 13–14). Spitaalia pidettiin parantumattomana tautina, siitä parantumista pidettiin jopa kuolleista heräämiseen verrattavana ihmeenä.

Samarialainen sekakansa oli syntynyt sen jälkeen kun Assyria (721 eKr.) valloitti pohjoisen valtakunnan eli Israelin (katso synnystä 2. Kun. 17). Etelän asukkaat – Babylonian pakkosiirtolaisuuden jälkeen heistä alettiin käyttää nimitystä juutalaiset (suurimman heimon eli Juudan mukaan) – eivät halunneet olla missään tekemisissä tuon sekakansan kanssa, olihan heidän uskontonsakin sekauskontoa (vertaa Joh. 4:9). Yhteinen onnettomuus oli kuitenkin yhdistänyt yhden samarialaisen ja yhdeksän juutalaista.

TEEMAAN JOHDATTAMINEN

Istutaan piirissä. Esillä on erilaisia kauniita esineitä luonnonmateriaalista tms. (esim. kiviä, puunpalasia, höyheniä, lasi- ja puuhelmiä, nahan- ja kankaanpalasia, huovutusvillaa...) Jokainen valitsee yhden esineen.

Laitetaan lattialle alustaksi kangas, johon jokainen asettaa valitsemansa esineen. Leikitään myrkkysieni-leikin variaatio "yäk". Yksi sulkee silmänsä, jolloin joku valitsee "yäk"-esineen osoittamalla sitä. Silmänsä sulkenut avaa silmät ja alkaa poimia esineitä itselleen valitsemassaan järjestyksessä yrittäen saada mahdollisimman monta. Poimija saa ottaa yhden esineen kerrallaan ja saa ne itselleen, kunnes hän koskee "yäk"-esineeseen. "Yäk"-esineen omistaja huutaa "yäk" ja silloin poiminta pitää lopettaa. Leikkiä leikitään muutaman kerran. Kerätään esineet pois.

KESKUSTELUKYSYMYKSET ALKUUN

1. Kuka on ollut sairaana ja on sen vuoksi joutunut varomaan, ettei tartuta muita?
2. Miltä tuntuu olla sairaana, kun ei pääse kouluun, kerhoon, pyhäkouluun tai harrastuksiin?
3. Onko eroa siinä, mistä syystä joutuu olemaan pois?

Voi olla mukavaa olla pois muutama päivä koulusta, hoidosta tai kerhosta, mutta jos sairaus estää pääsyn vaikkapa mieluisaan harrastukseen, matkalle, synttäreille, voi harmittaa paljonkin. Kerrotaan spitaalisairaudesta ja sen vaikutuksesta ihmisen ja hänen läheistensä elämään.

OPETUS

Jeesus oli matkalla kohti Jerusalemiä. Kun hän tuli erääseen kylään matkan varrella, häntä vastaan tuli kymmenen spitaalista miestä. Spitaaliset olivat vakavasti sairaita ihmisiä ja he joutuivat elämään muista ihmisistä erillään. Kohdatessaan toisia ihmisiä he joutuivat jo kaukaa huutamaan: "Saastainen!", jotta toiset osaisivat varoa heitä. Nyt nämä spitaaliset miehet pyysivät Jeesusta armahtamaan heitä. Jeesus halusi auttaa heitä, mutta jotkut ihmiset saattoivat ihmetellä, kun Jeesus käski miehiä menemään pappien luokse. Miehet kuitenkin tottelivat ja matkalla he parantuivat. Vain yksi miehistä palasi kiittämään Jeesusta. Hän ylisti Jumalaa onnellisena. Jeesus kysyi ihmetellen: "Missä ne yhdeksän muuta miestä ovat? Miksi he eivät tulleet kiittämään?" Hänen luokseen tulleelle miehelle hän sanoi: "Nouse ja mene. Uskosi on pelastanut sinut."

Jeesus teki jälleen suuren ihmeen. Hän paransi kymmenen vakavasti sairasta miestä. Kuitenkin vain yksi heistä tuli kiittämään Jeesusta. Näin on monesti myös meidän elämässämme. Emme muista kiittää Jeesusta kaikesta hyvästä, mitä hän on meille antanut. Koko elämämme on lahjaa Jeesukselta. Saamme kiittää häntä kodista, perheestä, ystäväistä, koulusta, harrastuksista ja terveydestä. Ennen kaikkea saamme kiittää häntä siitä, että saamme olla hänen lapsiaan ja matkalla taivaan kotiin, koska hän on pelastanut meidät. Voimme opetella kiittämään häntä joka päivä rukouksessa. Voimme sanoa ensimmäisenä aamulla ja viimeisenä illalla: Kiitos Jeesus kaikista lahjoistasi!

OPETUKSEN YDIN

Olemme saaneet Jumalalta paljon hyvää. Jumala haluaa, että kiitämme häntä spitaalista parantuneen miehen tavoin kaikista hänen antamistaan lahjoista.

RUKOUS

Rakas Taivaan Isä, opeta meitä kiittämään sinua spitaalisen miehen tavoin. Anna meidän muistaa, että sinä annat elämäämme kaikkea hyvää. Kiitämme sinua elämän lahjasta, kodista, perheestä ja terveydestä. Siunaa meitä. Amen.

Lapsilta voi myös kerätä kiitosrukousaiheita ja liittää ne rukoukseen.

LAULUT

Mä silmät luon ylös taivaaseen, VK 490
Olen onnellinen, SK 413

HAVAINNOLLISTAMINEN

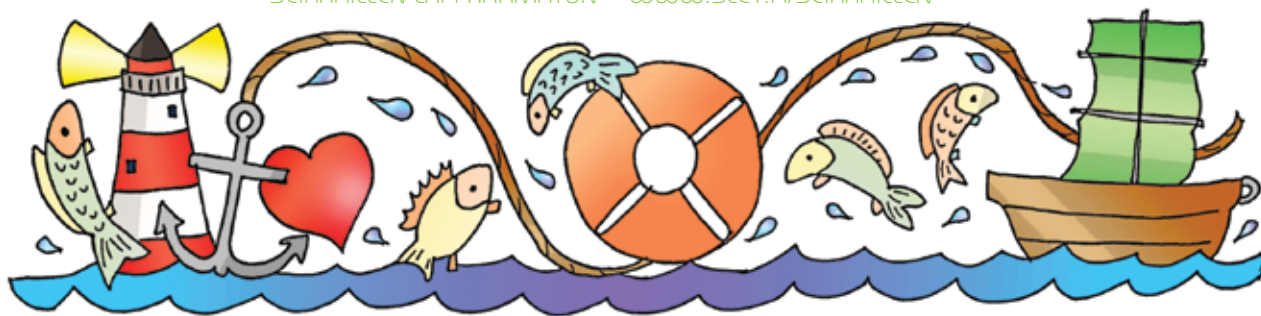
Ohjaaja ottaa kymmenen esinettä ja asettaa ne kankaalle ryhmäksi. Ohjaaja sytyttää kynttilän ja asettaa sen kankaalle ja jonkin matkan päähän "spitaalisista" ja sanoo, että kynttilä kuvaa Jeesusta. Ohjaaja kertoo kertomuksen omin sanoin lisäten asioiden selitystä opetus tekstistä. Mukana on ainakin maininta, että spitaaliin sairastuneiden tuli kaukaa huutaa varoitus: "Saastainen!" Se tarkoitti vähän samaa kuin että olen "yäk". Kun ohjaaja kertoo, että spitaaliset paranivat matkalla pappien luo (jae14), hän siirtää esineitä pois liinalta. Ohjaaja siirtää viimeisen, kiittämään palannutta kuvaavan esineen (jae 15) Jeesuksen lähelle.

Ohjaaja kerää esineet pois. Jeesus-kynttilä jätetään palamaan.

Jokainen saa valita uuden esineen kuvaamaan itseään. (Saa valita myös saman kuin edellisessä leikissä!) Esineitä pidetään kädessä.

Ohjaaja kertoo, että joskus muut syrjivät meitä; kohtelevat meitä kuin "yäk"-esinettä tai me itse olemme syrjimisessä jotain toista. Syrjimisen syy voi olla mikä tahansa, mutta kun näin toimimme, se johtuu siitä, että olemme syntisiä. Syrjiminen on väärin. Miltä tuntuu joutua syrjityksi? Ohjaaja piirtää taululle ympyrän pääksi ja pyytää jotakuta piirtämään päälle tunnetta kuvaavan ilmeen. Ohjaaja kertoo, että Jeesus haluaa auttaa meitä niin kuin hän auttoi spitaalisia. Miltä spitaalisista tuntui, kun Jeesus paransi heidät? Ohjaaja piirtää toisen pään ja pyytää jotakuta piirtämään päälle tunnetta kuvaavan ilmeen.

Ohjaaja kertoo, että Jeesus haluaa olla meille yhtä tärkeä kuin hän oli kiittämään tulleele parantuneelle. Jokainen saa laittaa omaa itseä kuvaavan esineen kankaan päälle Jeesuksen lähelle sille kohdalle ja etäisyydelle kuin haluaa ja sanoa tai mielessään ajatella asiaa, mistä haluaa kiittää Jeesusta. Ohjaaja voi aloittaa ja näin rohkaista ääneen sanomiseen. Katsotaan kuvaa hetki yhdessä.

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Miksi joitakin ihmisiä kiusataan tai syrjitään?
2. Mitä sinä voit tehdä, kun jotakin toista kiusataan tai syrjitään?

tai

1. Miksi kiitos unohtuu usein?
2. Mikä on Jeesukselta saatu paras lahja?
3. Miten elämässäsi voi näkyä se, että on saanut Jumalalta paljon hyvää ja Jeesukselta pahat teot anteeksi?

TOIMINTA ASKARTELUT

Kiitollisuuden taulu

TARVIKKEET:

A4-kokoinen pahvi
tusseja
lehtiä
sakset
liimaa
rei'itin
lankaa

OHJE:

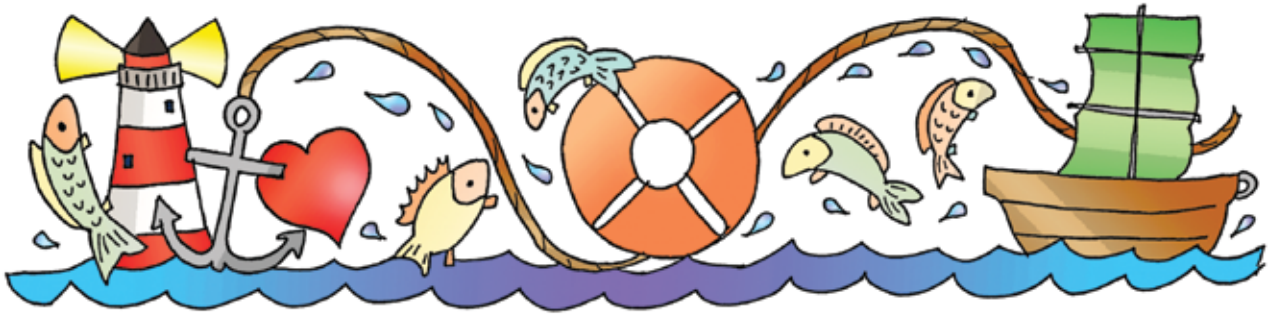
1. Tarkoituksena on tehdä kiitollisuustaulu.
2. Kirjoita pahvin yläosaan: OLEN KIITOLLINEN:
3. Leikkaa lehdistä kuvia sellaisista asioista, joista voit olla kiitollinen.
4. Liimaa kuvat pahville.
5. Rei'itä pahvin yläkulmaan kaksi reikää ja sido lanka niihin.
6. Voit ripustaa taulun niistä roikkumaan.

Suurin kiitosaihe

Lapset muovailevat muovailuvahasta opetuskeskustelussa mainitsemansa kiitosaiheen. Mikäli muovailutyöt on tehty muovailuvahasta, joka kovettuu itsestään, lapset voivat viedä työt mukaan kotiinsa. Muovailutyö voidaan tehdä myös ryhmässä aiheesta suurin kiitosaiheemme.

Leikki: Laiva on lastattu kiitoksella

Leikkijät menevät istumaan piiriin lattialle. Tarkoituksena on, että leikkijät saavat vuorotellen sanoa asioita, joista he ovat kiitollisia Jumalalle. Pienemmät leikkijät voivat sanoa mieleen tulevia asioita, mutta isompien leikkijöiden kanssa voidaan sopia jokin tietty kirjain, jolla asioiden tulee alkaa. Ensimmäinen leikkijä ottaa pallon, ja sanoo esim. "Olen kiitollinen kodista", jos kirjaimeksi on sovittu k-kirjain. Tämän jälkeen hän vierittää pallon toiselle leikkijälle,

joka jatkaa leikkiä sanomalla esim. "Olen kiitollinen koirista." Se leikkijä, joka ei keksi enää mitään asioita, tippuu pelistä pois tai vaihtoehtoisesti kirjainta voidaan vaihtaa. Leikki loppuu siihen, että jäljellä on enää yksi leikkijä tai sitten, kun leikkijät eivät enää keksi uusia asioita.

Taustatietoa ohjaajalle: Pasi Hujanen

Teemaan johdattaminen, havainnollistaminen, keskustelukysymykset: Oili Ijäs

Askartelu (Suurin kiitosaihe): Saija Simanainen

Opetus, laulut, askartelu (Kiitollisuuden taulu) ja leikki: Liisi Portin

JEESUS KOHTAA VIHAMIEHIÄ

HERODES Matt. 2

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Miksi itämaan viisaat miehet lähtivät matkalle: He olivat nähneet uuden kuninkaan tähden nousevan taivaalle ja lähtivät osoittamaan kunnioitustaan kuninkaalle.

Minne he ensiksi menivät ja miksi: Kuninkaan linnaan Jerusalemiin, koska yleensä prinssit syntyvät kuninkaan linnassa kuninkaan pojiksi. Herodes Suuri ei ollut syntyperäinen juutalainen, vaan idumealainen ja pakana. Isänsä Antipatroksen luomien suhteiden avulla hän sai roomalaisilta hallittavakseen vähitellen koko Palestiinan. Hänen hallitusaikansa oli v. 37-4 eKr. Herodes oli kuuluisa mm. suurellisesta rakennustoiminnastaan. Lukuisista avioliitoistaan hänellä oli useita poikia. Heistä kolme sai hänen jälkeensä hallita osia hänen valtakunnastaan.

Miten Herodes suhtautui: Herodes pelästyi valtansa puolesta. Hän koki vauvan tulevaisuudeksi kilpailijakseen. Herodes tarkisti ennustusten paikkansa pitävyyden omilta kirjoitusten tutkijoiltaan ja yritti kieroilla saada itämaan viisaat kertomaan paluumatkalla vauvan tarkan olinpaikan hänelle.

Kerro kertomuksen huipennuksena: Itämaan viisaat eivät löytäneet Jeesusta kuninkaan linnasta vaan tavallisesta talosta. He antoivat kuninkaallisia lahjoja vauvalle ja lähtivät kiertoteitse kotimatkalle, koska Jumala varoitti heitä. Jumala varoitti myös Joosefia, ja tämä vei perheensä turvaan toiseen maahan. Jeesus eli pakolaisena Egyptissä ensimmäiset elinvuotensa.

Matteuksen evankeliumi kertoo, että Herodes määräsi kaikki pienet poikalapset tapettaviksi varmistaakseen vallan pysyvän itsellään ja suvullaan: "Hän antoi käskyn, että Betlehemissä ja sen lähistöllä oli surmattava kaikki kaksivuotiaat ja sitä nuoremmat pojat, sen ajan perusteella, jonka hän oli tietäjiltä saanut selville." (Matt. 2:16). Jos kerrot pienille lapsille, mitä Herodes suunnitteli, tai mitä Betlehemissä tapahtui, älä kerro yksityiskohtia. Mainitse vain ylimalkaisesti, että kuningas Herodes suunnitteli pahaa lapsille. Kuultuaan Herodeksen suunnitelmista Jeesuksen vanhemmat pakenivat Jeesuksen kanssa Egyptiin.

Ihmiskunnan suhtautuminen Jeesukseen oli ristiriitaista heti hänen maanpäällisen elämänsä alusta lähtien: idän viisaat miehet kunnioittivat Jeesusta ja Herodes vainosi häntä.

POHJUSTUS

Oletteko koskaan kuulleet satuja, joissa on kuninkaan linna, kuningas, kuningatar, prinsessoja ja prinsejä ja valtakunta, jota kuningas hallitsee? Maailmassa on niitä oikeastikin. Silloin kun Jeesus syntyi, Jeesuksen syntymämaassa hallitsi kuningas Herodes.

OPETUS

Kerran, kauan sitten oli maassa, joka on vieläkin olemassa, kuningas nimeltä Herodes. Tuo pieni Israelin maa kuului silloin suureen Rooman valtakuntaan. Kuningas Herodes oli saanut Rooman keisarilta oikeuden hallita sitä.

Kuningas Herodes ei itse ollut Israelin kansan jäsen, eikä uskonut Jumalaan samoin kuin juutalainen kansa, mutta hän kyllä kuunteli paikallisten asiantuntijoiden mielipiteitä. Hän halusi saada kansan tärkeimpien ihmisten hyväksynnän. Hän nimittäin halusi olla ja pysyä kuninkaana ja hallita kansaa. Tavallisen kansan suosiosta hän ei välittänyt, vaan suojeli asemaansa kohdellen ihmisiä huonosti. Olisi luullut, että hän halusi jättää aikanaan kuninkuuden perintönä omille pojilleen. Poikia olikin jo useampi. Mutta ei - tämä kuningas pelkäsi jopa omien poikiensa ryöstävän häneltä vallan.

Eräänä päivänä palatsiin saapui yllätysvieraita. Portille kolkutti kolme ylhäisen näköistä miestä, jotka olivat selvästi tulleet jostakin kaukaisesta maasta. Heidät päästettiin sisälle. Nuo kolme matkaajaa sanoivat tulleen onnittelemaan kuningasta. Kuningas Herodesta alkoi epäilyttää, mistä nuo miehet olivat saaneet sellaista päähänsä, kun kuninkaan linnassa ei ollut silloin syntynyt pikkuprinssiä. Kuningas Herodes sai miehiltä selitykseksi, että he olivat seuranneet suurta tähteä. Tämän he tulkitsivat merkitsevän uuden mahtavan kuninkaan syntyä.

Siitäkö kuningas Herodes pelästyi! Jossain täälläpäin oli siis syntynyt hänelle tuleva kilpailija. Herodes halusi tarkistaa asian ja kutsui paikalle juutalaisten kirjoituksien asiantuntijat. Sama asia löytyi heidänkin tiedoistaan. Nyt alkoi Herodes punoa juonia. Hän sanoi itäisen maan viisaille miehille: "Jatkakaa vain etsimistä ja kun löydätte vastasyntyneen kuninkaan, niin tulkaa kertomaan siitä minullekin, jotta voin mennä häntä tervehtimään." Kuningas Herodeksella oli kuitenkin pahat suunnitelmat mielessään.

Itäisen maan viisaat seurasivat tähteä ja löysivät lapsen Betlehemin pienestä kaupungista, vain vähän matkan päässä Jerusalemissa, jossa kuninkaan palatsi sijaitsi. Vauva ei löytynyt

palatsista. Hänen vanhempansa olivat hämmästyneitä vieraiden puheista ja kuninkaallisista lahjoista.

Jumala varoitti kolmea viisasta miestä kertomasta mitään Herodekselle. He tottelivat Jumalan ääntä ja kiersivät toista kautta takaisin kotimaahansa. Jumala suojeli myös pientä perhettä, johon oli syntynyt vauva. Jumala varoitti Joosefia ja käski häntä lähtemään pakoon. Niin Joosef lastasi vähäiset tavarat, kuninkaalliset lahjat ja vaimonsa Marian vauva sylissään aasin selkään. He kulkivat vuoristoteiden ja autiomaan ja suuren joen poikki ja pääsivät turvaan kauas naapurimaahan, Egyptiin. Siellä Jeesus-vauva kasvoi ja eli elämänsä lapsuusajan. Hän oli pakolaisena vieraan kulttuurin, kielen ja tapojen keskellä, mutta turvassa kaikelta siltä pahalta, mitä hänen kotimaassaan kuningas Herodes sillä välin sai aikaan.

Vasta kun huhut kertoivat kuninkaan kuolleen, uskalsivat Maria ja Joosef palata kotiin. Jeesuksesta kehittyi aikanaan pitkiä matkoja kävelevä opettaja ja kuningas, josta Herodes ei osannut aavistaa mitään.

OPETUKSEN YDIN

Jumala varjeli Jeesusta, jotta Jeesus voisi vapauttaa meidät synnistä ja kuolemasta.

RUKOUS

Rakas Taivaallinen Isämme. Kiitos, että sinä pidät meistä huolen. Kiitos myös perheestä, sukulaisista ja kotimaasta. Suojele ja varjele kaikkia maailman lapsia. Kiitos, että varjelit Jeesuslasta ja hänen perhettään, niin että Jeesus sai kasvaa aikuiseksi ja täyttää sinun antamasi tehtävän. Aamen.

LAULUT

Seuraa tähteä, LV 24
Kolme idän viisasta, LV 23
Maria, Joosef ja aasi, LV 14
Pieni joululaulu, LV 15
Kiitos Jumalamme, VK 581
Kuule, Isä taivaan, VK 501
Käyn, Jeesus, kasvois etehen, VK 500
Kiitos Jumalamme, VK 581
Hyvä Jumala, kiitän kodista, VK 471

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Kuinka sinusta pidetään huolta?
2. Mitä vieraita asioita lapsi kohtaa vieraassa maassa?
3. Keiden kuningas taivaallinen kuningas on?

HAVAINNOLLISTAMINEN

Näytä esineitä tai kuvia

Laita esille tähti (askarreltuna tai esim. joulukoriste), kameli (askarreltuna, kuvana tai leluna) tai kuninkaanlinna (askarreltuna tai esim. legoista rakennettuna). Näytä kertomusta kertoessasi ko. kohdassa kolme pientä lahjapakettia tai purkkia (kullan värinen, hajustepurkki ja rasvapurkki, eli kultaa, suitsuketta ja mirhaa). Älä kuitenkaan näytä liikaa kuvia tai esineitä kertomuksen aikana.

TOIMINTA

Askartelut

Kuninkaanlinna

TARVIKKEET:

pestyjä maitopurkkeja
sakset
liimaa
tapettia, kangasta tai nahkaa

Askarrellaan maitopurkista kuninkaanlinna. Leikkaa purkista pois yläosa (sitä ei tarvita). Leikkaa pohja irti niin, että siihen tulee mukaan laidoista noin 3 cm. Liimaa tämä pohjaosa takaisin, mutta nurin päin ja laitojen sisään: tämä on linnan kattotasanne kaiteineen. Leikkaa linnaan aukeava ovi. Päälyystä maitopurkki liimaamalla siihen vierä vierä neliön muotoisia palasia vaaleasta tapetista, kankaasta tai nahasta. Ikkunat voivat olla leikattuja aukkoja tai tummaa pahvia.

Pahvikameli

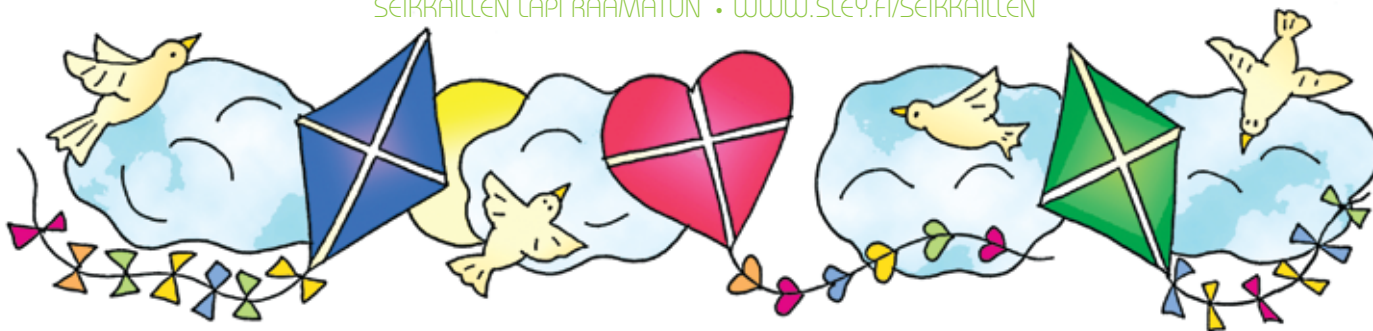
Askarrellaan taitetusta pahvista jaloillaan pysyvä aasi tai kameli. Kamelin tai aasin selkään voi liimata satulavaatteen värikkästä kankaasta.

Tähti

TARVIKKEET:

kullan tai hopean väristä pahvia
sakset
kynä
lankaa
liimaa
neuloja
kiilteitä tai kultanauhaa
värikyniä

Askarrellaan langasta roikkuva tähti kulta- tai hopeapahvista ja koristellaan se kiilteillä ja kiiltävillä nauhoilla. Isommat lapset voivat leikata tähden kaksinkertaisesta, oikeat puolet vastakkain taitetusta pahvista, jolloin puoliskot voi liimata päällekkäin ja ripustusnarun päin

niiden väliin. Jos pahviin piirretään lasta varten kuvion leikkausviivat, ne kannattaa tehdä nurjalle puolelle, johon kynän jälki yleensä kultapahvissa paremmin tarttuu. Lisäksi mahdollisesti jäljelle jäävät viivat eivät näy valmiissa työssä. Mikäli tähti tehdään yksinkertaisena ja pahvin toinen puoli on ruskea tai valkoinen, lapsi värittää sen värikynillä mieleisekseen. Tähten voi ripustaa esim. ikkunaan.

LEIKIT

Kolmen viisaan miehen vaellus

Leikkijät jaetaan kolmen hengen ryhmiin eli jokaisessa ryhmässä on kolme itäisen maan viisasta miestä. Ohjaaja on etukäteen piilottanut askartelemansa kolme pahvitähteä kolmeen eri huoneeseen/paikkaan. Tähten lisäksi jokaisessa huoneessa/paikassa on tähden vierellä kunkin rastin toimintaohje, jossa on leikkijöille kysymys ja tehtävä. Ohjaaja on myös valmistanut jokaiselle leikkijälle pienen lahjapaketin, jonka antaa leikkijöille leikin alussa.

Ohjaaja kertoo leikkijöille, että jokainen ryhmän jäsen on itäisen maan viisas mies. Heidän tehtävänä on viedä hienoja lahjoja: kultaa, mirhaa ja suitsuketta, juuri syntyneelle kuninkaalle. Jokaiselle leikkijälle annetaan oma lahja. Ryhmät lähtevät järjestyksessä radalle. Ohjaaja lähettää seuraavan ryhmän, kun edellinen ryhmä on selvittänyt ensimmäisen rastin. Kaikki rastit selvitettyään ryhmä palaa takaisin lähtöpaikalle, jossa tehtävät tarkistetaan yhdessä. Jos leikkiä leikitään pienten kanssa, jokaisella rastilla olisi hyvä olla ohjaaja, joka auttaa lapsia ja kertoo heille rastin ohjeet. Ohjaaja voi olla piilossa, jotta lapset saavat etsiä itse tähden. Isommat leikkijät selviävät itsekin, ja heillä tulee olla mukana Raamattu ja muistiinpanovälineet. Lähtö/maalipaikalla on kuva (LIITE1/HERODES). Kolmella rastilla on pahvitähti ja liitteinä 2-4 olevat kuvat, kysymykset ja tehtävät. Pienille ja isoille on omat kysymykset.

Rastileikin kuvat ja tehtävät ovat liitteinä.

Herodes Jeesuksen perheen perässä

Leikkijöistä valitaan Herodes, joka on kiinniottaja, ja Jeesuksen perheeseen kolme jäsentä, jotka pakenevat Herodesta. Loput leikkijät muodostavat sokkelon niin, että he seisovat esim. neljässä rivissä peräkkäin niin että jokaisessa rivissä on saman verran leikkijöitä ja toisen ja kolmannen rivin leikkijöiden takana ja edessä on myös rivi. Leikkijät seisovat siis neljässä peräkkäin olevassa rivissä. Jokaisella leikkijällä on kädet sivuilla. Näin leikkijöistä muodostuu sokkelo, joissa on kolme käytävää. Jeesuksen perhe lähtee juoksemaan kohti sovittua leikkijää, joka on Egypti, sokkelon toiselta puolelta ja samaan aikaan sokkelon toiselta puolelta lähtee juoksemaan Herodes, jonka tarkoituksena on saada perhe kiinni ennen kuin he ehtivät "Egyptiin" eli koskevat "Egyptiä". Herodes ja Jeesuksen perhe saavat juosta ainoastaan käytäviä pitkin, mutta eivät saa mennä leikkijöiden käsien alta. He saavat olla sokkelon ulkopuolella ainoastaan siirtyessään seuraavaan käytävään. Jeesuksen perheen on koko ajan pysyttävä yhdessä.

Leikkiä voi vaikeuttaa niin, että ohjaaja huutaa välillä vasen, jolloin jokainen leikkijä kääntyy vasemmalle 90 astetta, ja näin muodostuu toisin päin olevia käytäviä Herodeksen ja Jeesuksen perheen juosta. Ohjaajan huutaessa oikea jokainen leikkiä kääntyy takaisin oikealle 90 astetta, jolloin käytävät ovat alkutilanteessa. Kääntymistä kannattaa harjoitella ennen leikin alkua. Ohjaaja tulee auttaa Jeesuksen perhettä pääsemään Egyptiin huutamalla käännöksiä

Herodeksen toimintaa vaikeuttaen. Leikki loppuu, kun Jeesuksen perhe pääsee Egyptiin tai jos Herodes saa kuitenkin perheen kiinni.

Taustatietoa ohjaajalle: Tom Säilä

Taustatietoa ohjaajalle, opetus ja muu: Jaana Heliövaara

Leikit: Liisi Portin

LIITE 1/HERODES Kuva lähtö- ja maalipaikalle, miehet tähyävät kaukoputkilla
LIITE 2/RASTI 1/HERODES Pahvitähti, kuva kuninkaanlinnasta

TEHTÄVÄT PIENILLE

KYSYMYS:

Muistelkaa, missä Jeesus-lapsi syntyi (Vastaus: Betlehemin eläinten suojassa).

TEHTÄVÄ:

Kuningas Herodes valehteli itämaiden viisaille miehille haluavansa tulla kumartamaan Jeesus-lasta. Keksikää ja harjoitelkaa kuninkaallisia kumarruksia.

TEHTÄVÄT ISOILLE

KYSYMYKSET:

Lukekaa Raamatusta Matt. 2:1–8. Mistä ylipapit ja lainopettajat tiesivät, että messiaan eli Jeesuksen oli määrä syntyä Juudean Betlehemissä? (Vastaus: Jumala oli ilmoittanut tämän profeettojen suulla.) Minkälaiset toimintaohjeet Herodes antoi itämaiden tietäjille? (Vastaus: Hän käski heidän mennä Betlehemiin ottamaan messiaan syntymästä tarkka selko ja ilmoittamaan kaikesta Herodekselle.)

TEHTÄVÄ:

Keksikää ja harjoitelkaa kuninkaallisia kumarruksia.

LIITE 3/RASTI 2 Pahvitähti, kuva Jeesuksesta, Mariasta ja Joosefista

TEHTÄVÄT PIENILLE

KYSYMYS:

Mitä itämaiden tietäjien lahjapaketeissa oli? (Vastaus: kultaa, mirhaa ja suitsuketta)

TEHTÄVÄ:

Kumartakaa maahan heittäytyen Jeesus-lasta, jättäkää lahjat Jeesukselle ja kulkekaa seuraavalle rastille suuren ilon vallassa: nauraen, hyppien ja laulaen, koska saitte nähdä Jeesus-lapsen.

TEHTÄVÄT ISOILLE

KYSYMYS:

Lukekaa Raamatusta Matt. 2: 9-11. Miten tietäjät löysivät lapsen? (Vastaus: Tähti kulki heidän edellään ja pysähtyi sen paikan yläpuolelle, missä lapsi oli.)

TEHTÄVÄ:

Kumartakaa maahan heittäytyen Jeesus-lasta, jättäkää lahjat Jeesukselle ja kulkekaa seuraavalle rastille suuren ilon vallassa: nauraen, hyppien ja laulaen, koska saitte nähdä Jeesus-lapsen.

LIITE 4/RASTI 3 Pahvitähti, kuva Betlehemistä lähtevistä miehistä

TEHTÄVÄT PIENILLE

KYSYMYS:

Palasivatko viisaat miehet kuningas Herodeksen luokse. (Vastaus: He eivät palanneet, koska Jumala varoitti heitä palaamasta Herodeksen luokse.)

TEHTÄVÄ:

Palatkaa lähtöpaikkaan eli takaisin omaan maahan hiirenhiljaa hiipien ja täysin ilman ääntä, ettei kuningas Herodes huomaisi teitä.

TEHTÄVÄT ISOILLE

KYSYMYS:

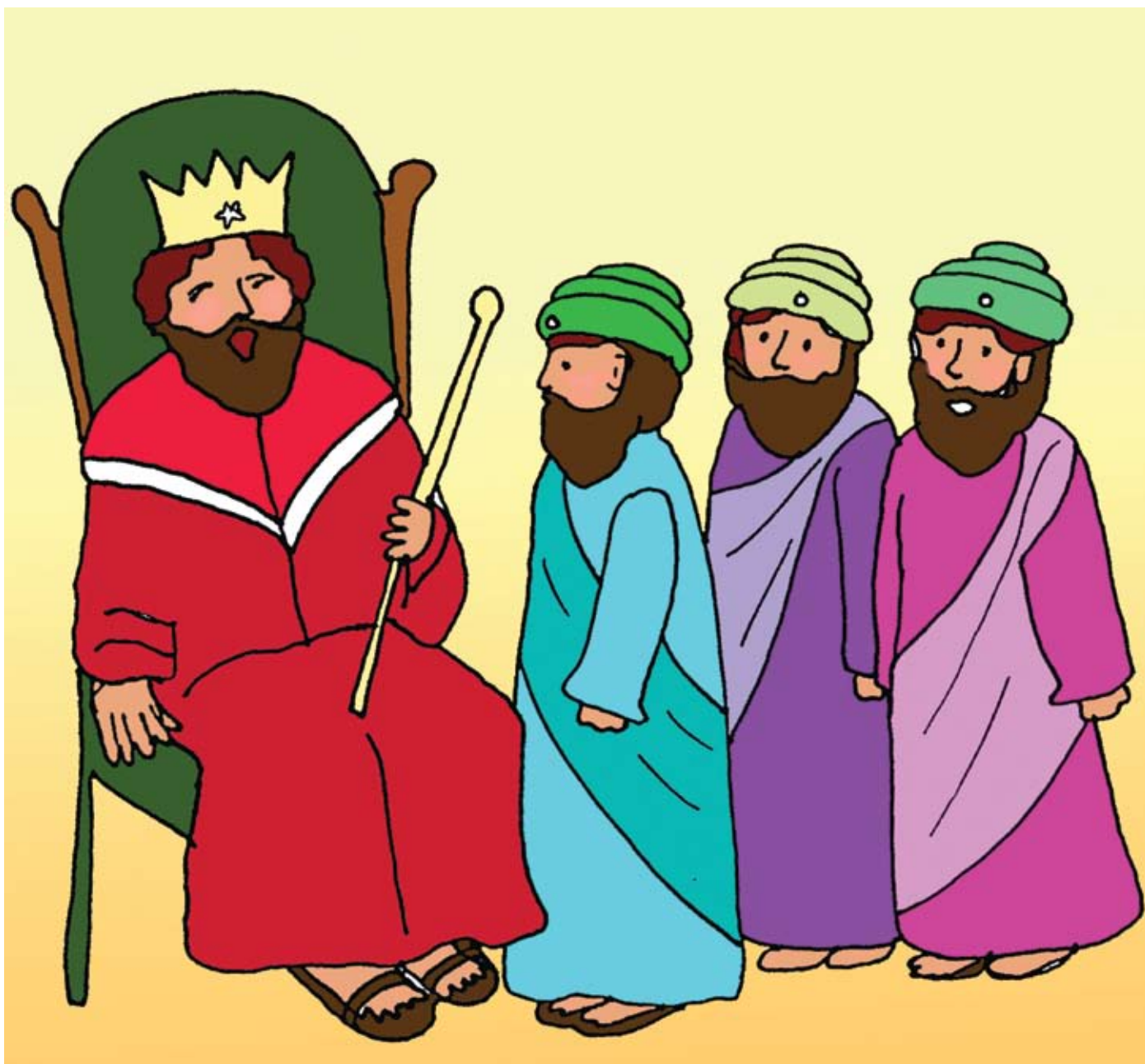
Lukekaa Raamatusta Matt. 2:12. Miksi tietäjät eivät palanneet kuningas Herodeksen luo? (Vastaus: Jumala varoitti heitä unessa tekemästä niin ja he tottelivat Jumalaa.)

TEHTÄVÄ:

Palatkaa lähtöpaikkaan eli takaisin omaan maahan hiirenhiljaa hiipien ja täysin ilman ääntä, ettei kuningas Herodes huomaisi teitä.

RASTI 1

TEHTÄVÄ PIENILLE

KYSYMYKSET:

MUISTELKAA, MISSÄ JEESUS-LAPSI SYNTYI.

TEHTÄVÄ:

KUNINGAS HERODES VALEHTELI ITÄMAIDEN VIISAILLE MIEHILLE HALUAVANSA TULLA KUMARTAMAAN JEESUS-LASTA.

KEKSIKÄÄ JA HARJOITELKAA KUNINKAALLISIA KUMARRUKSIA.

TEHTÄVÄ ISOILLE

KYSYMYKSET:

LUKEKAA RAAMATUSTA MATT. 2:1–8. MISTÄ YLIPAPIT JA LAINOPETTAJAT TIESIVÄT, ETTÄ MESSIAAN ELI JEESUKSEN OLI MÄÄRÄ SYNTYÄ JUUDEAN BETLEHEMISSÄ?

MINKÄLAISET TOIMINTAOHJEET HERODES ANTOI ITÄMAIDEN TIETÄJILLE?

TEHTÄVÄ:

KESIKÄÄ JA HARJOITELKAA KUNINKAALLISIA KUMARRUKSIA.

RASTI 2

TEHTÄVÄ PIENILLE

KYSYMYS:

MITÄ ITÄMAIDEN TIETÄJIEN LAHJAPAKETEISSA OLI?

TEHTÄVÄ:

KUMARTAKAA MAAHAN HEITTÄYTYEN JEE-SUS-LASTA, JÄTTÄKÄÄ LAHJAT JEESUKSELLE JA KULKEKAA SEURAAVALLE RASTILLE SUUREN ILON VALLASSA: NAURAEN, HYPPIEN JA LAULAEN, KOSKA SAITTE NÄHDÄ JEESUS-LAPSEN.

TEHTÄVÄ ISOILLE

KYSYMYS:

LUKEKAA RAAMATUSTA MATT. 2: 9-11. MITEN TIETÄJÄT LÖYSIVÄT LAPSEN?

TEHTÄVÄ:

KUMARTAKAA MAAHAN HEITTÄYTYEN JEE-SUS-LASTA, JÄTTÄKÄÄ LAHJAT JEESUKSELLE JA KULKEKAA SEURAAVALLE RASTILLE SUUREN ILON VALLASSA: NAURAEN, HYPPIEN JA LAULAEN, KOSKA SAITTE NÄHDÄ JEESUS-LAPSEN.

RASTI 3

TEHTÄVÄ PIENILLE

KYSYMYS:

PALASIVATKO VIISAAT MIEHET KUNINGAS HERODEKSEN LUOKSE.

TEHTÄVÄ:

PALATKAA LÄHTÖPAIKKAAN ELI TAKAISIN OMAAN MAAHAN HIIRENHILJAA HIIPIEN JA TÄYSIN ILMAN ÄÄNTÄ, ETTEI KUNINGAS HERODES HUOMAISI TEITÄ.

TEHTÄVÄ ISOILLE

KYSYMYS:

LUKEKAA RAAMATUSTA MATT. 2:12. MIKSI TIETÄJÄT EIVÄT PALANNEET KUNINGAS HERODEKSEN LUO?

TEHTÄVÄ:

PALATKAA LÄHTÖPAIKKAAN ELI TAKAISIN OMAAN MAAHAN HIIRENHILJAA HIIPIEN JA TÄYSIN ILMAN ÄÄNTÄ, ETTEI KUNINGAS HERODES HUOMAISI TEITÄ.

JEESUS KOHTAA VIHAMIEHIÄ

FARISEUKSET JA YLIPAPIT Joh. 11:45–57

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Fariseukset olivat juutalainen uskonnollis-kansallinen puolue nykyisen Israelin alueella. Farisealainen puolue syntyi alemman papiston keskuudessa noin vuonna 100 eKr. vastavoimaksi ylemmän papiston saddukealaisille. Fariseukset pitivät itseään Palestiinan juutalaisten uskonnollisina johtajina. Farisealaisille tunnusomaista oli juutalaisen lain tarkka noudattaminen pienimpiäkin yksityiskohtia myöten.

Fariseukset olivat yhteiskunnallinen liike, johon kuului ihmisiä kaikista yhteiskuntaluokista. Liikkeen päämääriin kuului Rooman miehittäjähallinnon vastustaminen ja vahva kansallismielisyys, johon liittyi hellenististen vaikutteiden vastustaminen juutalaisessa yhteiskunnassa. Hengellisessä elämässä fariseuksille oli tunnusomaista tiukka sitoutuminen Mooseksen lakiin ja vanhinten säädöksiin. Pääsääntöisesti fariseukset asettuivat vastustamaan Jeesusta ja kyseenalaistamaan hänen opetustaan, mutta joukosta löytyi myös joitakin poikkeuksia. Jeesus kritisoi fariseusten asennetta hengellisiin asioihin ulkokultaiseksi, mm. Matt. 23:2–7. Hän myös arvosti fariseuksia ja oli useimmiten heidän kanssaan samaa mieltä. Apostoli Paavali oli ennen kääntymystään erinomaisesti menestynyt fariseus nimeltä Saulus Tarsolainen.

Ylipappi oli vanhan liiton aikaisen papiston johtaja. Palestiinan valloituksen jälkeen roomalaiset maaherrat asettivat ylipapit virkaansa. Kristuksen aikana ylipappina toimi Hannas ja sitten hänen neljä poikaansa sekä hänen vävynsä Kaifas, joka oli ylipappina Jeesuksen julkisen toiminnan aikana vuosina 18–36.

Jeesuksen viimeisinä päivinä Kaifas käytti ensimmäisen puheenvuoron Suuressa neuvostossa vaatien Jeesuksen kuolemaa. Kansan johtomiehet yhtyivät Kaifaan linjaukseen. He ajattelivat, että roomalaiset tulkitsisivat kansan kapinoivan Roomaa vastaan, jos se tunnustaisi Jeesuksen kuninkaakseen. Koska johtomiehiä toisaalta pelotti Jeesuksen surmaaminen, perusteli Kaifas menettelytapaa: "Te ette ymmärrä yhtään mitään. Ettekö te käsittä, että jos yksi mies kuolee kansan puolesta, se on teille parempi kuin että koko kansa joutuu tuhoon?" Tämä ei ollut hänen oma ajatuksensa, vaan sen vuoden ylipappina hän lausui ennustuksen: Jeesus oli kuoleva kansan puolesta, eikä vain sen kansan puolesta, vaan kootakseen yhteen kaikki hajallaan olevat Jumalan lapset. Siitä päivästä lähtien neuvoston tavoitteena oli surmata Jeesus. (Joh. 11:51–53)

POHJUSTUS

Ovatko tuntemanne aikuiset sanoneet joskus menevänsä kokoukseen? Mitä kokouksissa mielestänne tehdään?

OPETUS

Suuren neuvoston kokous

Oli suuren neuvoston kokous. Paikalle temppelin kokoustilaan oli tullut ylipappeja ja fariseuksia, jotka olivat tärkeitä uskonnollisia johtajia. Heillä oli ongelma, josta he halusivat neuvotella keskenään. Se ongelma oli Jeesus Nasaretilainen.

Tämä Jeesus oli rakennusmiehen poika Nasaretin kaupungista pohjoisesta. Hän oli tullut tänne Jerusalemin lähettyville, arvattavasti saapuakseen ystävineen pääsiäisjuhille. Muutamien kansan jäsenien olivat vastikään kertoneet heille, että Jeesus oli jopa herättänyt erään miehen kuolleista läheisessä kylässä. He olivat sanoneet alkaneensa uskoa, että Jeesus oli Jumalan lähettämä Messias. Se antoi ylipapeille ja fariseuksille syyn pohtia tapausta jo kii-reellisenä asiana. Nyt oli aika tehdä jotakin tälle kansanliikkeelle ja Jeesukselle.

Jeesus oli ärsyttänyt heitä jo pitkän aikaa. Hän oli sanonut arvostelevia sanoja heidän, etenkin fariseusten, uskonharjoituksesta. Jeesus oli väittänyt heidän yrittävän vain näyttää hartailta ja hyviltä, vaikka eivät olleet sitä oikeasti. Jeesus oli syyttänyt heitä itsensä kehuskelusta ja siitä, etteivät he välittäneet ihmisistä. Jeesus oli myös usein tehnyt tahallaan sääntöjen vastaisesti ja väittänyt, että lepopäivänä saa kyllä auttaa toisia ihmisiä, vaikka se perinteisten sääntöjen mukaan ilmiselvästi oli kiellettyä työn tekoa. Itse asiassa näitä uskonnollisia johtajia vaivasi myös kateus: miksi he itse eivät pystyneet samaan ja saaneet Jeesuksen tavoin suosiota.

Kokouksen osanottajat miettivät kuumeisesti: "Mitä meidän pitäisi tehdä? Jos annamme Jeesuksen jatkaa tällaisten ihmetekojen tekemistä, kohta kaikki ihmiset uskovat häneen. Siitä tulee sellainen ihmispaljous, että se kiinnittää jo roomalaistenkin huomion. Roomalaiset alkavat varmaan ajatella, että koko juutalainen kansa on ryhtymässä kapinaan heitä ja keisaria vastaan. Silloin voi kaikille käydä huonosti. Roomalaiset voivat tulla ottamaan haltuunsa koko tämän temppelin, eivätkä anna kenenkään enää kokoontua täällä. Nyt olemme jotenkin rauhassa, vaikka Rooman valtakunta onkin miehittänyt maamme. Rooman hallinto jopa nimittää ylipappimme ja olemme saaneet erikoisoikeuksia juutalaisen uskontomme harjoit-

tamiseen. Mutta miten meidän käy, jos he alkavat epäillä Jeesus Nasaretilaisen alkaneen kapinan? Koko vapautemme on uhattuna!”

Sinä vuonna oli pappien johtajana ylipappi nimeltä Kaifas. Hän piti kokouksen ratkaisevan puheenvuoron. Kaifas selitti selkein sanoin kokousväelle, että on parempi, jos yksi mies kuolee kansan puolesta kuin se, että koko kansa joutuu tuhoon. Tämä jäi kokouksen päätökseksi. Se yksi mies, jonka he halusivat kuolevan, oli Jeesus. Tästä lähtien he etsivät tilaisuutta saada Jeesus vangittua ja tuomittua kuolemaan. He tiesivät kaikki, että vaikeutena tulisivat olemaan pätevän syyn löytäminen ja myös Jeesuksen suuret ihailijajoukot.

Mutta Kaifas ja muut kokouksen osanottajat eivät tienneet, että he olivat osa suuren Jumalan suunnitelmaa. He tunsivat toimivansa oman aikansa juutalaisen kansan ja oman maineensa pelastamiseksi. Jumalan suunnitelma oli kuitenkin pelastaa kaikki ihmiset kaikista kansoista kaikkialla maailmassa ja kaikkina aikoina. Se suunnitelma oli jotakin ihan muuta kuin tässä kokouksessa osattiin ymmärtää.

Ylipappi Kaifas oli tietämättään sanonut ennustuksen. Jeesus tulisi kuolemaan ristillä monien puolesta, jotta ne, jotka häneen uskoisivat, pelastuisivat. Jumalan lapset saisivat anteeksiannon ja pääsisivät Jumalan luo.

OPETUKSEN YDIN

Jumala voi käyttää suunnitelmiinsa myös ihmistä, joka ei itse sitä tajua. Joskus tapahtuu asioita, joiden syytä emme ymmärrä. Myöhemmin voimme kuitenkin joskus huomata, että niiden johdosta seurasikin jotakin hyvää. Jumala tiesi sen etukäteen ja paremmin kuin ihmiset.

RUKOUS

Rakas Taivaallinen Isämme. Kiitos, että sinä näet meidät ja johdatat ja varjelet meitä joka päivä. Anna meidän luottaa sinun hyvään huolenpitoosi silloinkin, kun emme ymmärrä kaiken tapahtuvan syytä. Aamen.

LAULUT

Kuningasten kuninkaalle, LV 7
Soi kunnia ja kiitos, VK 60
Ojennan käteni, LV 122

KESKUSTELUKYSYMYKSET PIENILLE

Onko sinulle joskus käynyt niin, että kun olet tarvinnut apua, paikalle on sattunut juuri oikeaan aikaan ihminen, joka on auttanut? Ehkäpä Jumala lähetti hänet, vaikkei hän itse sitä tajunnut.

KESKUSTELUKYSYMYKSET ISOILLE

1. Oletko sinä joskus miettinyt, miksi sinulle kävi onnettomasti?
2. Mitä olisi saattanut elämässäsi mennä vielä huonommin, jos tuo asia ei olisi tapahtunut; varjeliko tapahtunut sinua tai läheisiäsi ehkä pahemmalta?
3. Oliko tapahtuneesta ehkä jotakin hyötyä, löysitkö yllättäviä uusia puolia itsestäsi tai löysitkö auttajia ja ystäviä; kasvoitko jotenkin?

HAVAINNOLLISTAMINEN

Aseta alttaripöydälle tai pidä käsissäsi Kaifasta esittävä nukke kertomusta kertoessasi. Nukeksi käy ylipapiksi puettu lyijyjalkanukke, keppinukke tai pahvinen hahmo; yksi hahmo riittää. Vaihtoehtoisesti käy myös vanha koulun kuvataulu fariseuksesta.

TOIMINTA PIENILLE

Askartelu

Kokousnuija

Opettaja on sahauttanut valmiiksi (esim. kaupassa) halkaisijaltaan noin 5 cm pyörökepistä noin 8 cm palan jokaiselle lapselle nuijan pääksi ja 1½-2 cm pyörökepistä 20 cm palat varreksi. Nuijan pääpalaan on valmiiksi porattu vartta varten varren paksuinen reikä, mutta ei ihan läpi asti. Lasten tehtävä on hioa osat hiekkapaperilla, liimata varsi kiinni nuijan päähän ja maalata nuija haluamansa väriseksi akryyliväreihin. Askartelun lomassa kannattaa kertoa lapsille, mihin kokousnuijaa käytetään ja korostaa sitä, että sillä ei ole tarkoitus nuijia toisia ihmisiä, vaan kopauttaa päätöksien julistamiseksi pöytää. Tätä leikkinuijaa lapset voivat käyttää kotona vasarana esim. joidenkin rakennuspalikoiden kanssa.

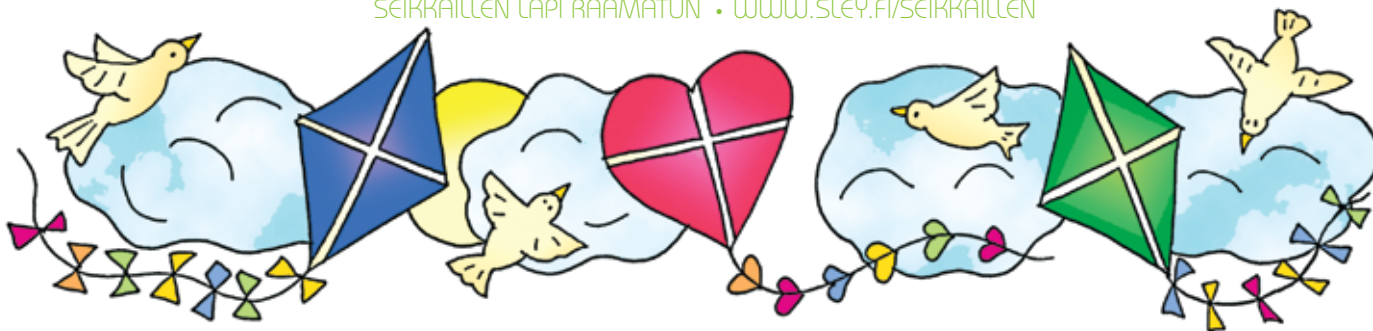
Heijastin- tai enkelipolku

Rastipolku, jossa rastina enkelihahmo (LIITE 1) tai pimeällä heijastin. Heijastimet etsitään taskulampun avulla. Jokaisella rastilla on lohduttava ja turvallisuutta tuova raamatunlause, rukous, laulu tai vain kuvataulu Jeesuksesta eri tilanteissa. Polku kierretään koko ryhmänä ja aikuinen lukee mahdolliset lauseet. Ehdotuksia raamatunlauseiksi: 2. Kor. 1:3–4; Joh. 10:14–15; Matt. 6: 25–27; Matt. 6:34; Room. 8:37–39.

TOIMINTA ISOILLE

Kynttiläpolku- tai enkelipolku

Järjestetään kynttiläpolku ulos tai sisälle. Jokaisen kynttilän kohdalla on lohduttava ja turvallisuutta tuova raamatunlause (LIITE 1), rukous, laulu tai tekstin muistamista täydentävä kuva tai esine. Jos oikeista kynttilöistä epäillään syntyvän vaaratilanteita, pysähtymiskohdan merkkeinä voi käyttää led-kynttilöitä tai enkelihahmoja. Rastille voi laittaa varhaisnuoren henkilökohtaisesti pohdittavaksi raamatunlauseeseen sopivan kysymyksen. Ehdotuksia raa-

matunlauseiksi: 2. Kor. 1:3–4; Joh. 10:14–15; Matt. 6: 25–27; Matt. 6:34; Room. 8:37–39.

LEIKKI

Fariseus käskee

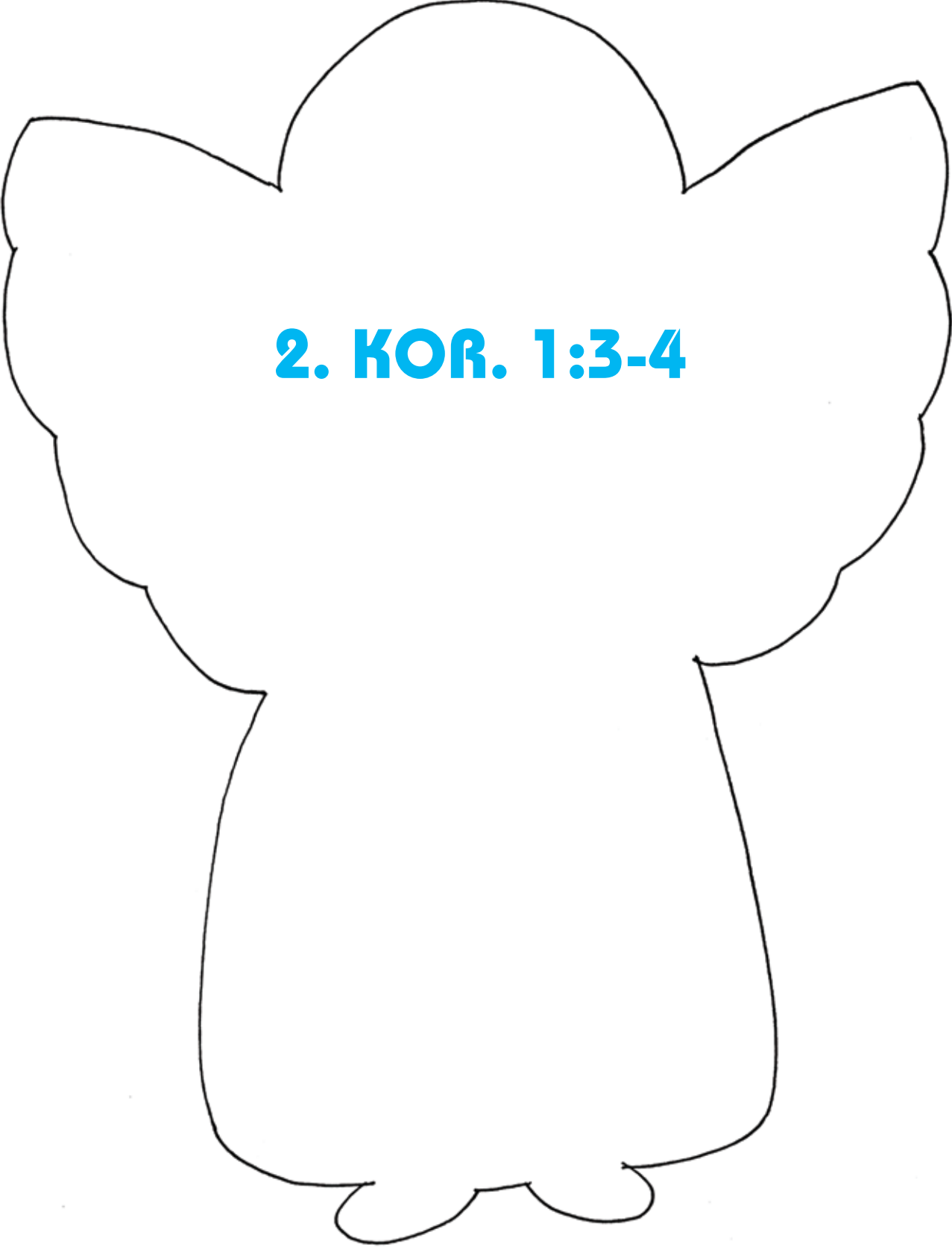
Leikki on muunnelma Kapteeni käskee – leikistä. Yksi leikkijöistä valitaan fariseukseksi, joka käskee toisia leikkijöitä tekemään erilaisia asioita. Toisten leikkijöiden tulee tehdä niin kuin fariseus sanoo, mutta vain silloin kun fariseus käskee tehdä jotakin aloittaen: Fariseus käskee... Jos fariseus antaa vain ohjeeksi: Hyppikää, kenenkään ei tule hyppiä. Fariseus voi hämätä tekemällä itse aina käskemänsä liikkeen. Ne leikkijät, jotka tottelevat fariseusta ilman että hän on sanonut: Fariseus käskee, joutuvat pois pelistä.

Taustatietoa ohjaajalle: Tom Säilä

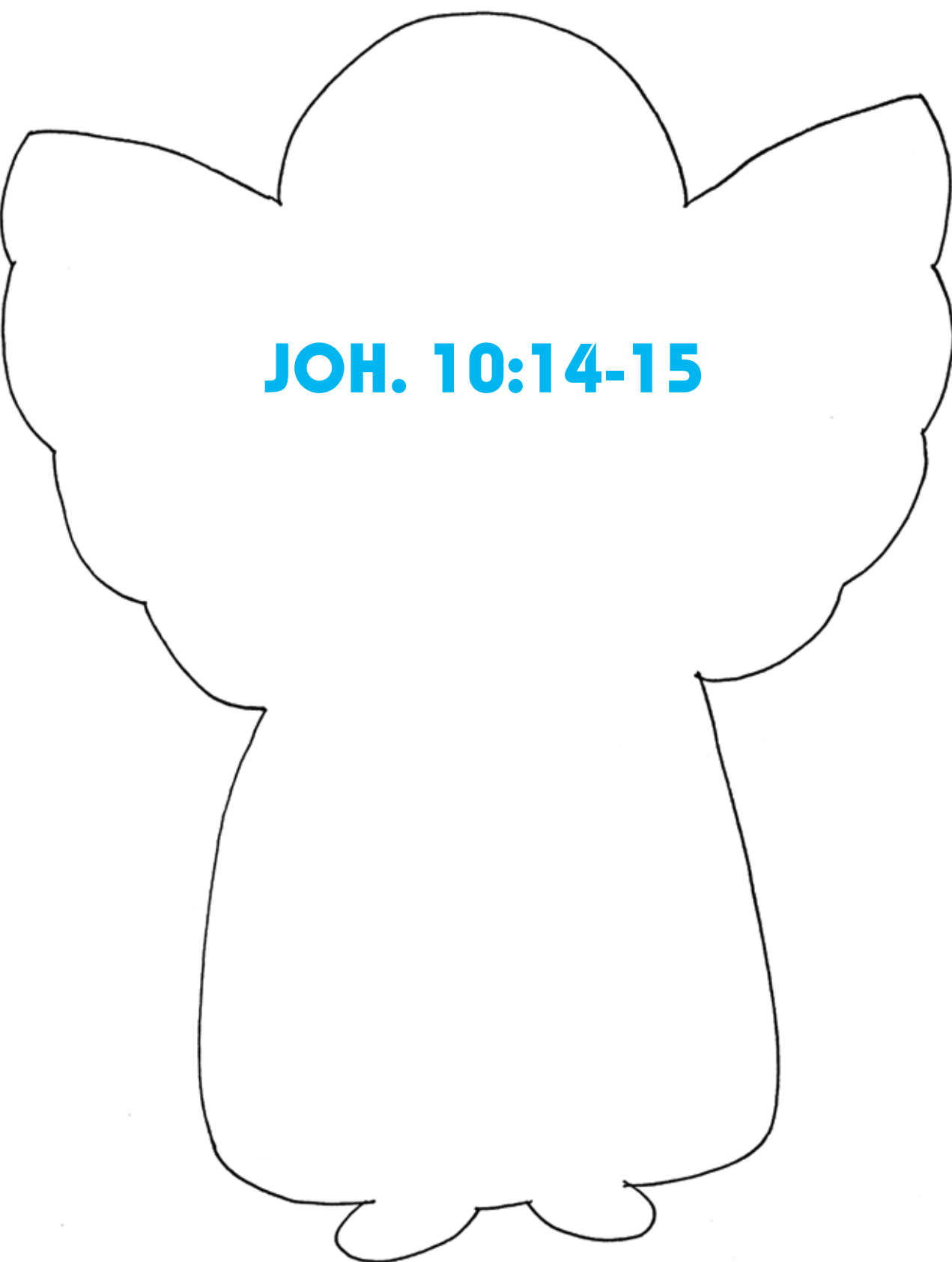
Opetus ja muu: Jaana Heliövaara

Leikki: Liisi Portin

**PIENTEN HEIJASTIN- TAI ENKELIPOLUN RASTIT
ISOJEN KYNTTILÄPOLKU- TAI ENKELIPOLUN RASTIT**

2. KOR. 1:3-4

JOH. 10:14-15

MATT. 6:25-27

MATT. 6:34

ROOM. 8:37-39

JEESUS KOHTAA VIHAMIEHIÄ

PILATUS Matt. 27:11–26

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Pontius Pilatus oli roomalainen Juudean prokuraattori vuosina 26 - 36 jKr. Pilatus vaikutti muodollisesti Jeesuksen tuomitsemiseen ja teloittamiseen. Tämän vuoksi Raamatussakin on varsin paljon Pilatukseen liittyvää materiaalia: Matt. 27:2; Mark. 15; Luuk. 23; Joh. 18–19; Luuk. 3:1.

Pilatus yritti omalta osaltaan varovaisesti estää aiheettomana pitämänsä Jeesuksen tuomion. Häneltä kuitenkin puuttui ryhtiä toimia vakaumuksensa mukaan ja hän taipui kansan raivon ja keisarin epäsuosion pelossa tuomitsemaan Jeesuksen ristiinnaulittavaksi.

POHJUSTUS

Olet ehkä kuullut jonkun sanovan kaveriaan osoittaen: "Tuo käski!" Tällä tavalla moni on yrittänyt saada syyn pois itseltään pahoja tai tyhmiä tehtyään. Niin kävi Pilatuksellekin.

OPETUS

"Mitä minä nyt tekisin? Miten selviän tästä tilanteesta?" Rooman maaherra Pilatus mietti kuumeisesti ratkaisua ongelmaan. Hänen eteensä oli juuri raahattu Jeesus Nasaretilainen. Hänen hallitsemansa alueen uskonnollinen johtajisto väitti, että Jeesus oli kansallinen itsenäisyystaistelija ja oli jo huudattanut itsensä kuninkaaksi. Kyllä Pilatus oli kuullut Jeesuksesta yhtä ja toista. Sen perusteella hän oli päättellyt, ettei Jeesus ollut mikään vallankaappaja. Jeesus oli hänen mielestään ennemminkin uskonnollinen julistaja. Pilatus ei ollut mikään tyhmä mies. Hän tajusi, että papit ja kansan oppineet halusivat Jeesuksen pois tieltään ihan eri syystä kuin sanoivat. He olivat kateellisia Jeesuksen saamasta suosiosta.

Nyt Pilatuksella oli ongelma. Hän pelkäsi oman asemansa puolesta. "Jos en suostu tuomitsemaan Jeesusta, suututan tämän maan johtavat henkilöt ja oloni käy täällä kovin tukalaksi. Itse keisarikin saattaa kuulla tästä. Hän voi ottaa minulta pois työpaikkani, jos ajattelee, etten osaa pitää järjestystä ja kuria näiden ihmisten keskuudessa. Mitä ihmettä nyt teen?" Kaiken lisäksi Pilatuksen vaimo vielä sotki lisää hänen ajatuksiaan, kun lähetti sanan: "Älä tee mitään sille pyhälle miehelle. Näin hänestä viime yönä pahaa unta."

Pilatus kuulusteli Jeesusta muodon vuoksi ja kysyi häneltä: "Oletko sinä juutalaisten kuningas?" Jeesus vastasi vain: "Sinä sen sanoit", eikä puhunut enää muuta, ei mitenkään puolustautunut, mutta ei myöntänytkään. "Ei tämä riitä mihinkään tuomioon", Pilatus ajatteli, "mutta jotakin minun on tehtävä".

Silloin Pilatus keksi ratkaisun. Pääsiäisjuhlien aikana oli tapana, että maaherra vapauttaa juhlan kunniaksi yhden vangin. Sitähän keinoa voisi nyt käyttää. Jeesushan oli kuulemma hyvin suosittu kansan keskuudessa ja nyt oli paljon kansaa koolla linnan pihalla ja sen ympäristössä. Niinpä Pilatus kysyi väeltä suureen ääneen: "Haluatteko, että vapautan Jeesus Nasaretilaisen juhlan kunniaksi? Vai haluatteko vapaaksi kuuluisan rikollisen, Barabbaan?" Väkijoukossa kävi kova kuhina. Siellä oli ylipappeja ja muita johtajia, jotka kuiskuttivat ja yllyttivät kansaa huutamaan Barabbaan vapaaksi. Kohta alkoi kuulua huutoja, ensin heikkona sieltä täältä, sitten kovempaa. Yhtäkkiä koko kansa tuntui mylvivän yhteen ääneen: "Päästä Barabbas!"

Nyt Pilatus hämmentyi. Tämä oli mennyt ihan eri tavalla kuin hän oli suunnitellut. Mikä noille ihmisille nyt tuli? Hehän olivat kuulemma vasta huutaneet kuninkaallista hoosianna-tervehdystä tälle miehelle. Mitä heillä nyt äkkiä oli Jeesusta vastaan? Mitä he oikein halusivat?

"Mitä minä sitten teen Jeesukselle?", Pilatus kysyi väkijoukoilta. "Ristiinnaulitse!", väkijoukko huusi vastauksen. "Miksi ristiinnaulitsisin? Mitä pahaa hän muka on tehnyt?", Pilatus kysyi kovalla äänellä, mutta kukaan ei enää tuntunut kuuntelevan, vaan linnan muurit toistivat kaikuna kansan huutaessa kuorona yhä uudestaan: "Ristiinnaulitse! Ristiinnaulitse! Ristiinnaulitse!"

Silloin Pilatus päätti luovuttaa. Meteli viittasi siihen, että tästä oli tulossa kohta kunnon melakka. Pilatus ei enää hallinnut tilannetta. "Saakoon sitten, mitä tahtovat", Pilatus ajatteli. Hän halusi kuitenkin saada itsensä ulos vastuusta tämän selvästikin syyttömän miehen tuomitsemisesta. Niinpä hän pyysi tuomaan itselleen vesiastian, pesi näyttävästi kätensä ja sanoi kaikkien kuullen: "Pesen käteni tästä jutusta. Ei ole minun vikani, jos syytön tuomitaan. Te saatte itse kantaa siitä syyn, sillä tämä on ihan vain teidän keskinäinen asianne."

Kaikki huusivat silloin kuin järkensä menettäneinä: "Kyllä me ja meidän lapsemmekin otamme syyn Jeesuksen kuolemasta, kunhan ristiinnaulitset!" Niin Pilatus myöntyi, vapautti Ba-

rabbaan ja määräsi Jeesuksen kuolemaan ristillä.

OPETUKSEN YDIN

Jumala antoi Pilatuksen tuomita Jeesuksen kuolemaan, jotta Hän voisi vapauttaa meidät viimeisellä tuomiolla.

RUKOUS

Rakas Jeesus, anna meille rohkeutta olla puolustamassa kaikkea hyvää tässä maailmassa. Anna meille myös rohkeutta tunnustaa virheemme silloin, kun olemme niitä tehneet. Kiitos, että sinä olit rohkea meidän edestämme. Aamen.

LAULUT

Mä olen niin pienoinen, LV 101
Käsi kädessä, LV 106
Tule mukaan, Taivaan Isä, LV 146
Anna anteeksi, LV 60
Kuningasten kuninkaalle, LV 7
Tiellä ken vaeltaa, VK 15

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Mikä ihmettytti Pilatusta tämän kuulustellessa Jeesusta?
2. Mitä Pilatus ajatteli Jeesuksesta?
3. Miksi Pilatus olisi halunnut vapauttaa Jeesuksen?
4. Miksi hän kysyi kansalta, kumman se halusi vapautettavaksi? Miksei hän vain päättänyt vapauttaa Jeesusta?
5. Miksi Pilatus pesi kätensä kansan nähden?
6. Mitä Pilatus mahtoi keskustella tapahtuneesta vaimonsa kanssa samana iltana?
7. Luetaan Matt. 27:62–66. Mitä Pilatus ajatteli ylipappien ja fariseusten käytyä hänen luonaan?
8. Mitä Pilatus ajatteli, jos hän kuuli Jeesuksen ylösnousemuksesta? (Vertaa Matt. 28:11–15)

HAVAINNOLLISTAMINEN

Vaihtoehto 1. Pukeudu Pilatukseksi ja kerro tapahtuma minämuodossa. Mallia asusteisiin löydät kirjojen kuvituksista. Pelkkä olkapäältä sidottu ja vyöllä kurottu kangaskin riittää.
Vaihtoehto 2. Vesivati ja pyyhe. Pese kätesi kyseisessä kertomuksen kohdassa.
Vaihtoehto 3. Yhdistä edelliset.

TOIMINTA PIENILLE

Kasvot-kollaasi

Tehdään yhdessä kollaasi. Lapset saavat leikata aikakauslehdistä kasvoja. Ne liimataan isolle pahville vieri viereen alkaen pahvin keskeltä. Käytä liiman levittämiseen tasapäistä pensseliä, jolla levität liiman alustapahville. Lapsi laittaa leikkaamansa kuvan liiman päälle. Voit vielä silotella kasvokuvan reunat kunnolla kiinni pahviin liimapensselin avulla. Jos pahvia jää näkyviin, se jää työn reunoille. Reunat väritetään yhdessä tummilla väreillä. Samalla keskustellaan, ovatko lapset joskus olleet kovassa tungoksessa ja suuressa ihmisjoukossa. Miltä siellä on tuntunut? Millaista on ollut liikkua, puhua, kuunnella? Onko pelottanut, että joutuisi kadoksiin vanhemmiltaan ihmisjoukon mukana?

TOIMINTA ISOILLE

Sekoitetut kirjaimet

Kirjoita paperille tai pahvinpaloille tikkukirjaimilla sanat: Pilatus, Nasaretilainen, Rooma, Barabbas. Leikkaa kirjaimet irti toisistaan ja sekoita ne. Levitä palat lattialle. Ryhmän tehtävä on koota kirjaimista kertomuksessa kuultuja nimiä. Anna ensin yrittää rauhassa ilman vinkkejä, mutta jos se tuntuu vaikealta, anna ensimmäisenä vinkkinä nimien määrä ja seuraavana alkukirjaimet.

Taustatietoa ohjaajalle: Tom Säilä

Pohjustus, opetus ja muu: Jaana Heliövaara

JEESUS KOHTAA VIHAMIEHIÄ

RISTIN RIKOLLINEN Luuk. 23:32–43

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Toinen ristillä riippuvista pahantekijöistä herjasi hänkin Jeesusta. Hän sanoi: "Etkö sinä ole Messias? Pelasta nyt itsesi ja meidät!" Luuk.23:39.

Luukkaan evankeliumi kertoo kahdesta Jeesuksen mukana ristiinnaulitusta pahantekijästä. Luultavasti kysymys oli jonkin kansallisen vapautusliikkeen jäsenistä. Siksi toinen piti itsestään selvänä, että Jeesuksen oli oltava heidän puolellaan, jos hän oli Messias. Jos hän oli Messias, hänen olisi viimeistään tässä vaiheessa pitänyt auttaa itseään ja heitä. Toinen pahantekijöistä näki syvemmälle. Hän ymmärsi, että Jeesus oli todellinen Messias ja että hän kerran "tulee valtakuntaansa".

POHJUSTUS

Oletko sinä joskus sanonut tai ajatellut kiukkuisena: "Miksi minä en saanut tuota, miksi tuo toinen sai?" tai "En minä mitään ole tehnyt, tuo toinen sen teki!" Toisten tekemisten ja saamisten vahtiminen on aika yleistä. Ehkäpä niin kävi myös toiselle Jeesuksen kanssa ristiinnaulituista rikollisista.

OPETUS

Kerro lapsille, että Golgatan kukkula kaupungin ulkopuolella oli paikka, jossa tuomitut ristiinnaulittiin. Jeesuksen risti pystytettiin sinne samaan aikaan kahden muun kuolemaantuomitun ristien kanssa.

Toinen tuomituista pilkkasi Jeesusta siitä, että häntä oli nimitetty Messiaaksi (Messias on juutalaisten uusi kuningas, joka vapauttaa kansan Rooman vallasta). Jeesuksen ristissäkin luki: "Tämä on juutalaisten kuningas". Hän kerjasi ivaten Jeesusta vapauttamaan itsensä ja heidät kaksi muuta risteiltä, jos kerran oli Messias.

Toinen tuomittu moitti toista tuomittua pilkkasanoista ja ihmetteli, kuinka toinen itse ristillä ollessaan vielä kehtasi ivata muita. Hän itse näki viimeinkin tilaisuutensa tulleen: Hän oli niin lähellä Jeesusta, että saattoi pyytää sen, mitä oli pitkään halunnut: että saisi anteeksi ja että hänellä kaikista pahoista teoistaan huolimatta olisi paikka taivaan valtakunnassa. Hän uskoi, että Jeesus oli oikeasti Messias ja että Jeesus saattoi määrätä, kuka pääsee Jumalan valtakuntaan. Tälle tuomitulle Jeesus lupasi: "Jo tänään olet minun kanssani paratiisissa". Toiselle hän ei sanonut mitään.

Miltä tuntui pilkkaajasta? Ehkä hän ajatteli kateellisena ja kiukuissaan: "Miksi Jeesus ei puhunut minulle eikä luvannut minulle taivaspaikkaa, vaikka olen paljon tuota toista parempi?"

Lasten kanssa voi keskustella, mitä tuolle pilkkaajalle olisi voinut vastata.

OPETUKSEN YDIN

Jeesus antaa anteeksi katuvalle.

RUKOUS

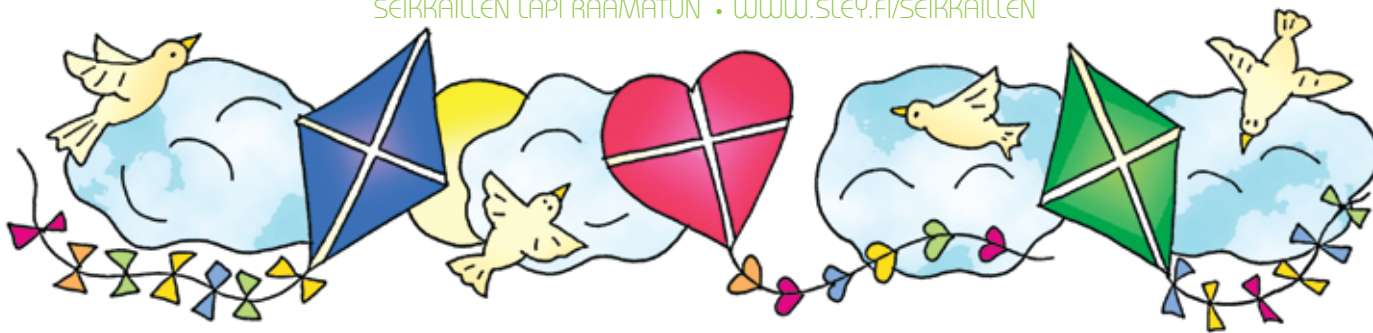
Herramme Jeesus Kristus, kuule meitä, kun huudamme sinua avuksemme. Anna meille anteeksi kaikki pahat tekemme ja väärät asenteemme, joilla olemme kohdelleet väärin toisia ihmisiä. Anna meille luottamus sinun rakkautesi ja anteeksiantoosi. Aamen.

LAULUT

Pienille

Vieraalla maalla kaukana, VK 78
 Jumalan kämmenellä, VK 499
 Anna anteeksi, LV 60
 Jeesus meidän veljemme, VK 720
 Pienen pieni leppäkerttu, LV 137
 Vielä tilaa on, LV 160

Isoille lisäksi

Tie valmis on, VK 511
Jeesus sinä huomaat, VK 513
Herra kädelläsi, VK 517

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Minkälaista Messiasta ensimmäinen pahantekijä odotti?
2. Miksi hän pilkkasi Jeesusta?
3. Mitä toinen pahantekijä tunnusti?
4. Mitä Jeesus lupasi hänelle?
5. Mitä Jeesus lupaa meille, kun tunnustamme syntimme?
6. Miksi Jeesus voi antaa meille synnit anteeksi ja paikan taivaassa?

HAVAINNOLLISTAMINEN

Vaihtoehto 1.

Lasten kanssa voidaan askarrella ennen kertomusta kumpu, jolla on kolme ristiä ja käyttää sitä havainnollistamiseen. Käytä kumpuna isohkoa pakkausstyroksia tai nurin käännettyä pahvilaatikkoa. Liimaa päälle rypistettyä ja revittyä sanomalehtipaperia useita kerroksia. Tee paperista tiiviit kasat ristien tueksi. Laita siihen kiinni kolme puusäleistä liimattua ristiä. Maalaa työ tummin peiteväreihin.

Liimana voi päällimmäisissä paperikerroksissa käyttää myös tapettiliisteriä niin, että se kastelee sanomalehden massaksi. Liisterin kuivuttua (esim. seuraavalla kerralla) työ voidaan maalata. Näin työstä tulee kestävä tuleviakin käyttökertoja varten. Tässä tapauksessa maalina on hyvä käyttää akryylivärejä. Työn voi vielä lakata. Yhdessä tehtyä askastelutyötä voi kuitenkin pitää esillä kertomuksen ajan, vaikka se ei olisi kuivunut, eikä maalattu.

Vaihtoehto 2.

Laita alttarille kuva Golgatasta ja kolmesta rististä. Vanhoista koulun kuvatauluista sekä monista kirjoista, kuvasarjoista ja internetistä löytyy sopivia kuvia. Älä valitse pienille lapsille kuitenkaan kuvaa, jossa näkyy paljon verta.

Vaihtoehto 3.

Laita tarjottimelle tai pöydälle kasa erikokoisia luonnonkiviä ja niiden väliin kolme puista ristiä.

TOIMINTA

Askartelut

Syntikivet ja armopussit

TARVIKKEET:

valkoista huopaa tai kangasta
sakset, neuloja ja puuvillalankaa tai liimaa
kangastusseja
suojapaperia
kangasnauhaa
luonnonkiviä

OHJE:

1. Askarrellaan liimaten tai puuvillalangalla harsinpistoin ommellen pienet pussit valkoisesta huovasta tai kankaasta. Lapselle annetaan noin 10 x 14 cm pala kangasta tai huopaa.
2. Huopa taitetaan pitkältä sivulta kaksinkertoin ja liimataan tai ommellaan reunat kiinni. Yläreuna jätetään avoimeksi.
3. Pussin päälle kirjoitetaan tavallisin tai kangastussein: ANTEEKSI ANNETTU ja toiselle puolen voi piirtää ristin. Sisälle kannattaa laittaa kirjoittamisen ajaksi paperin pala, jottei tussi mene kankaan läpi.
4. Pussin suun sulkemista varten jokaiselle lapselle varataan valkoinen kangasnauha (pituus noin 30 cm).

KÄYTTÖ:

Lapsi saa valita luonnonkivien joukosta kiven, joka on hänen mielestään kaikkein rumin. Kerrotaan kuinka synty, pahat teot, ajatukset, laiminlyönnit ja asenteet painavat ihmisen mieltä, mutta ne voi pyytää ja saada anteeksi Jeesuksen ristinkuoleman tähden. Lapsi saa itsekseen nimetä kivensä: mitä hänen mieltänsä painavaa pahaa se kuvaa. Rukoillaan pieni synnintunnustusrukous, jonka jälkeen kaikki pujottavat kiven pussiinsa ja pussit solmitaan kiinni. Pussia voi pitää kotona vaikka hyllyn päällä ja ottaa kivi uudelleen käyttöön, kun rukoilee toisen kerran jotakin anteeksi. Ohjeena voi kertoa myös, että joudumme pyytämään anteeksi elämämme aikana yhä uudestaan.

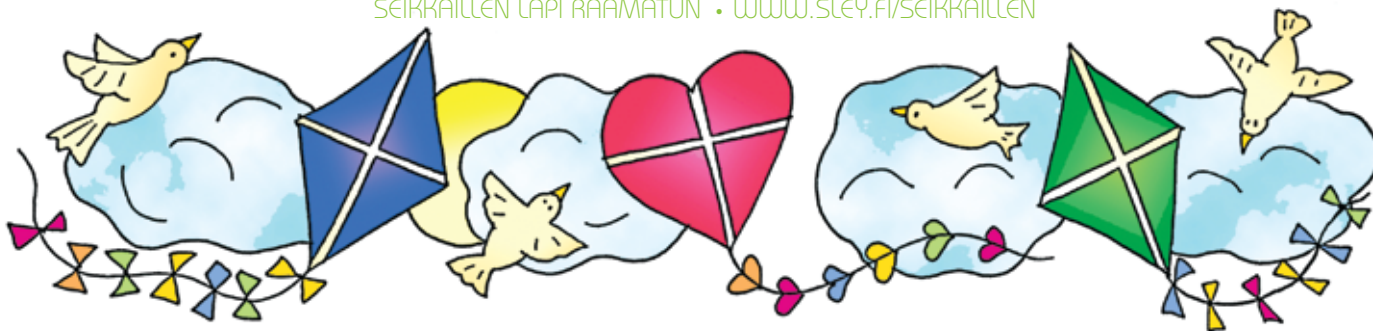
Risti kalliolla

TARVIKKEET:

kaksi sormenpaksuista puukeppiä
ohutta ruskeaa naruja
puukko
iso kivi
liimaa, joka soveltuu puun ja kivien liimaamiseen
pikkukiviä

OHJE:

1. Tarkoituksena on askarrella kalliolla seisova risti.
2. Pidemmän kepin toinen pää viilletään puukolla tasaiseksi myöhempää liimausta varten.
3. Puukepit laitetaan päällekkäin niin, että ne muodostavat ristin.
4. Ne liimataan kiinni toisiinsa ja annetaan kuivua hetken.
5. Jotta kepit varmasti pysyisivät toisissaan kiinni, kieputetaan naru vielä kulkemaan niiden

liittymäkohdasta. Muista jättää narun molempiin päihin riittävä pätkä ylimääräistä narua, jotta saat solmittua nauhan umpisolmuun.

6. Valmis risti liimataan keskelle isoa kiveä. Liimaa kannattaa laittaa runsaasti, jotta risti pysyy pystyssä.

7. Lopuksi ristin ympärille liimataan kasa pikkukiviä, jotka myös osaltaan tukevat ristiä. Ne kuvaavat meidän syntejämme, jotka saamme jättää ristin juurelle.

LEIKKI

Etsi esine

Leikkijät jaetaan pareihin tai pieniin ryhmiin. Ohjaaja on valmistanut etukäteen jokaiselle parille/ryhmälle kahdeksan A4-kokoista paperia, joissa jokaisessa on yksi kirjain sanasta A-N-T-E-E-K-S-I. Laput sijoitetaan lattialle jokaisen parin/ryhmän eteen. Leikin tarkoituksena on, että jokainen pari/ryhmä etsii huoneesta jokaisen paperin päälle siinä olevalla kirjaimella alkavan esineen, esimerkiksi N-paperin päälle voi laittaa nukan. Se pari voittaa, jolla on ensimmäisenä jokaisen paperin päällä esine.

Taustatietoa ohjaajalle: Tom Säilä

Pohjustus, opetus, rukous, laulut, keskustelukysymykset, havainnollistaminen ja askartelu: Jaana Heliövaara

Askartelu (Risti kalliolla), leikki: Liisi Portin

PIETARI

PIETARIN KALANSAALIS Luuk. 5:1–11

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Jeesuksen toiminta on vasta alussa, mutta väkeä tungeksii jo paljon hänen ympärillään. Taustalla kalastajat lopettelevat heikosti onnistunutta yöllistä kalareisuaan; yöllä saalista ei ole tullut, päivällä on turha yrittää. Tyhjäksi jäänyt kalavene saa kuitenkin kantaa kallisarvoisinta lastia, kun Jeesus yllättäen valitsee sen saarnatuolikseen. Ääni kaikuu pitkin rantaa.

Oikeastaan kertomus Pietarin valtavasta kalansaaliista on kuvaus hänen kutsumisestaan. Kutsuun sisältyy kaksi kohtaa: kutsu Jeesuksen seuraajaksi (hengellinen herätys) ja ihmisten kalastajaksi (kutsu apostolinvirkaan).

Opimme, miten Jeesus esittää kutsunsa ja miten Pietari suhtautuu siihen. Sekä Jeesuksen puheissa että teoissa ilmenee hänen jumalallinen valtansa. Sen Pietari yhä selvemmin aavistaa. Mitä pidemmälle tapahtumat etenevät, sitä suurempana Pietari näkee Jeesuksen ja sitä kelvottomampana itsensä. Mutta vaikka hän ei käsitä läheskään kaikkea Jeesuksesta, hän silti tottelee. Usko Jeesukseen on virinnyt. Se tapahtuu siellä, missä Jeesus on, missä häntä kuunnellaan ja totellaan.

OPETUS

Simon oli pahalla tuulella ja häntä väsytti. Hän oli kalastanut koko yön, mutta ei ollut saanut edes yhtä pientä sinttiä. Nyt hän huuhtoi verkkojaan kahden kalastuskaverinsa kanssa. Mistähän he saisivat tällekin päivälle ruokaa...

– Simon! huudahti mies väkijoukon keskeltä. Kyllä Simon tunnisti miehen. Se oli se Nasaretista tullut opettaja. Kaikki puhuivat hänestä. Nytkin väkeä oli niin paljon, etteivät taaempaan olevat voineet kuulla tuon opettajan puheita.

– Simon, souda rannasta ulommas, käski mies ja astui veneeseen. Simon totteli kyselemättä, vaikka oli harmissaan huonosti menneestä kalarekkestä. Tuossa opettajassa oli jotakin, mikä pisti tottelemaan.

Opettaja puhui veneestä rannalla kuuntelevalle ihmisjoukolla. Simonkin kuunteli. Kun puhe loppui, opettaja käski Simonia laskemaan uudelleen verkot veteen. Kiukun puuska käväisi Simonin mielessä. Juurihan ne puhdistettiin! Ja jos ei yöllä tule kalaa, niin ei sitten päivälläkään... Mutta jostakin syystä hän taas totteli kummallista opettajaa.

Se mitä siitä seurasi, jäi loppuiäksi hänen mieleensä. Ikinä ennen hän ei ollut nähnyt niin paljon kalaa. Kalat välkehtivät hopeisina ja tummina Simonin verkoissa, vesi kuohui ja verkot repeilivät. Se ei kuitenkaan merkinnyt tällä kertaa mitään. Simonia pelotti enemmän kuin koskaan. Kuka ihme tuo mies on? Hän kävi maahan opettajan jalkojen juureen ja sanoi: Mene pois minun luotani, Herra! Minä olen syntinen mies.

Mutta Herra Jeesus ei mennyt pois. Hän halusi Simonin seuraansa. Vene ja verkot jäivät rannalle. Simonin elämässä alkoi jotakin kokonaan uutta. Hänestä tuli Jeesuksen seuraaja. Hän sai uuden nimenkin: Pietari. Ja sen lisäksi Jeesuksella oli hänelle tehtävä, pyörryttävän suuri tehtävä. Ennen Simon oli pyydystänyt kaloja veneeseensä. Tästä lähtien hän pyytäisi ihmisiä Jeesuksen seuraan. Olemmeko me samassa veneessä Pietarin kanssa?

OPETUKSEN YDIN

Usko syntyy, kun kohtaamme Jeesuksen.

UKOUS

Rakas Jeesus, tule sinä meidänkin luoksemme, niin kuin tulit Pietarin luo. Pietari pyysi sinua menemään pois, mutta et mennyt, koska rakastit Pietaria. Älä lähde meidänkään luotamme ikinä, vaikka joskus pyytäisimmekin sinua lähtemään. Aamen.

LAULUT

Jeesuksesta laulan, SK 179
 Jeesus meitä rakastaa, SK 409
 Kiirehdi rakkaan Jeesuksen luo, SK 410
 Kala-Pekka, LV 90 / Laulutuuhi (2011) 23
 Otsaani ja rintaani, VK 806

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Mikä Jeesuksessa kiinnosti niin kovasti ihmisiä?
2. Miksi Pietaria pelotti, kun hänelle alkoi selvitä kuka Jeesus on?
3. Mitä se tarkoittaa, että Pietarista tulisi ihmisten kalastaja?

HAVAINNOLLISTAMINEN PIENILLE

Pienille lapsille kertomusta voidaan havainnollistaa käyttämällä kertomusarkkua. Voit tuoda mukasi jännittävän näköisen rasian tai laatikon, josta nostat esille yhden tavaran kerrallaan. Rasiassa voisi olla ruohoista maata (vihreä kangas) ja sen päällä ihmisiä, meri (sininen kangas), kaloja (harmaa kiiltävä kangas), verkko (virkattu reikähuivi tms.), ruskea pahvista taiteltu vene sekä henkilöinä Jeesus, Pietari ja vähän miehistöä. Kun maisema on valmis, kertomus voi alkaa.

HAVAINNOLLISTAMINEN ISOILLE

Opetus voidaan käydä ensin rauhassa läpi. Sen jälkeen ohjaaja opastaa lapset alla olevaan tehtävään:

Maailman ihmeellisin kalajuttu ja ihmeellinen Jeesus -uutinen leviää ympäri kaupunkia. Kaiken lisäksi kaikki on totta. Paikallislehti päättää tehdä uutisen tapahtuneesta. Lapset pääsevät haastattelemaan Pietaria, jota yksi ohjaajista esittää, sekä tekemään yhdessä lehtijutun paikallislehteen. Jos lapsia on monta, voidaan jakaantua ryhmiin ja tehdä useampi juttu.

Tilanteeseen tarvitaan paitsi naamioitumisrekvisiittaa ohjaajalle myös tarvikkeet lehtiaskartelua varten (valkoista kartonkia, lehdistä leikattuja valmiita otsikoita, liimaa, kyniä, värityskyniä yms.) sekä jonkinlainen mikrofoni tai vaikka oikea kasettinauhuri haastatteliijoille.

TOIMINTA

Askartelu: Onki

TARVIKKEET:

n. 1 m mittainen keppi
ohutta narua
sakset
valkoista paperia
lyijykynä
vesivärit ja pensseli
liimaa
rei'itin
tussi

OHJE:

1. Tarkoituksena on valmistaa onki, jossa roikkuu saaliina kala, jonka keskiosassa lukee: IHMISTEN KALASTAJA.
2. Noin yhden metrin mittaisen kepin toiseen päähän sidotaan reilun puolen metrin mittainen ohut naru.
3. Valkoiselle paperille piirretään iso kala, joka leikataan irti paperista.
4. Kalaa apuna käyttäen piirretään täsmälleen samankokoinen ja -näköinen kala paperille, joka myös leikataan.
5. Molemmat kalat maalataan vesiväreillä halutun näköisiksi.
6. Kun vesiväri on kuivunut, kalat liimataan yhteen ja rei'itetään yläreunasta niin, että ongen ohuen narun voi solmia kiinni kalaan.
7. Lopuksi kala sidotaan naruun kiinni ja kalan keskiosaan kirjoitetaan tussilla IHMISTEN KALASTAJA.

LEIKIT PIENILLE

Pahvikalojen onginta

Tarvitaan erivärisiä kartonkeja, joista leikataan yksinkertaisia kaloja. Jokaiseen kalaan liimataan magneetinpala. Lisäksi tarvitaan onkia (keppi, vähän narua siimaksi ja siiman päähän magneetti). Kalat voi levittää sinisen kankaan päälle, ämpäreihin tai muualle. Kalaonnea!

Kalastus

Leikkiin tarvitaan kaksi ohjaajaa. Toinen ohjaaja valmistelee leikin etukäteen niin, että viritää maahan asti ulottuvan suuren kankaan esim. kahden kirjahyllyn väliin. Tärkeää on, että leikkijät eivät näe verhon taakse sen ala- eikä yläpuolelta. Toinen ohjaaja valmistaa etukäteen ongen. Hän voi valmistaa sen kiinnittämällä pitkän ja ohuen narun kepin toiseen päähän ja sitomalla pienen hiekkäämpärin narun toiseen päähän. Leikkijät muodostavat jonon ja jokainen saa vuorollansa onkia eli pitää kiinni ongesta ja heittää ämpärin kankaan toiselle puolelle. Toinen ohjaaja auttaa leikkijää onkimisessa ja toinen ohjaaja laittaa jonkin kivan yllätyksen ämpäriin kankaan takana. Kun yllätys on korissa, kankaan takana oleva ohjaaja voi vähän nykiä narua merkiksi siitä, että ämpärin voi vetää takaisin. Kun leikkijä on saanut yllätyksensä, on seuraavan leikkijän vuoro onkia. Leikki loppuu, kun kaikki ovat saaneet onkia.

LEIKIT ISOILLE

Sardiinipurkki eli Pietarin kalaverkko

Pietarin kalaverkko on piiloleikki, jossa etsijöitä on monta ja piiloutujia yksi. Yksi menee aluksi itse valitsemaansa piiloon, josta tulee Pietarin kalaverkko. Kun joku etsijöistä huomaa hänet, hän menee samaan piiloon. Leikki päättyy, kun kaikki leikkijät ovat Pietarin kalaverkossa ja verkko on täynnä.

Solmu Pietarin kalaverkossa

Leikkijöistä valitaan yksi vapaaehtoinen Pietariksi, joka menee hetkeksi huoneen ulkopuolelle. Sillä välin toiset leikkijät muodostavat ringin ja laittavat silmät kiinni. Sitten piirissä olijat

kävelevät eteenpäin kädet ojennettuina ja tarttuvat summamutikassa kahta kaveria kädestä. Näin muodostuu solmu.

Pietari pyydetään takaisin selvittämään solmuun mennyttä verkkoaan. Tehtävässä ei saa käyttää saksia eli solmussa olijat eivät saa päästää irti toistensa käsistä. Katsotaan, onnistuuko Pietari haastavassa tehtävässään.

Ahtautta sinttilaivassa

Laivaa kuvaa sanomalehdillä tai liinoilla peitetty alue lattialla. Pietarin miehistö asettuu veneeseen. Kun kaloja alkaa tulla, tila käy ahtaaksi (ohjaaja pienentää aluetta). Miehistön jäsenen on tehtävä yhteistyötä, jotta kaikki niin kalat kuin ihmisetkin mahtuvat veneeseen. Kuinkahan kauan se onnistuu?

Pietarin kalansaaalis

Leikkijät istuvat piirissä, jossa on tuoleja yksi vähemmän kuin leikkijöitä. Leikin vetäjä kuiskaa jokaisen leikkijän korvaan jonkin kalan (hauki, ahven, silakka tai lohi). Leikin vetäjä menee ensiksi piirin keskelle. Hän huutaa jonkin kalan nimen ja kyseiset kalat vaihtavat keskenään paikkaa ja keskellä oleva koettaa saada itselleen istuinpaikan. Omalle paikalle ei saa palata, vaan leikkijän pitää löytää uusi paikka joka kerraksi. Se leikkijä, joka jää ilman istuinpaikkaa, jää keskellä ja valitsee jälleen jonkin kalan ja huutaa sen ääneen. Jos keskellä oleva huutaa Pietarin kalansaaalis, kaikkien on vaihdettava paikkaa.

Taustatietoa ohjaajalle ja opetus: Pasi Palmu

Havainnollistaminen ja leikit: Annika Kulhua

Laulut, askartelu ja leikit (Kalastus ja Pietarin kalansaaalis): Liisi Portin

PIETARI

KIRKASTUSVUORELLA Mark. 9:2–8

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Jeesuksen maanpäällisen toiminnan viimeinen vaihe on alkamassa. Kirkastusvuorelle hämmöttää jo Golgata ja risti. Siitä Mooses ja Elia Jeesuksen kanssa keskustelevatkin (Luuk. 9:31). Moosesta pidettiin yleisesti Vanhan liiton suurimpana henkilönä ja Eliaa profeetoista merkittävimpanä. Näiden suurmiesten esiintyminen osoittaa, miten koko Vanha testamentti tähtää Jeesukseen. Kristuksen kirkastuminen puolestaan muistuttaa, että ristin mies on samalla koko ajan kunnian Kuningas.

Pietarin ehdotus majojen rakentamisesta selittyyne alkavalla lehtimajajuhlalla, jonka aikana jokainen israelilainen eli lehvistä tehdyssä majassa. Pietarin ohella Jaakob ja Johannes välittivät aikanaan kirkastusvuorella saadun Kristus-todistuksen toisillekin. Apostolinen evankeliumi perustuu silminnäkijätodistukseen (2. Piet. 1:16ss.).

Kertomus huipentuu taivaalliseen ääneen, joka käskee kuulemaan Jeesusta. Jopa Mooses ja Elia vaikenivat silloin, kun Jeesusta on määrä kuunnella. Hän yksin jää muun kadotessa. Siksi tämä evankeliumi kutsuu meitä kiinnittymään Jeesukseen ja näkemään, että koko Raamattu keskittyy häneen.

OPETUS

Pietari oli seurannut Jeesusta yli kahden vuoden ajan. Hän oli kuullut salaperäisiä opetuksia ja nähnyt ihmeitä. Hän oli huomannut, miten Jeesus välitti jokaisesta ihmisestä ja halusi kutsua luokseen kaikkia, niitäkin, joista kukaan toinen ei välittänyt. Se oli Pietarista hienoa, mutta vähän kummallista. Eikö Jeesus voisi tehdä vieläkin enemmän, jos hän menisi vaikka Herodeksen linnaan ja rupeaisi kuninkaaksi?

Tällaisia asioita Pietari oli miettinyt. Eniten hän oli ihmetellyt sitä, mitä Jeesus oli vähän aikaa sitten sanonut. Että hänet otettaisiin Jerusalemissa kiinni, häntä pilkattaisiin ja hänet tapettaisiin. Miksi Jeesus puhui tällaisia?

Nyt Pietari kiipesi Jaakobin ja Johanneksen kanssa vuorenrinnettä ylös. Jeesus oli ottanut vain heidät mukaansa. Pietari ei tiennyt, mitä varten. Ylhäällä vuoren huipulla se tapahtui. Jeesus muuttui kirkkaammaksi kuin aurinko. Hänen vaatteensa hohtivat lumivalkoisina. Silti tuo kirkkaus ei häikäissyt silmiä. Kaikki oli hetken kuin taivaassa, niin kaunista, puhdasta ja ihmeellistä. Pietarin ja hänen ystäviensä oli hyvä olla. Mutta mitä ihmettä: enää he eivät olleetkaan nelisin! Jeesus keskusteli kahden oudon miehen kanssa. Jostakin syystä Pietari tunnisti heidät heti. Siinä seisoivat Mooses ja Elia. Heistä molemmista Pietari oli jo lapsena kuullut paljon. Nyt hän ei tiennyt, mitä sanoa. Hänellä oli mielessään vain yksi asia: hän halusi palvella noita kirkkaita olentoja. Hän sanoikin Jeesukselle:

– Rabbi, on hyvä, että me olemme täällä. Me teemme kolme majaa: sinulle ja Moosekselle ja Elialle. Pietari toivoi, että hänestä olisi edes jotakin hyötyä. Totta kai häntä pelotti kaiken tämän näkeminen.

Sitten, yhtäkkiä, pilvi peitti heidät, ja pilvestä kuului ääni:

– Tämä on minun rakas Poikani, kuulkaa häntä!

Pilvi haihtui, eikä vuoren huipulla ollut enää ketään muita kuin he neljä. Jeesuskin näytti taas samalta kuin ennen. Mutta Pietari oli ymmärtänyt jotakin uutta. Jeesus on vielä paljon enemmän kuin kukaan muu. Mikään ei siksi ole tärkeämpää kuin kuunnella Jeesusta. Mikään ei ole tärkeämpää kuin oppia tuntemaan häntä yhä paremmin. Nyt Pietari halusi ymmärtää Jeesusta silloinkin, kun hän puhui käsittämättömiä asioita. Senkin Pietari halusi selvittää, mikä tarkoitus Jeesuksen kuolemalla olisi.

OPETUKSEN YDIN

Raamattua kannattaa kuunnella silloinkin, kun me emme ymmärrä sitä järjellämme.

RUKOUS

Herra Jeesus, sinä näytit vuorella lyhyen ajan, että olet taivaasta tullut Jumalan Poika. Kuitenkin sinä kärsit kipua ja suostuit ristille. Auta meitä ymmärtämään, miksi tulit tänne maailmaan ja miten paljon meistä välität. Opetä meitä uskomaan silloinkin, kun emme ymmärrä jotakin asiaa. Aamen.

LAULUT

Sanan anna koskettaa, SK 93
 Mistään et suurempaa rakkautta löydä, SK 188
 Jeesuksesta laulan, SK 179
 Jeesus meitä rakastaa, SK 409
 Olen onnellinen, SK 413
 Oi Jumala, et hylkää pientä lasta, VK 491
 Käyn, Jeesus, kasvois etehen, VK 500

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Missä sinun on ollut oikein hyvä olla, melkein kuin taivaassa?
2. Mitä muistat Mooseksesta ja Eliasta?
3. Miten oppisimme tuntemaan Jeesusta paremmin?
4. Mistä löydämme Jeesuksen sanoja?

HAVAINNOLLISTAMINEN PIENILLE

Pienimpien kuulijoiden huomion saa hyvin vangittua, kun käytät havainnollistamisessa kertomusarkkua, josta nostetaan yksi esine kerrallaan ihmetellen ylös. Muodostakaa lapsista piiri, jonka keskellä rakentuu lattiakuva tapahtumista.

Alkujohdannoksi voidaan rakentaa maisema, jossa kaikki tapahtuu. Lattiakuvamenetelmän mukaisesti tilanteesta voi tehdä vuorovaikutteisen kyselemällä lapsilta ja pyytämällä heitä vuorotellen avuksi kuvan rakentamiseen.

Ohjaaja levittää ensin vihreän liinan lattialle ja kysyy, mitä lapsille tulee tästä kankaasta mieleen. Sitten hän kertoo, mikä se tämän päivän kertomuksessa on. Tänä viikkoa liina on ruohoa (jos kangas on myös sopivan pehmeää, voivat lapset kokeilla, miltä ruoho tuntuu). Sen päälle levitetään vaaleamman vihreitä tilkkuja, jotka ovat puita. Keskelle tulee ohut ruskea tie ja sitten tien päähän iso tumman ruskea vuori. Vuoren päällä olevan kankaan tulee olla joko niin pitkä, että siitä itsestään saa keon, joka muistuttaa vuorta tai sitten sen alle on laitettava jotakin.

Kun maisema on valmis, näytellään kertomus nukkien avulla sen päällä. Nukkeja tarvitaan opetuslapsiksi kolme ja lisäksi Jeesus, Mooses ja Elia. Jeesukselle on hyvä varata myös puhtaaksi valkoinen vaate. Nuket voivat olla valmiita lyijyjalkanukkeja tai ne voi valmistaa itse esim. pahvista.

HAVAINNOLLISTAVA LEIKKI ISOILLE

Pietari, Jaakob ja Johannes olisivat tahtoneet rakentaa kirkastusvuorelle kolme majaa, niin hyvä heidän oli siellä olla. Onko sinulla mielessäsi jokin lempipaikka, johon tahtoisit rakentaa majan? Millaisen majan sinä rakentaisit, jos löytäisit todella hienon paikan?

Majanrakentaminen on kautta aikojen ollut yksi lasten suosikkileikeistä. Läjä kankaita, patjoja, narua ja vaikka tyynyjä on hyvä olla käsillä, toki majat voi rakentaa myös ulkona sieltä löytyvistä materiaaleista jonnekin mukavaan paikkaan. Lapset voi jakaa kolmeen ryhmään, niin että syntyy kolme majaa. Rakentamisessa innostaa, jos lapset saavat valita materiaaleja vapaasti ja tehdä rakennelmista oman näköisiä.

Majojen rakentamisen voi toteuttaa toki myös pienoiskoossa esimerkiksi muovailuvahasta. Mutta ehdottomasti omaa luokkaansa, on tehdä iso maja, jonka sisään voi ryömiä.

Majoissa voidaan sitten yhdessä pohtia opetukseen kuuluvia kysymyksiä ja Pietarin uutta oivallusta. Johan kirkastui! Oivalluksen, voi jokainen kirjoittaa itselleen mukaan kolmion (vuoren) muotoiseen korttiin. Kortti kulkee sitten mukana arjessa rohkaisten, niin kuin opetuslastenkin oivallus heidän mukanaan.

TOIMINTA

Leikki pienille: Valotus

Leikkijät istuvat piirissä pimeässä huoneessa. Kaikkein parasta on, jos huoneen saa aivan sakkipimeäksi (mikäli lapset vain uskaltavat olla pimeässä huoneessa). Ohjaaja on ensimmäisenä keskellä. Hänellä on taskulamppu ja hän pyörii paikallaan piirin keskellä. Hän sytyttää taskulampun jonkun leikkijän kohdalla ja toisten leikkijöiden tehtävänä on tunnistaa tämä leikkijä. Se leikkijä, joka ensimmäisenä sanoo valotetun leikkijän nimen, saa mennä keskelle.

Leikit isoille

Kiivetään vuorelle

Leikkijät seisovat piirissä. Ohjaaja on myös osa piiriä. Hän johtaa leikkiä antamalla ohjeet leikin aikana ja näyttämällä mallia, kuinka kulloinkin tulee tehdä. Leikki aloitetaan kävelyllä (taputetaan rauhallisesti käsillä polvia). Leikin aikana eli matkan varrella vastaan tulee esteitä, joista selvittää hyppäämällä, kiipeämällä, kumartumalla, kyykistymällä, joskus otetaan juoksupurtti, joskus hiivitaan hiljaa (taputetaan niin, ettei ääntä juurikaan kuulu), heilutetaan alhaalla näkyville ihmisille, lopuksi juostaan vuoren huipulle ja "tuuletetaan" perille pääsyn kunniaksi.

Maja Moosekselle

Leikkijät seisovat piirissä. Yksi leikkijöistä valitaan keskelle. Hänellä on taskulamppu, ja hänen tehtävänä on osoittaa jotakuta piirissä olevaa leikkijää valolla ja samalla sanoa Mooses. Sen leikkijän, jota osoitetaan valolla, tulee mennä omalla paikallaan nopeasti kyykkyyyn ja hänen vasemmalla ja oikealla puolella olevien leikkijöiden tulee kääntyä vastakkain ja tarttua toisiaan käsistä, niin että Mooses jää heidän keskelleen ja heidän käsiensä alle. Moosekselle siis tehdään maja. Jos joku leikkijä tekee väärin tai reagoi liian hitaasti, hän joutuu pelistä pois. Aluksi leikkiä voidaan harjoitella. Kun Moosekselle on rakennettu maja, leikkijät kääntyvät takaisin piiriin päin, ja keskellä oleva osoittaa jotakuta toista.

TEHTÄVÄ ISOILLE

Tehtävä isoille (LIITE 1/Kirkastusvuorella).

Taustatietoa ohjaajalle ja opetus: Pasi Palmu

Havainnollistaminen: Annika Kulhua

Laulut ja leikit: Liisi Portin

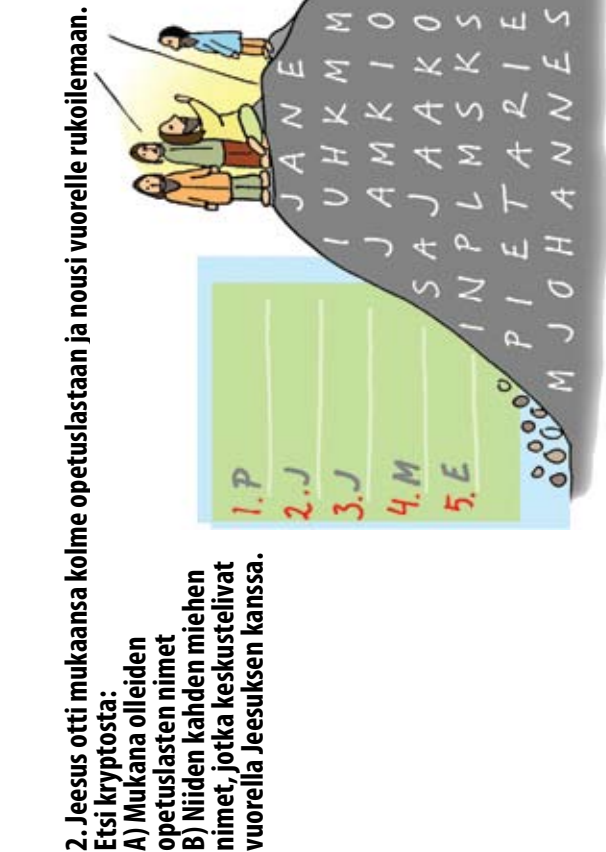
Tehtävä isoille: Saija Simanainen

Kuvitus: Liina Pajunen

KIRKASTUSVUORELLA

Mark. 9:2-8

1. Jeesus oli kertonut olevansa Jumalan lähettäjä. Missä Jumalan kirkkaus tuli ilmi? Poimi kesätaivaalla olevat kirjaimet järjestyksessä viivalle.

Etsi kryptosta:

opetuslasten nimet

nimet, jotka keskustelivat

vuorella Jeesuksen kanssa.

4. Vuorella opetuslapsille ilmestyivät kirkastetun Kristuksen lisäksi Vanhan testamentin suurimmat hahmot: Mooses (lain antaja) ja Elia (profeettojen edustaja). Minä kristillinen kirkko on alusta lähtien nähtynyt Kristuksen elämänvaiheet, kuoleman ja ylösnousemuksen. Ratkaise sakarjoitus. Vaihda jokaisen kirjaimen tilalle aakkosten seuraava kirjain. Ö:n jälkeen tulee A.

Raamattua kannattaa kuunnella silloinkin, kun me emme ymmärrä sitä järkevästi.

PIETARI

LUPAUS PYHÄSTÄ HENGESTÄ Joh. 14: 23-29

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Johanneksen evankeliumin luku 14 kuuluu Jeesuksen kuuluisaan jäähyväispuheeseen. Antiikin aikana kiinnitettiin erityistä huomiota suurmiesten viimeisiin sanoihin, joten Jeesuksen puheella on nyt aivan erityinen paino.

Luvun loppupuolen ydin on lupaus Pyhästä Hengestä, joka annetaan opetuslasten "puolustajaksi". Sanalla "Puolustaja", kr. parakletos, on monta merkitystä. Joka tapauksessa "Puolustaja", Pyhä Henki, on kristittyjen puolustusasianajaja (Job 33:23), esirukoilija (1. Joh. 2:1), lohduttaja (Job 16:2) ja auttaja (erityisesti nyt käsiteltävässä kohdassa). Tästä jaksosta opimme Pyhän Hengen tehtävän olevan ennen kaikkea kristittyjen auttaminen sen jälkeen, kun Jeesus ei enää ruumiillisesti ole omiensa keskellä. Pian Jeesus on poissa, mutta Puolustajan työn takia hänen omansa näkevät hänet edelleen. Toisin kuin "maailman ihmiset" Jeesuksen omat ymmärtävät, että Isä on Pojassaan, Poika Isässä, Jeesus omissaan ja hänen omansa Jeesuksessa - näin nouseaan huikkeisiin teologisiin korkeuksiin. Maailmalle Puolustaja on outo ja tulee aina jäämään oudoksi.

Toinen jaksoa hallitseva piirre on useaan kertaan esiin nouseva puhe Jeesuksen omien kuuliaisuudesta opettajansa sanoille. Jos joku rakastaa Jeesusta, se käy ilmi hänen konkreettisesta toiminnastaan. Hän tahtoo noudattaa sitä tahtoa, jonka Herra itse on ilmaissut. Rakkaus Herraan ei ole käsitteellistä, vaan se merkitsee toden tekemistä Jeesuksen sanoista. Ihminen ei voi rakastaa Jeesusta ja samaan aikaan torjua hänen sanaansa. Jakson viimeisissä jakeissa pimeys alkaa laskeutua kirkkauden ylle. Hetki on käsillä ja Jeesus on joutumassa ristin tielle. Pojan kuuliaisuus Isän tahdolle osoittaa, miten hän itse on äsken lausumiensa sanojensa mittainen: Rakkaus Isään punnitaan konkreettisesti toiminnassa, ja niin Herra lähtee ristin tielle.

OPETUS

Elimme huikeita aikoja silloin, kaikki me opetuslapset. Olimme saaneet kulkea Jeesuksen kanssa ja kuulla hänen opetuksiaan. Mahtavaa oli ollut nähdä, että usein oli paljon muutakin kansaa häntä kuulemassa. Jeesuksen seurassa meidän oli hyvä olla.

Kerran Jeesus puhui: "Jos joku rakastaa minua, hän noudattaa minun sanaani. Minun Isäni rakastaa häntä, ja me tulemme hänen luokseen asumaan. Se, joka ei minua rakasta, ei noudata minun sanaani." Jeesus myös kertoi, että hän ei puhu omia sanojaan, vaan kaikki sanat tulevat hänen Isältään, joka on hänet lähettänyt. Meidän opetuslasten täytyi miettiä tarkoin näitä puheita. Jeesus on siis Jumalan Poika. Jumala oli lähettänyt Jeesuksen maailmaan ja antanut sanat puhuttavaksi. Jeesus oli opettanut, että hän ja Jumala ovat yhtä. He yhdessä jäävät asumaan niiden luokse, jotka heitä rakastavat. Tämä onkin ihana lupaus.

Jeesus jatkoi vielä puhuen Pyhästä Hengestä. Jumala, Taivaan Isä, lähettää Pyhän Hengen, joka palauttaa mieliimme Jeesuksen opetukset. Jeesus nimittäin kertoi, että hän lähtee pois Isänsä luokse. Olimme huolissamme, miten voimme selvitä ilman Jeesusta. Hän lupasi, ettei jätä meitä pulaan, vaan antaa Pyhän Hengen oppaaksemme. Pyhä Henki on myös yhtä Jeesuksen ja Jumalan kanssa. Hengen kautta Jeesus on siis luonamme, vaikka emme häntä näekään. Toisinaan meidän oli vaikea ymmärtää kaikkia Jeesuksen sanoja. Hän halusi puheillaan valmistaa meitä tulevaan ja me halusimme luottaa häneen.

Rohkaisuksi Jeesus sanoi vielä sanat, jotka painuivat syvälle mieleeni, ja joita toistelen itselleni usein: "Minä jätän teille rauhan. Oman rauhani minä annan teille, en sellaista jonka maailma antaa. Olkaa rohkeat, älkää vaipuko epätoivoon."

OPETUKSEN YDIN

Jumala antoi meille Pyhän Hengen Puolustajaksi, auttajaksi ja oppaaksi. Pyhän Hengen kautta Jeesus on luonamme, vaikka emme häntä näekään.

RUKOUS

Rukoilemme Isän, Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Kiitos, että te kaikki olette yhtä ja näin voitte asua luonamme tänäänkin. Haluamme erityisesti kiittää siitä, että Pyhä Henki on annettu meidän Puolustajaksemme maan päällä. Anna meille oikea rauha joka päivä, jotta voimme elää rohkeina. Amen

LAULUT

Armon lapset riemuitkaa, SK 81
 Kiirehdi rakkaan Jeesuksen luo, SK 410
 Kosketa minua, Henki, VK 125
 Keskellämme ihmeellinen, VK 746

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Miksi meille on annettu Pyhä Henki?
2. Millaisia tehtäviä Pyhällä Hengellä on?
3. Mikä on Pyhän Hengen tärkein tehtävä?
4. Millä tavalla me voimme rakastaa Jeesusta? Millä tavalla rakkautemme Jeesukseen näkyy?

HAVAINNOLLISTAMINEN

Kertomuksen voi havainnollistaa niin, että opettaja pukeutuu Pietariksi esimerkiksi laittamalla ylleen saunatakin, päähänsä huivin ja jalkoihinsa sandaalit. Hän tulee lasten luokse, esittelee itsensä ja esittää toiveen, että saisi kertoa hieman kokemaansa. Opettaja kertoo opetustekstin omin sanoin. Opettaja voi myös askarrella etukäteen kirjakäärön paperista ja ohuista puunoksista ja kirjoittaa tekstin sinne, jotta hänen ei tarvitse muistaa koko tekstiä ulkoa. Opettaja voi välillä esittää lapsille kysymyksiä: "Olitteko tekin paikalla?" "Muistatteko tekin tämän?"

TOIMINTA

Tehtävä: Keitä kaikkia sinä rakastat?

Muistatko, keitä meidän Raamatun mukaan tulisi rakastaa? Kirjoittakaa yhdessä rukous, jossa rukoulette teille rakkaiden ihmisten puolesta. Pienet voivat myös piirtää kuvan heille rakkaista ihmisistä ja tehdä rukouksen yhdessä ohjaajan kanssa, joka kerää henkilöiden nimet ja rukoo heidän puolestaan vaikka kerhon/pyhäkoulun lopuksi. Isommat voivat tehdä tämän henkilökohtaisena tehtävänä.

Leikki: Pyhä Henki, oppaamme

Ryhmä valmistaa ensiksi radan, jonka jokainen leikkijä tulee kiertämään. Radan voi rakentaa tuoleista, pöydistä, patjoista, peitoista jne. Kun rata on valmis, leikkijät valitsevat itselleen parin. Opettaja kertoo, että Pyhä Henki opastaa, ohjaa ja johdattaa meitä turvallisesti joka päivä. Siksi toinen parin jäsenistä saa johdattaa toisen radan läpi. Tarkoituksena on johdattaa turvallisesti ja luotettavasti oma pari radan läpi. Molemmat toimivat vuorotellen opastajina.

Taustatietoa ohjaajalle: Erkki Koskenniemi

Opetus, rukous ja tehtävä: Katri Toikka

Laulut, keskustelukysymykset, havainnollistaminen, leikki: Liisi Portin

PIETARI

PIETARI KIELTÄÄ JEESUKSEN Mark. 14:26–31, 66–72, 16:5–7

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Evangelistan kuvauksessa korostuu ihmisen tahdon heikkous ja Jeesuksen yksinäinen kärsimystie. Edes opetuslapsijoukon sisäpiiriin kuuluva Pietari ei kestä koetusta. Juudas on jo kavaltanut Jeesuksen, muut pakenevat hänen luotaan ja Pietarikin lopulta kieltää hänet. Edes Jeesuksen seuraajat eivät ole sankariainesta.

Pietarin kieltäminen on evankeliumin murheellisimpia välikohtauksia. Jakeessa 68 kuvataan, miten Pietari ei haluaisi ollenkaan kieltää Jeesusta ja siksi hän tekeytyy tyhmäksi. Kun pinteestä ei kuitenkaan enää selviä, on pakko kieltää. Se tapahtuu jyrkästi. Sadattelut ovat oikeastaan itseensä kohdistuvia uhkauksia ("jos olen hänen seuralaisiaan enkä puhu totta, niin käyköön minulle niin ja niin"). Pietarin vastaus: "En tunne sitä miestä" voitaisiin ymmärtää myös näin: "En ole enkä tahdo olla missään tekemisissä sen miehen kanssa". Pietarin maailma romahti tämän jälkeen.

Tyhjän haudan kuvauksessa on huomattava, miten enkeli lähettää naiset kertomaan ylösnousemuksesta "myös Pietarille". Lukija aavistelee, että kieltäjällekin avautuu uusi mahdollisuus.

OPETUS

Pietari ajatteli mennyttä aikaa Jeesuksen seurassa. Hän muisteli, miten Jeesuksen luona oli aina hyvä olla. Kyyneleet kihosivat silmiin. Miksi hän oli tehnyt niin? Pietaria hävetti, kun hän muisteli yön tapahtumia.

Kaikki alkoi aterian jälkeen. Jeesus ja opetuslapset olivat lähteneet Öljymäki-nimiseen paikkaan. Jeesus oli sanonut, että he kaikki jättäisivät hänet. Ei ikinä, Pietari tuumi. Hän lupasi Jeesukselle, että vaikka kaikki muut pettäisivät hänet, hän ei pettäisi ikinä. Mutta Jeesus oli vastannut hänelle, että ennen kuin kukko kiekuu kahdesti, Pietari kieltää hänet kolmesti. Ja juuri niin oli tapahtunut!

Pietari muisteli, miten Jeesus oli otettu kiinni. Hänet oli viety ylipapin palatsiin. Pietari oli seurannut matkan päässä. Hän oli rohkaissut mielensä ja mennyt palatsin pihalle. Siellä hän istui nuotion ääreen lämmittelemään. Ei hän tiennyt, miten voisi auttaa Jeesusta, mutta hän ei halunnut jättää tätä. Sitten yksi ylipapin palvelustytöistä jäi tuijottamaan Pietaria: "Sinäkin olit tuon Jeesuksen kanssa."

Pietari väitti vastaan. Mutta tyttö sanoi toisillekin, että oli tunnistanut Pietarin Jeesuksen ystäväksi. Taas Pietari kielsi. Hetken kuluttua muutkin sanoivat, että kyllä Pietari oli nähty Jeesuksen seurassa. Nyt Pietari alkoi vanhoa ja kiroilla, ettei tiennyt mistään Jeesuksesta eikä halunnutkaan tietää.

Sitten lauloi kukko. Pietari muisti Jeesuksen sanat. Hän lähti ulos palatsin pihasta ja itki kuin lapsi. Hän, joka oli ollut niin ylpeä Jeesuksen hänelle antamasta nimestä Pietari, joka merkitsee kalliota. Häntä oli vahva kallio? Hän oli kaikkein surkein!

Pietari oli ollut aivan murheen murtama viime päivät. Mikä enää auttaisi? Jeesukselta ei voinut pyytää anteeksi. Hänet oli surmattu ristillä ja haudattu.

Sitten Pietari havahtui ajatuksistaan. Kolme tuttua naista oli kuulemma käynyt haudalla, mutta he eivät olleet löytäneet Jeesuksen ruumista. Sen sijaan haudalla oli nähty – enkeli! Enkeli oli käskennyt opetuslapsia muistamaan Jeesuksen omat sanat. Näin piti tapahtua! Mutta tämä ei olisi loppu. Opetuslapset saivat vielä nähdä Jeesuksen. Pietari kuuli, että enkeli oli käskennyt naisia kertomaan tämän myös hänelle, Pietarille. Jeesus ajatteli vieläkin häntä, vaikka hän oli tehnyt niin ruman tempun. Voisikohan kaiken alkaa alusta? Voisiko kaiken saada anteeksi? Kun vain löytäisi Jeesuksen, niin vastauskin löytyisi!

OPETUKSEN YDIN

Jeesus jaksaa olla hyvä meille, vaikka me olemme tehneet väärin häntä kohtaan.

UKOUS

Herra Jeesus, anna minulle rohkeutta, että voisin olla sinun seuraajasi silloinkin, kun se on vaikeaa. Vahvista minua ja auta, etten häpeäisi sinua, parasta ystävääni. Opetä minua tulemaan sinun luoksesi silloinkin, kun minua hävettää jokin mitä olen tehnyt. Aamen.

LAULUT

Kaikki lapset maan, tulkaa laulamaan, SK 70
 On kallein ystävä Jeesus, SK 324
 Jeesus meitä rakastaa, SK 409
 Olen onnellinen, SK 413
 Vieraalla maalla kaukana, VK 78
 Pilvimuurista valo välähtää, VK 104
 Oi Jumala, et hylkää pientä lasta, VK 491
 Taivaan Isä, nostit minut, VK 495

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Miksi Pietarista tuntui niin pahalta se, mitä hän oli tehnyt?
2. Miksi enkelin viesti tuntui Pietarista niin hyvältä?
3. Mistä Pietari voisi löytää Jeesuksen? Mistä me löydämme hänet?

HAVAINNOLLISTAMINEN PIENILLE

Havainnollistamisessa voidaan käyttää vaikkapa lyijyjalkanukkeja, käsinukkeja tai paperinukkeja. Tarvitaan Pietari, kaksi tai kolme naista ja Jeesus.

Pietari on mennyt piiloon ja lapset saavat etsiä hänet. Sitten kerrotaan, mitä Pietarille on tapahtunut tai Pietari-nukke voi kertoa itse. Hänen luokseen tulevat naiset, jotka kertovat Jeesuksen ylösnousemuksesta ja henkilökohtaisen viestin Pietarille. Synnit on annettu anteeksi! Jeesus elää!

HAVAINNOLLISTAMINEN ISOILLE

Toinen ohjaajista pukeutuu Pietariksi ja menee piiloon. Toinen ohjaaja kertoo lapsille, että Pietari on piilossa, koska hänellä on paha mieli, ja käskee lasten etsiä hänet. Lapset etsivät Pietarin ja kysyvät, mitä on tapahtunut. Pietari kertoo tapahtumat omakohtaisesti, lopussa oivaltaen, mitä Jeesuksen ylösnousemuksesta ja armosta oli kerrottu.

TOIMINTA PIENILLE

Askartelu: Viesti sinulle -palapeli ja muistolausekortti

Printataan liitteessä 1 oleva teksti: Jeesus jaksaa olla hyvä meille, vaikka me olemme tehneet väärin häntä kohtaan ja liimataan se pahville tai kirjoitetaan jokin Jeesuksen anteeksiantamisesta kertova raamatunteksti pahville. Pahvi leikataan palapelin paloiksi (vaikeustasoa voi säädellä) ja palat piilotetaan huoneeseen. Leikkijät etsivät palat ja kokoavat palapelin. Muistoksi leikkijät voivat saada esimerkiksi palapelinpalan muotoisen kortin, johon on kirjoitet-

tu Pietarin oivallus: Jeesus jaksaa olla hyvä meille, vaikka me olemme tehneet väärin häntä kohtaan (LIITE 2).

Leikki: Etsi kadonnut

Yksi leikkijöistä valitaan olemaan Jeesus, jonka tehtävänä on etsiä kadoksissa olevat. Tämä leikkijä menee oven taakse odottamaan, että ohjaaja hakee hänet takaisin huoneeseen. Muut leikkijät kävelevät ympäri huonetta, kunnes ohjaaja "kiekuu" kaksi kertaa kuten kukko. Kiekumisen jälkeen leikkijöillä on hetki aikaa mennä piiloon. Sitten ohjaaja hakee huoneen ulkopuolella olevan leikkijän etsimään kadoksissa olevia. Aina kun etsijä (Jeesus) löytää leikkijän, hän ottaa leikkijää kädestä kiinni, ja he jatkavat yhdessä etsimistä. Viimeiseksi löytynyt leikkijä on etsijänä seuraavaksi.

TOIMINTA ISOILLE

Leikki: Tärkeä viesti perille

Tarvitaan viestikapula, johon on kirjoitettu Joh. 3:16 ja viestirata, jonka toisessa päässä (maailmassa) Pietari odottaa viestiä. Rata voi koostua erilaisista esteistä ja/tai ryhmätehtävistä, joista selviytymällä ryhmä tai yksi sen edustajista pääsee viemään viestiä eteenpäin. Tehtävän suorittamista voi vaikeuttaa haaveri (esim. toiseen jalkaan pistää ampiainen: viestin viejän on vietävä viesti seuraavalla lähetille yhdellä jalalla hyppien tai tulee pimeää: lähetin on selviydyttävä osuudestaan sokkona).

Radan voi toteuttaa vaikka niin, että jokainen lapsi osallistuu ryhmätehtävän ratkaisemiseen, mutta vain yksi lapsi kerrallaan kulkee esteitä täynnä olevan tien seuraavalle rastille, jossa taas odottaa uusi ryhmätehtävä.

Esimerkkejä radan ryhmätehtävistä:

1. Koko ryhmän on ylitettävä köysi, joka on kiinnitetty esimerkiksi kahden puun väliin, ilman että kukaan koskee köyteen. Joukkue joutuu toimimaan yhdessä saadakseen kaikki köyden toiselle puolelle. Köyttä ei kannata laittaa liian matalalle, jotta ryhmä saa vähän haastetta.
2. Ryhmän tulee saada tietty määrä hernepusseja ämpäriin.
3. Ryhmän tulee saada tietty määrä kolikoita juomalasiin, joka on vedellä täytetyn ämpärin pohjalla.
4. Ryhmän tulee koota raamatunkohta-palapeli, jonka ohjaaja on etukäteen valmistanut pahvista. Ryhmä saa käyttää apunaan Raamattua, mikäli tehtävä ei onnistu muuten.
5. Ryhmän tulee valmistaa lyhyt näytelmä raamatunkohdasta, jossa Pietari kieltää Jeesuksen (Mark. 14:66–72).

Kuunnelma: Pietari kieltää Jeesuksen

Tehkää lasten kanssa kuunnelma raamatunkohdasta, jossa Pietari kieltää Jeesuksen (Mark. 14:66–72). Jos ohjaajia on kaksi, ryhmä voi jakaantua kahteen osaan ja molemmat voivat tehdä oman kuunnelman. Lasten kanssa mietitään yhdessä, millaisia ääniä tilanteessa kuului (esim. nuotion rätinää, ihmisten pulinaa, palvelustyttö, Pietari, väkijoukko, kukko, itku). Sen jälkeen mietitään, miten äänet esitetään ja kuka tai ketkä tekevät minkäkin äänen. Kuunnelman voi esittää toiselle puolelle ryhmää toisten kuunnellessa silmät kiinni. Jos koko ryhmä suunnittelee yhdessä, jokaiselle äänelle sovitaan kaksoismiehitys, jotta kaikki saisivat myös kuunnella kuunnelman.

TEHTÄVÄ ISOILLE

Tehtävä isoille (LIITE 3/Pietari kieltää Jeesuksen).

Taustatietoa ohjaajalle ja opetus: Pasi Palmu

Havainnollistaminen, askartelu ja leikki isoille: Annika Kulhua

Leikki pienille ja kuunnelma: Liisi Portin

Tehtävä isoille: Saija Simanainen

Kuvitus: Liina Pajunen

**Jeesus jaksaa olla hyvä
meille, vaikka me olemme
tehneet väärin häntä kohtaan**

SEIKKAILEN
läpi **RAAMATUN**

PIETARI
Mark. 14:26-31, 66-72,
Joh. 21:1-17

Jeesus on hyvä meille, vaikka me olemme tehneet väärin häntä kohtaan.

Pietari oli mennyt piiloon. Mita hän oli tehnyt? Selvitätä salakielisanoma.

=o =p =r =s =t =u =y =ä
 =a =e =i =j =k =l =m =n

Varitá kukko.

The logo for Pakistan Heart, featuring the word "PAKISTAN" in a stylized, colorful font with a heart shape integrated into the letter "I".

Jeesus ilmestyi
opetuslapsilleen
Galileassa.
Mistä me löydämme
Jeesuksen?

Lue Joh. 21:15-17. Kuinka monta kertaa Jeesus kysyi Pietarilta, rakastaako hän Jeesusta?

Etsi aikeamalta sanat en tunne ja rakastan.

Selvitä lehteä kädessäsi käännellen, millaisen oivalluksen Pietari teki Jeesusken ylösnousemuksesta ja armosta:

Jeesus jaksaa olla hyvä meille, vaikka me olemme tehneet väärin häntä kohtaan.

ENTWURF

PIETARI

JEESUKSEN TAIVAASEENASTUMINEN JA LÄHETYSKÄSKYN ANTAMINEN Luuk. 24:36–53

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Opetuslasten säikähdyks osoittaa, miten vaikeaa heidänkin oli uskoa uskomattomaan. Mutta kaikki osoittaa, että ylösnousemus on todella historiallinen tosiasia. Sinne, minne todellinen Jeesus tulee, tulee myös todellinen rauha (rauha Jumalan ja ihmisen välille, rauha ihmissuhteisiin ja rauha omaantuntoon).

Koko Vanha testamentti julistaa Jeesusta. Hän on siis koko Raamatun Herra ja Kuningas. Ensin avataan kirjoitukset, sitten avataan mielet. Kun niin tapahtuu, ihmisestä tulee Kristuksen todistaja. Evankeliumi kuuluu kaikille kansoille, kaikkien on saatava mahdollisuus kääntyä Jeesuksen puoleen, jotta synnit annettaisiin anteeksi (jao 47 kuuluu oikeastaan: ...hänen nimessään kääntymystä syntien anteeksiantamiseksi).

Taivaaseenastumisensa yhteydessä Jeesus siunaa opetuslapsensa aivan kuten yli-pappi siunasi kansan temppelijuhlan päättyessä. Nyt oli saanut täyttymyksensä kaikki se, mitä Jerusalemin temppelissä tapahtui: täydellinen uhri oli annettu ja täydellinen siunaus kaikille kansoille hankittu.

OPETUS

Onko Jeesus oikeasti noussut kuolleista? Eihän sellaista ole ikinä ennen tapahtunut! Opetuslapset saivat nähdä ylösnousseen Jeesuksen, vieläpä monta kertaa. Silti heidänkin oli vaikea uskoa, että se voisi olla totta. Entä, jos olemmekin nähneet vain unta? Jos käykin niin kuin oikein jännittävää kummitusjuttua kuunnellessa: alkaa kuulla olemattomia rasahduksia ja nähdä olemattomia vilauksia?

Ja yhtäkkiä Jeesus on taas opetuslasten keskellä. He pelästivät suunnattomasti. Mutta Jeesus rauhoittelee heitä. Hän toivottaa heille rauhaa sillä tutulla tavalla, jonka he ovat niin monta kertaa ennenkin kuulleet. Hän pyytää heitä katsomaan ja koskettamaan itseään. Opetuslapset tajuaavat, että sen on pakko olla Jeesus, heidän rakas Jeesuksensa. Suunnaton pelko vaihtuu suunnattomaan iloon. Jeesus tosiaan elää, se on varmaakin varmempaa!

Sitten Jeesus tekee jotakin sellaista, mikä on meillekin hyvin tärkeää: hän avaa Raamatun. Tietysti opetuslapsilla oli tuolloin vain se osa Raamattua, jota me sanomme Vanhaksi testamentiksi. Jeesus näyttää opetuslapsille, mitä hänestä on kerrottu jo satoja vuosia sitten. Nyt he alkavat ymmärtää. Tästä syystä Jeesuksen piti kuolla! Meille ja maailman kaikille ihmisille piti näin saada anteeksianto! Jeesus kuoli meidän puolestamme, jotta me saisimme elää iankaikkisesti! Mutta sittenhän meidän pitää ihan välttämättä lähteä...

Niin pitää, meidän täytyy lähteä kertomaan tästä muillekin. Jeesus lähettää opetuslapset kaikkien ihmisten luo. Heidän tulee kertoa kaikille ihmisille, että Jeesus on totta, että se, mitä Jeesus ristillä teki, on totta, ja että ylösnousemuskin on totta. Ja sitten heidän on kerrottava, että jokainen saa kääntyä Jeesuksen puoleen. Ei tarvitse jäädä yksin. Ei tarvitse kantaa pahaa omaatuntoa niin kuin Pietari. Ei tarvitse pelätä kuolemaakaan, kun kääntyy Jeesuksen puoleen ja lähtee häntä seuraamaan.

Nyt Jeesus oli tehnyt kaiken, mitä varten hän oli tullut. Kuten kuningas nousee valtaistuimelleen, niin Jeesus Kristus astui ylös taivasiin hallitakseen kaikkea Isänsä rinnalla. Mutta sitä ennen hän siunasi opetuslapsensa. Noihin siunauksiin hän sulki meidätkin, vaikka meistä ei tuolloin vielä tiedetty mitään. Se siunaus on nimittäin tarkoitettu kaikille Jeesuksen opetuslapsille maailman loppuun saakka.

OPETUKSEN YDIN

Kun ristin ja ylösnousemuksen sanoma kirkastuu ihmiselle, hän lähtee kertomaan siitä muillekin.

RUKOUS

Rakas Jeesus, sinä menit taivaaseen Isäsi luo, mutta olet kuitenkin täällä meidän kanssamme. Auta meitä elämään sinun kanssasi joka päivä. Silloin muutkin voivat huomata, miten hyvä sinä olet ja miten hyvä on elää sinun omanasi. Aamen.

LAULUT

Kaikki lapset maan, tulkaa laulamaan, SK 70
 Lintu pieni, lintuseni, SK 401
 Terve, juhla Kristuksen, VK 106
 Ylitse kaikkien rajojen, VK 429
 Jeesus, meitä kosketa nyt, VK 502

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Miksi opetuslasten oli niin vaikea uskoa, että Jeesus on noussut kuolleista?
2. Mitä arvelet Pietarin ajatelleen, kun hänelle alkoi selvitä, että Jeesus elää?
3. Miten sinä voisit kertoa Jeesuksesta? Kenelle?

HAVAINNOLLISTAMINEN

Ohjaajat pukeutuvat opetuslapsiksi ja yksi ohjaaja Jeesukseksi. Kerhotilaan katetaan valmiiksi pöytä ja jotain pientä herkkua. Kun lapset tulevat, opetuslapset toivottavat heidät tervetulleiksi kylään ja pyytävät heitä syömään. Samalla he kertovat, mitä on tapahtunut ja miltä heistä tuntuu. Heidän näin puhellessaan saapuu paikalle yllättäen Jeesus ja alkaa opettaa heitä, syö heidän kanssaan ja kertoo minne heidän seuraavaksi on mentävä. Vuorella Jeesus antaa opetuslapsille suuren ja tärkeän tehtävän. Yhdessä lasten kanssa luetaan Raamatusta, mitä vuorella tapahtui (Luuk. 24:50–53).

Sama voidaan toteuttaa kertomusarkun avulla. Pienimpien kuulijoiden huomion saa hyvin vangittua kertomusarkun avulla, josta nostetaan yksi esine kerrallaan ihmetellen ylös. Arkussa voi olla pieniä nukkeja (opetuslapset ja Jeesus), pöytä ja jotakin ruokaa (esimerkiksi suolataikinasta tehtyjä), Raamattu ja pieniä oikeita herkkuja lapsille. Muodostakaa lapsista piiri, jonka keskellä rakentuu lattiakuva tapahtumista.

TOIMINTA PIENILLE

Askartelu: Postilaatikko

TARVIKKEET:
 pahvilaatikoita
 saksia
 teippiä
 liimaa
 pahvia
 pullovärejä
 pensseleitä
 paperia
 tusseja
 kuumaliimapyssy

paksua lankaa

OHJE:

1. Tarkoituksena on valmistaa postilaatikko, jonne voi sujauttaa mukavia viestejä.
2. Leikkaa pahvilaatikosta sopivan kokoinen ja pystymallinen laatikko.
3. Teippaa tai liimaa kiinni pahvilaatikon auki olevat seinämät, niin että pystyssä olevan laatikon ylin seinämä jää kuitenkin avonaiseksi.
4. Leikkaa laatikon yhdelle seinälle aukko, josta kirjeet mahtuvat sisälle.
5. Leikkaa kirjeaukkoa vähän isompi pala pahvista peiteläpäksi aukon päälle ja liimaa tai teippaa se kiinni.
6. Leikkaa pahvista myös kansi postilaatikon.
7. Koristele postilaatikko maalamalla se ja liimaamalla siihen erivärisiä papereita mielesi mukaan.
8. Kirjoita peiteläppään oma nimesi tussilla.
9. Liimaa postilaatikon taakse pätkä paksua lankaa, jotta voit ripustaa postilaatikon esimerkiksi huoneesi oveen.
10. Pyydä ihmisiä kirjoittamaan sinulle mukavia kirjeitä ja laittamaan ne uuteen postilaatikkoon.

Leikki: Vie viesti

Leikkijät jaetaan kahteen ryhmään. Molemmat ryhmät menevät seisomaan riviin oman ryhmänsä kanssa riittävän kauaksi toisesta ryhmästä. Tarkoituksena on, että ohjaaja kuiskaa viestin rivin viimeisille ja kuiskattuaan molemmille ryhmille saman viestin, hän antaa luvan lähettää viesti eteenpäin. Viesti etenee rivissä kuiskaamalla. Edellinen leikkijä kuiskaa viestin seuraavan korvaan. Viimeinen leikkijä rivissä sanoo ääneen viestin. Nopeimmin sanotusta viestistä saa pisteen, mikäli viesti on oikein. Jos joukkue on nopea, mutta viesti on väärä, saa hitaampi mutta oikein sanonut ryhmä pisteen.

Esimerkkiviestejä:

1. Jeesus rakastaa meitä!
2. Jeesus pelastaa!
3. Jeesus elää!
4. Seuraa Jeesusta!

TOIMINTA ISOILLE LEIKIT

Raamatun punaista lankaa etsimässä

Leikkitilaan on piilotettu punaisia langanpätkiä, joihin on kiinnitetty Raamatun lupauksia. Langat voidaan myös numeroida ja etsiä järjestyksessä ja solmia sitten yhteen. Millaisen pelastussuunnitelman Jumala teki?

Viesti-pantomiimi

Leikin aluksi valitaan kaksi vapaaehtoista, jotka menevät erilleen muusta ryhmästä miettimään viestin, jonka he kertovat toisille näyttelemällä ilman sanoja eli pantomiimia esittämällä. Ohjaaja voi auttaa viestin keksimisessä. Viesti voi olla vaikka: "Meillä on nälkä. Anta-

kaa meille ruokaa” tai se voi olla hengellinen viesti: ”Muistakaa rukoilla”. Keksittyään viestin vapaaehtoiset palaavat muiden leikkijöiden luokse ja esittävät pantomiimia niin kauan, että joku ryhmästä arvaa viestin riittävän oikein. Oikein arvannut leikkijä valitsee itselleen parin, jonka kanssa menee keksimään uutta viestiä. Leikkiä voi jatkaa esimerkiksi niin kauan, että kaikki halukkaat ovat saaneet olla keksimässä viestiä.

Välitä viesti

Leikkijät jaetaan kahteen joukkueeseen. Molemmat joukkueet menevät istumaan lattialle jonossa niin, että jokainen leikkijä katsoo toisen selkää. Ohjaaja näyttää jonon viimeisille joko jonkun kuvan tai sanan. Kun ohjaaja on näyttänyt kuvan tai sanan jonon viimeisille, hän antaa merkin, jonka jälkeen jonon viimeiset ”piirtävät” etusormella tämän sanan tai kuvan seuraavan selkään. Kun he ovat saaneet ”piirrettyä” kuvan, jonon seuraava ”piirtää” kuvan edessään istuvan selkään. Kun jokainen jonossa oleva on järjestyksessä ”piirtänyt” etusormella kuvan seuraavan selkään, jonon ensimmäinen piirtää kuvan paperille. Lähempänä oikeaan osunut joukkue voittaa. Myös nopeudesta voi antaa lisäpisteitä, mikäli kuva on riittävän lähellä alkuperäistä sanaa tai kuvaa. Jonossa voidaan myös vaihtaa paikkoja niin, että jonon viimeinen menee ensimmäiseksi.

Taustatietoa ohjaajalle ja opetus: Pasi Palmu

Havainnollistaminen ja leikki (Raamatun punaista lankaa etsimässä): Annika Kulhua

Toiminta pienille ja leikit: Liisi Portin

PIETARI

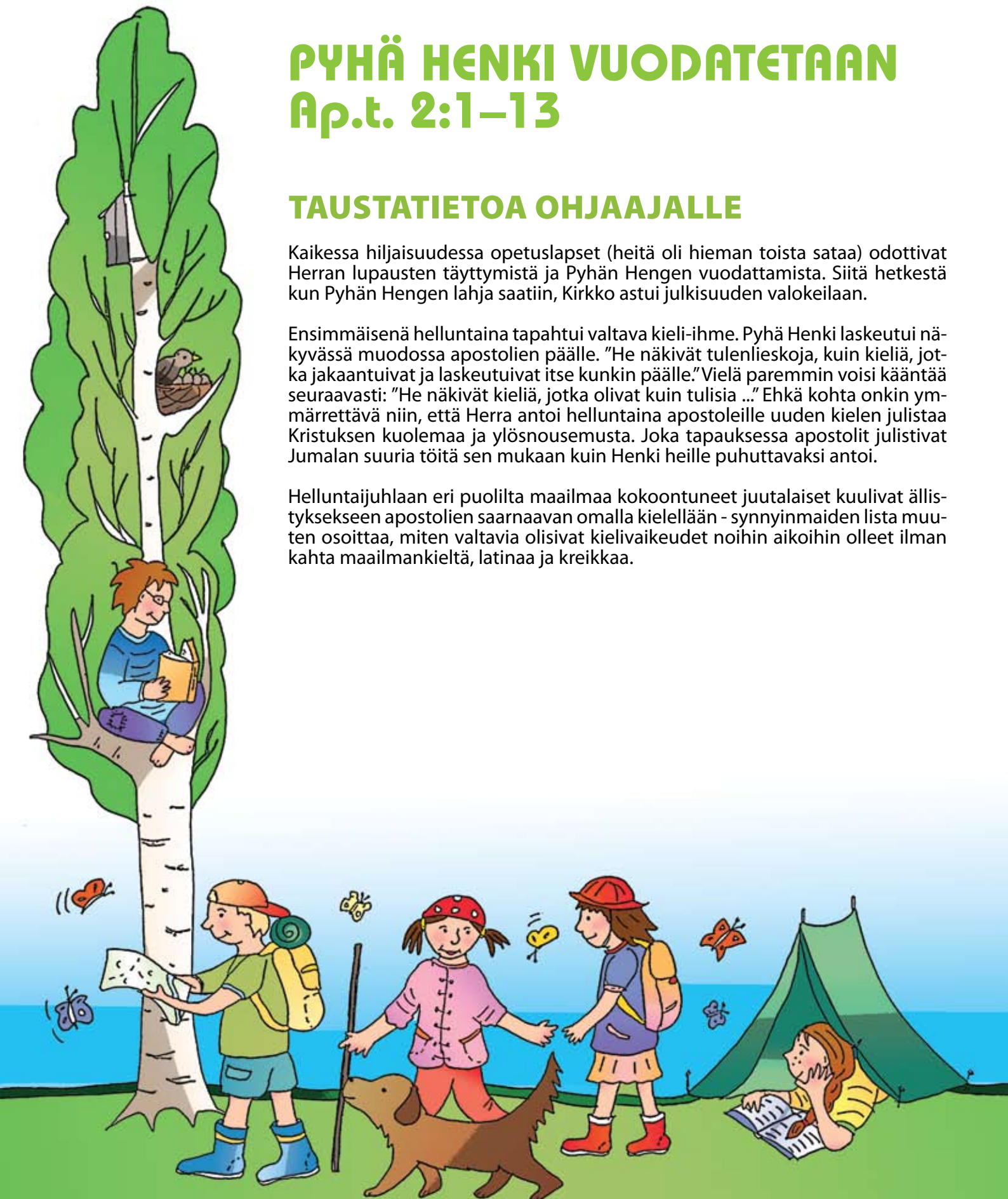
PYHÄ HENKI VUODATETAAN Ap.t. 2:1–13

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Kaikessa hiljaisuudessa opetuslapset (heitä oli hieman toista sataa) odottivat Herran lupausten täyttymistä ja Pyhän Hengen vuodattamista. Siitä hetkestä kun Pyhän Hengen lahja saatiin, Kirkko astui julkisuuden valokeilaan.

Ensimmäisenä helluntaina tapahtui valtava kieli-ihme. Pyhä Henki laskeutui näkyvässä muodossa apostolien päälle. "He näkivät tulenlieskoja, kuin kieliä, jotka jakaantuivat ja laskeutuivat itse kunkin päälle." Vielä paremmin voisi kääntää seuraavasti: "He näkivät kieliä, jotka olivat kuin tulisia ..." Ehkä kohta onkin ymmärrettävä niin, että Herra antoi helluntaina apostoleille uuden kielen julistaa Kristuksen kuolemaa ja ylösnousemusta. Joka tapauksessa apostolit julistivat Jumalan suuria töitä sen mukaan kuin Henki heille puhuttavaksi antoi.

Helluntaijuhlaan eri puolilta maailmaa kokoontuneet juutalaiset kuulivat ällistytykseen apostolien saarnaavan omalla kielellään - synnyinmaiden lista muuten osoittaa, miten valtavia olisivat kielivaikeudet noihin aikoihin olleet ilman kahta maailmankieltä, latinaa ja kreikkaa.

OPETUS

Moni meistä on ollut joskus yksinäinen. On saattanut tuntua, että kukaan ei halua ottaa mukaan leikkeihin tai kutsua kylään. Joskus meitä saattaa myös pelottaa. Jos joutuu kävelemään yksin pimeässä, monenlaiset pelottavat ajatukset saattavat tulla helposti mieleen. Me saatamme myös jännittää jotakin asiaa. Koulussa voi olla tulossa vaikeat kokeet tai voimme jännittää jotakin tärkeää peliä vapaa-ajalla. Joskus voimme olla myös surullisia.

On tosi turvallista tietää, että Jeesus on kanssamme aina, tuntui meistä miltä tuntui. Hän rakastaa meistä jokaista enemmän kuin voimme edes kuvitella. Hän rakastaa meitä enemmän kuin kukaan muu. Vaikka emme voi nähdä Jeesusta, saamme luottaa siihen, että hän on meidän kanssamme Pyhän Hengen kautta. Voimme uskoa sen, koska Jeesus lupasi opetuslapsilleen Raamatussa oman Henkensä puolustamaan, lohduttamaan ja rohkaisemaan heitä. Tämä lupaus koskee myös meitä.

Helluntaita sanotaan kirkon syntymäpäiväksi, sillä silloin Jeesuksen lupaama Pyhä Henki vuodatettiin opetuslasten päälle. Opetuslapset näkivät tulenlieskoja Pyhän Hengen laskeutuessa. Helluntaina opetuslapsista tuli rohkeita ja he uskalsivat kertoa Jeesuksesta kaikille ihmisille. Pyhä Henki antoi opetuslapsille tämän rohkeuden. Ennen helluntaita opetuslapset olivat olleet arkoja ja peloissaan. Helluntain jälkeen he olivat rohkeita ja iloisia, koska Jeesus oli jälleen heidän kanssaan.

Oletpa sitten surullinen, yksinäinen, peloissasi tai iloinen ja onnellinen, Jeesus on luonasi aina, ihan vierelläsi. Et ole koskaan yksin. Jeesus on paras ystävämme ja auttajamme. Mekin saamme kertoa Jeesuksesta rohkeasti toisille ihmisille. Pyhä Henki auttaa meitä tässä tehtävässä.

OPETUKSEN YDIN

Pyhä Henki vuodatettiin opetuslasten päälle helluntaina. Opetuslapsista tuli rohkeita ja he uskalsivat kertoa Jeesuksesta kaikille ihmisille. Pyhä Henki on aina myös meidän luonamme ja auttaa meitäkin tässä tehtävässä.

RUKOUS

Rakas Taivaan Isä, kiitos, että olet antanut meille Pyhän Hengen. Kiitos, että Pyhä Henki edelleen tekee työtä tässä maailmassa. Anna Pyhän Hengen tuoda jokaiseen kotiin rakkautta. Anna Pyhän Hengen kutsua ihmisiä luoksesi, parantaa sairaita ja lohduttaa murheellisia. Siunaa meistä jokaista. Aamen.

LAULUT

Kaikki lapset maan, tulkaa laulamaan, SK 70
 Jeesus on hyvä paimen, SK 407
 Kiirehdi rakkaan Jeesuksen luo, SK 410

Kosketa minua, Henki, VK 125
 Oi Jumala, et hylkää pientä lasta, VK 491
 Keskellämme ihmeellinen, VK 746

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Miksi voimme olla täysin varmoja siitä, että Jeesus on aina kanssamme?
2. Miksi helluntaita sanotaan kirkon syntymäpäiväksi?
3. Minkälainen muutos opetuslapsissa tapahtui helluntain jälkeen?
4. Onko sinusta vaikeaa, pelottavaa tai jännittävää kertoa Jeesuksesta toisille? Miksi?
5. Mistä saamme apua ja voimaa Jeesuksesta kertomiseen?

HAVAINNOLLISTAMINEN

Opettaja laittaa palamaan suuren punaisen kynttilän sellaiseen paikkaan, että kaikki näkevät sen, ja kertoo, että kynttilä kuvaa Jumalan kolmatta persoonaa, Pyhää Henkeä. Opettaja kertoo punaisen olevan Pyhän Hengen ja helluntain väri. Tämän jälkeen opettaja ottaa esille kaksitoista pitkää valkoista kynttilää ja kertoo niiden olevan opetuslapsia, jotka ovat Jeesuksen kuoleman jälkeen todella peloissaan. Näitä kynttilöitä ei sytytetä. Ne laitetaan piiloon tuolin alle ja kankaan taakse. Opettaja kertoo, että opetuslapset pelkäävät niin paljon, että piileskelevät.

Tämän jälkeen opettaja lukee tai kertoo omin sanoin opetustekstin. Kun opettaja alkaa kertoa helluntaista, hän ottaa kankaan pois tuolin päältä ja kaikki opetuslapsia kuvaavat kynttilät tuolin eteen. Sitten hän ottaa Pyhää Henkeä kuvaavan punaisen kynttilän, ja sytyttää sen avulla toiset kynttilät. Tässä kohtaa opettaja voi kertoa, että Pyhä Henki vuodatettiin opetuslasten päälle. Viimeisen opetustekstin kappaleen kohdalla opettaja voi joko sytyttää vielä yhden kynttilän, jos osallistujat ovat pieniä, ja kertoa sen kuvaavan jokaista meistä tai antaa jokaiselle osallistujalle kynttilän/tuohuksen, jos osallistujat ovat isoja, ja sytyttää kynttilät/tuohukset punaisella kynttilällä. Tämä auttaa lasta hahmottamaan, että Jeesus on myös jokaisen meidän kanssa aina ja Pyhä Henki on annettu myös meille.

TOIMINTA

Askartelu: Mosaiikkitaulu

TARVIKKEET:

kartonkia (esim. sinistä ja keltaista)
 kynä
 sakset
 liimaa
 värillisiä papereita
 valkoista paperia

OHJE:

1. Tarkoituksena on valmistaa mosaiikkitaulu, jonka aiheena on Pyhä Henki. Taulussa käyte-

tään Pyhän Hengen vertauskuvana kyyhkystä.

2. Valitse tumma kartonki, esim. sininen, taulun pohjaksi. Kartongin on hyvä olla riittävän iso, n. A4-kokoinen.

3. Leikkaa vaaleammasta kartongista, esim. keltaisesta, pohjakartonkia pienempi osio niin, että tummasta kartongista jää kehykset näkyviin, kun vaaleampi kartonki laitetaan sen päälle.

4. Halutessasi voit pyöristää vaaleamman kartongin yläreunaa kaarimaiseksi.

5. Liimaa vaaleampi kartonki tumman päälle.

6. Leikkaa värillisistä papereista kolmioita ja liimaa ne keltaisen kartongin päälle. Liimaa niitä väljästi niin, että keltaista kartonkia näkyy niiden alta.

7. Piirrä valkoiselle paperille kyyhkynen.

8. Leikkaa se irti ja liimaa se keltaisen kartongin keskiosaan mosaiikkipalasten päälle.

Kirjoita valkoiselle paperille teksti PYHÄ HENKI PUOLUSTAJAMME, leikkaa se ja liimaa se kyyhkynen alapuolelle.

Leikki: Välitä viesti

Leikkijät jaetaan kahteen joukkueeseen. Molemmat joukkueet menevät istumaan lattialle jonossa niin, että jokainen leikkijä katsoo toisen selkää. Ohjaaja näyttää jonon viimeisille joko jonkun kuvan tai sanan. Kun ohjaaja on näyttänyt kuvan tai sanan jonon viimeisille, hän antaa merkin, jonka jälkeen jonon viimeiset piirtävät sormenpäällään tämän sanan tai kuvan seuraavan selkään. Kun he ovat saaneet piirrettyä kuvan, jonon seuraava piirtää kuvan edessään istuvan selkään. Kun jokainen jonossa oleva on järjestyksessä piirtänyt kuvan seuraavan selkään, jonon ensimmäinen piirtää kuvan kynällä paperille. Lähempänä oikeaan osunut joukkue voittaa. Myös nopeudesta voi antaa lisäpisteitä, mikäli kuva on riittävän lähellä alkuperäistä sanaa tai kuvaa. Jonossa voidaan myös vaihtaa paikkoja niin, että jonon viimeinen menee ensimmäiseksi.

Eläytyminen: Arasta rohkeaksi!

Osallistujat pääsevät eläytymään opetuslasten kokemuksiin ensimmäisenä helluntaina. Osallistujille voidaan antaa huivit, jotka laitetaan päähän, mutta tämä ei ole välttämätöntä. Opettaja kertoo, että opetuslapset olivat Jeesuksen kuoleman jälkeen todella peloissaan ja piileskelivät. Osallistujat menevät huoneen nurkkaan kyyhöttämään ja ovat aivan hiljaa. Kaikki katselevat seiniin päin. Opettaja laittaa soimaan cd:ltä tai internetistä kovan tuulen ääntä tai hän voi matkia itse sitä. Osallistujat nousevat seisomaan ja katselevat toisiaan ihmeissään. Tämän jälkeen opettaja avustajan kanssa laskee heidän päälleen keltaisen kankaan kuvaamaan Pyhän Hengen vuodattamista. Tämän jälkeen osallistujat muuttuvat rohkeiksi opetuslapsiksi ja alkavat liikkua sekä kertoa toisilleen, esimerkiksi että "Jeesus on sovittanut syntimme!" tai että "Jeesus elää!" Lopuksi joku osallistujista voi sanoa Pietarin tavoin: "Tänä päivänä Pyhä Henki on vuodatettu päällemme!"

Taustatietoa ohjaajalle: Erkki Koskenniemi

Opetus, laulut, keskustelukysymykset, havainnollistaminen ja toiminta: Liisi Portin

PAAVALI

PAAVALIN KÄÄNTYMINEN Ap.t. 9:1–22

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Jakso tutustuttaa lapset apostoli Paavaliin. Tässä yhteydessä voi kertoa myös hänen merkityksestään kristilliselle uskolle.

Paavali ei ollut Jeesuksen opetuslasten joukossa. Hän oli nuori innokas lainopettaja. Hän vihasi uutta kristittyjen ryhmää, koska nämä väittivät Jumalan Pojan kuolleen ristillä.

Paavali lähti naapurimaan pääkaupunkiin Damaskokseen tuhoamaan siellä olevaa pientä seurakuntaa. Yllättävä kääntyminen kristityksi ei muuttanut itse miestä. Hän säilyi yhtä innokkaana, mutta nyt Jeesuksen palveluksessa. Jeesuksen ristin-kuolema oli yhä hänelle keskeinen asia.

Paavalilla on kaksi merkitystä meille. Kun muut opetuslapset saivat tehtäväkseen kertoa ilosanomaa juutalaisille, Paavalin työkentäksi tulivat muut kansat. Siksi juuri hän on myös suomalaisten apostoli. Ainoana koulutettuna apostolina Paavali osasi muotoilla Jeesuksen opetuksista ja teoista selkeitä ajatuksia. Juuri hänen kirjoitustensa perusteella tiedämme, miten ihminen kelpaa Jumalalle ja pelastuu.

Rinnakkaiskohtia ovat Ap.t. 22:3–16, Ap.t. 26:12–18 ja Gal. 1:12–24.

ALUSTUS

Oletko kuullut Paavalista? Raamatussa Paavalista kerrotaan paljon Uudessa testamentissa. Toisin kuin Jeesuksen opetuslapset, hän ei koskaan ehtinyt tavata Jeesusta, mutta Paavalista tuli silti yksi tärkeimmistä Jeesuksen seuraajista. Aluksi Paavali vastusti kovasti kaikkia niitä ihmisiä, jotka kuuntelivat Jeesuksen seuraajia ja uskoivat Jeesuksen olevan Jumalan Poika. Sitten Jeesus ilmestyi näyssä Paavalille. Paavali vakuuttui siitä, että Jeesus on Jumalan Poika, ja Paavalista tulikin mitä innokkain Jeesuksen apostoli.

OPETUS JA HAVAINNOLLISTAMINEN

Tällä kerralla tutustumme Paavaliin. Raamatun teksti Paavalin kääntymisestä (Ap.t. 9:1–22) voidaan lukea isommille lapsille, pienille lapsille se kerrotaan omin sanoin näytellen:

Paavali kertoo matkastaan Damaskokseen. Hän kertoo kuulleen, että Damaskos-nimisessä kaupungissa oli Jeesuksen opetuslapsia. Ylipappien valtuuttamana hän lähti muutamien matkakavereittensa kanssa vihasina vangitsemaan niitä, jotka uskoivat Jeesukseen. (Lähtevät matkalle.)

Matkalla tapahtui erikoinen tapaus. Paavali näki taivaalta kirkkaan valonleimahduksen. (Syttyy kirkas valo, esim. rakennusvalo.) Paavali kaatui maahan ja kuuli (piilosta) äänen: "Saul, Saul, miksi vainoat minua?" Se oli Jeesuksen ääni. Kun Paavali nousi maasta, hän ei nähnyt mitään. Matkatoverit taluttivat hänet Damaskoksen kaupunkiin. Kolmeen päivään Paavali ei nähnyt, ei syönyt eikä juonut. Hän istui yksinään ja rukoili.

Kaupungissa oli Ananias-niminen opetuslapsi. Jeesus antoi hänelle tehtävän: Mennä Paavalin luokse. Ananias meni Paavalin luo ja laittoi kätensä tämän päälle. Sitten Ananias kertoi Paavalille, miten Jeesus oli lähettänyt hänet, jotta hän saisi näkönsä takaisin ja täyttyisi Pyhästä Hengestä. Paavali näki jälleen. Hänet kastettiin.

Paavali kertoi heti Damaskoksen synagogissa, että Jeesus on Jumalan Poika ja että hän on kohdannut Jeesuksen.

Näytelmän jälkeen koonti:

Paavali kohtasi Jeesuksen. Paavalin asenne muuttui täysin. Rakkaus Jeesukseen sai hänet liikkeelle niin kuin Jumalan rakkaus saa ihmiset liikkeelle kertomaan Jumalasta tänäkin päivänä.

Paavali lähti matkustamaan ympäri tuttuja ja tuntemattomia seutuja kertoen Jeesuksesta ja opettaen Jumalan tahdosta. Matkustaminen oli joskus hankalaa, ja Paavali joutui vaaroihinkin, mutta Jumala antoi hänelle rohkeutta.

Raamatusta voimme lukea monia Paavalin kirjeitä, joita hän kirjoitti seurakunnille ympäri muinaista Rooman valtakuntaa. Näitä kirjeitä lukemalla mekin voimme oppia paljon Jumalasta ja Jeesuksesta. Jumala antoi Paavalin erityistehtäväksi kertoa evankeliumia eli ilosanomaa Jeesuksesta muillekin kansoille kuin Jeesuksen kansalle Israelille. Siksi Paavali on myös meidän suomalaisten apostoli!

OPETUKSEN YDIN

Evangeliumi eli ilosanoma Jeesuksesta kuuluu kaikille ihmisille!

RUKOUS

Taivaan Isä, kiitos, että annoit Paavalille rohkeutta kertoa kaikille kansoille Jeesuksesta. Anna meillekin rohkeutta, jotta voimme kertoa Jeesuksesta muille ihmisille. Aamen.

LAULUT

Lintu pieni, lintuseni, SK 401
Ylitse kaikkien rajojen, VK 429

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Millainen ihme tapahtui Paavalin elämässä? Miksi hänestä tuli yhtäkkiä niin innokas Jeesuksen seuraaja, että hän halusi lähteä kertomaan Jeesuksesta kaikkialle?
 2. Isompien lasten kanssa voidaan katsoa karttaa Paavalin matkoista ja yrittää hahmottaa Raamatun maita ja paikkoja tätä kautta:
 - a) Missä me asumme?
 - b) Missä Jeesus asui ja kulki eläessään maan päällä?
 - c) Missä Paavali kulki ja minne hän perusti seurakuntia?
 - d) Onko joku kenties käynyt lomamatkoilla joissain näistä paikoista?
 Jumala antoi Paavalin tehtäväksi kertoa Jeesuksesta niissä kaupungeissa, joissa Jeesus ei koskaan ollut käynyt, eivätkä Jeesuksen opetuslapsetkaan käyneet. Evangeliumi kuuluu kaikille kansoille!
 3. Millä luulet Paavalin matkustaneen: oliko niihin aikoihin junia, lentokoneita, laivoja...?
 4. Millaisia vaaroja matkamies saattoi kohdata?
- Jumala antoi Paavalille rohkeutta vaaroissakin ja pelasti Paavalin ihmeellisesti monesta pulasta.

TOIMINTA

Paavalin matkassa -peli

TARVIKKEET:

pahvia vähintään 1 x 2 metriä
sormivärejä tms.

Raamattu

noppa ja pelinappulat (lapset voivat askarrella nämä itsekin, esim. henkilöinä Paavali, Ananias)

Tehdään Paavali-aiheinen peli yhdessä lasten kanssa. Pahville piirretään matkareitiksi Raamatun takana olevista Paavalin lähetysmatkat -kartoista matkareitti, jossa on ainakin seuraavat kaupungit: Jerusalemi (lähtö- ja maalipiste), Damaskos, Lystra, Filippi, Ateena, Korintti, merimatka (Efesos – Kesarea), Joppe. Karttaa voidaan käyttää Seikkaillen läpi Raamatun -materiaalin opetuksissa: Paavali ja Lähetystyö alkaa.

Lapset piirtävät matkareitin (1-45). Kaupunkien väleille voi piirtää maisemia ja taloja.

Pelin ohjeet:

Lähtö/maali Jerusalemi: Paavali lähtee vihaisina vangitsemaan niitä, jotka uskovat Jeesukseen. Jokainen pelaaja heittää noppaa. Suurimman silmäluvun saanut aloittaa pelin. Heittää vuorotellen noppaa ja edetkää sen mukaan, ellei ohjeissa toisin mainita. Ensimmäisenä takaisin Jerusalemiin päässyt on pelin voittaja.

Lähtö) Jerusalemi

10) Damaskos, Paavali istuu yksinään ja rukoilee kolme päivää. Odota yksi heittokierros. 17) Lystra, Paavali ottaa Timoteuksen työtoverikseen. Anna ylimääräinen heittovuoro yhdelle pelitoverillesi. (Ap.t. 16:1).

24) Filippi, Filippissä Lyydia tuli uskoon Paavalin raamattuopetusten kautta ja hänet ja hänen perhekuntansa kastettiin. Paavali ja Silas joutuvat vankilaan. Palaa ruutuun 18. (Ap.t. 16:11–40)

30) Efesos, Paavali julisti siellä ihmisille, että on vain yksi Jumala. Mene ruutuun 37. (Ap.t. 19:23–40)

31–37) Merimatka (Efesos – Kesarea)

35) Eräällä merimatalla Paavali pelastui myrskystä. Saat ylimääräisen heiton. (Ap.t. 27)

38) Joppe (nyk. Jaffa), Pietari herätti Tabitan kuolleista. Pääset suoraan ruutuun 42. (Ap.t. 9:36–43).

Maali) Jerusalemi

Paavalin jalanjäljillä -rastirata

Ajatuksena on, että rastirata kuljetaan Paavalin jalanjäljillä ja liitetään toiminta Raamatun kertomuksiin Paavalista. Toiminta voidaan toteuttaa joko perinteisenä rastiratana tai esim. leiriolympialaisina mielellään ulkona ja sen kautta voidaan myös kerrata Paavali-teemaan liittyviä opetuksia.

Ryhmien jako

Tarvikkeet: liinoja tai kangassuikaleita

Sidotaan kaikkien silmät. Jaetaan osallistujat esim. viiteen ryhmään. Kuiskataan jokaisen osallistujan korvaan jokin Paavaliin liittyvä sana ja johdatetaan lapset eri puolille kenttää.

Sitten kun annetaan lupa, lapset alkavat huutamalla etsimään toisia samaa sanaa huutavia. Kun kaikki ovat löytäneet ryhmänsä, otetaan siteet pois silmiltä. Ohjaaja valvoo, ettei kukaan lähde kävelemään side silmillä määrätystä alueelta.

Taustakertomuksena voi käyttää Paavalin sokeutumista.

1. Laji: Viesti

Tarvikkeet: narua/kangassuikaleita, tarvikkeita rataa varten

Jaetaan ryhmän sisällä osallistujat pareihin ja sidotaan parien toiset jalat nilkan ja polven välistä yhteen kangassuikaleella. Laitetaan lapset pareittain kulkemaan rata, jossa voi olla esteitä ym. (tai voidaan kiertää vain jokin keppi). Kun ensimmäinen pari on suorittanut radan, toinen pari saa viestinä lähtövuoron... Kellotetaan koko ryhmän aika.

Paavalin yhteistyö muiden kanssa (Silas) ja vertauskuva vankilan kahleista.

2. Laji: Keilat nurin

Tarvikkeet: pallo, kaadettavia keiloja

Heittäjät pyrkivät kaatamaan pallolla mahdollisimman monta keilaa. Jokainen saa heittää palloa vuorollaan. Heittäjän ikä huomioidaan eli nuorimmat saavat heittää lähempää. Kaadettujen keilojen määrä lasketaan yhteen eli ryhmät kisaavat keskenään.

Ihmisen rakentamat epäjumalat kaatuvat. Paavali julisti ihmisille, että on vain yksi Jumala.

3. Laji: Köyttä pitkin

Tarvikkeet: köysi

Tarkoituksena on päästä yhdessä köyttä pitkin perille.

Paavali ja hänen työtoverinsa tekivät yhdessä työtä evankeliumin eteenpäin viemiseksi.

4. Laji: Veden kanto

Tarvikkeet: iso ämpäri, suurin piirtein saman kokoiset astiat (joihin tuodaan vettä), pienempiä astioita veden kuljettamista varten: viilipurkki ja pieni muovipussi, jossa on paljon reikiä, lippalakki, halkaistun limsapullon yläosa, jossa ei ole korkki kiinni tai mitä vaan, mihin saa vähän vettä ja millä on hankala kuljettaa vettä.

Tarkoituksena on täyttää astia vedellä. Vettä saa isosta ämpäristä, joka sijoitetaan noin 30 metrin päähän astiasta. Astiaa tai ämpäriä ei saa liikuttaa, mutta ryhmille annetaan erilaisia esineitä, joiden avulla vettä haetaan ämpäristä. Jokainen ryhmän jäsen osallistuu samaan aikaan ämpäriin täyttöön tai yksi ryhmän jäsen vuorollaan täyttää astiaa vedellä viestinä. Kellotetaan aika, jolloin astia on täynnä.

Liitetään Paavalin laivamatkaan. Myrsky käy kovaa ja ämpäristä (laivasta) pitää saada äyskäröityä vettä pois.

Taustatietoa ohjaajalle, opetus ja keskustelukysymykset: Lauri ja Tiia Thurén

Havainnollistaminen: Riikka Lindroos

Laulut: Liisi Portin

Toiminta: Saija Simanainen, (Paavalin jalanjäljillä -rastirata) Lauri Halme ja Saija Simanainen

PAAVALI

PAAVALI JA SILAS VANKILASSA, VARTIJAN JA HÄNEN PERHEENSÄ KASTAMINEN Ap.t. 16:16–40

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Paavali saapuu Pohjois-Kreikassa sijaitsevaan Filippiin. Se oli roomalaisille so-
taveteraaneille tarkoitettu tyylikäs kaupunki, jossa oli teattereita ja kylpylöitä,
mutta ei juutalaista synagogaa. Paavali tovereineen pidätetään, koska heidän
epäillään muukalaisina häiritsevän hienostokaupungin rauhaa.

Kertomuksessa on kaksi huippua. Maanjäristykset olivat seudulla tavanomai-
sia, mutta tämä avaa vankilan ovet. Vankilat olivat epäinhimillisiä tyrmiä, mutta
vangit eivät pakene.

Pääpaino tulee asettaa suuremmalle ihmeelle. Se tapahtuu vartijan elämässä.
Ensin hän aikoo tappaa itsensä, mutta Paavali rauhoittaa hänet. Sitten vartija
tajuaa tarvitsevänsä pelastusta enemmän kuin vangit. Mies saa Paavalilta sel-
keän ohjeen siitä, miten ihminen pelastuu. Tuona aikana koko perhe, jopa pal-
velijat seurasivat isännän uskoa. Niinpä nyt kastetaan myös pienet lapset.

Paavalin pidättäminen osoittautuu väärinkäsitykseksi. Viranomaiset ovat hädis-
sään, sillä Paavali onkin Rooman kansalainen. Lopulta hän jatkaa matkaa tove-
reineen. Filippiin syntyy seurakunta, jolle Paavali lähettää myöhemmin kirjeen-
kin.

OPETUS

Paavali kiersi kertomassa Jeesuksesta. Kaikkialla ihmiset eivät kuitenkaan aina ottaneet Paavalin sanomaa Jeesuksesta vastaan avosylin, vaan hän kohtasi myös vihaisia ja kateellisia ihmisiä. Erään matkan Paavali teki ystävänsä Silaksen kanssa Filippiin kaupunkiin. Kateellisten ihmisten ja väärinkäsityksen vuoksi Paavali ja Silas vangittiin ja laitettiin vankilan perimmäiseen tyrmään. Heidän ovelle laitettiin vielä vanginvartijakin. Ketä tahansa olisi pelottanut jouduttuaan sellaiseen vankityrmään! Paavali ja Silas eivät kuitenkaan lannistuneet vaan he rukkoivat ja lauloivat lauluja Jumalasta.

Yhtäkkiä Jumala teki ihmeen: tuli maanjäristys ja vankilan ovet aukenivat ja vankien kahleet irtosivat. Paavali ja Silas pääsivät vapaiksi. Vanginvartija hätäntyi kovasti, sillä hänkin ymmärsi nyt, miten mahtava se Jumala oli, josta Paavali kertoi ja lauloi. Vanginvartija kysyi Paavalilta ja Silakselta: "Herrat! Mitä minun on tehtävä, että pelastuisin?"

Mitä luulet Paavalin vastanneen tuohon kysymykseen? Paavali vastasi näin: "Usko Herraan Jeesukseen niin sinä pelastut." Vanginvartija ja hänen perheensä alkoivat uskoa Jeesukseen ja heidät kastettiin.

OPETUKSEN YDIN

Usko Herraan Jeesukseen niin sinä pelastut.

RUKOUS

Kiitos Taivaan Isä, että meidätkin on kastettu ja Jeesuksen vuoksi me voimme olla varmoja siitä, että pääsemme taivaaseen. Aamen.

LAULUT

Milläs minä pääsen taivaaseen -leikkilaulu
(Laulu sopii mainiosti laulettavaksi loppuun.
Laulun viimeinen säepari: "Uskomalla Herraan Jeesukseen, pääsen minä varmasti taivaaseen" toistaa Paavalin sanomaa.)
Jumalan kämmenellä, VK 499
Taivaan Isä suojan antaa, VK 503
Herra, kädelläsi, VK 517
Jeesus on hyvä paimen, SK 407

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Isompien lasten kanssa voidaan pohtia, miksi ihmiset eivät aina ottaneet Paavalia ja hänen sanomaansa vastaan avosylin.

2. Mikä on ihme? Millaisen ihmeen Jumala teki Paavalille ja Silakselle tässä kertomuksessa? Millaisen ihmeen Jumala teki vanginvartijalle ja hänen perheelleen? Kumpi sinusta tuntuu suuremmalta ihmeeltä?

3. Mitä sinä vastaisit, jos joku kysyisi sinulta: "Miten me pelastumme ja pääsemme taivaaseen? Pitääkö olla erityisen kiltti?" Paavalin tapaan voimme mekin vastata: "Usko Herraan Jeesukseen niin sinä pelastut." Mitään muuta ei siis vaadita. Tämä onkin kristinuskoin tärkein asia!

HAVAINNOLLISTAMINEN

Tämän mukaansatempaavan ja jännittävän kertomuksen voi havainnollistaa esim. kuvin, flanelloin, lyijyjalkanukein tai näyttelemällä.

Kuvin: Katso erillinen ohje: Havainnollistaminen piirtämällä.

Flanelloin: Katso erillinen ohje: Flanelloin raamattuopetuksen havainnollistamisessa.

Lyijyjalkanukein: Päälystä pähkylälaatikko ruskeilla kankailla. Pyydä joku lapsista solmimaan nauhat nukkien käsiin = kahleet. Laita Paavali ja Silas-nuket sisälle vankilaan ja laita kangas päälle niin, että lapset näkevät ja niin mieltävät, että ovi on todella kiinni ja pysyy! Tulee järjestys, keikuta laatikkoa. Siirrä kangas pois edestä. Vanginvartija pelästyy, mutta miehet huutavat olevansa siellä! Vanginvartija tulee uskoon ja hänen koko perhe kastetaan Jeesuksen omaksi!

Näyttelemällä: Valmista huone vankilan näköiseksi. Paavali ja Silas ovat vankilassa. Laulavat ylistyslauluja (esim. Olen onnellinen, SK 413) ja rukoilevat. Maa järkkyy ja ovi aukeaa (joku avaa oven ja laittaa valot päälle, rakennusvalolla saa lisätehoa.) Vanginvartija pelästyy, mutta miehet ovat tallessa! Vuorosanat opetustekstistä.

TOIMINTA

Kuunnelma: Paavali ja Silas vankilassa

Tehkää lasten kanssa kuunnelma raamatunkohdasta. Kuunnelman voi tehdä myös opetustekstin pohjalta erityisesti pienten lasten kanssa. Jos ohjaajia on kaksi, ryhmä voi jakaantua kahteen osaan ja molemmat voivat tehdä oman kuunnelman. Lasten kanssa mietitään yhdessä, millaisia ääniä tilanteessa kuului (esim. askelia, orjatyttö, Paavali, tytön isännät, raahaaminen, kansa, vartija, Silas ja Paavali laulamassa, maanjäristys, vartijan perheen pelastuminen ja kaste, ruokailu). Sen jälkeen mietitään, miten äänet esitetään ja kuka tai ketkä tekevät minkäkin äänen. Ryhmät esittävät kuunnelman toisilleen. Kuuntelijat voivat kuunnella silmät kiinni. Jos koko ryhmä suunnittelee yhdessä, jokaiselle äänelle sovitaan kaksois-miehitys, jotta kaikki saisivat myös kuunnella kuunnelman.

Tehtävä: Sarjakuva

Tarkoituksena on tehdä sarjakuva tästä jännittävästä raamatunkohdasta. Osallistujat voidaan joko jakaa ryhmiin tai tehtävä voidaan tehdä yksilötehtävänä. Jokainen lukee raamatunkohdan ensiksi itsekseen tai sitten sarjakuvan voi tehdä opetustekstin pohjalta. Sarjakuvassa voi olla pelkkiä piirustuksia, mutta isommat lapset voivat liittää siihen myös puhekuplia.

TOIMINTA ISOILLE

Vieraita kieliä

Jos lähtee kertomaan Jeesuksesta ulkomaille, pitää usein opetella sen maan kieli. Opettele sanomaan kiitos eri kielillä!

suomi	Kiitos!
ruotsi	Tack!
englanti	Thank you!
saksa	Danke!
ranska	Merci!
espanja	Gracias!
portugali	Obrigado (mies sanoo)! Obrigada (nainen sanoo)!
kreikka	Epharisto!
venäjä	Spasiba!
korea	Kamsahamnida!
japani	Arigato!

Lehden etusivu

Tarkoituksena on, että lapset tekevät pienissä ryhmissä lehden etusivun tai loppisivun Paavalin ja Silaksen erikoisesta vankilakokemuksesta. Paavali ja Silas antavat lehdistä haastattelun vankilasta vapauduttuaan. Tarkoituksena on kirjoittaa loppuja heidän kokemuksistaan vankilassa. Ne voi olla hyvä vielä kerrata yhteisesti. Kertauksen jälkeen lapset jaetaan ryhmiin ja heille annetaan iso paperi, joka tulee täyttää loppuilla. Niitä voi kirjoittaa ja piirtää itse ja/tai lehdistä voi leikata valmiita, sopivia loppuja, sanoja ja kuvia ja liimata ne paperille. Lopuksi etusivut esitellään toisille ryhmille.

Taustatietoa ohjaajalle, opetus ja keskustelukysymykset: Lauri ja Tiia Thurén

Havainnollistaminen: Riikka Lindroos

Havainnollistaminen lyijyjalkanukein ja toiminta: Liisi Portin

Toiminta isoille (Vieraita kieliä): Saija Simanainen

PAAVALI

ARTEMIIN TEMPPELI Ap.t. 19:23–40

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

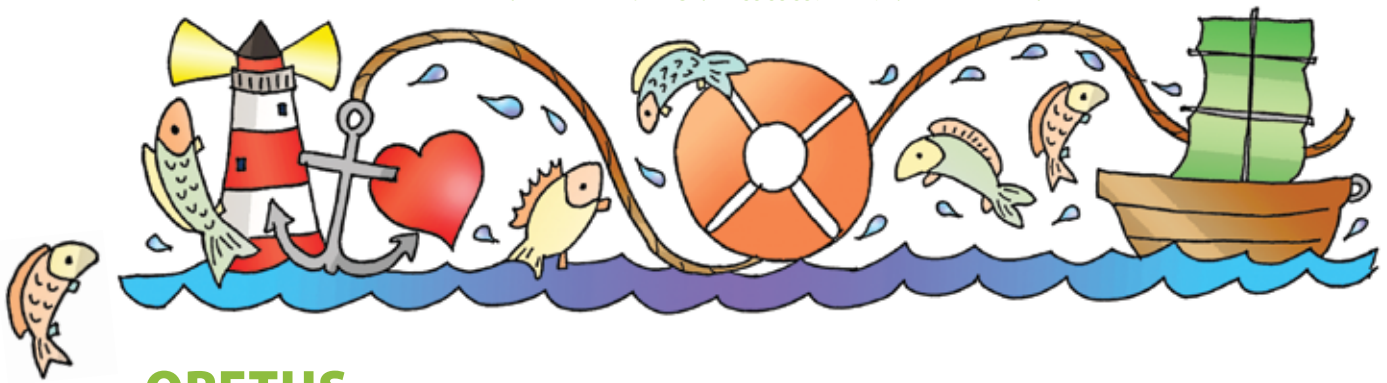
Paavalin lähetystyön keskuspaikkoja oli vuosien ajan Efesos. Tuo kreikkalainen kaupunki sijaitsi nykyisen Turkin länsirannikolla. Siellä hän myös kirjoitti monet kirjeensä. Kristinuskko menestyi kaupungissa monien mielestä liiankin hyvin. Kaupungin ylpeys oli eräs maailman suurimmista temppeleistä, jonka pylväätkin olivat kerrostalon korkuisia. Temppeli oli pyhitetty muinaiselle äitijumalalle, joka tunnettiin monella nimellä kuten Diana tai Artemis.

Kristinuskko hyväksyi vain yhden Jumalan. Siksi sen menestys uhkasi temppelin mainetta ja siten Efesoksen matkailutuloja. Väki kokoontuu 25 000 katsojan teatteriin selvittämään asiaa. Syntyy valtava mellakka, jonka kaupungin sihteerin vaivoin saa rauhoittumaan pelottelemalla Rooman armeijalla, jonka tehtävä oli lopettaa mellakat alkuunsa. Näin Paavalikin pelastuu.

Tapahtuma osoittaa, miten uskollisuus yhdelle Jumalalle synnyttää vastustusta. Nykypäivän epäjumalat ovat toisenlaisia, mutta koetaanko kristinuskko edelleen uhkana? Laki ja järjestys suojaavat vieläkin kristittyjen elämää.

Tällä kertaa pohditaan sitä, miten uskominen yhteen Jumalaan ja uskollisuus hänelle voi synnyttää vastustusta. Paavalin aikoina kreikkalaisessa kulttuurissa uskottiin moniin jumaliin. Lasten kanssa voidaan keskustella myös siitä, mitkä ovat tämän päivän epäjumalia, eli mitkä asiat voivat tulla ihmisille tärkeämmiksi kuin Jumala.

OPETUS

Oletteko kuulleet joistakin muista jumalista, joihin entisaikoina uskottiin täällä Suomessa, tai vaikka Paavalin maassa Kreikassa? Suomessa uskottiin joskus esimerkiksi, että ukkonen on jumala. Kreikassa puolestaan oli tehty patsaita, joita palvottiin siksi, että niiden uskottiin olevan eri asioiden jumalia. Efesoksen kaupungissa palvottiin jumalaa nimeltä Artemis ja hänelle oli rakennettu hieno temppeli. Kaupunkilaiset ansaitsivat jopa rahaa siitä, että heidän kaupunkiinsa tultiin muualta palvelemaan tuota Artemis-jumalaa.

Kun Paavali saapui Efesokseen, hänellä oli ihan erilainen viesti kerrottavanaan: Paavali julisti ihmisille, että on vain yksi Jumala. Tähän me kristityt uskomme tänäänkin. Jotkut efesolaiset ihmiset suuttuivat kovasti kuultuaan Paavalin tulleen kaupunkiin kertomaan Jumalasta ja kaupungissa syntyi mellakka. Kaupungin sihteeri sai kuitenkin kaikki rauhoittumaan. Paavali sai kertoa sanomaansa yhdestä Jumalasta ja hänen pojastaan Jeesuksesta. Saattaa olla, että meillekin voidaan joskus suuttua tai nauraa jos kerromme, että uskomme Jumalaan. Jumalan tulisi siitäkin huolimatta olla meille tärkeämpi kuin mikään muu asia tässä maailmassa.

OPETUKSEN YDIN

Jumala on antanut meille paljon hyviä lahjoja. Suurin ja tärkein lahjoista on kuitenkin Jeesus.

RUKOUS

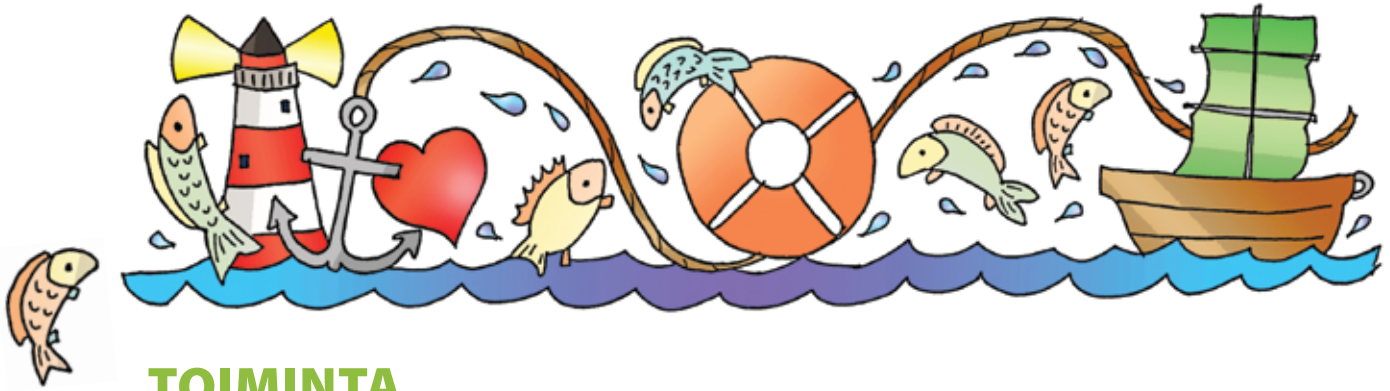
Kiitos Taivaan Isä, että olet antanut meille paljon kivoja asioita, joista nauttia: leluja, harrastuksia, ystäviä. Auta meitä kuitenkin muistamaan, että sinun tulee olla meille kaikkein tärkein. Aamen.

LAULUT

Mä silmät luon ylös taivaaseen, VK 490
Taivaan Isä, nostit minut, VK 495
Kiirehdi rakkaan Jeesuksen luo, SK 410

KESKUSTELUKYSYMUKSET

1. Millaisia asioita ja jumalia Kreikassa ja Suomessa on joskus palveltu?
2. Mikä oli Paavalin tärkeä viesti Efesoksen kaupungin asukkaille?
3. Millaiset asiat voivat olla Jumalaa tärkeämpiä tämän päivän ihmisille, vaikka meillä Suomessa? (Pienempien lasten kanssa voidaan katsoa esimerkiksi valmiiksi leikattuja kuvia leluista, autoista, kavereista, jne. Isommat lapset voivat leikata tällaisia kuvia itsekin mainoksista ja aikakauslehdistä.) Mitkä näistä asioista ovat kullekin tärkeitä? Nämä ovat kaikki Jumalan lahjoja meille ja me saamme nauttia niistä. Jumalan ja Jeesuksen pitäisi kuitenkin pysyä meille aina tärkeämpänä kuin mikään noista asioista.

TOIMINTA

ASKARTELUT

Risti seinälle tai pöydälle

TARVIKKEET:

taikinakulho
6 desilitraa vehnä jauhoja
3 desilitraa suolaa
3 desilitraa kylmää vettä
2 ruokalusikallista ruokaöljyä
hammastikku
leivinpaperia
vesivärit
askartelulakkaa

OHJE:

1. Tarkoituksena on askarrella Jeesuksen tyhjä risti joko seinälle tai pöydälle muistuttamaan siitä, että hän on ainoa elävä Jumala.
2. Sekoita aineet taikinakulhossa keskenään taikinaksi.
3. Hiero käsiisi vähän ruokaöljyä ennen muovailun aloittamista.
4. Muovaile taikinasta Jeesuksen tyhjä risti, jonka voit joko laittaa seinälle tai pöydälle. Jos teet seinälle laitettavan ristin, tee hammastikulla reikä ristin yläosaan, jotta sen voi naulata seinälle. Jos teet pöydälle laitettavan ristin, voit tehdä ristin kukkulan päälle, jolloin se pysyy pystyssä.
5. Asettele valmis risti leivinpaperin päälle uunipellille.
6. Kuivata askartelut uunissa tunnin verran 125 asteessa. Askartelut kuivuvat myös huoneenlämmössä, mutta se vie aikaa.
7. Voit maalata kuivan työn vesiväreillä. Valmiit ja kuivat työt voi myös lakata askartelulakalla.

Maalaus pienille: Minä ja Jeesus -maalaus

TARVIKKEET:

valkoista paperia
vesivärit ja sivellin
vesikippo
kyniä

Jokainen lapsi saa valkoisen paperin, vesivärit ja siveltimen. Tarkoituksena on maalata kuva, jossa on Jeesus ja lapsi itse. Kuivuneeseen työhön kirjoitetaan: Minä uskon Jeesukseen!

TOIMINTA ISOILLE

Näytelmiä

Lapset jaetaan ryhmiin. Opettaja lukee ääneen ensimmäisen käskyn: "Minä olen Herra, sinun Jumalasi. Sinulla ei saa olla muita jumalia." Opettaja kertoo, että tämä käsky on Jumalan

antama ja se on ensimmäinen kymmenestä käskystä. Lasten tehtävänä on valmistaa lyhyitä näytelmiä, jotka liittyvät ensimmäiseen käskyyn. Näytelmissä voidaan esimerkiksi käsitellä sitä, millaisia epäjumalia suomalaisilla voi nykyään olla, ja kuka on oikea Jumala. Näytelmät esitetään toisille.

Ykköskäsky-rap tai ykköskäsky-laulu

Lapset jaetaan ryhmiin. Tarkoituksena on opetella ulkoa ensimmäinen käsky. Sitä helpotta-
maan ryhmä keksii aiheesta joko rapin tai muuttaa sanat tuttuun lauluun. Rapissa tai laulus-
sa tulee olla myös ensimmäinen käsky kokonaisuudessaan. Valmiit laulut ja rapit esitetään
toisille.

Taustatietoa ohjaajalle, opetus ja keskustelukysymykset: Lauri ja Tiia Thurén

Laulut ja toiminta: Liisi Portin

PAAVALI

PAAVALI MYRSKYSSÄ Ap.t. 27

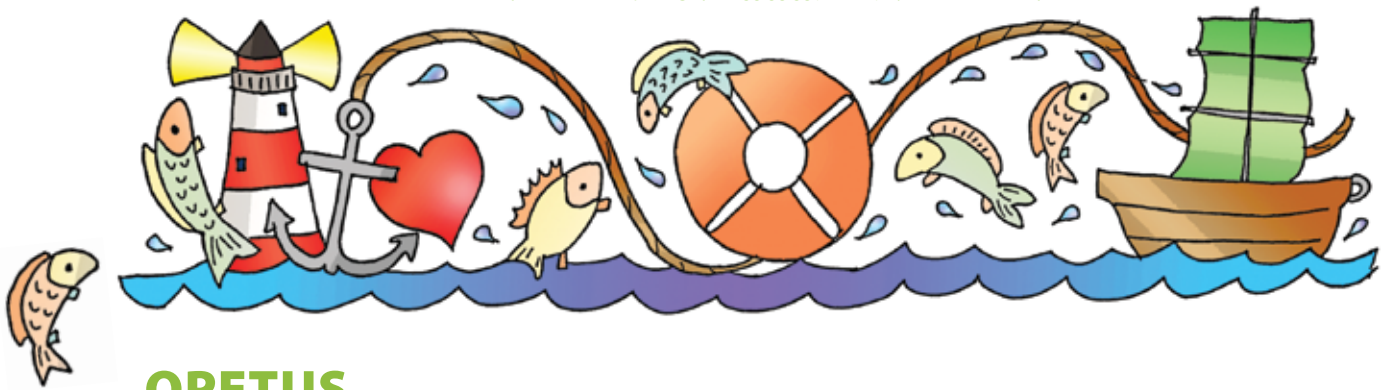
TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Paavali vangittiin Israelissa epämääräisten syytteiden perusteella. Hän vetosi siihen, että hän on Rooman kansalainen. Siksi häntä lähdettiin viemään laivalla Roomaan oikeudenkäyntiä varten. Alus oli kuljettamassa viljaa Egyptistä Itali-
aan.

Purjehdus Välimerellä oli tuohon aikaan hyvin vaarallista, varsinkin syksyllä. Laivat olivat alkeellisia ja liukkuivat lähinnä myötätuuleen. Kun myrsky alkoi yl-
tyä, Paavali varoitti jatkamasta matkaa. Hän oli ammatiltaan purjeneuloja ja tiesi mistä puhui.

Sotilaiden velvollisuus oli estää vankeja pakenemasta hinnalla millä hyvänsä. Heidän päällikkönsä pelastaa kuitenkin Paavalin ja samalla muutkin vangit. Ta-
paus on kuin vertauskuva siitä, miten evankeliumi kulkee eteenpäin vaikeuk-
sista ja onnettomuuksista huolimatta.

OPETUS

Paavali joutui moniin seikkailuihin ja vaaroihin matkustaessaan kertomassa Jeesuksesta kaikille kansoille. Joskus ihmiset suuttuivat hänelle siksi, että hänellä oli niin hurja sanoma kerrottavana yhdestä Jumalasta ja hänen pojastaan Jeesuksesta. Joskus Paavalia uhkasivat luonnonvoimat kuten myrsky merellä. Paavali joutuikin vaaralliseen myrskyyn ollessaan vangittuna laivassa. Opettaja lukee tai lapset lukevat itse vuorotellen Raamatusta Ap.t. 27. (Kertomus myrskystä ja siitä pelastumisesta on niin mukaansatempaava ja jännittävä, että lapset jaksanevat kuunnella sen Raamatusta luettuna, vaikka se onkin aika pitkä. Tarvittaessa kertomuksen voi kertoa omin sanoin lyhennettynä.)

Jumala piti Paavalista huolta joka hetki ja Paavali pääsi jatkamaan matkaansa ja yhä uudet ihmiset saivat kuulla evankeliumin eli ilosanoman Jeesuksesta. Jumala varjelee meitäkin vaaroissa. Meidän ei tarvitse pelätä.

OPETUKSEN YDIN

Jumala varjelee meitä vaaroissa. Meidän ei tarvitse pelätä.

RUKOUS

Taivaan Isä. Me olemme aika pieniä ja avuttomia silloin kun merellä myrskyää tai jokin muu vaara uhkaa meitä. Monet asiat pelottavat meitä aina joskus. Kiitos, että olet luvannut suojella meitä vaaroissa ja lähettää suojelusenkelisi meitä vartioimaan niin päivällä kuin yölläkin. Amen.

LAULUT

Kun myrsky käy -leikkilaulu, Laulutuli (1992) 61
Maan korvessa kulkevi lapsosen tie, SK 411
Päivän leikit, askareet, SK 414
Jeesus, lasten auttaja, VK 493
Jumalan kämmenellä, VK 499
Taivaan Isä suojan antaa, VK 503

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Onko joku ollut rannalla tai suuressa laivassa katsomassa kun myrsky nousee? On kova tuuli, aallot kasvavat. Tekisikö silloin mieli olla merellä veneessä? Se saattaisi olla aika vaarallista. Pelottikohan Paavalia? Miten Jumala auttoi Paavalia?
2. Millaisia vaaroja meidän elämässämme saattaa olla? Jumala on luvannut varjella ja suojella meitäkin vaaroissa.
3. Millaiset asiat pelottavat lapsia? Pelonaiheet voidaan jättää Jumalalle siten, että lasten ää-

neen lausumat pelonaiheet kerätään ja niiden puolesta rukoillaan yhteisessä rukouksessa.

HAVAINNOLLISTAMINEN

Havainnollista esimerkiksi kuvin ja flanelloin. Katso erilliset ohjeet: Havainnollistaminen piirtämällä ja flanelot raamattuopetuksen havainnollistamisessa.

TOIMINTA LEIKIT

Maa, meri, laiva

Ennen leikin alkua sovitaan, että huoneen toinen pää on maa ja toinen pää on meri. Keskelle huonetta tehdään viiva esimerkiksi maalarinteipillä osoittamaan laivan kohtaa. Leikki alkaa sillä, että kaikki leikkijät menevät seisomaan riviin huoneen toiseen päähän "maalle". Ohjaaja huutaa joko maa, meri tai laiva. Leikkijöiden tulee muistaa, missä kohtaa mikäkin paikka on ja juosta huudettuun paikkaan. Viimeisenä oikeaan paikkaan juossut leikkijä tai väärään paikkaan juossut tippuu pois pelistä. Ohjaaja voi huutaa samankin paikan kahdesti peräkkäin, jolloin leikkijät pysyvät samassa paikassa paikoillaan ja kaikki väärille viivoille juosseet tippuvat pois pelistä. Leikki loppuu, kun jäljellä on enää yksi leikkijä. Leikkiä voi leikkiä myös niin, ettei kukaan tipu.

Suuri myrsky

Leikkijät istuvat piirissä tuoleilla. Ohjaaja seisoo piirin keskellä. Hän kuiskaa jokaisen lapsen korvaan vuorotellen joko sanan laiva, tuuli, ranta tai aalto. Tämän jälkeen ohjaaja palaa piirin keskelle ja huutaa jonkun edellä mainituista sanoista. Jos ohjaaja huutaa sanan laiva, kaikki ne leikkijät, joille ohjaaja on kuiskannut tämän sanan, saavat vaihtaa keskenään paikkoja. Sille paikalle, jolla istui juuri, ei saa palata. Ohjaaja yrittää myös päästä istumaan. Se leikkijä, joka jää ilman paikkaa, jää keskelle ja saa vuorostaan huutaa sanan laiva, tuuli, ranta tai aalto. Jos keskellä olija huutaa sanat: suuri myrsky, kaikki leikkijät vaihtavat paikkoja.

TEHTÄVÄ ISOILLE

Tehtävä isoille (LIITE 1/Paavali myrskyssä).

Taustatietoa ohjaajalle, opetus ja keskustelukysymykset: Lauri ja Tiia Thurén

Laulut, havainnollistaminen ja toiminta: Liisi Portin

Tehtävä isoille: Saija Simanainen

Kuvitus: Liina Pajunen

PAAVALI **Ap.t. 27**

Jumala varjelee meitä vaaroissa. Meidän ei tarvitse pelätä. Lue ensin koko luku Ap.t. 27 ja tee sen jälkeen tehtävät.

1.

Paavali oli vangittuna ja häntä kuljetettiin Roomaan. Laita kirjaimet oikeaan järjestykseen, niin selvää minkä saarien ja satamien kautta matkaa tehtiin.

DISNO(jae 3)

RYMA (jae 5)

INISOF (jae 12)

PSOYRK (jae 4)

TEAREK (jae 7)

UDAAK (jae 16)

2.

Ympyröi oikea vastaus:

1. Minkä maalaisen laivaan Paavali siirrettiin Lykian Myrassa?
- A) aleksandrialaiseen
 - B) babylonialaiseen
 - C) intialaiseen

2. Mitä merimiehet tekivät ensimmäiseksi pelastaakseen laivan?
- A) Heittivät osan lastista yll laidan
 - B) Sitolivat köysiä laivan ympärille
 - C) Heittivät kaiken irtaimen mereen

3. Mikä rohkaisi Paavalia luottamaan siihen, että hän ja hänen matkatoverinsa pelastuvat?
- A) Aurinko ja paistoi ja kevät oli tulossa
 - B) Enkeli ilmestyi hänelle ja sanoi: "Älä pelkää, Paavali, sinä olet vielä selsova keisarin edessä."
 - C) Merimiehet olivat todella ammattitaitoisia

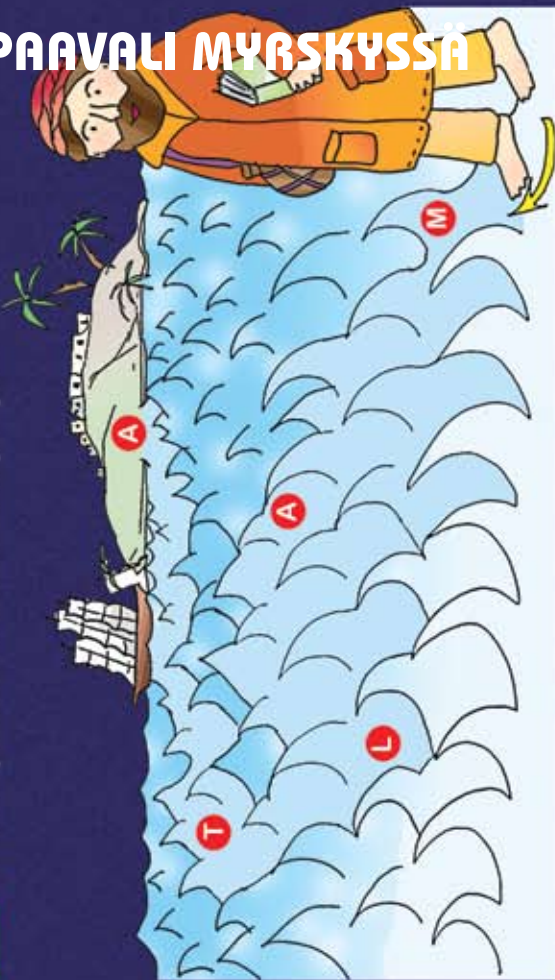
4. Kuinka monta ihmistä laivassa oli?
- A) 76
 - B) 176
 - C) 276

5. Miten jännittävä merimatka lopulta päättyi?
- A) Kaikki pääsivät onnellisesti maihin
 - B) Vangit eivät pelastuneet
 - C) kukaan ei pelastunut

LIITE1/PAAVALI MYRSKYSSÄ

Etsi oikea reitti. Paavali ei ollut vielä Roomassa. Seuraa oikeaa reittiä ja kerää kirjaimet. Saat selville, mille saarelle Paavali pelastui vaarallisesta myrskystä.

4.

Jumala piti Paavalista huolta ja Paavali pääsi alkanaan jatkamaan matkaansa, jotta yhä uudet ihmiset saivat kuulla

Jeesuksesta.

Poini kuvien alkukirjaimet niin saat vastauksen!

Jumala varjelee meitä vaaroissa.
Meidän ei tarvitse pelätä.

Kuvitus: Sami Oksanen, Kivisaari Oy

LÄHETYSTYÖ ALKAA

LYYDIA

Ap.t. 16:11–15

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Lyydia oli kotoisin Vähän-Aasian (nykyisen Turkin) Tyatira-nimisestä kaupungista, joka oli tunnettu kankaiden värjäyksestä. Filippissä Lyydia myi kotikaupungissaan valmistettuja kankaita, mikä merkitsi, että hän oli varakas liikemies monine työntekijöineen. Kotikaupungissaan Tyatirassa hän oli tutustunut myös juutalaisuuteen. Siellä hän oli oppinut tuntemaan Israelin Jumalan ja kuului nyt "jumalaa pelkääväisiin".

Filippissä oli muutamia juutalaisia ja nämä hurskaat naiset kokoontuivat Gangites-joen rannalla olevalla rukouspaikalla kaupungin ulkopuolella. Myös Paavali suuntasi kulkunsa rukouspaikalle saavuttuaan Filippiin. Paavalin raamattuopetusten kautta Lyydia tuli uskoon ja hänet ja hänen perhekuntansa kastettiin. Tultuaan kastetuksi hän kutsui evankeliumin julistajat kotiinsa ja tarjosi heille majapaikan. Filippiin syntyi kristillinen seurakunta. Toinen tunnettu kristitty Filippistä oli vanginvartija. Filippin seurakunnan (kristillisestä) elämästä oli Paavallille ehkä eniten iloa koko laajalla lähetyskentällä (Fil. 2:15–16).

OPETUS JA HAVAINNOLLISTAMINEN

Opettaja tuo mukanaan muutaman värikkään kankaan tai huivin. Näytä niitä lapsille ja kysele väreistä. Kerro, että joku on kutonut kankaat (puuvilla-, pellava- ja silkkipankaat). Joku toinen on värjännyt kankaat (esim. sipulista saa keltaisen värin, Lyydian aikana värjättiin purppura simpukoilla). Joku myy kankaita kaupassa. Kankaista tehdään vaatteita, pyyheliinoja, verhoja, huiveja.

Pyydä ystävääsi, lapsen äitiä tai isompaa lasta näyttämään Lyydiaa. Mikäli toista näyttelijää ei ole, opetuksen voi näytellä myös monologina. Lyydia on kietonut päähänsä ison huivin.

Opettaja kertoo:

Tänään me tutustumme erääseen naiseen, joka oli kangaskauppias. Hän asui kaupungissa nimeltä Filippi. Hän tulee tänään tapaamaan meitä. Hänen nimensä on Lyydia, purppura-kangasmyyjä.

Opettaja: Tervetuloa meidän pyhäkouluun/kerhoon. Kuka sinä oletkaan?

Lyydia: Hei lapset! Minun nimeni on Lyydia. Asun Filippissä. Myyn kankaita, jotka ovat purppuran värisiä. Minulla on kangaskauppa ja siellä monia työntekijöitä. Tavallisesti rikkaat naiset tulevat ostamaan purppuralla värjättyjä kankaita.

Opettaja: Tiedätkö te lapset, mikä väri se purppura on? (violetti) Onko sinulla aikaa tehdä mitään muuta kuin myydä kankaita?

Lyydia: Olen hyvin kiireinen kangaskaupassa, vaikka minulla on monta palvelijaa sekä kotona että kaupassa. Mutta yksi asia on tärkeämpi kuin kankaat. Joka sapatti menen ystäväni kanssa rukoilemaan joen rannalle. Se on hieno paikka hiljentyä ja rukoilla.

Opettaja: Aivan niin kuin mekin tulemme pyhäkouluun joka sunnuntai rukoilemaan ja kuulemaan Jeesuksesta. Mutta olen kuullut, että eräänä päivänä rukouspaikkaanne tuli yllätysvieraita.

Lyydia: Saimme tosiaankin yllätysvieraita. He olivat lähetystyöntekijöitä ja he kertoivat meille Jeesuksesta, Jumalan pojasta, joka tuli maailmaan pelastamaan meidät. En ollut koskaan kuullut Jeesuksesta. Lähetystyöntekijä Paavali opetti meitä. Ymmärsin, että Jeesus kuoli minunkin puolestani ristillä ja että hän nousi ylös kuolleista ja että hän on elävä Vapahtaja tänään. Hän antaa minulle synnit anteeksi joka päivä ja johdattaa minua ja vie minut kerran taivaaseen.

Opettaja: Ihmeellistä! Sinä et ollut koskaan kuullut Jeesuksesta ja kuullessasi hänestä halusit uskoa. Mitä sitten tapahtui?

Lyydia: Minä sanoin Paavalille, että uskon, että Jeesus on Herra ja tahdon tulla hänen omakseen. Paavali kastoi minut ja perheeni ja palvelijani siellä joen rannalla ja meistä tuli Jumala lapsia. Sen jälkeen kutsuin lähetystyöntekijät vieraakseni talooni siksi ajaksi, kun he olivat Filippissä. Kun lähetystyöntekijät olivat kaupungissani, kaupungin vankilan vanginvartijakin tuli uskoon. Siitä alkoi meidän seurakuntamme kasvaa. Yhä enemmän ihmisiä tuli kuulemaan Jeesuksesta.

Opettaja: Hienoa, että pääsit käymään meidän luonamme, Lyydia. Siunausta sinulle!

Lyydia poistuu ja opettaja jatkaa opetusta:

Eikö ole hieno asia, että Lyydia sai kuulla Jeesuksesta ja että hänet kastettiin. Hänestä tuli kaupunkinsa ensimmäinen kristitty. Meidätkin on kastettu ja kasteessa Jumala antoi meille uskon lahjan. Haluamme kuulla Jeesuksesta ja Jeesus haluaa vahvistaa uskoamme kuulemamme sanan kautta. Siksi rohkaista sinua menemään sinne, missä voit kuulla Raamatun kertomuksia.

OPETUKSEN YDIN

Lähetystyöntekijä Paavali kertoi Lyydialle Jeesuksesta ja kastoi hänet. Näin hänestä tuli Jumalan lapsi. Meikin olemme saaneet kuulla Jeesuksesta ja meidätkin on kastettu. Siksi myös me olemme Jumalan lapsia. Jokainen meistä voi olla myös lähetystyöntekijä ja kertoa Jeesuksesta toisille.

RUKOUS

Rakas Jeesus, kiitos Lyydiasta. Kiitos siitä, että teit hänestä kristityn. Kiitos, että olet antanut myös meille uskon lahjan kasteessa. Kiitos, että sanassasi olet meitä lähellä ja viet meidät taivaan kotiin. Aamen.

LAULUT

Ylitse kaikkien rajojen, VK 429
Lintu pieni, lintuseni, SK 401

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Miten Lyydiasta tuli Jumalan lapsi?
2. Miten meistä on tullut Jumalan lapsia?
3. Missä voimme kuulla Jumalan sanaa?
4. Mitä lähetystyöntekijät tekevät? Missä maissa he tekevät työtä?
5. Miksi edelleen tarvitaan lähetystyöntekijöitä?
6. Miten sinä voit tehdä lähetystyötä?

TOIMINTA

Tietokilpailu

Kiinnitä seinään kastemaljan kuva (LIITE 1). Tee vesipisaroita paperista. Jokaisesta oikeasta vastauksesta lapset saavat panna yhden vesipisaran kastemaljaan. Varmista, että jokainen lapsi saa laittaa vesipisaran.

1. Kuka oli kertomuksen päähenkilö? (Lyydia)
2. Missä kaupungissa hän asui? (Filippissä)
3. Mikä oli hänen työnsä? (Kangaskauppias)
4. Minkä värisiä kankaita hän myi? (Purppura tai violetin eri sävyjä)
5. Missä hän kävi rukoilemassa? (Joen rannalla)
6. Keitä saapui eräänä päivänä joen rannalle? (Lähetystyöntekijöitä)
7. Mitä asiaa lähetystyöntekijöillä oli? (He kertoivat ilosanoman Jeesuksesta.)
8. Mitä Lyydialle tapahtui? (Hänestä tuli Jeesukseen uskova ja hänet kastettiin.)

9. Ketkä Lyydia kutsui kylään? (Lähetystyöntekijät)

10. Missä me voimme kuulla Jeesuksesta? (Kotona, kirkossa, pyhäkoulussa...)

11. Kuka kertoo meille ilosanomaa Jeesuksesta? (Vanhemmat, pyhäkoulunopettaja...)

Huom! Tietokilpailun kysymykset ovat henkilökohtaisena työskentelynä isojen tehtävissä (LIITE 3, tehtävä 1).

TEHTÄVÄ PIENILLE

Opettaja jakaa jokaiselle lapselle kuvan, jossa on kastemalja (LIITE 1). Jokainen lapsi kirjoittaa oman nimensä kastemaljan sisään ja voi värittää maljan esim. purppuran väriseksi. Kastemaljan kuvan alla on Jumalan sanat: "Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun." (Jes. 43:1). Lopuksi voidaan lukea yhdessä raamatunkohta ja opetella se vaikka ulkoa.

TOIMINTA ISOILLE

Huoneentaulu

TARVIKKEET:

postikortin kokoinen pala paperia/kartonkia

kyniä

värikyniä

jäätelötikkuja

liimaa

narua

Lapset tekevät huoneentaulun, johon kirjoitetaan raamatunkohta: "Joka uskoo ja kastetaan, se pelastuu" Mark. 16:16. Tämän jälkeen paperi koristellaan. Kortin ylä- ja alapäähän liimaataan jäätelötikut. Ylätikkuun kiinnitetään narun pätkä huoneentaulun seinään kiinnittämistä varten.

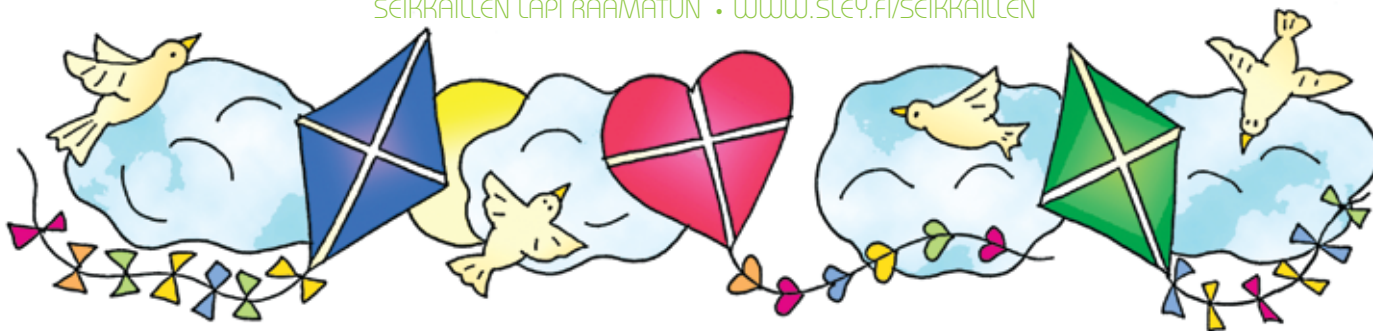

LÄHETYSKERTOMUS

Tetsikon suuri päivä

Oli pääsiäissunnuntai. Aurinko paistoi iloisesti ikkunasta kirkkosaliin, johon pieni japanilainen seurakunta oli kokoontunut. Kirkkosalissa istui perheitä, vanhuksia ja muutama nuori. Ihan etupenkissä istui pyhäkoululainen, jolla oli valkoinen puku päällä. Hän oli Tetsiko ja tänään oli hänen suuri päivänsä. Pappi tervehti seurakuntaa ja kohta seurakunta veisasi riemullista pääsiäisvirttä.

Virren jälkeen Tetsiko polvistui alttarille ja hän sai kasteen Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Hän kuunteli papin sanoja. Pappi selitti, että Tetsikosta tuli Jumalan lapsi. Hän sai uskon lahjan ja Pyhän Hengen. Kaste on ihmeellinen asia. Vettä kastemaljassa ja Raamatun sana on kaste, jonka kautta Jumala antaa anteeksiantamuksensa. Tetsiko hymyili ja rukoi hiljaa mielessään: "Jeesus, älä anna minun koskaan harhailla luotasi pois. Kiitos, että teit

minusta kristityn ja kuulun sinun perheväkeesi." Tetsikon äiti oli kastettu edellisenä jouluna, mutta isä ei ollut vielä uskaltanut Jeesuksen opetuslapseksi. Tetsiko rukoili myös, että hänen isästäänkin voisi tulla Jumalan lapsi.

Voimme rukoilla kaikkien japanilaisten isien ja äitien, isovanhempien ja lasten puolesta, jotka käyvät kastekoulua ja miettivät kasteelle menoa. Voimme rukoilla myös kastettujen puolesta, että he tulisivat joka sunnuntai kirkkoon kuulemaan Jumalan sanaa ja ehtoolliselle.

KESKUSTELUKYSYMYKSET LÄHETYSKERTOMUKSESTA

1. Voiko jokainen saada kasteen? (Voi, sillä Jeesus on tullut kaikkia varten. Aikuiset ja isommat lapset käyvät kastekoulun ennen kasteelle menoa Japanissa ja monissa muissakin lähetysmaissa.)
2. Jouluku, pääsiäinen ja hellunta ovat juhlapäiviä, jolloin Japanissa vietetään kastejuhlia. Miksi? (Kasteessa synnytetään Jumalan lapseksi ja se on suuri juhlan aihe niin kuin joulu, pääsiäinen ja helluntaikin ovat.)
3. Miksi meidän pitää rukoilla kasteelle aikovien puolesta? (Sielunvihollinen panee epäilyksiä kasteelle aikovien mieleen sanoen esimerkiksi, ettei kaste ole tärkeä, ei siinä tulla Jumalan lapseksi, mitähän muut ihmiset sanovat.)
4. Miksi on tärkeää käydä jumalanpalveluksessa ja pyhäkoulussa? (Jumala hoitaa meitä sanansa kautta ja pitää yhteydessään.)
5. Mikä on kastepäiväsi? Kysy äidiltä tai isältä ja pyydä nähdä kastetodistuksesi.

ESIRUKOUS

Kuva japanilaisesta kasteella (LIITE 2). Ohjaaja laittaa kuvan seinälle. Yhdessä voidaan keskustella konkreettista rukousaiheista lähetystyön puolesta.

TEHTÄVÄ ISOILLE

Tehtävä isoille (LIITE 3/Lyydia).

*Taustatietoa ohjaajalle, opetus ja muu: Maarit Otto
Laulut ja keskustelukysymykset: Liisi Portin
Tehtävä isoille: Maarit Otto
Kuvitus: Liina Pajunen*

**"Minä olen sinut nimeltä kutsunut,
sinä olet minun." Jes. 43:1**

Kuva: Sleyh lähetysosaston kuva-arkisto

Rukoilen lähetystyön puolesta

Lyydia sai kuulla Jeesuksesta ja hänet kastettiin. Meidätkin on kastettu ja kasteessa Jumala antoi meille uskon lahjan. Haluamme kuulla Jeesuksesta ja Jeesus haluaa vahvistaa uskoamme kuulemamme sanan kautta.

1. Lue raamatunkohta ja vastaa sitten kysymyksiin.

1. Kuka oli kertomuksen päähenkilö?
2. Missä kaupungissa hän asui?
3. Mikä oli hänen työnsä?
4. Minkä värisiä kankaita hän myi?
5. Missä hän kävi rukouksessa?
6. Ketä saapui eräänä päivänä joen rannalle?
7. Mitä asiaa lähetystyöntekijöillä oli?
8. Mitä Lyydialle tapahtui?
9. Kenet Lyydia kutsui kylään?
10. Missä me voimme kuulla Jeesuksesta?
11. Kuka kertoo meille Ilosanomaa Jeesuksesta?

2. Kirjoita kastemaljaan oma nimesi ja piirrä siihen nauravat kasvot.

3. Jeesus, Vapahtajamme, pitää meistä huolen. Kuinka Jeesus pitää huolta omistaan näissä kuvissa? Yhdistä viivalla, mitä kuvan henkilö tarvitsee. Etsi ristit ja värity ne.

"Minä olen sinut nimitä kutsunut, sinä olet minun."

Jes. 43:1

Kirjoita puuttuvat vokaalit.

M_N_LL_N ANN_TT_KA_KK_VALTA TA_VAASSA JA MAAN
P_LL_M_NK_S_S JA T_HK_KA_KK_KANSAT M_N_N
_P_T_SLAPS_KS_N_: KASTAKAA H_T_T_ ISÄN JA POJAN JA
PYHÄN HENGEN N_M_N JA _P_TTAKAA H_T_N_D_TTA-
MAAN KA_KK_A, M_T_M_N_L_NK_SK_N_T_T_D_N
N_D_TTAA. JA KATS_, M_N_L_N_T_D_N KANSANN_
KA_KK_P_V_T_MAA_LMAN L_PP_NAST_.

(Salavokaalitehtävän ratkaisun löydät Matt. 28:18-20.)

4. A) Käytä hedelmäkoodoja ja täydennä Ap.t. 16:13-15 puuttuvat sanat.

Sapattina menimme kaupungin ulkopuolelle joen rantaan; arvelimme, että siellä olisi

Meitä kuuntelemissa oli myös muuan Lyydia, jumalaapeikäävä

Herra avasi hänen sydämensä ottamaan vastaan sen mitä Paavali puhui ja hänet ja hänen perhekuntansa

B) Käytä hedelmäkoodoja ja selvitä, mitä Paavali julisti Lyydialle.

Mennään rohkeasti sinne, missä voimme kuulla Jeesuksesta ja Jumalasta.

Paavali kertoi Lyydialle Jeesuksesta ja kastoi hänet. Näin hänestä tuli Jumalan lapsi.

Mekin olemme saaneet kuulla Jeesuksesta ja meidätkin on kastettu. Siksi myös me olemme Jumalan lapsia. Jokainen meistä voi olla myös lähetystyöntekijä ja kertoa Jeesuksesta toisille.

LÄHETYSTYÖ ALKAA

TABITA Ap.t. 9:36–43

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

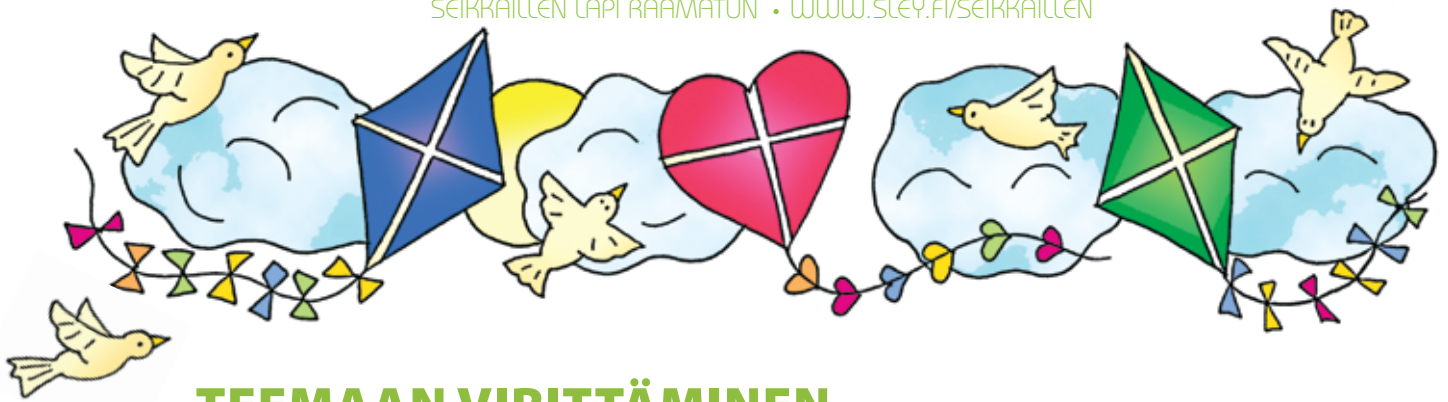
Arameankielinen nimi Tabita ja kreikankielinen Dorkas tarkoittavat gasellia. Jopessa (nykyinen Jaffa) oli kristillinen seurakunta. Yksi sen uskollisimmista jäsenistä, Tabita, teki paljon hyvää ja avusti köyhiä taloudellisesti. Mutta hyvän-tekijä Tabita kuoli. Vainaja pestiin. Tämä oli juutalaisen tavan mukainen puhdistusmeno. Hänet pantiin yläkerran huoneeseen. Jerusalemissa vainajat täytyi haudata kuolinpäivänä, mutta Jerusalemin ulkopuolella hautaus voitiin toimittaa kolmen päivän kuluessa.

Apostoli Pietari oli vierailemassa lähetystyöntekijän, mutta myös piispan roolissa läheisen kaupungin seurakunnassa. Sieltä hänet noudettiin kiireesti Joppeen. Emme tiedä, haettiin Pietari siksi, että hän lohduttaisi seurakuntaa vai toivoiko seurakunta, että Pietari voisi tehdä ihmeen. Ihme kuitenkin tapahtui. Pietari herätti Tabitan kuolleista. Tai oikeammin: Jumala herätti Tabitan kuolleista apostolinsa välityksellä.

Pietari oli läsnä kaikissa niissä kolmessa tilanteessa, joissa Jeesus herätti kuolleita (Matt. 9:25; Luuk. 7:11–17; Joh. 11:1–44).

Jakeessa 41 käytetään uskovaisista nimeä ”pyhät” sekä jakeessa 36 ”opetuslapset”.

TEEMAAN VIRITTÄMINEN

Opettaja voi aluksi jutella lasten kanssa tunteista (surusta ja ilosta). Opettajalla voi olla jäätelötikkuun liimattuna pyöreät kasvot, joiden toisella puolella on iloinen, hymyilevä ilme ja toisella puolella surullinen ilme. Opettaja voi kysyä lapsilta miltä tuntuu, kun joku rakas ihminen kuolee. Silloin tuntuu surulliselta ja olo on itkuinen. Silloin tuntee myös ikävää. Onko siinä tilanteessa mitään iloista asiaa? Jos kuollut ihminen on uskonut Jeesukseen, voi olla iloinen, että hän on päässyt taivaaseen ja siellä saa nähdä hänet kerran.

OPETUS

Jeesus oli mennyt jo taivaaseen ja opetuslapset olivat lähteneet viemään ilosanomaa Jeesuksesta kaikkialle maailmaan. Israelin maassa meren rannalla oli kaupunki nimeltä Joppe. Jopessa oli pieni seurakunta, johon kuului vanhoja ihmisiä, äitejä ja isiä, nuoria ja lapsia, rikkaita ja köyhiä. Siellä oli leskivaimoja, joiden miehet olivat kuolleet eikä kukaan huolehtinut heistä enää. (Piirrä kirkko ja muutamia erikokoisia ihmisiä kirkon ympärille.)

Seurakunta kokoontui sunnuntaisin jumalanpalveluksiin kuulemaan Raamatun sanaa, rukoukseen ja laulamaan. He viettivät ehtoollista niin kuin mekin. Kun joku halusi tulla Jeesuksen opetuslapsiksi, seurakunnassa vietettiin kastejuhlaa. Ja tietysti kirkon jälkeen seurakuntalaiset jäivät kirkkokahveille juttelemaan kuulumisiaan, huoliaan ja ilojaan. (Piirrä Raamattu, ehtoollispikari ja -leipä sekä kastemalja.)

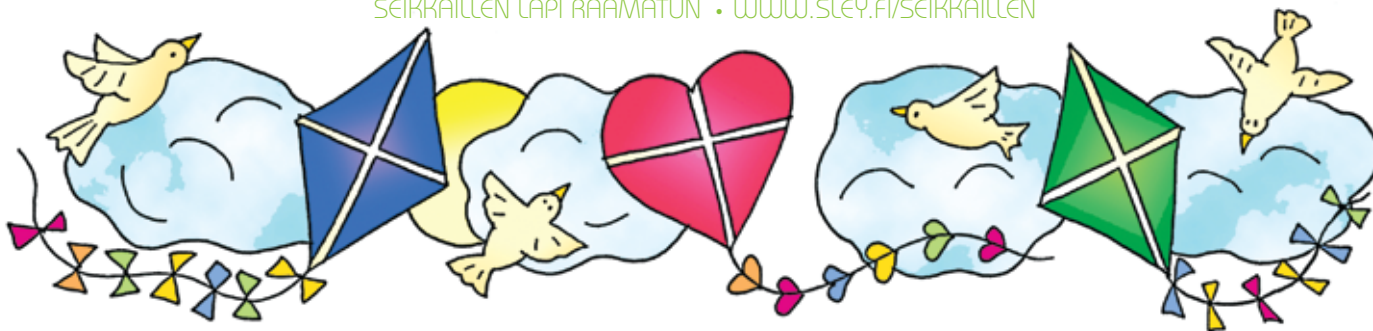
Tabita oli yksi seurakunnan uskollisista jäsenistä. Hän oli taitava ompelija. Hän ompeli paitoja ja muita vaatteita köyhille seurakunnan jäsenille. Tabita teki paljon hyvää ja avusti köyhiä runsain määrin. (Piirrä Tabita jakamassa vaatteita ja ruokaa.)

Mutta Tabita sairastui pahasti ja hän kuoli. (Näytä lapsille jäätelötikkuun liimatut surulliset kasvot.) Miltä seurakuntalaisista ja Tabitan ystävistä mahtoi tuntua, kun Tabita kuoli? Varmaankin surulliselta, mutta myös iloiselta, sillä he tiesivät, että Jeesukseen uskova Tabita pääsi taivaaseen. (Näytä lapsille jäätelötikkuun liimatut iloiset kasvot.)

Ystävät alkoivat järjestää hautajaisia. (Piirrä Tabita makaamassa pöydällä.) He kuulivat, että Pietari, joka oli yksi Jeesuksen opetuslapsista, oli vierailulla läheisessä kaupungissa. Pietari noudettiin Joppen kaupunkiin ja hänelle kerrottiin, miten hyvä ja avulias kristitty Tabita oli ollut. He näyttivät Pietarille Tabitan ompelemia vaatteita.

Pietari polvistui ja rukoi Jumalaa. (Piirrä Pietari rukoilemassa.) Sen jälkeen hän sanoi vainajalle: "Tabita, nouse!" Nainen avasi silmänsä ja Pietari auttoi hänet seisomaan. (Piirrä Tabita seisomassa ja ystävät ympärillä. Näytä lapsille jäätelötikkuihin liimatut iloiset kasvot.) Miltähän ystävistä ja Tabitasta nyt tuntui? Oli tapahtunut ihme. Jumala herätti Tabitan kuolleista Pietarin rukouksen kautta. Monet kuulivat, mitä oli tapahtunut ja heistä tuli Jeesukseen uskovia.

Kun me uskomme Jeesukseen, mekin haluamme tehdä hyviä töitä, niin kuin Tabita teki. Haluamme auttaa ystäviämme ja sisarusiamme. Haluamme totella äitiä, kun hän pyytää keräämään leikkikalut tai siivoamaan huoneen. Emme halua valittaa ja olla kiukkuksia, jos meillä ei ole sellaista leikkikalua tai sellaisia vaatteita, joita ystävällä on. Haluamme pyytää anteeksi, kun olemme loukanneet ystäväämme tai perheenjäsentämme. Joka päivä pyydämme anteeksi pahoja tekojamme myös Jeesukselta. Muistamme, että Jeesus antaa anteeksi, koska

hän kuoli ristillä meidän syntiemme puolesta. Jeesus antaa myös voimaa tehdä hyvää toinen toisillemme.

OPETUKSEN YDIN

Kun me uskomme Jeesukseen, mekin haluamme tehdä hyviä töitä, niin kuin Tabita teki. Jeesus antaa meille voimaa tähän. Haluamme pyytää anteeksi, kun olemme loukanneet toisiamme ja pyydämme anteeksi myös Jeesukselta. Jeesus antaa anteeksi, koska hän kuoli ristillä meidän syntiemme puolesta.

RUKOUS

Rakas Jeesus, kiitos siitä, että annat meille anteeksi kaikki pahat teot, ajatukset ja sanat. Rukoilemme, että mekin osaisimme tehdä hyviä tekoja niin kuin Tabita teki. Anna meille voimaa olla tottelevaisia lapsia vanhemmillemme ja kivoja kavereita ystävillemme. Anna meille voimaa auttaa niitä, jotka tarvitsevat apua. Siunaa lähetystyötä kaikkialla maailmassa. Sinun nimessäsi, Jeesus. Aamen.

LAULUT

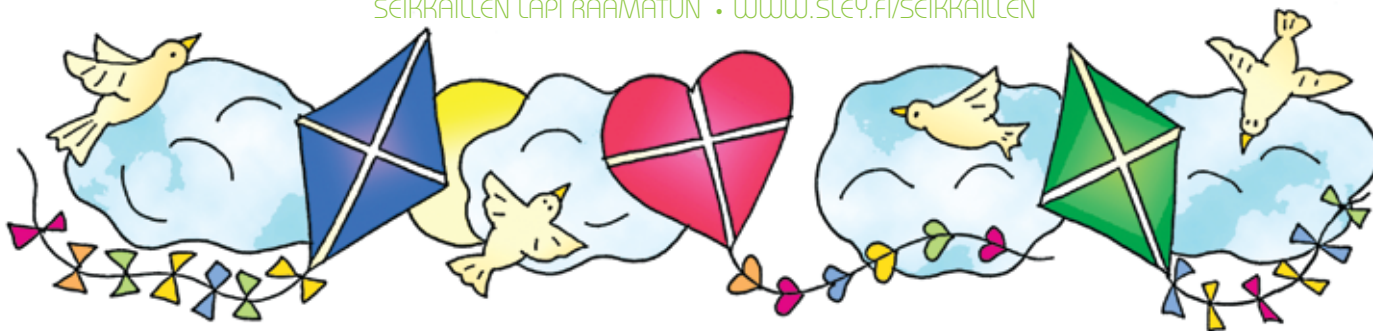
Lintu pieni, lintuseni, SK 401
Jeesus meitä rakastaa, SK 409
Kiirehdi rakkaan Jeesuksen luo, SK 410
Ylitse kaikkien rajojen, VK 429

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Millaisia hyviä tekoja Tabita teki omassa seurakunnassaan?
2. Onko joku tehnyt sinulle jonkin hyvän teon? Millaisen? Miltä se sinusta tuntui?
3. Millaisia hyviä tekoja me voimme tehdä toisillemme?
 - a) Mitä me voimme tehdä, jotta kotona olisi hyvä ilmapiiri? (Voimme osallistua kodin as-
kareisiin esim. viemällä roskapussin, täyttämällä tai tyhjentämällä pesukoneen, siivoamalla
oman huoneen. Voimme olla tyytyväisiä ja kiitollisia ja pyytää ja antaa anteeksi.)
 - b) Miten voimme olla hyviä kavereita koulussa? (Voimme auttaa koulutehtävissä, pyytää yk-
sinäisen luokkakaverin mukaan leikkeihin, kuunnella opettajaa, rukoilla opettajien ja kave-
reiden puolesta.)
4. Millaisia hyviä tekoja Jumala on tehnyt ja edelleen tekee meille?
5. Mitä voimme tehdä, että sanoma Jeesuksesta leviäisi kaikkialle maailmaan? (Voimme
rukoilla lähetystyön puolesta, antaa rahaa lähetystyöhön, kirjoittaa lähetystyöntekijällä ja
rohkaista julistamaan ilosanomaa Jeesuksesta, hankkia kummilapsen, kertoa muille lähetys-
työstä.)

Me emme tee hyviä tekoja ansaitaksemme taivaan kodin. Teemme hyviä tekoja siksi, että Jeesus rakastaa meitä ja tahtoo, että me rakastaisimme ja auttaisimme toisiamme. Jeesus

rakasti meitä niin paljon, että kuoli puolestamme, maksoi syntivelkamme ja aukaisi taivaan oven.

HAVAINNOLLISTAMINEN

Havainnollista kuvin. Katso erilliset ohjeet: Havainnollistaminen piirtämällä. Jos piirrät isolle paperille, voit hahmotella lyijykynällä piirustukset valmiiksi etukäteen. Piirroskuvien lisäksi opettajalla voi olla jäätelötikkuun liimattuna pyöreät kasvot, joiden toisella puolella on iloinen ilme ja toisella puolella surullinen ilme. Ohjeet piirrettävistä kuvista ja iloisen ja surullisen kasvon näyttämisestä on merkitty opetukseen sulkein.

TOIMINTA

Tietokilpailu

Tarvitset Jeesuksen kuvan ja kuvia kasvoista, joilla on iloinen ilme. Oikean vastauksen jälkeen lapsi saa kiinnittää hymyilevät kasvot Jeesuksen kuvan viereen. Varmista, että jokainen lapsi saa kiinnittää kuvan.

1. Mikä oli kertomuksemme naisen nimi? (Tabita, Dorkas)
2. Missä kaupungissa Tabita asui? (Joppe)
3. Mitä Tabita osasi tehdä hyvin? (Ommella vaatteita)
4. Mitä muuta Tabita teki? (Auttoi köyhiä)
5. Miksi Tabitan ystävät tulivat surullisiksi? (Tabita sairastui ja kuoli)
6. Kuka Jeesuksen opetuslapsista tuli Joppeen? (Pietari)
7. Mitä Pietari teki, kun häneltä pyydettiin apua? (Rukoili Jumalaa)
8. Mitä Pietarin rukous sai aikaan? (Jumala herätti Tabitan kuolleista)
9. Mitä teet, kun sinulle tulee riita ystävän kanssa?
10. Miten voit auttaa kotona vanhempiasi?

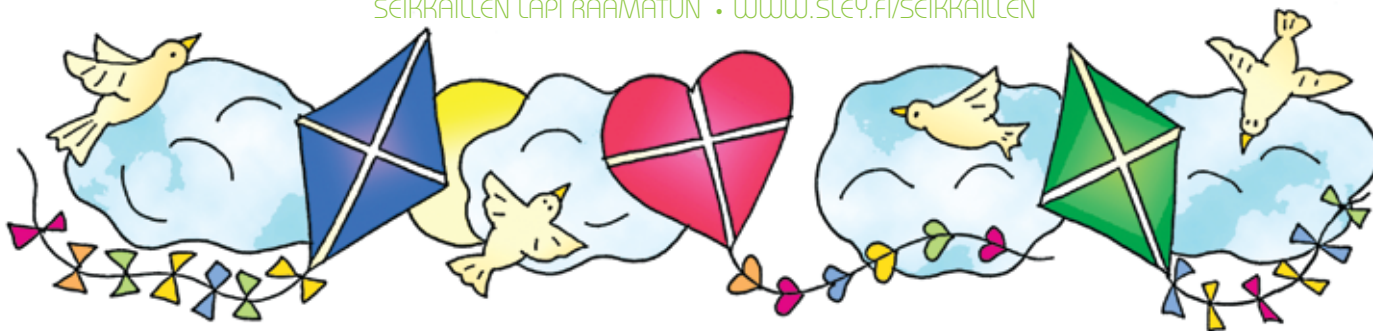
LÄHETYSKERTOMUS

Jeremiah, kenialainen kummipoika

Jeremiah on kenialainen pieni poika. Hän oli kolme vuotta, kun hänen äitinsä kuoli. Isä oli kuollut puoli vuotta aiemmin. Jeremiahin vanhemmat kuolivat Aidsiin, sairauteen, johon ei ole keksitty parantavaa lääkettä. AIDS on yleinen tauti Keniassa. Siksi siellä on paljon lapsia, joilta molemmat vanhemmat ovat kuolleet.

Jeremiahin isoäiti pitää nyt huolta kuuden vuoden ikäisestä Jeremiahista ja hänen pikkusiskostaan. Jeremiahin sisko oli vasta vauva, kun heidän äitinsä kuoli. Isoäiti on vanha, mutta hänellä on pieni maja ja pieni pelto, jossa hän kasvattaa ruokaa lapsia ja itseään varten. Mutta se ei ole paljon ja usein lasten ja isoäidin on mentävä nukkumaan ilman iltaruokaa.

Jeremiah on kuitenkin onnekas poika. Hän sai kummin Suomesta, joka lahjoittaa rahaa lähetyjärjestön kummityölle. Tällä tavalla Jeremiahin isoäiti saa ruokarahaa joka kuukausi. Jere-

miahille ostettiin myös koulupuku ja reppu, sillä hän on nyt ekaluokkalainen. Jeremiah käy pikkusiskonsa ja isoäitinsä kanssa kirkossa ja pyhäkoulussa joka sunnuntai. Siellä hän saa kuulla sanomaa Jeesuksesta, syntien anteeksiannosta ja taivaan kodista. Jeremiah on avulias, reipas ja puhelias poika kotona ja koulussa. Mutta onhan hänellä hyvä syy olla iloinen. Taivaan isä pitää huolta pienestä pojastaan isoäidin ja kummin avulla.

KESKUSTELUKYSYMYKSET LÄHETYSKERTOMUKSEN JÄLKEEN

"Herra ei jätä sinua yksin eikä hylkää sinua." (5. Moos. 31:8)

1. Miten Jumala pitää sinusta huolta?
2. Usein olemme tyytymättömiä siihen, mitä meillä on ja haluamme lisää. Emme huomaa sitä, miten Jumala pitää meistä huolen arkipäiväisten asioiden kautta. Mitä tällaisia asioita keksit? (koti, koulu, ruoka, vaatteet, pyhäkoulu, jumalanpalvelus, vanhempien työ)
3. Mistä voit kiittää Jumalaa juuri nyt?
4. Mitä pyydät häneltä anteeksi?
5. Mitä voimme tehdä Jeremiahin ja monen muun hänen kaltaisensa lapsen hyväksi?

Taustatietoa ohjaajalle, opetus ja muu: Maarit Otto

Laulut ja keskustelukysymykset: Liisi Portin

LÄHETYSTYÖ ALKAA

TIMOTEUS

Matt. 28:18-20 ja 2. Tim.

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Timoteus on Paavalin tunnetuin apulainen. Paavali kohtasi hänet Lystrassa (Ap.t. 16:1). Timoteuksen isä oli kreikkalainen ja äiti oli juutalainen kristitty nimeltään Eunike. Timoteuksen isoäiti Loois oli myös uskova (2. Tim. 1:5).

Paavali halusi ottaa Timoteuksen mukaan toiselle lähetysmatkalleen, mutta juutalaisten tapojen mukaan Paavalin piti ensin ympärileikkauttaa Timoteus. Timoteus kulki Paavalin matkassa. Välillä hän jäi opettamaan ja ohjaamaan uutta seurakuntaa pitemmäksi aikaa, mutta kohtasi Paavalin taas jossain matkan varrella ja jatkoi matkaa hänen kanssaan.

Timoteus osallistui Tessalonikalaiskirjeitten ja toisen Korinttilaiskirjeen kirjoittamiseen. Timoteus oli Paavalin rinnalla myös Rooman vankilassa (Fil. 1:1, Kol. 1:1). Paavali kirjoitti Timoteukselle kaksi kirjettä. Näitä ja kirjettä Tiitukselle on nimitetty paimenkirjeiksi, koska niissä annetaan neuvoja seurakunnan paimenille. Kirkollisen perimätiedon mukaan Timoteuksesta tuli Efeson kirkon piispa. Hepr. 13:23 mainitsee Timoteuksen olleen vankinakin. Hän lienee kärsinyt marttyyrikuoleman keisari Neron aikana.

TEEMAAN VIRITTÄMINEN

Opettajalla on kuva lähetystyöntekijästä opettamassa (LIITE 1). Juttele lasten kanssa kuvasta.

1. Missä maassa kuva on otettu? (Keniaassa)
2. Keitä kuvassa on? (Suomalainen lähetystyöntekijä ja kenialaisia pappisseminaarin opiskelijoita.)
3. Mitä lähetystyöntekijä tekee? (Opettaa Raamattua.)
4. Mitä lähetystyö on? (Lähetystyöntekijä menee kertomaan, miten saa synnit anteeksi ja miten pääsee taivaaseen. Työtä voi tehdä monella tavalla: opettamalla Raamattua, rakentamalla kaivoja, hoitamalla sairaita tai vierailemalla kodeissa. Tehtäviä on monenlaisia, mutta kaikkien töiden tarkoitus on, että ihmiset oppisivat tuntemaan maailman Vapahtajan, Jeesuksen.)
5. Miten opimme tuntemaan Jeesuksen? (Raamatun kautta, sillä Raamattu on Jumalan sana. Se on luotettava ja tosi.)
6. Mitä me voisimme tehdä lähetystyön hyväksi? (On tärkeää, että opimme rukoilemaan lähettien ja heidän tekemänsä työn puolesta. Voimme lähettää postia lähetille, antaa rahaa kolehtiin ja kertoa muille lähetystyöstä.)

OPETUS JA HAVAINNOLLISTAMINEN

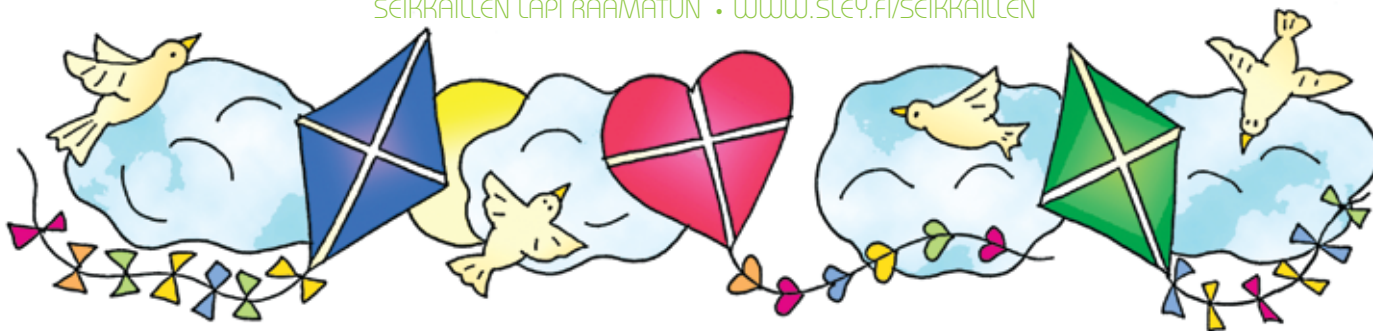
Jeesus antoi lähetyskäsken opetuslapsilleen. Heidän tehtäväkseen tuli kertoa Jeesuksesta kaikille ihmisille. Opetuslapset lähtivät viemään sanomaa ympäri maailmaa. Eikö ole ihmeellistä, että sanoma Jeesuksesta tuli tänne Suomeen asti ja me olemme kuulleet sen. Paavali oli lähetystyöntekijä, joka teki pitkiä lähetysmatkoja. Hänellä oli monta työtoveria. Saatte nyt arvata yhden Paavalin työtoverin nimen.

Minulla on tässä kahdeksan kirjainta ja ne ovat menneet sekaisin: s T m i t o u e. (Opettaja on kirjoittanut jokaisen kirjaimen omalle paperille ja antaa lapsille vihjeitä niiden oikeasta järjestyksestä. Yhdessä järjestetään kirjaimet oikeaan järjestykseen.)

1. Sanan ensimmäinen kirjain täytyy olla T, koska se on iso kirjain.
2. Kotona on äiti ja (isä)? I
3. Hänet pantiin kaislakoriin ja virtaan? (Mooses) M
4. Se on pyöreä, makea ja voi olla punainen, keltainen, vihreä? (omena) O
5. Vuodenaika, jolloin on lunta? (talvi) T
6. Näkymätön, joka kulkee meidän vierellämme (enkeli) E
7. Mitä voimme nähdä yöllä? (unia) U
8. Piikkinen eläin? (siili) S

Timoteus oli pieni poika, kun hän kuuli Jeesuksesta. (Opettaja piirtää kuvan pienestä pojasta. Katso erillinen ohje: Havainnollistaminen piirtämällä.) Hän oppi rukoilemaan ja oppi myös lukemaan Jumalan sanaa. Timoteuksen äiti ja isoäiti olivat uskovia. (Kuvaan lisätään äiti ja isoäiti). He kävivät kirkossa kuulemassa Pyhiä Kirjoituksia, mikä tarkoittaa Raamatun kertomuksia.

Kun Timoteuksesta kasvoi nuori mies, Jumala kutsui hänet lähetystyöhön. Paavali otti hänet mukaansa lähetysmatkoilleen. He kävelivät pitkät matkat, sillä siihen aikaan ei ollut autoja, ei lentokoneita eikä linja-autoja. He purjehtivat merten yli isoilla purjeveneillä. (Piirretään

kuva purjeveneestä). Jokaisessa paikassa, mihin he menivät, he kertoivat ilosanomaa Jeesuksesta. He kohtasivat monia vaaroja matkan varrella, mutta Jumala varjeli heitä. Joskus ihmiset eivät olleet iloisia kuullessaan sanomaa Jeesuksesta ja Timoteuksen ja Paavalin oli paettava toiseen paikkaan.

Myöhemmin lähetysmatkojen jälkeen Timoteus sai kaksi pitkää kirjettä työtoveriltaan Paavalilta. (Kuva vanhasta kirjeestä). Kirjeet Timoteukselle löytyvät Raamatusta. (Näytä Raamatusta Paavalin kirjeitä Timoteukselle.) Paavali rohkaisi Timoteusta hänen työssään ja muistutti, että tärkein työkalu lähetystyössä on Raamattu ja sen opettaminen. Näin vanha työtoveri kirjoitti Timoteukselle. Lue 2. Tim. 3:14–16.

Tänäänkin me saamme kuulla Raamatun sanaa: kotona, kirkossa ja pyhäkoulussa. Voimme lukea sitä itsekin. Raamatun sanoma on, että Jeesus rakastaa meitä. Hän rakasti meitä niin paljon, että kuoli puolestamme ristillä. Hän nousi ylös kuolleista ja on meidän elävä Vapahtajamme. Raamattu opettaa, että Jeesus on ainut tie taivaaseen. Sinne taivaaseen haluamme suunnata uskoen Jeesukseen. Eikö olekin ihmeellisen hieno sanoma?

OPETUKSEN YDIN

Jokainen meistäkin on Paavalin ja Timoteuksen tavoin lähetystyöntekijä. Saamme kertoa toisille Jeesuksesta ja tukea niitä, jotka ovat lähetystyössä kaukana ulkomailla, rukoillen ja taloudellisesti. Raamatun avulla opimme tuntemaan Jeesusta yhä paremmin. Siksi on tärkeää lukea Raamattua ja mennä sinne, missä opetetaan Raamattua.

RUKOUS

Rakas Taivaallinen Isä, kiitos Raamatun sanasta. Kiitos että saamme lukea ja kuulla sitä vapaasti. Rukoilemme niiden puolesta, jotka eivät ole kuulleet Raamatun sanomaa Jeesuksesta. Siunaa lähetystyötä kaikkialla maailmassa ja auta meitäkin olemaan lähetystyöntekijöitä. Jeesuksen nimessä. Aamen.

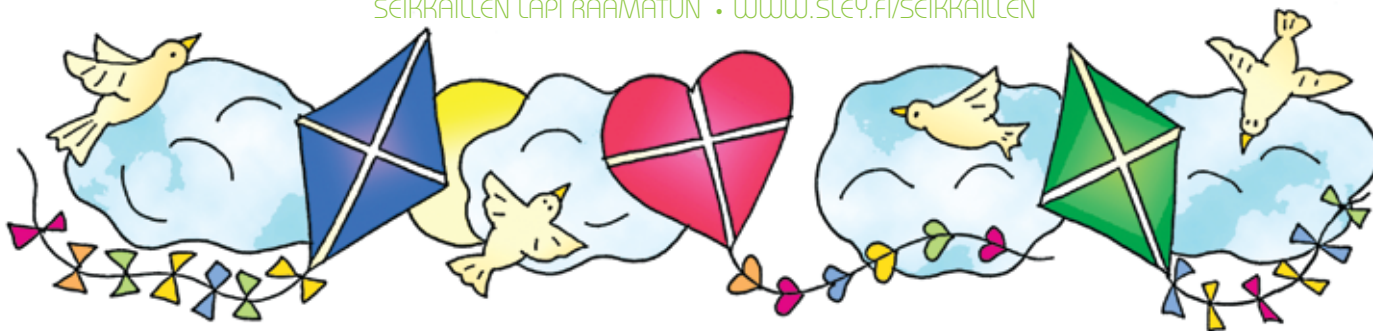
LAULUT

Lintu pieni, lintuseni, SK 401
Jeesus meitä rakastaa, SK 409
Kiirehdi rakkaan Jeesuksen luo, SK 410
Ylitse kaikkien rajojen, VK 429

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Missä sinä olet kuullut Jeesuksesta? Kuka on kertonut sinulle Jeesuksesta?
2. Kenelle sinä voisit kertoa hänestä? Millä tavalla?
3. Oletko joskus tukenut lähetystyötä tai lähetystyöntekijöitä?
4. Millä tavalla sinä voisit osallistua lähetystyöhön? (Opettaja voi esimerkiksi antaa lapsille

rukousaiheeksi jonkun tietyn lähetystyöntekijän ja hänen työnsä.)

TOIMINTA

Askartelu: Sydän kirjanmerkki

TARVIKKEET:

sydänmalli

sakset

neljä 5cm x 5cm kokoista punaista paperia jokaiselle lapselle

puuvillalankaa

liimaa

tussikyniä

OHJE:

1. Leikkaa neljä sydäntä punaisesta paperista sydänmallin mukaan.
2. Leikkaa puuvillalangasta n. 15 cm pätkä.
3. Liimaa kaksi sydäntä kiinni toisiinsa ja langan päät niiden väliin.
4. Kirjoita sydämeen raamatunlause.

Ehdotuksia raamatunlauseiksi:

Herra, sinun sanasi on ikuinen! Ps. 119:89

Sinun sanasi on lamppu, joka valaisee askeleeni, se on valo minun matkallani. Ps. 119:105

Jumalan sana on elävä ja väkevä. Hepr. 4:12

Tietokilpailu

Opettaja on kirjoittanut oikein/väärin sarakkeet sekä vastauskohtia 1-8 vastaavat kirjaimet valmiiksi liitu- tai fläppitaululle. Hän kysyy lapsilta, ovatko lauseet tosia vai väriä. Jos lause on tosi, hän ympyröi kirjaimen "oikein" palstalta. Jos se ei ole oikein, hän ympyröi kirjaimen "väärin" palstasta. Ympyröidyistä kirjaimista muodostuu tärkeä sana (RAAMATTU). Ympyröimättömistä muodostuu kaksi sanaa (PYHÄ SANA).

1. Timoteus kuuli Jeessuksesta vasta, kun hän oli vanha mies.
2. Timoteus kävi kirkossa äitinsä ja isoäitinsä kanssa.
3. Timoteus tutustui Paavaliin, kun hän oli nuori mies.
4. Paavali otti Timoteuksen mukaan lähetysmatkalle.
5. Paavali ja Timoteus lensivät lentokoneella paikasta toiseen.
6. He kertoivat ilosanomaa Jeessuksesta joka paikassa.
7. Paavali kirjoitti Timoteukselle kaksi kirjettä.
8. Kirjeet Timoteukselle löytyvät Raamatusta.

oikein väärin

P	R
A	Y
A	H
M	Ä
S	A
T	A
T	N
U	A

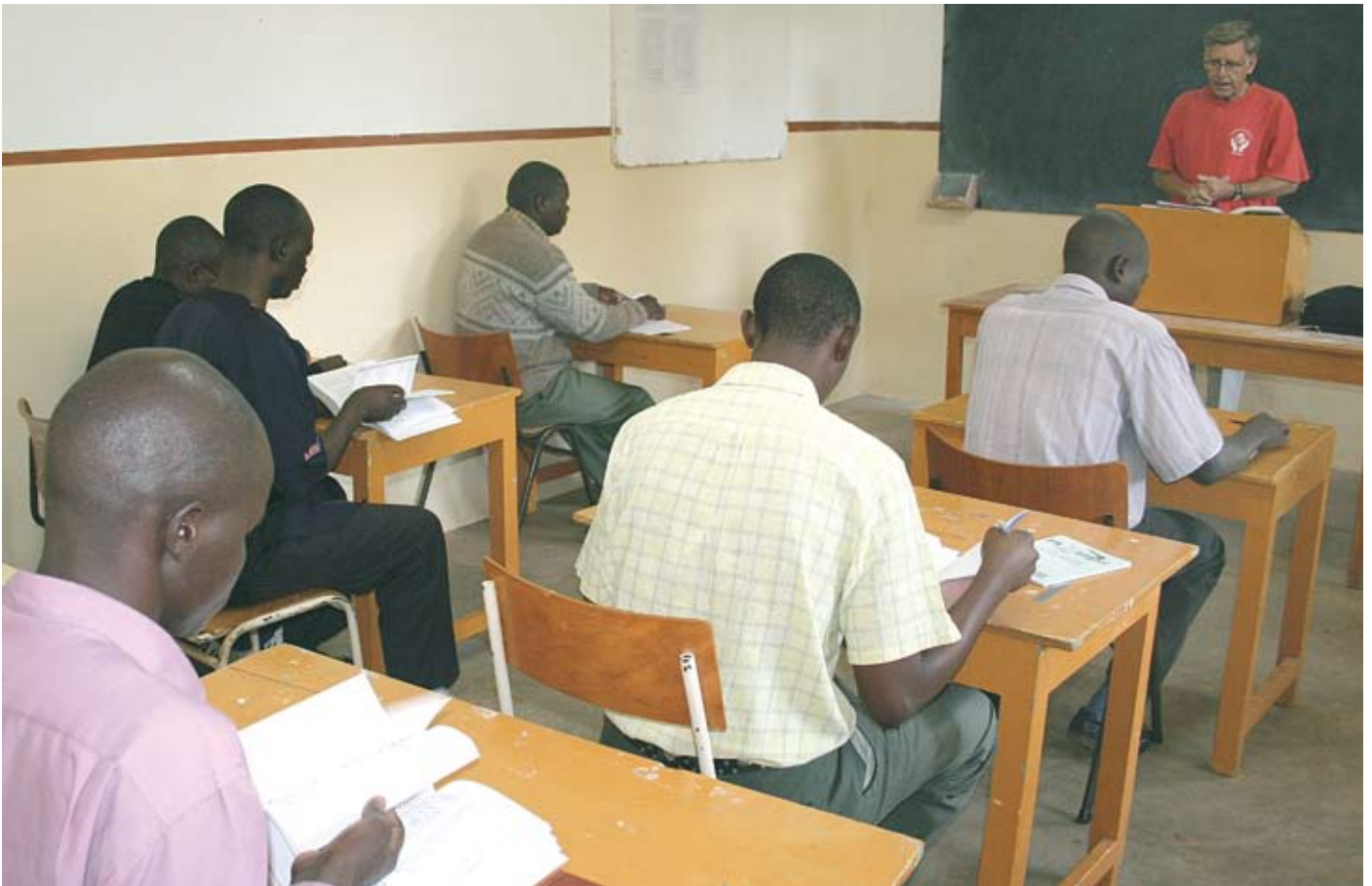

TEHTÄVÄ ISOILLE

Tehtävä isoille (LIITE2/Timoteus).

Taustatietoa ohjaajalle, opetus ja muu: Maarit Otto

Laulut ja keskustelukysymykset: Liisi Portin, Kuvitus: Liina Pajunen

Kuva: Laila Räsänen

1.

Jeesus tuli kaikkia varten! Veda viiva Jeesuksesta niihin ihmisiin, joita Jeesus tuli pelastamaan. Piirrä itsesikin kuvaan, ja vedä omasta kuvastasi myös viiva Jeesukseen. Värity piilotetut Raamatut kuvasta.

2.

* Lue Hepr. 4:12; 2. Tim. 1:5 ja 2. Tim. 3:14-16 ja ratkaise ristikko.

1. Mitä Timoteus oli tuntenut jo lapsesta lähtien? 2. Tim. 3:15
2. Minkälaiseen miekkaan Jumalan sanaa verrataan? Hepr. 4:12
3. Mika on elävä ja väkevä? Hepr. 4:12
4. Kenelle työtovereistaan Paavali kirjoitti kaksi kirjettä?
5. Mitä pynät kirjoitukset (Raamattu) voi antaa? 2. Tim. 3:15
6. Minkälainen usko Timoteuksella oli? 2. Tim. 1:5
7. Mitä Paavali teki, kun hän muisteli Timoteuksen uskoa? 2. Tim. 1:5
8. Timoteuksen äidin nimi? 2. Tim. 1:5

3.

* Ylivivaa ensimmäisen rivin kirjaimista SANA -sanan kirjaimet. Seuraavan rivin kirjaimista viivaa yli ON -sanan kirjaimet. Jatka samalla tavalla rivit loppuun. Kirjoita jäljelle jääneet kirjaimet jokaiselta riviltä. Sanoista saat tärkeän Raamatun viestin.

SANA USSAKNOA _____
ON SOYNNYY _____
LÄHELLÄ LKÄHUELLEMIÄSESTA _____
SINUA, SMIUNTUTAA _____
SINUN KUSULIENUMINSEN _____
SUUSSASI SSYUUNSYATSTIÄÄ _____
JA KRIJSTUKASEN _____
SYDÄMESSÄSI SYSDÄAMNESASÄSI _____

4.

Piirrä risti jokaiseen Raamattuun merkiksi siitä, että se on Jumalan sana. Värity kuvat.

Jokainen meistäkin on Paavalin ja Timoteuksen tavoin lähetyistyöntekijä. Saamme kertoa toisille Jeesuksesta ja tukea niitä, jotka ovat lähetyksessä kaukana ulkomailla. Raamatun avulla opimme tuntemaan Jeesusta yhä paremmin. Siksi on tärkeää lukea Raamattua ja mennä sinne, missä opetetaan Raamattua.

LÄHETYSTYÖ ALKAA

LUUKAS (Luuk. ja Ap.t.)

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Luukkaan elämästä tiedetään hyvin vähän. Luukas on Luukkaan evankeliumin sekä Apostolien tekojen kirjoittaja. Hän oli Paavalin työtoveri (Kol. 4:14; 2., Tim. 4:11; Filem. 24) ja kulki Paavalin mukana useilla hänen lähetysmatkoillaan. Ap.t. 16:10 alkaen Luukas käyttää me-muotoa matkaselostuksessaan. Ammatiltaan hän oli lääkäri. Hänen kielensä paljastaa hänet sivistyneeksi ihmiseksi, joka kykeni käyttämään kirjallista kieltä koulun kielipin mukaisesti. Luukkaan evankeliumissa ja Apostolien teoissa emme saa kuulla, mitä Luukas on sanonut tai tehnyt. Luukas tahtoo valaista Jeesuksen Kristuksen merkitystä kaikkien ihmisten Vapahtajana ja Herrana ja osoittaa, miten Ylösnoussut Vapahtaja jatkaa kirkossaan työtään. Luukas on Jumalan pelastushistorian julistaja.

TEEMAAN VIRITTÄMINEN

Tuo mukanasasi lasten kirja tai oma mielikirjasi. Kerro, että jokainen kirja on jonkun kirjoittama ja kuvittama. Mainitse tuomasi kirjan kirjoittajan ja kuvittajan nimet.

Kysele lasten mielikirjoista ja kirjailijoista. Usein emme tule ajatelleeksi, että joku henkilö on todella kirjoittanut kirjan, sillä kirjan sisältö vie meidät mukanaan ja unohdamme kirjailijan. Usein emme tiedä mitään muuta kirjailijasta kuin hänen nimensä.

Miten kirjailijat kirjoittavat kirjojaan? Lyijykynällä? Tietokoneella?

Kaksi tuhatta vuotta sitten ei ollut tietokoneita eikä edes lyijykyniä, mutta silloinkin kirjoitettiin kirjoja. Näytä, jos mahdollista sulkakynä (tai linnun sulka), mustepullo ja paperikäärö (tai näytä kuvaa sulkakynällä kirjoittavasta). Paperi oli erilaista tuohon aikaan ja se käärittiin rullalle. On mielenkiintoista tietää, miten ennen vanhaan kirjoitettiin, mutta tärkeintähän on kirjan sisältö ja se, mitä siitä voimme oppia.

OPETUS

Tänään kerron teille eräästä kirjailijasta. Tiedämme hänen nimensä ja että hän oli lääkäri. Hän on kirjoittanut yhden evankeliumeista ja Apostolien teot. Hän oli Paavalin läheinen työtoveri ja seurasi Paavalia useilla hänen lähetysmatkoillaan. Hänen nimensä alkaa kirjaimella L. Aivan oikein, hänen nimensä on Luukas.

(Näytä lapsille Raamatusta Luukkaan kirjoittamat kirjat.) Jumalan Pyhä Henki auttoi Luukasta kirjoittamaan Jeesuksesta ja hänen elämästään. Jumalan Pyhä Henki pani Luukkaan kirjoittamaan, miten evankeliumi alkoi levitä kaikkialle maailmaan. Monta mielenkiintoista kertomusta ja tapausta saamme kuulla Luukkaan tallentamana.

Luukas kirjoitti, sillä hän halusi kaikkien tietävän, että Jeesus on maailman Vapahtaja. Hän kirjoitti, että Jeesuksen piti kärsiä kuolema meidän syntiemme tähden ja että kolmantena päivänä hän nousi kuolleista. Hän kirjoitti, että evankeliumia pitää julistaa kaikille ihmisille. On kerrottava, että synnit saa anteeksi Jeesuksen tähden. Luukas kirjoitti ja nyt me saamme lukea ja ihmetellä, miten hyvin Jeesus hoitaa meitä.

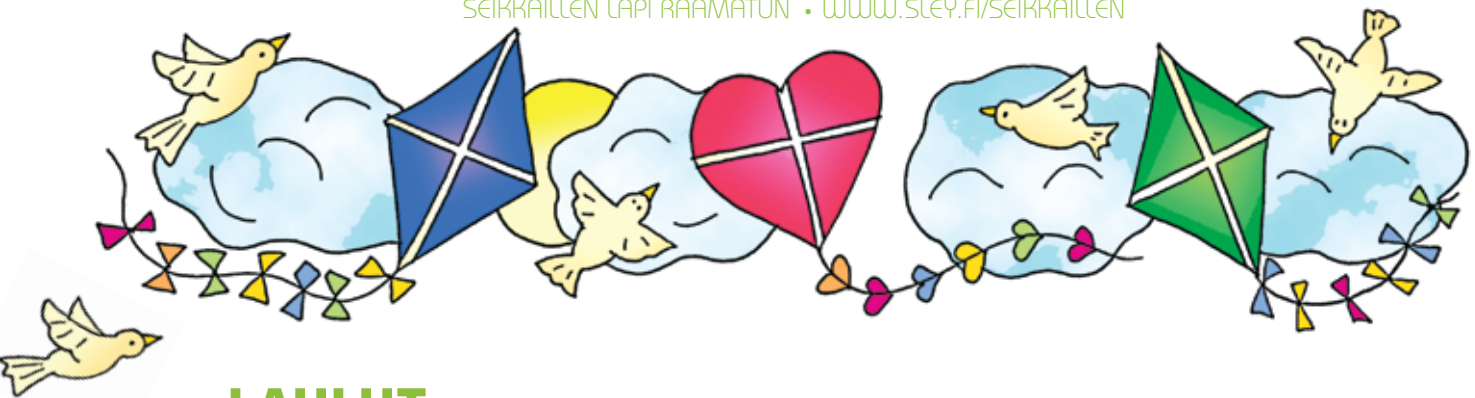
OPETUKSEN YDIN

Luukas kirjoitti sekä Luukkaan evankeliumin että Apostolien teot, koska halusi kaikkien tietävän, että Jeesus on maailman Vapahtaja. Luukkaan kirjojen kautta mekin saamme oppia tuntemaan Jeesusta.

RUKOUS

Rakas Taivaallinen Isä, kiitos pyhäkoulusta/kerhosta/leiristä, jossa saamme kuulla sinun sanaasi. Kiitos Jeesuksesta ja syntien anteeksiantamuksesta. Kiitos taivaan kodista ja ikuisesta elämästä. Siunaa lähetystyötä kaikkialla maailmassa. Tee meistä sinun ilosanoman eteenpäin viejiä. Jeesuksen nimessä. Aamen.

LAULUT

Jeesus meidän veljemme, VK 720
 Sanan anna koskettaa, SK 93
 Mistään et suurempaa rakkautta löydä, SK 188

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Oletko lukenut Luukkaan kirjoittamia kirjoja, Luukkaan evankeliumia tai Apostolien tekoja?
2. Minkä takia Luukas halusi kirjoittaa?
3. Mistä Luukas kirjoitti evankeliumeissa, entä Apostolien teoissa?
4. Miksi voimme luottaa siihen, että se, mitä Luukas kirjoitti, on totta?
5. Jos sinun pitäisi kirjoittaa kirja elämäsi kaikkein tärkeimmästä asiasta, mistä kirjoittaisit?

TOIMINTA

Tietokilpailu

Kirjoita pieniin lappuihin numeroita 1-3 (yksi numero yhteen lappuun). Sekoita laput. Jaa lapset kahteen joukkueeseen. Osoita kysymykset vuorotellen joukkueille. Lapset voivat miettiä vastausta yhdessä. Oikean vastauksen jälkeen joku joukkueesta saa vetää yhden lapun ja lapussa oleva numero näyttää, kuinka monta pistettä ryhmä saa vastauksestaan. Lopussa lasketaan pisteet ja parhaimman pistemäärän voittanut joukkue voittaa. Varmista, että jokainen lapsi saa osallistua lapun vetämiseen.

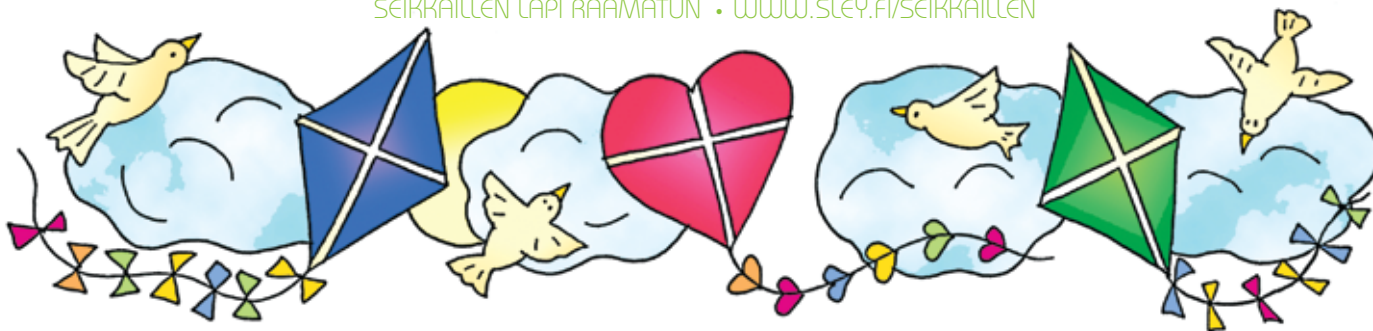
1. Kuinka monta kirjaa Luukas kirjoitti? (Kaksi)
2. Mitkä Raamatun kirjat Luukas kirjoitti? (Luukkaan evankeliumi ja Apostolien teot)
3. Mika oli Luukkaan ammatti? (Lääkäri)
4. Kenen työtoveri hän oli? (Paavalin)
5. Mille matkoille Luukas osallistui Paavalin kanssa? (Lähetysmatkoille)
6. Minkä voimasta Luukas kirjoitti? (Pyhän Hengen)
7. Mikä oli Luukkaan sanoma? (Jeesus on maailman Vapahtaja)
8. Minkälaisen hengellisen/kristillisen viestin sinä voit kirjoittaa ystävälle? (Jeesus rakastaa sinua!; Tule pyhäkouluun tai kerhoon minun kanssani!; Rukoile, jos pelottaa!; Rukoilen puolestasi!)
9. Mitä tarkoittaa se, että Jeesus on kuollut maailman syntien puolesta? (Synnit saa anteeksi)
10. Kenelle ilosanoma Jeesuksesta kuuluu? (Kaikille ihmisille)

TEHTÄVIÄ PIENILLE

Mitä Jeesus teki puolestamme? -tehtävä

Ohjaaja on tulostanut jokaiselle lapselle liitteen 1. Ohjaaja lukee risteihin liittyvät tehtävät

yhden kerrallaan niin, että lapset ehtivät välillä värittämään ristit annettujen ohjeiden mukaan.

1. Jeesus kantoi syntimme ristille. Jos me kirjoittaisimme kaikki meidän pahat tekemme, sanamme ja ajatuksemme ensimmäiseen ristiin, se tulisi täyteen. Väritä ensimmäinen risti tumman violetilla/mustalla muistuttamaan meitä synneistämme.
2. Jeesus vuodatti verensä ristillä pestäkseen syntimme. Väritä toinen risti punaiseksi.
3. Jeesuksen tähden syntimme on poissa. Väritä kolmas risti valkoiseksi.
4. Jeesus lähettää meille Pyhän Hengen, joka auttaa meitä kasvamaan uskossamme. Väritä neljäs risti vihreäksi.
5. Jeesuksen tähden meillä on ikuinen elämä! Väritä viimeinen risti keltaiseksi/kultaiseksi.

Jeesus rakastaa sinua

Ohjaaja on tulostanut jokaisille liitteen 2. Lapset värittävät saamansa kuvan ja miettivät kenelle haluavat sen antaa. Ohjaaja voi auttaa lapsia kirjoittamaan kuvan ylälaitaan kenelle kuva on tarkoitettu ja kuvan alle lapsen oman nimen.

TEHTÄVÄ ISOILLE

Raamattutehtävä (LIITE 3).

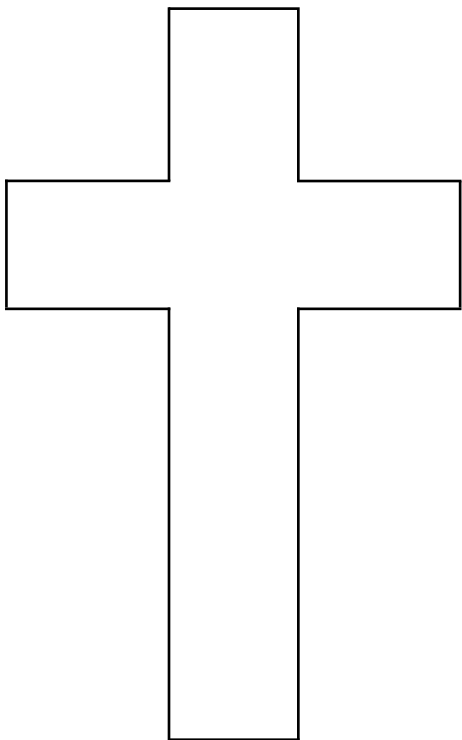
Tervetuloa mukaan

Ohjaaja on miettinyt sopivan tilanteen, johon voisi kutsua mukaan uusia lapsia, ja on tulostanut liitteen 4 siten, että jokainen lapsi saa itselleen yhden kutsukortin. Lapsi miettii kenet haluaisi antaa kutsun. Jokainen kirjoittaa ohjaajan antaman kutsutekstin kutsukorttipohjaan tai liimaa ohjaajan valmiiksi monistaman tekstin korttiinsa.

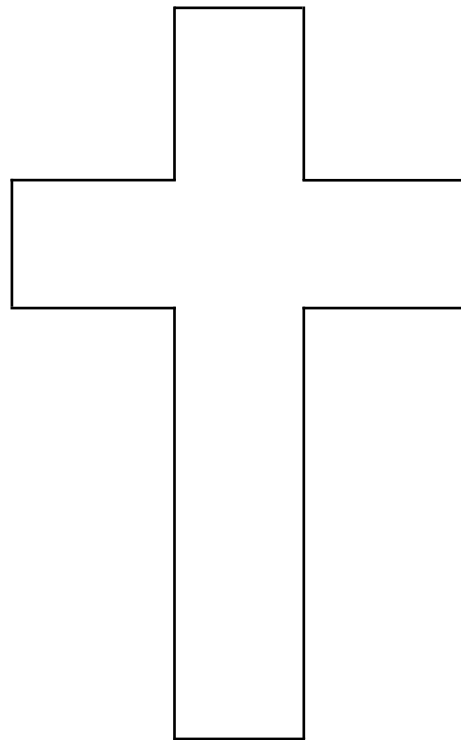
Taustatietoa ohjaajalle, opetus ja muu: Maarit Otto

Laulut ja keskustelukysymykset: Liisi Portin

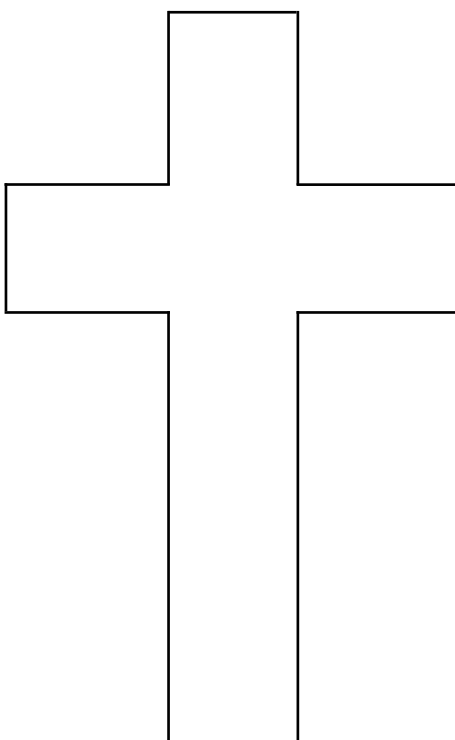
Kuvitus: Liina Pajunen

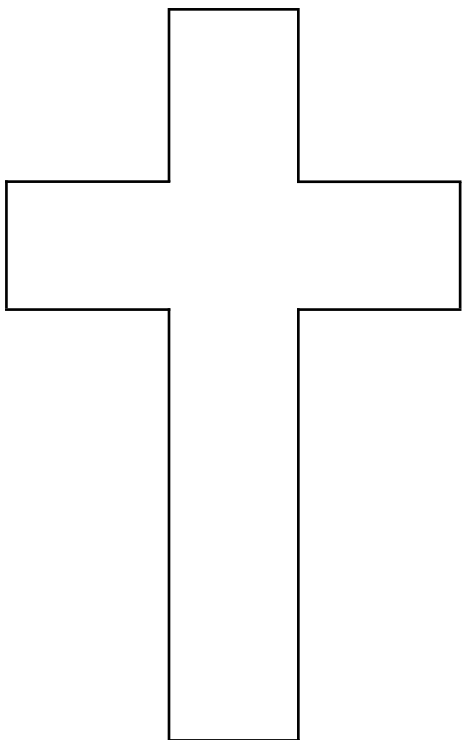
**Jeesus kantoi
syntimme ristille.**

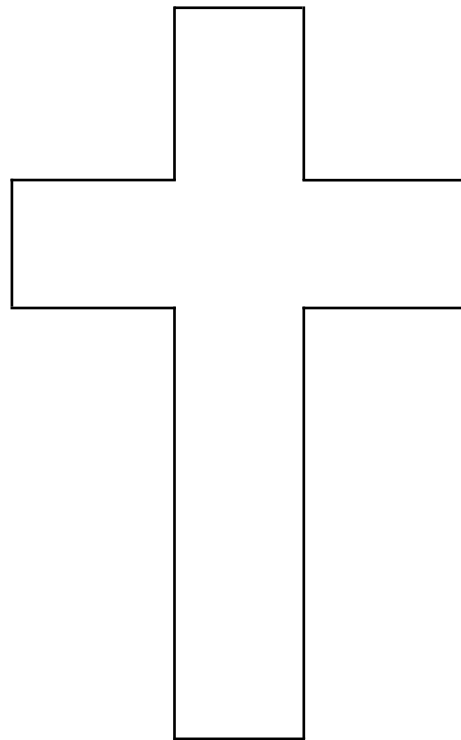
**Jeesus vuodatti
verensä ristillä
pestäkseen syntimme.**

**Jeesuksen tähden
syntimme on poissa.**

**Jeesus lähettää meille
Pyhän Hengen, joka auttaa
meitä kasvamaan uskossamme.**

**Jeesuksen tähden
meillä on ikuinen elämä**

Jeesus rakastaa sinua

Lue, mitä Luukas kirjoitti Paavalin matkoista (Ap.t. 17:1-15)
ja vastaa kysymyksiin.

Viimeksi Paavali oli vankilassa Filipissä.
Nyt hän on saarnaamassa Tessalonikan synagogassa,
mutta hän ei ole kovin suosittu.

Mikä oli Paavalin sanoma (Ap.t. 17:3)?

Mitä tapahtui (Ap.t. 17:5-7)?

Kuinka Jumala suojeli Paavalia (Ap.t.17:10)?

Paavali ja Silas karkotettiin Tessalonikasta.
Nyt Paavali julistaa evankeliumia Beroian synagogassa.
Kuinka beroialaiset reagoivat Paavalin pelastussanomaaan
(Ap.t. 17:11–12)?

Mitä tapahtui seuraavaksi (Ap.t. 17:13)?

Kuinka Jumala auttoi Paavalia (Ap.t. 17:14)?

Lue, mitä Luukas kirjoitti Paavalin matkoista (Ap.t. 17:1-15)
ja vastaa kysymyksiin.

Viimeksi Paavali oli vankilassa Filipissä.
Nyt hän on saarnaamassa Tessalonikan synagogassa,
mutta hän ei ole kovin suosittu.

Mikä oli Paavalin sanoma (Ap.t. 17:3)?

Mitä tapahtui (Ap.t. 17:5-7)?

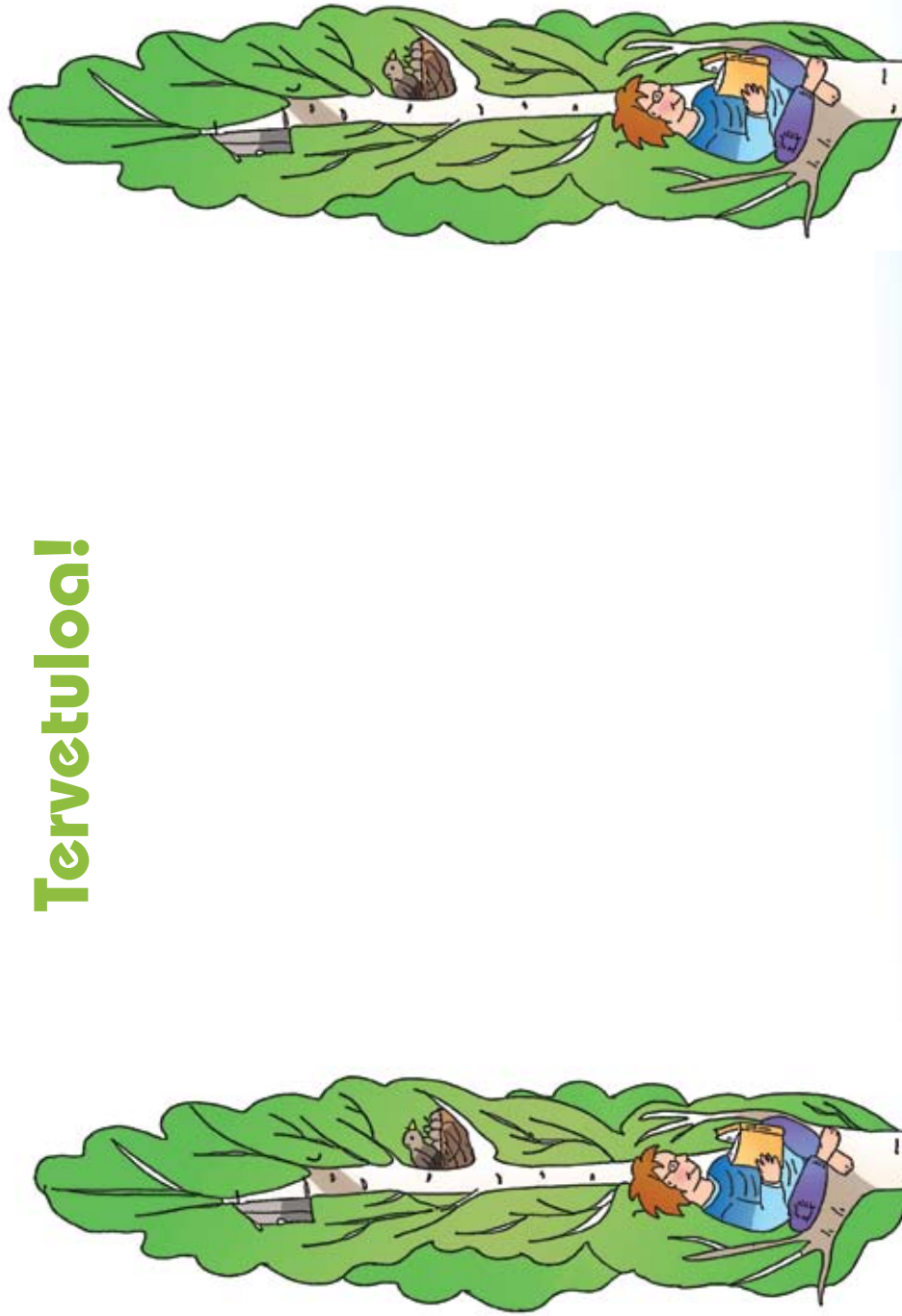
Kuinka Jumala suojeli Paavalia (Ap.t.17:10)?

Paavali ja Silas karkotettiin Tessalonikasta.
Nyt Paavali julistaa evankeliumia Beroian synagogassa.
Kuinka beroialaiset reagoivat Paavalin pelastussanomaaan
(Ap.t. 17:11–12)?

Mitä tapahtui seuraavaksi (Ap.t. 17:13)?

Kuinka Jumala auttoi Paavalia (Ap.t. 17:14)?

Tervetulo!

Tervetulo!

LIITE4/LUUKAS

SEURAKUNNAN ELÄMÄÄ

PRISCILLA JA AQUILA SEKÄ APOLLOS Ap.t. 18:18–19:1

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Priscilla (Prisca) ja Aquila olivat aviopari. He olivat Paavalin ystäviä ja työtovereita. He olivat teltantekijöitä niin kuin Paavalikin (Ap.t. 18:1-3).

Missä ikinä Priscilla ja Aquila asuivatkaan, he osallistuivat seurakunnan toimintaan, usein niin, että seurakunta kokoontui heidän kodissaan. Korinttiin he tulivat Roomasta, josta keisari Claudius karkotti juutalaiset vuonna 49. Välillä he asuivat Efesoksessa ja luultavasti palasivat sitten Roomaan (Room. 16:3). Heidät mainitaan Raamatussa eri seurakuntien jäseninä (1. Kor. 16:19 ja 2. Tim. 4:19). Ap.t. 18:18- kertoo, miten he purjehtivat yhdessä Paavalin kanssa Efesokseen ja jäivät sinne. Siellä he yhdessä opettivat Apollos-nimestä miestä tuntemaan paremmin Jumalan tien.

Apollos oli Aleksandriassa syntynyt juutalainen, joka oli jo ennen Efesokseen tuloaan kuullut paljon Jeesuksesta. Hän tunsu hyvin Vanhan testamentin kirjoitukset, mutta hänen tietonsa kristinuskosta olivat puutteelliset. Huomattuaan sen Priscilla ja Aquila opettivat häntä tuntemaan paremmin Herran tietä. Apollocksesta tuli taitava julistaja ja Raamatun opettaja (Ap.t. 18:24–19:1). Ensimmäisessä Korinttolaiskirjeessä (1:12; 3:4–23 ja 4:6) Paavali opettaa Apollosta ja itseään esimerkkinä käyttäen että taitavimmatkin Raamatun opettajat ovat vain palvelijoita ja kristityn sydämen tulee kiintyä ennen kaikkea Kristukseen.

OPETUS

Raamatun opettaminen

Raamatussa on kaksi osaa, Vanha testamentti ja Uusi testamentti. Vanha testamentti on kirjoitettu ennen Jeesusta. Uusi testamentti kertoo siitä, mitä Jeesus teki ja opetti. Se kertoo myös siitä, miten kirkko syntyi ja sanoma Jeesuksesta lähti leviämään kaikkialle maailmaan. Monet ensimmäisistä kristityistä olivat juutalaisia, ihan niin kuin Jeesus, Maria ja apostolitkin. He tunsivat jo ennestään hyvin Vanhaa testamenttia. Jeesuksen ylösnousemuksen jälkeen he ymmärsivät, että jo Vanhassa testamentissa on ennustettu Jeesuksesta. He rupesivat innoissaan tutkimaan lisää, ja löysivät yhä uusia asioita, jotka valmistivat Jeesuksen tuloa.

Priscilla ja Aquila olivat tällaisia, syntyjään juutalaisia ihmisiä. Tultuaan kristityiksi he syvenyivät tutkimaan lisää Vanhaa testamenttia ja apostolien opetuksia. Näin he oppivat tuntemaan yhä paremmin Jumalan tahtoa. He myös opettivat muita. Ammatiltaan he olivat teltantekijöitä, mutta sen lisäksi he tekivät paljon muutakin. Seurakunta kokoontui heidän kotiinsa opiskelemaan Raamattua ja kiittämään Jumalaa. Kerran he tutustuivat Apollos -nimiseen mieheen, joka opetti hyvin innostuneesti Jumalan sanaa, mutta ei vielä tiennyt kaikkea, esimerkiksi sitä, että kristityt kastetaan. Silloin Priscilla ja Aquila kutsuivat hänet kotiinsa ja yhdessä he opettivat häntä ymmärtämään paremmin Jumalan tietä. Apollos opiskeli mielellään lisää, ja hänestä tuli taitava Raamatun opettaja ja julistaja.

Raamatussa kerrotaan paljon siitä, miten ihmiset opettavat toisiaan tuntemaan paremmin Jumalan sanaa. Joskus opetetaan koko seurakuntaa ja joskus yhtä ihmistä kerrallaan. Joskus opiskellaan yksin ja joskus yhdessä. Raamattu on hieno kirja, jossa riittää aina uutta opittavaa. Raamatun tärkein sanoma on se, että Jumala rakastaa meitä ja tahtoo meille hyvää. Hän on lähettänyt poikansa Jeesuksen tänne maailmaan pelastamaan kaikki ihmiset. Siitä kerrotaan Raamatussa monin tavoin, sekä Vanhassa että Uudessa testamentissa.

OPETUKSEN YDIN

Raamatussa Jumala puhuu meille. Raamattua kannattaa lukea päivittäin ja jutella siitä muiden kanssa.

RUKOUS

Kiitos Taivaallinen Isä, siitä Raamatun sanasta, että sinä rakastat meitä. Anna meille intoa Raamatun lukemiseen ja siihen, että olisimme mukana siellä, missä kerrotaan sinusta ja Jeesuksesta. Aamen.

LAULUT

Jeesus meitä rakastaa, SK 409
Pienet rakentajat me -leikkilaulu
Sanan anna koskettaa, SK 93

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Mistä Vanha testamentti kertoo, että Uusi testamentti?
2. Mitä tiedät Priscillasta ja Aquilasta?
3. Mikä on Raamatun tärkein sanoma?
4. Miksi Raamattua kannattaa lukea päivittäin?
5. Missä voit oppia tuntemaan Raamattua paremmin?

HAVAINNOLLISTAMINEN

Opetushetken aluksi voi rakentaa teltan lasten kanssa toiminta-osuuden teltanteko-ideoiden pohjalta. Opetushetki pidetään teltassa. Jokaiselle lapselle jaetaan oma Raamattu, josta etsitään Vanha ja Uusi testamentti opettajan opettaessa aluksi Raamatusta. Opettajan kertoessa Priscillasta ja Aquilasta, hän näyttää esimerkiksi kahta barbie-nukkea, jotka on puettu kangaspaloihin tai piirtää kuvaa heistä. Lopuksi opettaja näyttää ristiä ja korostaa, että Jeesus on koko Raamatun päähenkilö.

TOIMINTA PIENILLE

Eläinleikki

Raamatussa puhutaan paljon eläimistä. Seuraavan leikin avulla tutustutaan joihinkin esimerkkeihin. Lattialla on erilaisia leikkieläimiä tai eläinten kuvia. Opettaja lukee Raamatusta tekstejä, ja kukin vuorollaan sanoo, mikä esillä olevista eläimistä on kyseessä ja ottaa kuvan itselleen. Jutellaan samalla siitä, mitä nämä raamatunkohdat opettavat meille (Jumalasta, Jeesuksesta tai muusta).

raamatunkohta:	eläin:
1. Moos. 3:14-15	käärme
1. Moos. 49:8-9	leijona
Job. 40:15-24	virtahepo
Jer. 12:5	hevonen
Mark. 1:9-11	kyyhkynen
Joh. 10:1-5	lammas
Jes. 59:11	karhu
Mark. 10:23-25	kameli
Matt. 6:25-27	lintu

Teltanteko

Rakentakaa lasten kanssa teltta isoista kankaista, patjoista, tuoleista ja pöydistä. Vain mielikuvitus on rajana. Teltan sisällä on mukava juoda vaikka mehua ja syödä jotakin hyvää taskulamppujen valossa. Telttaa voi hyödyntää myös opetuksen havainnollistamisessa, jolloin se kannattaa rakentaa ihan aluksi. Teltassa voi pitää myös vaikka rukoushetken lopuksi.

TOIMINTA ISOILLE

Opi ulkoa Joh. 3:16 – työskentely

Tarkoituksena on, että lapset oppisivat ulkoa yhden Raamatun keskeisimmistä jakeista, Joh. 3:16 kolmen eri tehtävän avulla. Ennen tehtäviä jae etsitään Raamatusta ja se luetaan ääneen. On tärkeää, että jokainen etsii jakeen ja lukee sen. Tämän jälkeen siirrytään tehtäviin.

Tehtävä 1.

Ryhmä jaetaan kahteen joukkueeseen. Molemmat joukkueet menevät seisomaan riviin, niin että rivien väliin jää reilusti tilaa. Raamatun jae, Joh. 3:16, kirjoitetaan fläppitaululle/liitutaulelle niin, että jokainen näkee sen. Ohjaajalla on mukana molemmille joukkueille kolmet eri vaatteet, esimerkiksi housut, takki ja hanskat. Tarkoituksena on, että jokaisen joukkueen ensimmäinen jäsen pukee ylleen ohjaajan hänelle antaman yhden vaatekappaleen, ja kun se on hänen yllään, sanoo ääneen jakeen. Tämän jälkeen hän antaa vaatteen rivissä seuraavalle, joka pukee sen päälleen ja sanoo myös jakeen. Kun koko rivi on valmis eli jokainen joukkueen jäsen on pukunut vaatteen ja sanonut sen jälkeen jakeen ääneen, ohjaaja antaa joukkueelle seuraavan vaatekappaleen, jonka kanssa toimitaan samoin. Se joukkue, joka on ensimmäisenä käynyt läpi kolme kierrosta, voittaa.

Tehtävä 2.

Ryhmä jaetaan pienempiin ryhmiin, joista jokaisen tehtävänä on valmistaa jakeesta pieni esitys, jonka voisi esittää vierasta kieltä puhuvalle henkilölle, jonka kanssa ei ole yhtään yhteistä sanaa. Tarkoituksen on esittää jae mahdollisimman hyvin, niin että siitä saa selvän ilman sanojakin. Ryhmät esittävät valmiit esitykset toisilleen.

Tehtävä 3.

Ryhmä jaetaan pienempiin ryhmiin, joista jokaisen tehtävänä on valmistaa laulun sanat johonkin tuttuun lauluun. Jakeen tulee sisältyä laulun sanoihin kokonaisuudessaan. Ryhmät esittävät valmiit laulut toisilleen.

Joh. 3:16 -rastirata

Toteutus:

Osallistujat kiertävät radan, jonka ohjaaja on valmistellut etukäteen. Jokaisella rastilla on jokin esine/kuva, raamatunkohta ja kynttilä. Taustalla voi soida rauhallista musiikkia, jossa ei ole sanoja. Kaikkein parasta on, jos osallistujat voivat kiertää radan yksitellen, mutta isossa ryhmässä rata voidaan kiertää myös pienissä ryhmissä.

1. Rasti:

Karttapallo, maailmankartta tai kuva maapallosta. Alla teksti: Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon.

2. Rasti:

Krusifiksi tai kuva Jeesuksesta ristillä. Alla teksti: Että antoi ainoan Poikansa.

3. Rasti:

Peili. Alla teksti: Jottei yksikään, joka häneen uskoo.

4. Rasti:

Posliinienkeleitä tms. Alla teksti: Joutuisi kadotukseen, vaan saisi iankaikkisen elämän. (Joh. 3:16)

TEHTÄVÄ ISOILLE

Tehtävä isoille (LIITE 1/Priscilla ja Aquila sekä Apollos).

Taustatietoa ohjaajalle, opetus ja toiminta pienille (Eläinleikki): Anni Maria Laato

Keskustelukysymykset, havainnollistaminen ja toiminta: Liisi Portin

Tehtävä isoille: Anni Maria Laato ja Saija Simanainen

Kuvitus: Liina Pajunen

SEIKKAILEN
läpi RAAMATUN

www.siev.fi/seikkailien

PRISCILLA ja
AQUILA sekä
APOLLOS

Ap.t. 18:18-19:1

1. Raamatussa Jumala puhuu erilaisille ihmisille erilaisissa elämäntilanteissa. Lue seitsemän raamatunkohtaa ja yhdistä viivalla, mikä teksti puhuu millegin ihmiselle ja kirjoita kuplaan mitä.

Ota käteesi peili ja lue sen avulla, kenelle Jumala puhuu Raamatussa.

4. Raamatussa puhutaan monista eläimistä. Yhdistä, missä raamatuntekstissä puhutaan mistäkin eläimestä. Kirjoita puhekupliin, mitä raamatunkohta opettaa meille Jumalasta, Jeesuksesta tai muusta.

**Raamatussa Jumala puhuu meille.
Raamattua kannattaa lukea päivittäin
ja jutella siitä muiden kanssa.**

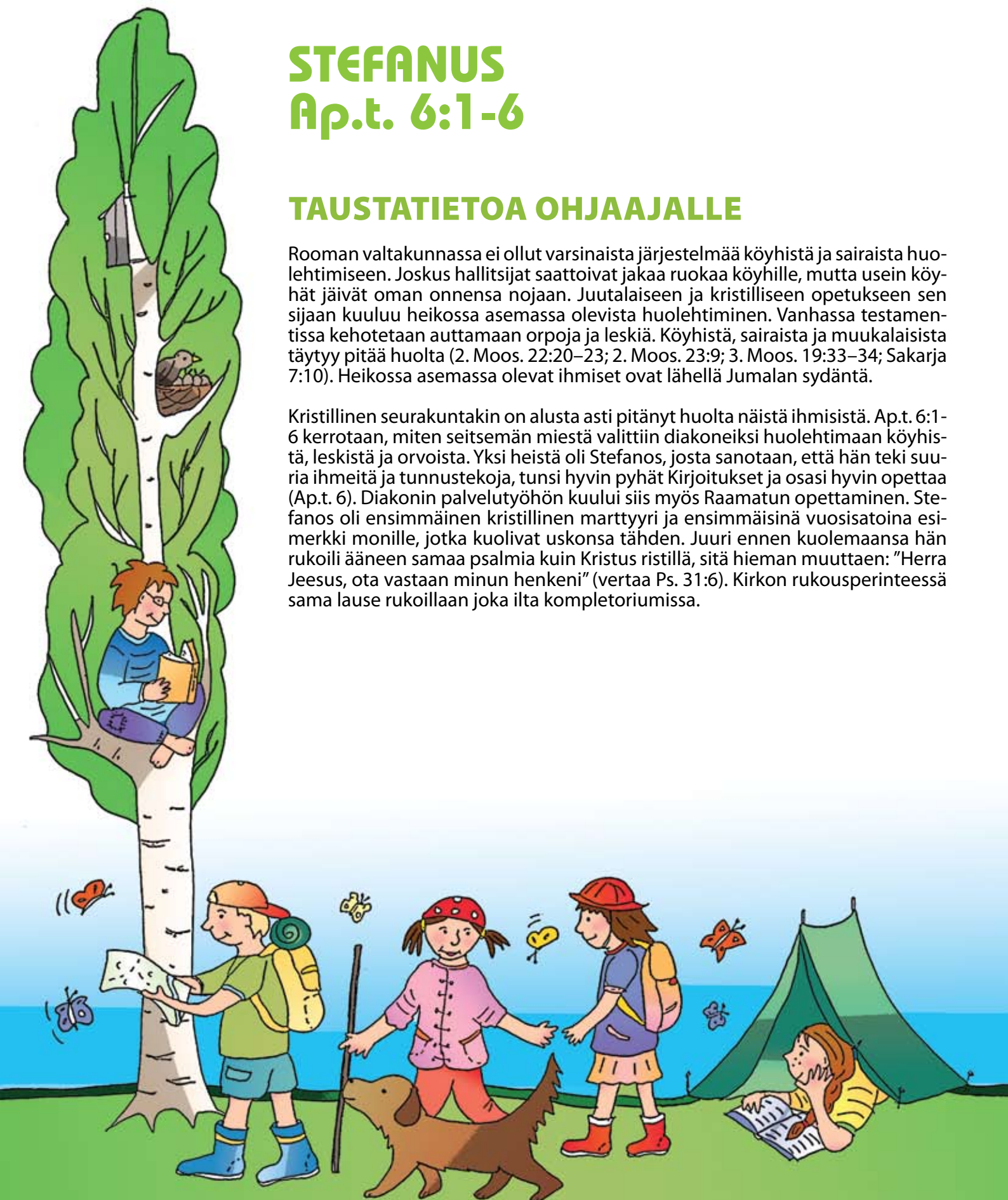
SEURAKUNNAN ELÄMÄÄ

STEFANUS Ap.t. 6:1-6

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Rooman valtakunnassa ei ollut varsinaista järjestelmää köyhistä ja sairaista huolehtimiseen. Joskus hallitsijat saattoivat jakaa ruokaa köyhille, mutta usein köyhät jäivät oman onnensa nojaan. Juutalaiseen ja kristilliseen opetukseen sen sijaan kuuluu heikossa asemassa olevista huolehtiminen. Vanhassa testamentissa kehoitetaan auttamaan orpoja ja leskiä. Köyhistä, sairaista ja muukalaisista täytyy pitää huolta (2. Moos. 22:20–23; 2. Moos. 23:9; 3. Moos. 19:33–34; Sakarja 7:10). Heikossa asemassa olevat ihmiset ovat lähellä Jumalan sydäntä.

Kristillinen seurakuntakin on alusta asti pitänyt huolta näistä ihmisistä. Ap.t. 6:1–6 kerrotaan, miten seitsemän miestä valittiin diakoneiksi huolehtimaan köyhistä, leskistä ja orvoista. Yksi heistä oli Stefanos, josta sanotaan, että hän teki suuria ihmeitä ja tunnustekoja, tunsu hyvin pyhät Kirjoitukset ja osasi hyvin opettaa (Ap.t. 6). Diakonin palvelutyöhön kuului siis myös Raamatun opettaminen. Stefanos oli ensimmäinen kristillinen marttyyri ja ensimmäisinä vuosisatoina esimerkki monille, jotka kuolivat uskonsa tähden. Juuri ennen kuolemaansa hän rukoili ääneen samaa psalmia kuin Kristus ristillä, sitä hieman muuttaen: ”Herra Jeesus, ota vastaan minun henkeni” (vertaa Ps. 31:6). Kirkon rukousperinteessä sama lause rukoillaan joka ilta kompletoriumissa.

OPETUS

Köyhien ja sairaiden auttaminen ja opettaminen

Toinen joulupäivä on nimeltään Tapaninpäivä. Silloin muistellaan Stefanos-nimistä miestä. Stefanos oli yksi ensimmäisistä kristityistä. Hänen tehtäväkseen oli annettu erityisesti pitää huolta niistä, joilla ei ollut tarpeeksi ruokaa. Hän osasi myös opettaa ihmisiä tuntemaan Jeesuksen ja kertoi, miten Jumala oli toiminut ihmisten hyväksi jo paljon ennen Jeesuksen syntymää. Stefanos oli myös ensimmäinen kristillinen marttyyri. Tällä sanalla tarkoitetaan sitä, että Stefanos surmattiin uskonsa tähden. Vähän ennen kuolemaansa Stefanos näki taivaan avoinna, hän näki Jumalan ja Jeesuksen, ja antoi henkensä Jeesuksen käsiin. Hän ei ollut vihainen niille, jotka surmasivat hänet, vaan pyysi Jumalaa antamaan heille anteeksi. Niin Jumala varmaan tekikin, sillä yksi kivittäjistä oli Saul, joka myöhemmin kohtasi Jeesuksen ja josta tuli apostoli Paavali.

Stefanos oli siis diakoni. Diakonin tehtävä oli auttaa köyhiä ja sairaita ja kärsiviä. Nykyäänkin kirkossa on ihmisiä, joille on annettu sama tehtävä. Mutta oikeastaan tämä tehtävä kuuluu meille kaikille. Jumala on tarkoittanut ihmiset auttamaan toisiaan. Tunnetko sinä yhtään sairasta? Oletko itse ollut sairas? Mikä silloin auttaa? Onko kivaa, kun joku hoitaa ja tuo juomista ja juttelee? Me kaikki voimme joskus auttaa sairaita. Millaisissa muissa tilanteissa voimme auttaa muita? Oletko nähnyt, miten toista lasta kiusataan? Mitä silloin voisi tehdä? Suomessa ei kenelläkään tarvitse olla nälkä, mutta tiedätkö, että maailmassa on sellaisia maita, joissa kaikilla ei ole tarpeeksi ruokaa? Voimmeko me auttaa näitä ihmisiä jotenkin?

OPETUKSEN YDIN

Jumala on tarkoittanut ihmiset auttamaan toisiaan ja antamaan anteeksi, niin kuin hän itsekin antaa anteeksi.

RUKOUS

Pyhä Jumala, Rakas Taivaallinen Isä, rukoilemme kaikkien niiden puolesta, jotka kärsivät. Anna meidän nähdä ihmiset, joita voimme auttaa. Amen.

LAULUT

Herra, suothan meille, LV 120
 Kuule, Isä taivaan, pyyntö tää, VK 501
 Herra, elämäni valvo, VK 509
 Hyvyyden voiman ihmeelliseen suojaan, VK 600
 Kun on turva Jumalassa, SK 307

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Onko joku auttanut sinua, kun olet tarvinnut apua? Millaisessa tilanteessa?
2. Miltä avun saaminen tuntuu?
3. Oletko itse auttanut jotakuta? Millaisessa tilanteessa?
4. Miltä avun antaminen tuntuu?
5. Mitä tarkoittaa, että olemme Jumalan käsiä ja jalkoja tässä maailmassa?
6. Miten voimme auttaa apua tarvitsevia ihmisiä kaukana ulkomailla?
7. Miten Jumala auttaa meitä joka päivä?

HAVAINNOLLISTAMINEN

Opettaja piirtää etukäteen aikuisen miehen ääriviivat suurelle paperille. Kuva esittää Stefanosta. Lapset saavat piirtää Stefanokselle kasvot ja vaatteet sekä värittää hänet. Samalla voidaan pohtia, millaisia vaatteita ja kenkiä Stefanoksen aikaan käytettiin. Valmis kuva Stefanoksesta teipataan kiinni seinään tai oveen. Opettaja kiinnittää teipillä edeltä käsin tekemiään kuvia Stefanoksen ympärille opetuksen aikana: leivän ja kalan opettaessaan siitä, kuinka Stefanos jakoi ruokaa köyhille, ristin opettaessaan siitä, kuinka Stefanos kertoi ihmisille Jeesuksesta, vihaisen väkijoukon opettaessaan Stefanoksen marttyyrikuolemasta ja kuvan taivaasta, jonka Stefanos näki juuri ennen kuolemaansa. Lopuksi opettaja kiinnittää kuvan, jossa autetaan toista.

TOIMINTA PIENILLE

Leivontaa

Leivotaan valmiista piparitaikinasta pipareita. Koristellaan ne, ja jokainen vie piparinsa jollekin ihmiselle, jota tahtoo ilahduttaa.

TOIMINTA ISOILLE

Näytelmiä

Tehdään näytelmiä, joissa on kärsiviä ihmisiä (nälkä, köyhyys, sairaus, koulukiusaaminen jne) ja joissa näitä autetaan. Mietitään, mikä on paras tapa auttaa esimerkiksi koulukiusaamista-pauksessa tai jos jollakin on koulussa paha mieli.

Auttamiskortit

Lasten kanssa mietitään erilaisia keinoja auttaa vanhempia ja sisaruksia kotona, esimerkiksi roskien vieminen, tiskikoneen täyttäminen, iltapalan tekeminen, koiran ulkoiluttaminen, postin hakeminen, imuroiminen, kukkien kasteleminen jne. Jokainen auttamisidea kirjoitetaan omalle lapulle. Kaikki laput taitetaan keskeltä ja laitetaan pieneen koriin. Tämän jälkeen jokainen saa nostaa itselleen oman auttamislapun. Seuraavan viikon aikana tulee toteuttaa lapun auttamisidea.

SEURAKUNNAN ELÄMÄÄ

JOHANNES MARKUKSEN ÄITI MARIA Ap.t. 12:12

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Uudessa testamentissa on monta Maria-nimistä henkilöä. Yksi heistä on Johannes Markuksen äiti (Ap.t. 12:12). Tämä Maria asui Jerusalemissa niin isossa talossa, että seurakunta mahtui kokoontumaan siellä.

Kun Pietari oli vangittu, suuri joukko ihmisiä kerääntyi Marian kotiin rukoilemaan yhdessä. Vapauduttuaan Pietari tuli suoraan sinne, eikä päässyt sisälle, koska palvelustyttö innostui niin paljon hänet nähdessään! Marian poika Johannes Markus mainitaan myöhemmin Barnabaan ja Saulin matkatoverina (12:25) ja Kol. 4:10 kertoo, että hän on Barnabaan serkku. Seurakunta kokoontui aluksi yksityiskodeissa. Jerusalemissa on nykyäänkin Pyhän Markuksen kirkko paikalla, jossa hänen äitinsä talon sanotaan sijainneen.

OPETUS

Seurakunta kokoontuu yhteen

Uudessa testamentissa kerrotaan Maria-nimisestä naisesta, joka oli Johannes Markuksen äiti. Maria asui Jerusalemissa niin suuressa talossa, että seurakunta mahtui kokoontumaan siellä. He rukoilivat ja opiskelivat Raamattua yhdessä. Raamatussa kerrotaan erityisestä tapauksesta, jolloin seurakunta oli jälleen koolla rukoilemassa Marian kodissa. Pietari oli nimittäin joutunut vankilaan. Jumala kuuli seurakunnan rukouksen ja vastasi siihen vapauttamalla Pietarin. Pietari tuli suoraan Marian kotiin, muttei meinannut päästä sisälle, koska palvelustyttö oli niin innoissaan hänen näkemisestään.

Seurakunta kokoontui tuohon aikaan seurakuntalaisten kodeissa. Edelleen kodeissa voidaan pitää seuroja, raamattupiirejä ja pyhäkouluja, mutta nykyään meillä on myös kirkkoja, rukoushuoneita ja seurakuntataloja. Jokainen kastettu ihminen kuuluu seurakuntaan ja kaikki maailman kastetut ja Jeesukseen uskovat ihmiset kuuluvat yhteen suureen Jeesuksen kirkkoon.

Tämä kirkko on kuin rakennus, joka koostuu elävistä kivistä (Ef. 2:20–22). Keitä kaikkia kirkkoon kuuluu? Ensin tarvitaan perustus. Opettaja pyytää jotakuta lapsista laittamaan alimmiksi laatikot, joissa lukee ”apostolit” ja ”profeetat” ja kertoo, että nämä ovat perustana siksi, että he ovat kertoneet Jeesuksesta. Profeetat ovat kertoneet jo etukäteen että Jeesus tulee; siitä kertoo Vanha testamentti. Apostolit kertoivat mitä Jeesus opetti ja teki; siitä kertoo Uusi testamentti. Sitten otetaan lisää laatikoita. Kirkkoon kuuluvat myös... (lasten kanssa pinotaan laatikoita, joissa on lasten ja aikuisten nimiä). Kirjoitetaan lisää nimiä, niin että kaikkien lasten nimet ovat mukana, ja heidän lisäksi muitakin: isovanhempia, äitejä, isiä ym. Kirkkoon kuuluu myös niitä, jotka asuvat muissa maissa tai ovat jo päässeet taivaan kotiin. Heidänkin nimiään kirjoitetaan rakennuspalikoihin. Lopuksi opettaja sanoo, että vielä on yksi rakennuspalikka jäljellä. Siinä lukee ”Jeesus Kristus”. Se asetetaan kaikkein korkeimmalle, kulmakiveksi, joka yhdistää koko rakennuksen ja pitää sen koossa.

Opetuksen tavoitteena on saada lapset ymmärtämään, että kirkon pää ja yhdistäjä on Jeesus Kristus. Hän on se, joka tekee rakennuksesta yhden ja elävän kokonaisuuden. Jokainen kirkon jäsen on yhteydessä Jeesukseen. On myös tärkeää ymmärtää, että kirkkoon kuuluu ihmisiä eri puolilta maailmaa ja eri aikoina eläneitä ihmisiä. Myös lapset itse ovat eläviä kiviä tässä rakennuksessa. Kristityt kokoontuvat yhteen kuuntelemaan opetusta, laulamaan, rukoilemaan ja osallistumaan ehtoolliselle. On hyvä tulla yhteen joka viikko.

OPETUKSEN YDIN

Jeesus Kristus kokoaa yhteen kirkon kaikkialta maailmasta ja kaikilta ajoilta. Me kaikki olemme eläviä kiviä tässä rakennuksessa.

RUKOUS

Me kiitämme sinua, Rakas Taivaallinen Isä, siitä, että olet antanut meille kirkon. Kiitos, että saamme tavata toisia kristittyjä ja yhdessä rukoilla sinua. Aamen.

LAULUT

On paikka perheessä Jumalan
Pienet rakentajat me -leikkilaulu
Kiirehdi rakkaan Jeesuksen luo, SK 410
On Kristus kirkon Herra, VK 164
Jumalan kämmenellä, VK 499
Jeesus, meitä kosketa nyt, VK 502

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Oletko ollut seurakunnan tilaisuudessa omassa tai jonkun toisen kodissa? Mikä tilaisuus se oli?
2. Ketkä kaikki kuuluvat Kristuksen kirkkoon ja miten tämän kirkon jäseneksi pääsee?
3. Miksi kristityt haluavat kokoontua yhteen?

HAVAINNOLLISTAMINEN

Opetustilaan on tuotu iso määrä kenkälaatikoita, viilipurkkeja, tulitikkulaatikoita tai jotakin muuta, josta voidaan rakentaa tornimainen rakennus. Osaan rakennuspalikoista on jo valmiiksi kirjoitettu nimiä: "Jeesus Kristus", "apostolit", "profeetat" sekä läsnä olevien tai kaikkien tuntemien eri-ikäisten seurakuntalaisten nimiä. Muihin kirjoitetaan nimiä vasta yhdessä.

TOIMINTA

Kirkkosali

Tämä toiminta on yhteinen isoille ja pienille; kukin osallistuu oman taitotasonsa mukaan. Rakennetaan yhdessä kirkkosali, jossa on alttari, ehtoollisvälineet, kastemalja, seurakuntalaisia (lapsia ja aikuisia) ja pappi. Kirkkosali voidaan tehdä erivärisistä muovailumassoista. Se voidaan myös tehdä pahvista, talouspaperirullista ym., jotka päällystetään paperilla tai kankaila. Haluttaessa voidaan ottaa huomioon liturgiset värit, laittaa alttarille krusifiksi, Raamattu, kynttilöitä ja kukkia. Jo rakennettaessa voidaan keskustella siitä, mitä kirkossa tehdään ja mitä kaikki esineet ja värit symboloivat. Luetaan Ap.t. 2:42.

TOIMINTA ISOILLE

Seurakunta = Jeesuksen ruumis

Opettaja leikkaa etukäteen valkoisesta paperista ihmisen vartalon. Pään kohdalle hän liimaa kuvan Jeesuksen kasvoista. Lapset saavat leikata lehdistä kuvia ihmisistä, joita sitten liimataan kiinni paperivartaloon. Tarkoitus on saada koko vartalo täyteen kuvia. Kaikkein parasta on, mikäli kuvissa ei ole kovin tunnettuja julkisuuden henkilöitä. Kuvakollaasin päälle ohjaa-

ja kiinnittää lapun: Seurakunta = Jeesuksen ruumis. Lopuksi voitte yhdessä miettiä, millaisia erilaisia tehtäviä lapsilla voi olla seurakunnassa (esim. ryhmä voi kirjoittaa kirjeen ja piirtää kuvia lähetystyöntekijöille, askarrella tai leipoa lähetys- tai diakoniamyyjäisiin, lapsi voi rukoilla ystäviensä puolesta, auttaa kerhossa/pyhäkoulussa/leirillä ohjaajaa jne.).

*Taustatietoa ohjaajalle, opetus, havainnollistaminen ja toiminta: Anni Maria Laato
Laulut, keskustelukysymykset ja toiminta isoille: Liisi Portin*

SEURAKUNNAN ELÄMÄÄ

FILEMON Filem.

TAUSTATIETOA OHJAAJALLE

Antiikissa kirjeet olivat tärkeä yhteydenpidon väline. Kirjeitä kirjoitettiin papyrukselle tai pergamentille tai jopa savitauluihin tai ruukunsirpaleisiin. Kirjeiden saaminen perille oli vaivalloista, aikaa vievää ja epävarmaa. Postilaitosta ei ollut. Keisarin postilaitos kuljetti ainoastaan virallisia kirjeitä; tavallisten ihmisten piti löytää joku kuljettamaan kirjeet. Kirjeen Filemonille kuljetti mukanaan Onesimos, karannut orja, jota kirje käsittelee.

Paavali kirjoitti kirjeensä luettavaksi ääneen koko seurakunnalle (1:1-2). Myös kirje Filemonille on tarkoitettu koko hänen kodissaan kokoontuvalle seurakunnalle, vaikka se käsittelee yksityisasiaa. Tarkoituksena on varmaankin ollut antaa yleispätevä malli kristittyjen isäntien ja heidän orjiensa välisen järjestämiseksi. Vaikka orjuutta ei Uudessa testamentissa suoraan kielletä, se vähitellen poistui kristinuskon sanoman levitessä ja muuttaessa ihmisten sydämiä.

OPETUS

Kirjeet yhteydenpidon ja opetuksen välineenä

Opettaja havainnollistaa eron oman aikamme ja antiikin yhteydenpidon välillä: Miten te pidätte yhteyttä mummiin ja ukkiin? Tai kavereihin? Tai kotiin, kun olette matkalla tai leirillä? Monella on kännykkä ja moni osaa käyttää sähköpostia. On mukavaa kuulla, mitä toiselle kuuluu tai nähdä kuvia. TV-uutisissa ja internetissä voidaan kertoa tärkeistä asioista monelle ihmiselle yhtäaikaan. Jos tapahtuu jotakin poikkeuksellista, kaikki saavat pian tietää siitä. Myös matkustaminen on helppoa: lentokoneella pääsee nopeasti kauaskin. Raamatun aikaan ei ollut vielä lentokoneita, kännyköitä eikä internetiä. Matkustaminen oli hidasta ja vaivalloista. Postin kulku ei ollut sen nopeampaa: jonkun piti kuljettaa kirjeet mukanaan. Silti ihmiset pitivät mielellään yhteyttä toisiinsa ja halusivat tietää, mitä ystäville ja sukulaisille kuuluu.

Kirjeitse voitiin myös hoitaa tärkeitä asioita. Paavali kirjoitti kerran kirjeen kristitylle avioparille, ystävilleen Filemonille ja Apfialle. Heidän orjansa Onesimos oli karannut. Onesimos oli kuitenkin karkumatkallaan tullut kristityksi ja halusi nyt palata takaisin Filemonin ja Apfian luokse. Näitä oli varmaan harmittanut, kun Onesimos oli lähtenyt ilman lupaa, ja he olisivat voineet olla vihaisia kotiin palaavalle orjalleen. Siksi Paavali lähetti Onesimoksen mukana kirjeen, jossa hän kehottaa Filemonia ja Apfia ottamaan Onesimoksen lämpimästi vastaan ja kohtelemaan häntä kuin rakasta veljeä.

Raamatussa on monta kirjettä. Ne on tarkoitettu luettavaksi ääneen koko seurakunnalle. Niissä opetetaan meitä tuntemaan paremmin Jumalaa ja hänen tahtoaan. Monissa kirjeissä kerrotaan asioista, jotka olivat juuri silloin ajankohtaisia, mutta niissä kaikissa on myös asiaa meille.

OPETUKSEN YDIN

Raamatun kirjeet on tarkoitettu meille opetukseksi.

RUKOUS

Rakas Taivaallinen Isämme. Anna meidän tänäänkin oppia jotain uutta sinun rakkaudestasi ja sanastasi. Aamen.

LAULUT

Sanan anna koskettaa, SK 93
Jeesus meitä rakastaa, SK 409
Otsaani ja rintaani, VK 806

KESKUSTELUKYSYMYKSET

1. Oletko saanut tai kirjoittanut kirjeitä?
2. Oletko lukenut jotakin Raamatun kirjeistä? Mitä kirjettä/kirjeitä?
3. Miksi meidän kannattaa lukea Raamatun kirjeitä, jotka on kirjoitettu kauan sitten?

HAVAINNOLLISTAMINEN

Opettajalla voi olla mukana saamiaan erilaisia kirjeitä, joita hän näyttää ryhmälle. Ryhmän kanssa voidaan etsiä opetuksen lopuksi Raamatusta Paavalin kirje Filemonille ja isompien kanssa voidaan lukea tämä lyhyt kirje ääneen. Opettaja voi myös laittaa etukäteen tekemänsä kirjeen kiertämään, niin että jokainen ryhmän jäsen saa ottaa sen vuorollaan kirjekuoresta ja lukea viestin itsekseen. Viesti voi olla esimerkiksi Filemon 1:4–7.

TOIMINTA

Leikki: Rikkinäinen puhelin

Ryhmä seisoo piirissä. Opettaja lähettää viestin kuiskaamalla lyhyen lauseen viereisen lapsen korvaan. Tämä välittää viestiä eteenpäin kuiskaamalla sen seuraavan korvaan jne. Lopuksi viimeinen sanoo ääneen, mitä on kuullut - useimmiten sanoma muuttuu matkan varrella ihan muuksi! Sovellus: Jos haluaa välittää viestin suullisesti, se pitää ensin kuulla tarkkaan ja oikein ja painaa se hyvin mieleen. Kirje on tästä näkökulmasta varmempi tapa välittää viesti eteenpäin.

Lähetetään postia

Pienille opettaja on varannut kirjekuoria ja postimerkkejä sekä kirjepaperin, jossa on väritystehtävä raamatunlauseineen. Jokainen värittää kuvan ja valitsee, kenelle sen lähettää. Lopuksi kirjeet postitetaan yhdessä.

Isojen työskentelyversio postin lähettämisestä voi olla seuraava: Nykyään on kirjeen lisäksi monia muitakin tapoja lähettää viesti. Mietitään, mitä mahdollisuuksia uusi teknologia antaa. Kaukana Suomesta asuvia ilahduttaa, kun he saavat terveisiä Suomesta. Tehdään yhdessä sähköpostikirje, jossa on mukana valokuvia, tai kuvataan lyhyt videopätkä, jossa lauletaan yhdessä jokin tuttu hengellinen laulu. Lopuksi lähetetään sähköposti tai videokirje yhdessä seurakunnan nimikkolähetille tai tutulle lähetystyöntekijälle.

*Taustatietoa ohjaajalle, opetus ja toiminta: Anni Maria Laato
Laulut, keskustelukysymykset ja havainnollistaminen: Liisi Portin*